

Hæstaréttardómar 1993 - Registur

Útgáfa 2.1 af rafræna skjalinu

Þetta PDF skjal er hluti afraksturs skönnunar á prentuðum eintökum af dómasafni Hæstaréttar. Markmið þessarar útgáfu er að veita almenningi færi á að eignast sitt eigið eintak af dómum Hæstaréttar án endurgjalds. Hæstiréttur Íslands stendur ekki fyrir útgáfu þessa skjals né komið að henni með öðrum hætti en lýst er hér að neðan.

Sérstakar þakkir fær Bókasafn Hafnarfjarðar fyrir að gefa flest bindanna til skönnunar og Óli Gneisti Sóleyjarson fyrir sín framlög til verkefnisins. Fjárhagslegir styrktaraðilar fá einnig þakkir fyrir fjárframlög sín.

Skjalið er upprunalega birt á vefnum <https://urlausnir.is>. Þar má finna rafrænar útgáfur hinna bindanna og verða nýrri útgáfur af skjölunum í boði þar.

Takmörkun ábyrgðar

Höfundur skjals þessa afsalar sér allri ábyrgð, að því marki sem lög heimila, vegna beinnar og/eða óbeinnar notkunar skjalsins sjálfs eða afurða sem af því leiðir. Þó stefnt hafi verið að því markmiði að skjalið endurspegli sem best innihald upprunalegu bindanna er hvorki hægt að tryggja né ábyrgjast að það hafi tekist. Framangreint á einnig við um efnislegt innihald prentuðu eintakanna sem skönnuð voru.

Höfundaréttur

Samkvæmt 9. gr. núverandi höfundalaga, nr. 73/1972, njóta dómar ekki verndar höfundalaga. Skrifstofa Hæstaréttar hefur tjáð höfundi skjalsins að Hæstiréttur hyggst ekki gera neinar athugasemdir vegna birtingar þessara rafrænu eintakanna í heilu lagi, en hefur hins vegar ekki útilokað að annað efni en dómar gæti notið verndar höfundalaga. Ef ætlunin er að nýta aðra hluta skjalsins en dómana sjálfa er mælt með því að viðkomandi hafi samband við Hæstarétt eftir því sem við á.

Hvers kyns höfundarréttur sem höfundur skjalsins gæti hafa skapað sér til handa með skönnuninni sjálfri eða öðru framlagi sínu til sköpunar þess, skal vera meðhöndlaður í samræmi við Creative Commons Zero höfundaleyfið (CC0 1.0 Universal eða síðari útgáfa þess).

Ábendingar

Séu ábendingar um mögulegar úrbætur á skjalinu er hægt að koma þeim á framfæri við höfund þess.

Athugasemdir um þessa útgáfu

Í útg. 2.1 var textinn gerður beinni og OCR endurunnið.

Höfundur skjalsins: Svavar Kjarrval (svavar@kjarrval.is)

HÆSTARÉTTARDÓMAR

ÚTGEFANDI
HÆSTIRÉTTUR

LXIV. BINDI
1993

REYKJAVÍK
Oddi umhverfissvottuð prentsmiðja

Reglulegir dómarar Hæstaréttar 1993

Þór Vilhjálmsson. Forseti dómsins.

Hrafn Bragason. Varaforseti dómsins.

Garðar Gíslason.

Guðrún Erlendsdóttir.

Gunnar M. Guðmundsson.

Haraldur Henrysson.

Hjörtur Torfason.

Pétur Kr. Hafstein.

Registur

I. MÁLASKRÁ

			Dómur	Bls.
1	450/1992	Guðni Þórðarson og Flugferðir-Sólarflug gegn Sigurði G. Guðjónssyni hrl. fyrir hönd Mayflower Hotel. Kærumál. Endurupptaka í héraði.	7/1	1
2	1/1993	Ákærvaldið gegn Ásbirni Andrasyni. Kærumál. Gæsluvarðhald. 2. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991. Sératkvæði.	7/1	5
3	451/1992	Sjúkraliðafélag Íslands gegn fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs. Kærumál. Félagsdómur. Frávísunarkröfu hafnað. Sératkvæði.	7/1	8
4	437/1992	Ákærvaldið gegn X. Kærumál. Frávísun frá héraðsdómi. Ákærvald lögreglustjóra.	7/1	12
5	499/1992	Guðbrandur Jónsson og Hjörleifur Jónsson gegn Landsbanka Íslands. Kærumál. Gagnsök. Frávísun frá héraðsdómi.	7/1	16
6	118/1991	Vinnuvélar hf. gegn Vörubílstjórafélaginu Faki. Mál felld niður. Ómaksbætur.	8/1	20
7	374/1991	Þórhallur Gunnlaugsson gegn Hótel Ísafirði. Útivistardómur. Ómaksbætur.	8/1	20
8	92/1992	Gifspússning hf. gegn Guðmundi Magnússyni persónulega og f.h. einkafyrirtækis hans, Trésmiðju Guðmundar Magnússonar Útivistardómur. Ómaksbætur.	8/1	21
9	113/1992	Björn Jóhannsson gegn Glitni hf. Útivistardómur. Ómaksbætur.	8/1	22
10	10/1993	Lind hf. gegn Jóni A. Gestssyni og Jónu Ósk Vignisdóttir. Kærumál. Innsetningargerð. Eignarleiga.	12/1	23
11	334/1992	Ákærvaldið gegn Hafliða Sæmundi Jóhannssyni. Brot gegn 196. gr. almennra hegningarlaga. Aðfinnslur.	14/1	27

		Dómur	Bls.
12	188/1990 Ólafur Karlsson og Prentsmiðja Ólafs Karlssonar gegn þrotabúi Kjötmiðstöðvarinnar hf. Gjaldþrotaskipti. Riftun.	14/1	35
13	434/1989 Halldóri Ingi Dagsson gegn þrotabúi Önnu hf. Kaupsamningur. Aðild.	14/1	42
14	20/1993 Steinunn Káradóttir gegn Jóhannesi Vilhjálms-syni. Kærumál. Frestur.	15/1	50
15	18/1993 Kornmarkaðurinn hf. gegn Steinunni Jónsdóttur. Kærumál. Útburður. Húsaleigusamningur.	18/1	52
16	21/1993 Kristján Wendel gegn Gunnari Rósinkranz og Bjarna Sveinssyni persónulega og f.h. Gerpis sf. Kærumál. Dómari. Vanhæfi.	18/1	56
17	25/1993 Rannsóknarlögregla ríkisins gegn Hickmat Moustapha Baroudi. Kærumál. Gæsluvarðhald. A. liður l. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991.	18/1	63
18	19/1993 Elís Kristjánsson gegn þrotabúi Skúla Sigurðs-sonar. Kærumál. Gjaldþrotaskipti. Skuldaröð. For-gangskrafa.	19/1	65
19	23/1993 Ákærvaldið gegn Hallgrími Viggó Marinóssyni. Kærumál. Hæfi sækjanda. Aðfinnslur.	20/1	69
20	182/1990 Halldór Hjálmarsson gegn Braga Þór Jósefssyni. Húsaleigusamningur. Uppsögn.	21/1	72
21	78/1990 Höfðahreppur gegn Kaupfélagi Húnvetninga. Ábyrgð. Sveitarstjórnarlög. Sératkvæði.	21/1	76
22	251/1990 Tollstjórinn í Reykjavík gegn Agli Vilhjálmsyni hf. Launaskattur. Fyrning. Nauðasamningur.	21/1	85
23	161/1992 Ákærvaldið gegn Arnari Má Þórisssyni og Borg-ari Þór Þórisssyni. Þjófnaður.	21/1	92
24	172/1992 Ákærvaldið gegn Ólafi Elíasi Oddssyni. Lík-amsárás. Skaðabætur.	21/1	97
25	355/1989 Hreppsnefnd Vestur-Landeyjahrepps gegn Jó-hanni Johansen, Árna Þorkelssyni, Ólafi H. Ingi-marssyni og Erni Karlssyni. Forkaupsréttur. Jarða-lög. Stjórnsýsla.	21/1	108
26	158/1990 Guðfinna Sigurgeirsdóttir gegn Búnaðarbanka Ís-lands vegna þb. Kolbeins Ögmundssonar. Ómerk-ing. Heimvísun.	22/1	116
27	349/1990 Kolbeinsstaðahreppur gegn Helgu M. Thors, Jónu Írisi Thors o.fl. Ómerking. Heimvísun.	22/1	118

	Málaskrá	Dómur	VII Bls.
28	350/1990 Eyjahreppur gegn Helgu M. Thors, Jónu Írisi Thors o.fl. Ómerking. Heimvísun.	22/1	121
29	405/1992 Ákærvaldið gegn Hafsteini Sveinbirni Péturs- syni. Ómerking Heimvísun.	22/1	124
30	35/1993 K gegn M. Kærumál. Börn. Forsjá. Farbann.	27/1	127
31	33/1993 Árni Sigurðsson gegn Íslandsbanka hf. Kærumál. Frávísun frá Hæstarétti. Gjaldþrotaskipti. Útivist í héraði. Endurupptaka.	27/1	130
32	327/1990 Sveinn Jónsson gegn Tómasi Jónssyni. Fasteigna- kaup. Gallar. Riftun. Sératkvæði.	28/1	132
33	303/1992 Ákærvaldið gegn Jóni Friðrikssyni. Skjalafals. .	28/1	140
34	211/1992 Ákærvaldið gegn Daniel Allan Pollock. Ávana- og fíkniefni. Skilorð. Dráttur á rekstri máls. Mannréttindasáttmáli Evrópu. Uptaka. Vítur. ...	28/1	147
35	188/1992 Ákærvaldið gegn Einari Árnasyni. Tilraun til manndráps. Sératkvæði.	28/1	152
36	296/1990 Sanitas hf. gegn þrotabúi G.G.S. hf. Útivistar- dómur. Ómaksbætur.	1/2	161
37	48/1993 Ákærvaldið gegn Hickmat Moustapha Baroudi. Kærumál. Gæsluvarðhald. 2. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991. Sératkvæði.	3/2	162
38	49/1993 Rannsóknarlögregla ríkisins gegn James Brian Grayson. Kærumál. Gæsluvarðhald. 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991, a- og b-liður.	3/2	164
39	50/1993 Rannsóknarlögregla ríkisins gegn Donald Feen- ey. Kærumál. Gæsluvarðhald. 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991, a- og b-liður.	3/2	167
40	478/1989 Guðmunda Sigurðardóttir gegn Þórarni Sæ- mundssyni. Fasteignakaup. Gallar.	4/2	170
41	304/1992 Ákærvaldið gegn Lindu Maríu Bellere. Bifreið- ar. Ölvun við akstur.	4/2	174
42	308/1992 Ákærvaldið gegn Grétari Haffjörð Jónatans- syni. Bifreiðar. Ölvun við akstur.	4/2	179
43	190/1989 Triton hf. gegn Óskari Árnasyni. Umsýsluvið- skipti. Galli. Tómlæti.	4/2	185
44	196/1992 Ákærvaldið gegn Þorsteini Baldurssyni. Skjala- fals. Tolllagabrot. Skilorð.	4/2	192
45	420/1992 Ákærvaldið gegn Jóni Magnúsi Harðarsyni. Bifreiðar. Umferðarlög. Ölvunarakstur. Ítrekun. .	4/2	196

		Dómur	Bls.
46	422/1992	Ákærvaldið gegn G, E, H og V. Kynferðisbrot. Nauðgun. Þjófnaður. Nytjastuldur.	4/2 198
47	59/1993	Íslandsbanki hf. gegn Fjölmíðlum sf. Kærumál. Málskostnaðartrygging.	9/2 204
48	421/1992	Ákærvaldið gegn Gunnlaugi Þór Briem. Tilraun til manndráps. 4. mgr. 220. gr. alm. hgl. Sér- atkvæði.	11/2 207
49	200/1992	Ebenezer Þ. Ásgeirsson, Ragnheiður Ebenezar- dóttir og Tryggvi Pétursson gegn Fjárfestingar- félaginu Skandia hf. Áskorunarmál. Ómerking. Frávísun frá héraðsdómi.	11/2 223
50	360/1992	Þ gegn Barnaverndarráði, K og M. Barnaverndar- ráð. Börn. Umgengnisréttur.	11/2 226
51	423/1992	Ákærvaldið gegn Rúnari Geir Gunnarssyni og Ingvari Björvin Hilmarssyni. Þjófnaður. Refsi- ákvörðun. Skilorð.	11/2 248
52	442/1990	Bryndís Friðþjófsdóttir gegn Ásgeiri Þór Árna- syni. Áskorunarmál. Skuldabréf. Skjalafals.	11/2 251
53	287/1991	María J. Sigurðardóttir gegn Ásgeiri Þór Árna- syni. Áskorunarmál. Skuldabréf. Skjalafals.	11/2 255
54	135/1990	Íslandsbanki hf. gegn fjármálaráðherra f.h. ríkis- sjóðs. Skattar. Sölugjald. Bankar. Sératkvæði.	11/2 259
55	404/1989	Sigurður Eiríksson gegn Selfossveitum. Hita- veita. Heimæðargjald. Gjaldtaka.	11/2 268
56	60/1993	Flugfélagið Ernir hf. gegn Garðari Guðjónssyni, Guðlaugu Haraldsdóttur, Jóni S. Garðarssyni og Guðrúnu A. Friðþjófsdóttur. Kærumál. Frávísun- arúrskurður úr gildi felldur.	12/2 272
57	66/1993	S gegn dóms- og kirkjumálaráðuneytinu. Kæru- mál. Sjálfræðissvipting.	12/2 276
58	74/1993	Ákærvaldið gegn James Brian Grayson. Kæru- mál. Farbann.	15/2 279
59	75/1993	Ákærvaldið gegn Donald Michael Feeney. Kærumál. Gæsluvarðhald. B-liður 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991.	15/2 282
60	408/1991	Guðbjörg Antonsdóttir gegn Margréti Ákadóttur. Frestur. Frávísun frá Hæstarétti.	16/2 285
61	76/1993	Rannsóknarlögregla ríkisins gegn Agnari Viði Bragasyni. Kærumál. Gæsluvarðhald. A-liður 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991.	18/2 287

	Málaskrá		Dómur	IX Bls.
62	79/1993	Rannsóknarlögregla ríkisins gegn Hilmarí Þóri Ólafssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald. A-liður 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991.	18/2	289
63	445/1990	Anders Hansen gegn Kaupþingi hf. Víxilmál. Sýning til greiðslu. Tilkynning greiðslufalls.	18/2	291
64	336/1992	Ákærvaldið gegn Guðbjörgu Birni Gunnlaugsdóttur. Líkamsárás. Frávísunarkröfu hrundið.	18/2	295
65	57/1993	Ákærvaldið gegn Skarphéðni Birkissyni. Ómerking. Frávísun frá héraðsdómi. Ákærvald lögreglustjóra. Skriflega flutt mál.	18/2	300
66	226/1992	Ákærvaldið gegn Böðvari Guðmundssyni. Líkamsárás. Eignaspjöll. Skilorð. Fésekt.	18/2	301
67	263/1989	Örn Guðmundsson gegn Gámaþjónustunni hf. Ómerking. Frávísun frá héraðsdómi.	18/2	308
68	272/1990	Gunnhildur Ragnarsdóttir gegn Valdimar I. Sigurjónssyni og gagnsök. Óvígð sambúð. Búskipti.	18/2	311
69	467/1989	Þrotabú Vogalax hf. gegn Vatnsleysustrandarhreppi. Hafnir. Vörugjald. Sératkvæði.	18/2	320
70	359/1990	Úlfur Björnsson gegn Korpus-prentþjónustu. Áskorunarmál. Víxill. Skriflega flutt mál.	18/2	325
71	42/1991	Þór hf. útgerðarfélag gegn Vélsmiðjunni Odda hf. Verksamningar. Lausafjárkaup.	18/2	326
72	31/1993	Ákærvaldið gegn Jóni Gesti Ólafssyni. Bifreiðar. Ölvun við akstur. Akstur án ökuréttinda. Hraðakstur.	18/2	330
73	44/1993	Ragnar Vignir Guðmundsson gegn Hansen hf. Kærumál. innsetningargerð. Aðfinnslur.	22/2	333
74	72/1993	Sverrir Sigurjónsson gegn skilanefnd Verðbréfasjóðs Ávöxtunar hf. Kærumál. Nauðungaruppboð. Úthlutun uppboðsandvirðis. Sératkvæði.	23/2	339
75	85/1993	Fataframleiðendur hf. gegn Gjaldheimtunni í Reykjavík. Kærumál. Dómar. Vanhæfi hafnað. ...	23/2	346
76	89/1993	Þorsteinn Jónsson gegn Friðjóni Skarphéðinsyni, Unnsteini Beck o.fl. Kærumál. Frávísun frá héraðsdómi.	25/2	350
77	284/1992	Ákærvaldið gegn Daniel Sigurðssyni. Bifreiðar. Ómerking. Heimvísun. Mannréttindasáttmáli Evrópu.	25/2	355
78	273/1992	Ákærvaldið gegn Albert Péturssyni og Péttri Hanssyni. Handtaka. Lögreglumenn.	25/2	357

			Dómur	Bls.
79	298/1990	Sigurður Þórðarson gegn Nesi hf. Vinnusamningur. Sjómenn. Sjóveð.	25/2	365
80	424/1991	Haukar hf. gegn Einari Ólafssyni. Ómerking. Heimvísun. Skriflega flutt mál.	25/2	371
81	164/1990	Jóhanna Guðrún Agnarsdóttir gegn Þráni Ólafi Jenssyni og skiptaráðanda f.h. félagsbús Jóhönnu Guðrúnar Agnarsdóttur og Þráins Ólafs Jenssonar. Hjón. Skipti. Málamyndagerningur.	25/2	373
82	458/1990	Jón Gunnar Hilmarsson gegn Guðjóni Elí Jóhannssyni. Vinnulaun. Veikindaforföll. Aðfinnslur.	25/2	383
83	66/1991	Hilda Hafsteinsdóttir gegn Lauritz Jørgensen persónulega og fyrir hönd Rjómaisgerðarinnar. Lausafjárkaup.	25/2	389
84	443/1991	Helgi Marteinn Gunnlaugsson gegn Guðbjarti Halldórssyni. Útivistardómur.	1/3	393
85	477/1993	Magnús Benediktsson gegn Hrönn hf. Útivistardómur.	1/3	393
86	97/1993	Ákærvaldið gegn Donald Michael Feeney. Kærumál. Gæsluvarðhald. B-liður 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991.	4/3	394
87	390/1992	Ákærvaldið gegn Arnljóti Einarssyni. Bifreiðar. Ölvun við akstur. Sönnun.	4/3	396
88	473/1989	Sæplast hf. gegn Þrotabúi Tækniplasts h.f. Ómerking. Heimvísun. Aðildarhæfi. Meðdómendur.	4/3	401
89	195/1990	Hrafn E. Jónsson gegn Önnu Karin Júlíussen. Óvígð sambúð. Fjárskipti. Sératkvæði.	4/3	404
90	183/1989	Þrotabú Nesco-framleiðslufélags hf. gegn Íslandsbanka hf. Gjaldþrot. Málamyndagerningur. Sératkvæði.	4/3	416
91	338/1991	Úlfar Sæmundsson gegn Hitaveitu Siglufjarðar. Áskorunarmál. Ómerking. Frávísun frá héraðsdómi. 45. gr. laga nr. 75/1973.	4/3	431
92	93/1993	Ákærvaldið gegn Hafsteini Sveinbirni Péturssyni. Kærumál. Dómarar. Vanhæfi.	5/3	433
93	77/1993	Halldór Þ. Birgisson gegn Sigmundi Böðvarssyni. Kærumál. Úrskurður stjórnar LMFÍ. Málflutningsmaður. Áminning.	5/3	435
94	112/1991	Stálskip hf. gegn Þrotabúi Hraðfrystihúss Patreksfjarðar hf. Frestur. Frávísun frá Hæstarétti. ..	8/3	439

95	211/1991	Eyjólfur Bjarnason, Konráð Eyjólfsson o.fl. gegn Stillingu hf. Frestur. Frávísun frá Hæstarétti.	8/3	440
96	120/1992	Húsgagnahöllin hf. gegn Lúðvík Jónssyni. Frestur. Frávísun frá Hæstarétti.	8/3	441
97	100/1993	Eggert Þór Sveinbjörnsson gegn Búnaðarbanka Íslands. Kærumál. Húsaleiga. Útburðargerð.	10/3	442
98	86/1993	Krafttak hf. gegn Óla Þ. Óskarssyni. Kærumál. Gagnaöflun frá þriðja manni. Frávísun frá Hæstarétti.	10/3	445
99	106/1993	Ákærvaldið gegn Hickmat Moustapha Baroudi. Kærumál. Gæsluvarðhald. Farbann.	10/3	447
100	95/1993	Ólafur L. Baldursson gegn Kristni Sigurjónssyni. Kærumál. Lögmannspóknun.	11/3	450
101	315/1990	Þrotabú Híbýla hf. gegn bæjarsjóði Akureyrar og gagnsók. Samningar. Verksamningar. Fasteignir. .	11/3	455
102	340/1992	Ákærvaldið gegn Ólafi Birni Ólafssyni og Roy Ólafssyni. Tolllagabrot. Eignaupptaka.	11/3	462
103	429/1989	Árna S. Rögnvaldsdóttir og Guðjón Andrússon gegn William Thomas Möller. Fasteignakaup. Sönnun.	11/3	469
104	113/1993	Ákærvaldið gegn Anthony Lee Bellere. Kærumál. Gæsluvarðhald.	12/3	483
105	114/1993	X gegn Félagsmálastofnun Akureyrar. Kærumál. Sjálfræðissvipting	15/3	485
106	303/1991	María Þorlákssdóttir og Grétar Árnason gegn Íslandsbanka hf. og til réttargæslu Þóri Jónssyni og Sveini Egilssyni hf. Stefnubirting. Þingsókn. Sameignarfélag. Aðildarhæfi.	19/3	490
107	146/1992	Ákærvaldið gegn Vilhjálmi Svan Jóhannssyni. Fjárdráttur. Söluskattur. Staðgreiðsla skatta. Skaðabætur.	19/3	493
108	53/1992	Ákærvaldið gegn Helga Þór Jónssyni. Fjárdráttur. Söluskattur.	19/3	502
109	119/1992	Ákærvaldið gegn Páli Guðfinni Harðarsyni. Söluskattur. Staðgreiðsla opinberra gjalda. Skyldusparnaður. Fjárdráttur. Fjársvik. Skilasvik. Tékkar. Fyrning.	19/3	509
110	108/1991	Rafn Hagan Steindórsson gegn Hampiðjunni hf. og Sjóvá-Almennum tryggingum hf. til réttar-		

		Dómur	Bls.
	gæslu. Skaðabætur. Örorka. Læknaráð. Aðfinnslur. Sératkvæði.	19/3	537
111	204/1989 A/S Dahl Jørgensen gegn Axel Thorarensen. Samningar. Vextir. Sératkvæði.	19/3	553
112	305/1992 Ákærvaldið gegn E. Tékkabrot. Sýkna. Frávísun frá héraðsdómi. Skaðabætur.	19/3	560
113	92/1991 Skarphéðinn Ólafsson gegn Heiðari Guðbrands-syni. Ærumeiðingar.	19/3	565
114	464/1989 Þorsteinn Steingrímsson gegn Eygló Guðjóns-dóttur, Halldóri Guðmundssyni o.fl. Fasteigna-sala. Sölulaun. Aðfinnslur.	19/3	572
115	101/1993 Ákærvaldið gegn James Brian Grayson og Don-ald Michael Feeney. Sifskaparbrot. Frelsisvipt-ing. Börn. Sératkvæði.	19/3	578
116	27/1993 Félag íslenskra stórkaupmanna gegn heilbrigðis-og tryggingamálaráðherra. Stjórnýsla. Vanhæfi. Aðild. Frávísun frá héraðsdómi. Lyfsala. Flýti-meðferð.	19/3	603
117	123/1991 Böðvar Valgeirsson persónulega og f.h. Atlantik, ferðaskrifstofu gegn Jósteini Kristjánssyni. Skulda-mál. Riftun. Endurgreiðsla.	19/3	618
118	355/1990 Birgir Ásgeirsson gegn Jóni Árna Guðmunds-syni. Lausafjárkaup. Galli.	19/3	623
119	94/1993 Gunnar Blöndal gegn Íslandsbanka hf. Kærumál. Útburðargerð. Dómari. Vanhæfi.	22/3	629
120	126/1993 Sveinn Sigurbjörnsson og Tryggvi Stefánsson gegn Sparisjóði Glæsibæjarhrepps. Kærumál. Skjöl. Skuldabréf.	23/3	634
121	376/1992 Ákærvaldið gegn Agnari Þór Sigurðssyni. Ávana- og fíkniefni.	25/3	637
122	45/1993 Ákærvaldið gegn Hannesi Jónssyni. Þjófnaður. Skjalafals.	25/3	641
123	42/1990 Gunnlaugur Briem gegn fjármálaráðherra vegna ríkissjóðs. Þinglýsingar. Veðskuldabréf. Kvaðir. Skaðabætur. Sératkvæði.	25/3	644
124	80/1993 Ákærvaldið gegn Daníel Gunnari Ingimundar-syni. Bifreiðar. Akstur án ökuréttinda. Reynslu-lausn.	25/3	655
125	444/1992 Ákærvaldið gegn Ingólfi Magnússyni. Ávana-og fíkniefni.	25/3	657

126	145/1991	Valdimar Jóhannesson gegn félagsmálaráðherra og fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs. Gjaldþrot. Ríkisábyrgð á launum.	25/3	661
127	415/1990	Guðrún Álfgeirsdóttir o.fl. gegn Hreyfli svf. Ómerking. Heimvísun. Forföll. Fjárnám.	25/3	665
128	130/1993	Hannes Sigurðsson gegn Ásbergi Helgasyni. Kærumál. Frávísunardómur staðfestur.	29/3	667
129	129/1993	Rúnar Þröstur Árnason gegn Sigurjóni Sigurðssyni, Jóni L. Sigurðssyni og fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs. Kærumál. Frávísunardómur úr gildi felldur.	29/3	669
130	107/1993	Hafsteinn Sigurjónsson gegn skilanefnd Verðbréfasjóðs Ávöxtunar hf. Kærumál. Nauðungarsala. Verðtrygging.	29/3	672
131	108/1993	Helga Pálmadóttir gegn Skafta Fanndal Jónassyni. Kærumál. Fjárskipti. Óvígð sambúð. Sér- atkvæði.	29/3	677
132	125/1993	Jón Steinar Gunnlaugsson hrl. gegn dómsmálaráðherra. Kærumál. Gjafsókn. Virðisaukaskattur.	29/3	683
133	118/1993	Róbert Mellk gegn Sigríði Þorsteinsdóttur. Kærumál. Innsetning. Ómerking. Heimvísun.	30/3	688
134	8/1993	Ákærvaldið gegn Benjamín Þór Þorgrímssyni og Rúnari Hallgrímssyni. Nauðgun. Skaðabætur. Ákæra.	1/4	691
135	37/1993	Ákærvaldið gegn Friðriki Friðrikssyni, Hauki Guðjónssyni og Lilju Guðjónsdóttur. Rán. Þjófnaður. Reynslulausn. Sératkvæði.	1/4	698
136	244/1990	Kristinn Ragnarsson gegn Héðni hf. Lausafjárkaup. Galli.	1/4	709
137	362/1990	Friðrik Magnússon gegn AJS heildverslun hf. Greiðsla. Fyrningu hafnað.	1/4	713
138	353/1992	Ákærvaldið gegn Óskar Guðjóni Vigfúsi Guðnasyni og Finnboga Hólmsteini Alexanderssyni héraðsdómara. Opinbert mál. Ómerking. Heimvísun. Dómarar. Fésekt.	1/4	718
139	141/1990	Friðmey H. Sveinsdóttir gegn Sigurði B. Guðmundssyni, Sjóvá-Almennum tryggingum hf. og Vífilfelli hf. Skaðabætur. Örorka. Skattfrelsi bóta.	1/4	720

		Dómur	Bls.
140	403/1990	Karen Kinchin Eiríksdóttir gegn dánarbúi Björns Gíslasonar og Sjóvá-Almennum tryggingum hf. Skaðabætur. Bifreiðar. Umferðarlög. Örorka. Miski. Skattfrelsi bóta. Aðfinnslur.	1/4 726
141	46/1993	Ákærvaldið gegn Hallgrími Ævari Mason og Stefáni Einarssyni. Ávana- og fíkniefni. Eignarupptaka. Dráttur á málsmeðferð.	1/4 739
142	197/1992 og 426/1992	Ákærvaldið gegn Ágústi Frímanni Sigurðssyni. Lax- og silungsveiði. Ómerking að hluta. Dómar. Vanhæfi.	1/4 751
143	121/1993	Monika Blöndal gegn Péttri Blöndal. Kærumál. Aðfærargerð. Meðlag. Börn.	5/4 758
144	128/1993	Ragnar Ragnarsson gegn Féfangi hf. og Oliuverslun Íslands hf. Kærumál. Nauðungarsala. Út- hlutun.	5/4 762
145	136/1993	Guðrún Kristjánsdóttir f.h. ófjárráða barna Ástu Kristjánsdóttur og Lamberts Samsonar gegn Lamberti Samson. Kærumál. Seta í óskiptu bú. Búskipti. Framfærsla.	5/4 767
146	12/1993	Ákærvaldið gegn Júlíusi Kristjáni Thomassen. Bifreiðar. Umferðarlög. Ölvunarakstur. Reynslu- lausn.	6/4 773
147	395/1989	Hafþór Svavarsson gegn Eggerti Árna Gíslasyni o.fl. Lausafjárkaup. Gallar. Riftun.	6/4 777
148	373/1992	Ákærvaldið gegn Starra Hjartarsyni. Bifreiðar. Umferðarlög. Ökuleyfissvipting. Brot gegn 4. mgr. 220. gr. alm. hgl. Skilorð.	6/4 789
149	383/1991	Kristín E. Sigurðardóttir gegn db. Ragnars Gísla Kjartanssonar. Óvígð sambúð. Fjárfrafa. Sératkvæði.	13/4 800
150	153/1993	Rannsóknarlögregla ríkisins gegn Lárusi Svavarssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald. C-liður 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991.	21/4 805
151	259/1992	Ákærvaldið gegn Hilmarí Sigurðssyni. Fjársvik. Fjárdráttur. Skaðabætur.	21/4 807
152	150/1993	Umboðssala Jóhönnu Tryggvadóttur Bjarnason gegn viðskiptaráðherra, utanríkisráðherra og fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs. Kærumál. Frávísun frá héraðsdómi. Stefna.	21/4 822

			Dómur	Bls.
153	141/1993	Ákærvaldið gegn K. Kærumál. Frávísunarúrskurður úr gildi felldur.	26/4	826
154	147/1993	Elín Jónsdóttir, Anna Benediktsdóttir o.fl. gegn Guðmundi Jónssyni. Kærumál. Skipti. Ómerking. Frávísun frá héraðsdómi.	29/4	831
155	63/1993	Ákærvaldið gegn Guðjóni Antonssyni. Bifreiðar. Ölvun við akstur. Ökuleyfisvipting.	29/4	835
156	371/1990	Sigurður Antonsson gegn Guðjóni Inga Árnasyni. Fasteignakaup. Afsláttur. Lögmenn. Aðfinnslur. .	29/4	839
157	23/1991	Þrotabú Fórnarlambsins hf. gegn fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs. Sölugjald. Fordæmi. Ríkisskattanefnd. Sératkvæði.	29/4	844
158	254/1990	Sjóvá-Almennar tryggingar hf. gegn Gylfa Gunnarssyni persónulega og vegna Fiskverkunar Mána. Vátrygging. Sératkvæði.	29/4	854
159	160/1993	Gunnar Smári Egilsson og Karl Th. Birgisson gegn Jóhanni Jónasi Ingólfssyni. Kærumál. Málskostnaðartrygging.	30/4	873
160	152/1993	Kaupþing hf. gegn sýslumanninum í Kópavogi. Kærumál. Frávísun frá héraðsdómi. Aðfinnslur. .	30/4	876
161	135/1993	Kjalarneshreppur gegn Bjarna Bærings Bjarnasyni. Kærumál. Nauðungarsala. Sératkvæði.	30/4	882
162	70/1993	Hlutafélagið Verk gegn Húsfélögunum Kleppsvogi 136-140. Útivistardómur. Ómaksbætur.	3/5	889
163	109/1993	Ákærvaldið gegn Hickmat Moustapha Baroudi. Frelsissvipting. Nauðgun. Brottvísun úr landi.	6/5	890
164	136/1990	Þóra Bjarnadóttir gegn heilbrigðisráðherra og fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs. Skaðabótamál. Sýkna.	6/5	898
165	440/1992	Ákærvaldið gegn Trausta Róbert Guðmundssyni. Sifskaparbrot. Kynferðisbrot. Frelsissvipting. Husbrot. Þjófnaður, tilraun. Sératkvæði.	6/5	906
166	321/1990	H gegn borgarstjóranum í Reykjavík f.h. borgarsjóðs. Skaðabótamál. Líkamstjón. Sjúkrahús.	6/5	916
167	110/1993	Ákærvaldið gegn Sveinbirni Hrafnssyni. Ákæra. Ómerking. Máli vísað frá héraðsdómi.	6/5	925
168	64/1993	Ákærvaldið gegn Gunnari Péturssyni. Bifreiðar. Umferðarlög. Þjófnaður, tilraun. Sönnun.	6/5	928
169	187/1991	Bjarni Jónasson gegn Arnmundi Þorbjörnssyni		

			Dómur	Bls.
		og gagnsök. Meiðyrðamál. Ómerking ummæla. Fyrning sakar.	6/5	932
170	400/1991	Rækjunes hf. gegn Þórði Kristjánssyni. Sjómenn. Vinnusamningur. Aðfinnslur.	6/5	946
171	171/1993	Valgerður Sigurbergsdóttir og Konráð Vilhjálmsson gegn framleiðsluráð landbúnaðarins, landbúnaðarráðuneytinu, fjármálaráðuneytinu og Jónasi Vilhjálmssyni. Kærumál. Frávísunardómur staðfestur. Sératkvæði.	7/5	951
172	367/1992	Ólafur Finnur Böðvarsson gegn Önnu Margréti Sigurðardóttur. Frávísun frá Hæstarétti.	7/5	960
173	57/1991	Menntamálaráðherra og fjármálaráðherra vegna ríkissjóðs og bæjarsjóður Akureyrar gegn Sverri Auðuni Meldal og gagnsök. Skaðabótamál. Vinnuslys.	13/5	961
174	43/1991	Anton Ásgrímur Kristinsson gegn Ögurvík hf. og Tryggingu hf. til réttargæslu. Skaðabótamál. Vinnuslys.	13/5	974
175	119/1993	Birna Þórðardóttir gegn Þrotabúi Vesturgötu hf. Kærumál. Skipti. Skaðabætur. Fasteign. Sératkvæði.	13/5	988
176	470/1989	Ármann Óskarsson gegn Brunabótafélagi Íslands. Brunabætur. Vátrygging.	13/5	1000
177	239/1990	Karl Sigmar Karlsson, Bjarg sf. og Þrotabú Hafnarbergs hf. gegn Jóni Kristjáni Guðmundssyni vegna Fiskbúðarinnar Sævers. Lausafjárkaup. Samningar. Sönnun.	13/5	1010
178	168/1993	Ingibjörg Ingólfssdóttir gegn Jóni Sveinssyni. Kærumál. Nauðungarsala. Geymslugreiðsla. Skuldabréf, gjaldfelling.	18/5	1014
179	188/1993	Benjamín Magnússon gegn Kaupgarði hf. Kærumál. Vextir. Fjárnám.	21/5	1021
180	369/1991	Oddbjörg Sigfúsdóttir gegn Guðmundi Emil Sæmundssyni. Skuldamál. Gjafagerningur. Sönnun.	21/5	1026
181	167/1993	Þrotabú Ólafs Laufdals Jónssonar gegn Þb. Veitingahússins Ármúla 5 hf. Gjaldþrotaskipti. Skuldajöfnuður. Skilyrt krafa.	21/5	1033
182	179/1992	Ákærvaldið gegn Kristjáni Guðmundssyni. Vegalög. Umferðarréttur.	21/5	1040

			Dómur	Bls.
183	131/1993	Ákærvaldið gegn Vilhelm Úlfari Vilhelmssyni og Þorsteini Óskar Erlingssyni. Fuglaveiðar. Fuglafriðun.	21/5	1049
184	15/1993	Ákærvaldið gegn Þórhalli Ölver Gunnlaugssyni. Skjalafals. Fjárdráttur.	21/5	1053
185	43/1990	Margrét Ólafsdóttir, Bjarney Ólafsdóttir, Eyjólfur Ólafsson o.fl. gegn Ólafi Baldurssyni og Margréti Þórarinsdóttur. Landskipti.	21/5	1061
186	87/1993	Ákærvaldið gegn Benjamín Vilhelmssyni. Náttúruverndarlög.	21/5	1073
187	67/1993	Ákærvaldið gegn Steini Ármanni Stefánssyni. Ávana- og fíkniefni. Bifreiðar. Almannahætta. Líkamsmeiðingar. Opinbert réttarfar. Sönnun.	21/5	1081
188	286/1991	Óskar Mikaelsson gegn Birni Emilssyni og sýslumanninum í Reykjavík. Kærumál. Uppboð. Lausafé.	21/5	1118
189	200/1993	Rannsóknarlögregla ríkisins gegn Agnari Víði Bragasyni. Kærumál. Gæsluvarðhald, a- og c-liður. Aðfinnslur.	24/5	1120
190	404/1992	Ákærvaldið gegn Guðmundi Ragnari Ingvasyni. Fjársvik. Tékkar. Sératkvæði.	27/5	1122
191	418/1990	Sigurður Þorsteinsson gegn Gísla hf. Lausafjárkaup. Samningar. Riftun. Sératkvæði.	27/5	1131
192	88/1991	Tryggingastofnun ríkisins gegn Láru V. Júlíusdóttur. Fæðingarorlof. Ráðningarsamningur.	27/5	1137
193	220/1990	Bati hf. gegn Þrotabúi Sigló hf. Verslunarkaup. ...	17/5	1144
194	169/1993	Vinnuveitendasamband Íslands f.h. Sambands mál- og skipasmiðja vegna Stálsmiðjunnar hf. gegn Alpýðusambandi Íslands hf. Verkamannasambands Íslands vegna Verkamannafélagsins Dagsbrúar. Kærumál. Félagsdómur. Frávísunardómur úr gildi felldur. Sératkvæði í Félagsdómi.	27/5	1152
195	275/1990	Tryggingastofnun ríkisins gegn Arndísi Björnsdóttur. Mæðralaun. Sambúð. Endurkrafa. Lögheimili. Aðsetursskipti. Sératkvæði.	27/5	1156
196	30/1993	Ákærvaldið gegn Unnari Sigurði Hansen. Þjófnaður. Hegningarauki.	27/5	1162
197	102/1993	Ákærvaldið gegn Gústaf Adolf Þórarinssyni. Líkamsmeiðingar.	27/5	1168

		Dómur	Bls.
198	225/1993	Jón Örn Ingólfsson og Jón Gunnar Zoëga gegn Gunnari Hjaltalín og Þórarni Ragnarssyni. Kærumál. Dómarar. Hæfi.	28/5 1180
199	214/1993	Sveinn Sigurbjörnsson og Tryggvi Stefánsson gegn Eiriki Sigfússyni. Kærumál. Dómarar. Hæfi.	1/6 1182
200	201/1993	Ásgeir Hannes Eiríksson gegn BYKO hf. Kærumál. Gjaldþrotaskipti. Sératkvæði.	1/6 1185
201	212/1993	Eygló Hauksdóttir gegn Gunnari Óskarssyni og Eyjólfu Brynjólfssyni. Kærumál. Aðild. Frávísunardómur felldur úr gildi.	2/6 1189
202	182/1993	Björgvin Ólafsson gegn þb. Einars B. Þórissonar, Jóhanni Gunnari Jóhannssyni o.fl. Kærumál. Nauðungarsala. Málskot til héraðsdóms. Sératkvæði.	3/6 1192
203	366/1992	Ákærvaldið gegn Eyvindi Ólafssyni. Fjársvik. Skjalafals.	3/6 1198
204	431/1989	Árni Samúelsson og Guðný Ásberg Björnsdóttir gegn þrotabúi Guðjóns Ómars Haukssonar og Víkurbæjar, vörumarkaðar. Kaupsamningur. Kvöð. Þrotabúi.	3/6 1205
205	124/1993	Magnús Gunnar Guðmundsson gegn samgönguráðherra, umsjónarnefnd fólksbifreiða á félagssvæði Bifreiðastjórafélagsins Frami og Bifreiðastjórafélaginu Frami. Stjórnarskrá. Jafnræðisregla. Leigubifreiðar. Atvinnuleyfi. Aldurshámark. Sératkvæði.	3/6 1217
206	208/1992	Kristinn Bjarnason gegn Særúnu hf. Skuldamál.	3/6 1228
207	135/1992	Særún hf. gegn Kristni Bjarnasyni. Sjómannalög. Vinnusamningar.	3/6 1235
208	229/1990	Guðrún Gyða Ölvisdóttir gegn Kreditkortum sf. Skuldamál. Greiðslukort. Sameignarfélag.	3/6 1240
209	69/1993	Ákærvaldið gegn Jóhanni Magna Jóhannssyni. Fiskveiðibrot. Frávísun að hluta.	3/6 1246
210	211/1993	Landssamband lögreglumanna gegn fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs. Kærumál. Félagsdómur. Frávísunarúrskurður staðfestur.	3/6 1251
211	169/1992	Einar Þór Vilhjálmsson gegn Fjárfestingarfélaginu Skandia hf. Frávísun frá Hæstarétti.	8/6 1254

			Dómur	Bls.
212	230/1993	Ákærvaldið gegn X. Kærumál. Kæruheimild. Ákæra. Öryggisgæsla. Frávisun frá Hæstarétti. ...	9/6	1255
213	2/1991	Tak hf. gegn Póst- og símamálastofnun. Verksamningur. Fjarskiptalög. Skaðabætur.	10/6	1258
214	123/1990	Sigurdis Anna María Sigurðardóttir gegn Jóni Hauki Bjarnasyni og Íþróttabandalagi Reykjavíkur. Fasteignakaup.	10/6	1265
215	257/1990	Guðjón Andrússon og Árna Steinunn Rögnvaldsdóttir gegn Gunnari Svan Nielsen. Fjölþýlishús. .	10/6	1272
216	54/1992	Alheimslist hf. gegn Lifeyrissjóði Verkfræðingafélags Íslands. Gjaldþrotaskipti. Kyrrsetning.	10/6	1276
217	119/1990	Þorkell Steinar Ellertsson gegn bæjarsjóði Akureyrar vegna Hitaveitu Akureyrar. Skaðabætur innan samninga. Jarðhiti.	10/6	1282
218	96/1993	Ákærvaldið gegn Úlfi Óskarssyni og Þorbergi Hjalta Jónssyni. Ákæra. Ómerking. Frávisun frá héraðsdómi. Aðfinnslur.	10/6	1296
219	246/1993	Rannsóknarlögregla ríkisins gegn Ásgeiri Svan Herbertssyni. Gæsluvarðhald. A-liður. 1. mgr. 103. gr. 1. nr. 91/1991.	14/6	1302
220	185/1993	Vinnuveitendasamband Íslands gegn fjármálaráðherra, dómsmálaráðherra og Bifreiðaskoðun Íslands hf. Kærumál. Aðild skv. 3. mgr. 25. gr. eml. Frávisun frá héraðsdómi.	16/6	1304
221	177/1993	Vinnustofan Klöpp hf. gegn Asiaco hf. Kærumál. Gjaldþrotaskipti. Sératkvæði.	16/6	1309
222	254/1993	Rannsóknarlögregla ríkisins gegn Aðalsteini Aðalsteinssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald. A-liður 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991.	16/6	1314
223	229/1993	Ákærvaldið gegn G. Kærumál. Kæruheimild. Vitni. Brottvísun sakbornings. Sératkvæði.	18/6	1316
224	146/1990	Brynjar Viggósson gegn þrotabúi Stranda hf. Hlutfélag. Hlutfjárloforð. Gjaldþrotaskipti.	18/6	1319
225	147/1990	Friðþjófur Haraldsson gegn þrotabúi Stranda hf. Hlutfélag. Hlutfjárloforð. Gjaldþrotaskipti.	18/6	1324
226	16 og 184/1993	Ákærvaldið gegn Björgvin Páli Friðrikssyni og Þorláki Gestí Hálfánarsyni. Þjófnaður. Bifreiðar. Umferðarlög. Hættuakstur. Skilorðsrof.	18/6	1329
227	144/1991	Jóhann Berg Sigurðsson og Vátryggingafélag		

	Íslands hf. gegn Niels Karlssyni. Bifreiðar. Umferðarlög. Árekstur. Bifhjól.	18/6	1338
228	15/1990 Þorsteinn Garðarsson og Samtök sunnlenskra sveitarfélaga gegn Stjórnuplastí sf. Skaðabætur. Ráðgjöf. Sératkvæði.	18/6	1343
229	132/1990 Þrotabú Merkimiða hf. gegn Halldóri Laufland Jóhannessyni og Magnúsi Guðfinnssyni og gagnsök. Kaupsamningur. Leigusamningur.	18/6	1352
230	224/1993 Sveinn Kristdórsson gegn Minjavernd. Kærumál. Útburður.	21/6	1360
231	231/1993 Kraftak sf. gegn Óla Þ. Óskarssyni. Kærumál. Framlagning skjala.	22/6	1364
232	259/1993 Rannsóknarlögregla ríkisins gegn Ragnari Arngrímssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald. A-liður 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991.	22/6	1368
233	260/1993 Rannsóknarlögregla ríkisins gegn Valgarði Þór Guðmundssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald. A-liður 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991.	22/6	1370
234	261/1993 Rannsóknarlögregla ríkisins gegn Baldri Þór Guðmundssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald. A-liður 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991.	22/6	1372
235	263/1993 M gegn K. Kærumál. Hæfi matsmanna.	23/6	1374
236	253/1993 Mosfellsbær og Söfnunarsjóður lífeyrisréttinda gegn Ólafi A. Ingimundarsyni og Eygerði Ingimundardóttur. Kærumál. Nauðungarsala. Óðalsréttur.	24/6	1378
237	235/1993 Skipatækni hf. gegn Sigurði Ingvasyni. Kærumál. Framlagning skjala. Frávísunarúrskurður staðfestur.	24/6	1386
238	288/1990 Gísli Bragi Hjartarson gegn Vátryggingafélagi Íslands hf. Víxill. Sératkvæði.	24/6	1390
239	114/1991 Oddur Jónsson gegn Kolbrúnu Jónsdóttur. Samningar. Fasteignakaup. Sönnun.	24/6	1395
240	63/1990 Samband íslenskra samvinnufélaga, iðnaðardeild gegn Andra hf. Víxlar. Afsögn.	24/6	1400
241	37/1993 Ákærvaldið gegn Friðriki Friðrikssyni, Hauki Guðjónssyni og Lilju Guðjónsdóttur. Endurupptaka. Rán. Þjófnaður. Sératkvæði.	24/6	1407
242	356/1990 Gísli G. Ísleifsson gegn Bertu Kristinsdóttur. Meið-		

		Málaskrá	Dómur	XXI Bls.
		yrðamál. Ómerking ummæla. Miskabætur. Sératkvæði.	24/6	1409
243	186/1990	Sævörur hf. gegn Hf. Eimskipafélagi Íslands. Flutningssamningur. Farnskírteini. Sératkvæði.	25/6	1418
244	63/1991	Páll G. Jónsson og Óttar Yngvason gegn Hauki Sveinbjörnssyni og skiptaráðandanum í Kópavogi f.h. Sigurðar Benjamíns Jónssonar og Þórónnu Guðmundsdóttur. Landamerkjámál. Sératkvæði.	25/6	1426
245	273/1993	Ewald Berndsen gegn Othari Erni Petersen. Kærumál. XVII kafli laga nr. 91/1991. Skýrslutaka.	25/6	1455
246	175/1993	G gegn H. Kærumál. Börn. Innsetningargerð.	25/6	1457
247	257/1993	Guðlaugur Helgason gegn sýslumanninum í Reykjavík. Kærumál. Nauðungarsala. Frávísun. .	28/6	1462
248	258/1993	Hrafnhildur Magnúsdóttir gegn Birnu Gerði Hermannsdóttur. Kærumál. Innsetning. Bifreiðar.	28/6	1465
249	256/1993	Sigurður Friðriksson gegn Helgu Gunnólfsdóttur, Helgu Árnadóttur o.fl. Kærumál. Endurupptaka. Ógildingarmál.	29/6	1469
250	429/1992	Sjóvá-Almennar tryggingar hf. gegn Björgvin Richter og gagnsök. Læknaráð.	6/7	1474
251	293/1993	Ákærvaldið gegn Erni Ómarssyni. Kærumál. Niðurfelling ákærufræstunar. Sératkvæði.	30/7	1475
252	311/1993	Sýslumaðurinn á Akureyri gegn Anneyju Ölfu Jóhannsdóttur. Kærumál. Opinber rannsókn. Fingraför og ljósmyndir.	6/8	1481
253	333/1993	Rannsóknarlögregla ríkisins gegn Guðbjarti Rögnvaldssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald. Ómerking og aðfinnslur.	17/8	1483
254	347/1993	Rannsóknarlögregla ríkisins gegn Guðbjarti Rögnvaldssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald. C-liður 102. gr. laga nr. 19/1991.	25/8	1486
255	370/1993	Rannsóknarlögregla ríkisins gegn Baldvin Guðmundi Ragnarssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald. A-liður 1. mgr. 103. laga nr. 19/1991.	7/9	1488
256	310/1993	Björgvin Ólafsson og Guðrún Jacobsen gegn Sigurði Egilssyni. Kærumál. Útburður. Frávísun frá Hæstarétti.	8/9	1490
257	348/1993	Íslandsbanki hf. gegn Þrotabúi Sigríðar Einarsdóttur. Kærumál. Gjaldþrotaskipti. Skuldaröð. Riftun..	9/9	1493

		Dómur	Bls.
258	309/1993	Eyjahreppur, Kolbeinsstaðahreppur og jarðanefnd Hnappadalssýslu gegn Óttari Yngvasyni og Páli G. Jónssyni. Kærumál. Þinglýsing.	9/9 1498
259	300/1993	Snorri Ólafsson gegn Gylfa Gunnarssyni. Kærumál. Ómerking og heimvísun. Aðfinnslur. Gagnaöflun.	9/9 1504
260	282/1993	Gjaldheimtan í Reykjavík gegn Óskari Mikaelssyni. Kærumál. Gjaldþrotaskipti. Lögskýring.	9/9 1508
261	351/1993	Helga Gunnólfsdóttir, Helga Árnadóttir o.fl. gegn Sigurði Friðrikssyni. Kærumál. Flýtimeðferð. Frávísun frá Hæstarétti.	9/9 1511
262	369/1993	Lögreglustjórinn í Reykjavík gegn Ólafi Gunnarssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald.	9/9 1513
263	357/1993	Ríkisspítalar gegn þrotabúi Sigríðar H. Einarsdóttur. Kærumál. Gjaldþrotaskipti. Sérðukuréttur..	10/9 1515
264	283/1993	Íslandsbanki hf. gegn Birgit M. Johansson. Kærumál. Útburður.	10/9 1519
265	278/1993	Ríkissjóður gegn Jóni Steinari Gunnlaugssyni. Kærumál. Fjárnám. Málskostnaður. Lögskýring.	10/9 1521
266	302/1993	Gíspússning hf. gegn Húsfélaginu Engihjalla 19, Kópavogi. Kærumál. Innsetningargerð. Fasteign. .	10/9 1527
267	314/1993	Líkkistuvinnustofa Eyvindar Árnasonar sf. gegn Kirkjugörðum Reykjavíkurprófastsdæma. Kærumál. Frávísunardómur felldur úr gildi.	13/9 1532
268	363/1993	B gegn dóms- og kirkjumálaráðuneytinu. Kærumál. Nauðungarvistun. Frávísun frá Hæstarétti. ..	13/9 1535
269	297/1993	Jóhann Benediktsson, Sigurður Stefánsson o.fl. gegn Eiríki Sigfússyni. Kærumál. Skuldbréf. Varnir. Skýrslugjöf.	13/9 1537
270	316/1993	Bíla- og bátaverkstæði Þ. Þórðarsonar gegn Arnðísi Guðmundsdóttir og Þóri Þorsteinssyni. Kærumál. Nauðungarsala. Haldsréttur.	14/9 1540
271	301/1993	Íslandsbanki hf. og Þorvaldur Ólafsson gegn Iðnlánasjóði. Kærumál. Tryggingarbréf. Úthlutun uppboðsandvirðis. Verðtrygging. Vextir.	16/9 1547
272	285/1993	Ísafoldarprentsmiðja hf. gegn dómstjóra Héraðsdóms Reykjavíkur. Kærumál. Nauðungarsala. Aðild.	16/9 1555
273	328/1993	H. Helgason hf. gegn Gjaldheimtunni í Reykjavík. Kærumál. Fjárnám. Gjaldþrot.	16/9 1558

274	98/1993	Ákærvaldið gegn Guðmundi Teiti Guðbjörns- syni. Lax- og silungsveiði. Fyrning.	16/9	1563
275	99/1993	Ákærvaldið gegn Konráði Einarssyni. Lax- og silungsveiði. Fyrning.	16/9	1566
276	362/1993	Íslandsbanki hf. gegn Ástþóri Einarssyni. Kæru- mál. Þingfesting.	22/9	1570
277	262/1991	Afurðastöðin í Búðardal hf. gegn Hólmsfríði Hauks- dóttur. Skuldamál. Endurgreiðsla. Vanheimild.	23/9	1576
278	263/1991	Afurðastöðin í Búðardal hf. gegn Hólmsfríði Hauksdóttur vegna Arnarstaðabúsins. Skulda- mál. Endurgreiðsla. Vanheimild.	23/9	1585
279	483/1990	Glæsibæjarhreppur gegn Snorra Péturssyni. Ómerking. Frávísun frá héraðsdómi. Kröfugerð.	23/9	1590
280	300/1992	Patrekshreppur gegn Guðbrandi Haraldssyni og Vigdísi Helgadóttur. Bótaskylda. Sönnun. Orsaka- tengsl. Vis major. Sératkvæði.	23/9	1594
281	121/1990	Sigurbjörn Guðjónsson og Steinar Stefánsson gegn M. Hannibalssyni hf. Fasteign. Verksam- ningur. Galli. Matsgerð.	23/9	1604
282	275/1993	Íslenska umboðssalan hf. gegn þrotabúi Hleinar hf. Kærumál. Málskostnaðartrygging. Gjald- þrotaskipti.	24/9	1612
283	389/1993	Lögreglustjórinn í Reykjavík gegn Gunnari Birni Björnssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald. A-liður 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991.	29/9	1615
284	390/1993	Lögreglustjórinn í Reykjavík gegn Bjarna Hrafn- kelssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald. A-liður 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991.	29/9	1617
285	106/1991	Guðmundur Davíðsson gegn Sigurgeiri Sigurðs- syni. Vixilmál. Ómerking. Frávísun frá héraðs- dómi.	30/9	1620
286	480/1989	Þorsteinn Gunnarsson gegn Ingólfi Ómari Á- mannssyni. Útivist í héraði. 45. gr. laga nr. 75/1973. Lausafjárkaup. Gallar.	30/9	1624
287	90/1990	I. Guðmundsson og Co. Ltd. vegna þrotabús Geirs Gígja gegn Birni Hermannssyni og gagnsök. Kröfu- gerð. Kaup. Fyrirtæki. Vanefnd. Vanheimild.	30/9	1628
288	393/1991	Ívar Björnsson og Þorleifur Björnsson gegn Spari- sjóði Hafnarfjarðar. Áskorunarmál. Fjárnám. Ómerking. Heimvísun.	30/9	1635

		Dómur	Bls.
289	444/1991 Þorleifur Björnsson og Björn Þorleifsson gegn Sparisjóði Hafnarfjarðar. Áskorunarmál. Ómerk- ing. Heimvísun.	30/9	1638
290	154/1993 Ákærvaldið gegn Friðriki Alexanderssyni. Lík- amsárás. Sönnun.	30/9	1641
291	180/1993 Ákærvaldið gegn Steinari Jónssyni. Umferðar- lög. Bifhjól. Ökuhraði.	30/9	1649
292	151/1993 Bilex gegn Jóhanni Heinrich Scheither og Páli Kristni Stefánssyni. Kaup. Hlutfélög. Sér- atkvæði.	30/9	1653
293	121/1989 Sveinberg Laxdal og Esther Laxdal gegn Sval- barðsstrandarhreppi og Jónasi Björnssyni til réttargæslu. Samningur. Jarðhiti. Skaðabætur.	30/9	1675
294	277/1990 Dánarbú Svövu Jóhannesdóttur, Guðmundur Guðmundsson og Sigrún Guðmundsdóttir gegn Magnúsi R. Þórarinssyni. Áskorunarmál. Víxil- mál. 45. gr. laga nr. 75/1973.	30/9	1681
295	278/1990 Dánarbú Svövu Jóhannesdóttur, Guðmundur Guðmundsson og Sigrún Guðmundsdóttir gegn Magnúsi R. Þórarinssyni. Áskorunarmál. Víxil- mál. 45. gr. laga nr. 75/1973.	30/9	1684
296	226/1993 Leifur Aðalsteinsson og Helgi Vilhjálms­son gegn Fjárfestingarfélaginu Skandia hf. Útivistardómur.	1/10	1686
297	264/1993 Jörmundur Ingi Hansen gegn Sævari Geir Svav- arssyni og Norm-X. Útivistardómur.	1/10	1686
298	296/1993 Rannsóknarlögregla ríkisins gegn Karim Bahi. Kærumál. Gæsluvarðhald felld úr gildi.	1/10	1687
299	391/1993 Ákærvaldið gegn Jóhanni Halldóri Þorgeirssyni. Kærumál. Verjendur. Vitni.	4/10	1689
300	210/1993 Norrex hf. gegn Kassagerð Reykjavíkur hf. Máls- kostnaðartrygging.	5/10	1691
301	194/1990 Salóme Högnadóttir og Jón Aðalsteinn Jónsson gegn Kolbrúnu Matthíasdóttur. Fasteign. Kaup. Galli. Skaðabætur. Afsláttur. Málsástæður.	7/10	1693
302	24/1990 Krossey hf. gegn Skipatryggingu Austfjarða. Bátaábyrgðarfélag. Vátrygging. Iðgjöld. Vextir. Sératkvæði.	7/10	1703
303	405/1993 Rannsóknarlögregla ríkisins gegn Karim Bahi. Kærumál. Farbann.	8/10	1719

304	397/1993	Sigurbjörn Eiríksson gegn Jóni Hjaltasyni. Kærumál. Málskostnaðartrygging.	8/10	1721
305	394/1993	Ólafur Kristinn Sigurðsson gegn Gjaldheimtunni í Reykjavík. Kærumál. Gjaldþrotaskipti.	8/10	1725
306	220/1993	Ákærvaldið gegn Kolbeini Vopna Sigurðssyni. Fjársvik. Skjalafals. Rán.	14/10	1728
307	51/1990	Jón Rafn Guðmundsson gegn Samvinnutryggingum gt. Vinnusamningur. Sératkvæði.	14/10	1737
308	493/1991	Sól hf. gegn Sjóefnavinnslunni hf. og gagnsök. Verslunarkaup. Skaðabætur. Skuldajöfnuður.	14/10	1750
309	335/1993	Ákærvaldið gegn Ástþóri Bjarna Sigurðssyni. Fjárdráttur. Skyldusparnaður. Tékkar. Skaðabætur.	14/10	1758
310	235/1991	Hagkaup hf. gegn Sævari Baldurssyni og gagnsök. Vixilmál.	14/10	1764
311	334/1993	Ákærvaldið gegn Jónu Sigurveigu Guðmundsdóttur. Tékkasvik. Fjársvik. Umboðssvik. Hlutdeild. Ávana- og fíkniefni.	14/10	1770
312	92/1990	Bæjarstjórn Ísafjarðarkaupstaðar gegn Arngrími Arngrímssyni, Ernu Arngrímsdóttur og skiptaráðandanum á Ísafirði f.h. dánarbús Ástu Eggertsdóttur Fjeldsted. Forkaupsréttur. Skipti. Erfingjar.	14/10	1775
313	306/1993	Ákærvaldið gegn Sigtryggi Páli Sigtryggssyni og Jóni Breiðfjörð Höskuldssyni. Fjárdráttur. Félagsgjöld. Sératkvæði.	14/10	1785
314	228/1993	Ákærvaldið gegn Júlíusi Þorbergssyni. Áfengisala. Upptökukrafa. Sönnun.	14/10	1792
315	328/1991	Sævar Egilsson gegn Verðbréfasjóðnum hf. og til réttargæslu Sólveigu Franklinsdóttur o.fl. Útivist. 45. gr. l. nr. 75/1973. Skuldabréf. Fölsun. Fjárnámserð úr gildi felld.	21/10	1798
316	271/1991	Róbert Pétursson gegn Þorgeiri Halldórssyni. Vinnulaun. Umboð. Sératkvæði.	21/10	1802
317	203/1993	Ákærvaldið gegn Jóhanni Jónasi Ingólfssyni. Ávana- og fíkniefni. Skilorð. Málskostnaður.	21/10	1809
318	250/1991	Eygló Jónsdóttir gegn Vélinni sf. Ómerking. Frávísun frá héraðsdómi. Fjárnám úr gildi felld. Samningur. Aðild.	21/10	1814
319	71/1992	Jóhanna Tryggvadóttir gegn Lífeyrissjóði verslunarmanna. Útivist. Aðild. Skriflega flutt mál.	21/10	1817

		Dómur	Bls.
320	147/1991	Oddur Sigurðsson gegn Þórði Thors, Páli G. Jónssyni og Óttari Yngvasyni og til réttargæslu Helgu M. Thors o.fl. Stjórnarskrá. Forkaupsréttur. Veidiréttur matsgerð. Jarðakaup. Sératkvæði.	21/10 1820
321	135/1991	Ásgeir Sigurðsson gegn Mariu Skagan og gagnsök. Erfðaskrá.	21/10 1836
322	288/1993	Ákærvaldið gegn X. Ákæra. Brenna. Öryggisgæsla. Frávísun frá héraðsdómi.	21/10 1844
323	181/1993	Ákærvaldið gegn Gísla Val Gíslasyni. Bifreiðar. Umferðarlög.	21/10 1847
324	419/1993	Ákærvaldið gegn Heiðu Björk Hjaltadóttur. Kærumál. Gæsluvarðhald. 2. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991.	22/10 1849
325	385/1993	Ákærvaldið gegn Óttari Má Ingvasyni. Kærumál. Frávísun frá Hæstarétti. Þvingunarúræði samkvæmt 11. kafla laga nr. 19/1991.	22/10 1851
326	415/1993	Sýslumaðurinn á Akureyri gegn Gunnlaugi Gunnlaugssyni. Kærumál. Bifreiðar. Umferðarlög. Bráðabirgðasvipting ökuréttar.	27/10 1853
327	413/1993	Anna Margrét Sigurðardóttir gegn Stefáni Agli Þorvarðarsyni. Kærumál. Útburðargerð.	27/10 855
328	218/1993	Ákærvaldið gegn X. Nauðgun. Sönnun.	28/10 1860
329	172/1993	Ákærvaldið gegn Halldóri Einarssyni. Þjófnaður. Tilraun. Fjársvik. Skilorðsrof.	28/10 1868
330	304 og 305/1993	Ákærvaldið gegn Einari Inga Kristinssyni. Málasmsteypa. Ölvunarakstur. Svipting ökuréttar. Skilorðsrof. Hegningarauki. Sakarkostnaður. Aðfinnslur.	28/10 1871
331	318/1993	Ákærvaldið gegn Lindu Hrönn Reynisdóttur. Ölvunarakstur. Svipting ökuréttar.	28/10 1876
332	104/1991	Jón Loftsson hf. gegn Sævari Guðlaugssyni. Veðskuldabréf. Varnir. Fyrirvari.	28/10 1879
333	235/1990	Íslandsbanki hf. gegn Súsönnu Kristjánsdóttur. Veðskuldabréf. Ráðstöfun andvirðis.	28/10 1882
334	346/1990	Ríkisútvarpið gegn Orkubúi Vestfjarða og gagnsök. Orkusala. Samningar.	28/10 1887
335	317/1993	Ákærvaldið gegn Hákonu Eydal. Bifreiðar. Umferðarlög. Ölvunarakstur.	28/10 1895
336	268/1993	Ákærvaldið gegn Heiðari Þór Guðmundssyni. Bifreiðar. Umferðarlög. Sératkvæði.	28/10 1898

337	193/1991	Indriði Sigmundsson gegn Stálsmiðjunni hf. Lausafjárkaup. Gallar. Riftun.	28/10	1901
338	220/1992	Sigurborg Elfa Þórðardóttir gegn Lífeyrissjóði verkalýðsfélaga á Suðurlandi. Ómerking. Frávísun frá héraðsdómi. Kröfugerð. Aðfinnslur.	28/10	1905
339	252/1993	Ákærvaldið gegn Jóni Gesti Sveinbjörnssyni. Bifreiðar. Umferðarlög. Ölvun við akstur.	28/10	1909
340	412/1993	Lúdvík Gizurarson gegn Bergsteini Gizurarsyni. Kærumál. Gerðardómur. Ómerking. Heimvísun. Aðild.	29/10	1914
341	151/1991	Lind hf. gegn Sundi hf. vegna þrotabús Skrifstofuvéla hf. Ómerking. Dómari. Heimvísun. Hæfi.	29/10	1917
342	299/1993	Ingi Helgason gegn Minjavernd. Kærumál. Haldsréttur. Úthlutun uppboðsandvirðis.	29/10	1919
343	431/1993	Lögreglustjórinn í Reykjavík gegn Ólafi Gunnarssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald.	29/10	1926
344	434/1993	Lögreglustjórinn í Reykjavík gegn Halldóri Margeiri Ólafssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald.	29/10	1928
345	414/1992	Jón Baldur Baldursson gegn Erni Valdimarssyni. Útivistardómur.	1/11	1930
346	410/1993	Rafþjónustan hf. gegn þrotabúi Selavíkur hf. Kærumál. Gjaldþrotalög. Eignarréttarfyrirvari. ..	4/11	1931
347	411/1990	Herbert Halldórsson og Ólafur Jökull Herbertsson gegn Mótun hf. Bifreiðar. Skaðabætur. Aðild. Aðfinnslur.	4/11	1936
348	251/1993	Ákærvaldið gegn Hafsteini Sveinbirni Péturssyni. Kynferðisbrot. Barn.	4/11	1943
349	204/1993	Ákærvaldið gegn Björgvín Þór Ríkharðssyni. Líkamsárás. Húsbrot. Nauðgun. Rán. Fjársvik. Ölvun.	4/11	1947
350	19/1992	Samskip hf. gegn Raftækjastöðinni sf. Farmflutningar. Skaðabótamál. Takmörkun ábyrgðar.	4/11	1960
351	428/1993	Gunnar Hjaltalín og Þórarinn Ragnarsson gegn Jóni Erni Ingólfssyni og Jóni Gunnari Zoëga. Kærumál. Aðför. Virðisaukaskattur.	5/11	1966
352	425/1993	Myndmark gegn Samkeppnisstofnun. Kærumál. Húsleit. Samkeppnislög. Frávísun frá Hæstarétti. .	5/11	1970
353	403/1993	Ísafoldarprentsmiðja hf. og Nýja kökuhúsið hf. gegn Þýsk-íslenska hf. Kærumál. Frávísun frá Hæstarétti. Frestur.	5/11	1973

		Dómur	Bls.
354	441/1993	Ákærvaldið gegn Björgvin Þór Ríkharðssyni. Kærumál. Frávísun frá Hæstarétti. Gæsluvarðhald. Heimsóknarbann.	11/11 1976
355	447/1993	Lögreglustjórinn í Reykjavík gegn Halldóri Margeiiri Ólafssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald.	11/11 1978
356	452/1993	Rannsóknarlögregla ríkisins gegn Jóhönnu Rut Birgisdóttur. Kærumál. Gæsluvarðhald.	11/11 1980
357	453/1993	Lögreglustjórinn í Reykjavík gegn Helga Ólafssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald.	11/11 1982
358	187/1990	Tryggvi Hjörvar gegn Reykjavíkurborg. Byggingarleyfi. Skipulag. Umhverfismál. Sératkvæði.	11/11 1984
359	469/1991	Jóhanna Tryggvadóttir persónulega og f.h. einkafirma síns, Evrópuferða gegn Þorkatli Skúlasyni f.h. einkafirma hans Endurskoðunarskrifstofu Þorkels Skúlasonar og gagnsök. Verklaun. Áskorunarmál. .	11/11 1995
360	470/1991	Jóhanna Tryggvadóttir persónulega og f.h. sjálfseignarstofnunarinnar Heilsuræktarinnar gegn Þorkatli Skúlasyni f.h. einkafirma hans Endurskoðunarskrifstofu Þorkels Skúlasonar og gagnsök. Verklaun. Áskorunarmál.	11/11 1999
361	471/1991	Jóhanna Tryggvadóttir gegn Þorkatli Skúlasyni f.h. einkafirma hans Endurskoðunarskrifstofu Þorkels Skúlasonar og gagnsök. Verklaun. Áskorunarmál.	11/11 2003
362	284/1991	Stefán Birgisson gegn Helga Haraldssyni. Lausafjárkaup. Galli. Skaðabætur.	11/11 2007
363	340/1990	Fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs gegn Bergnesi sf. Skattar. Samlagsfélög. Sératkvæði.	11/11 2011
364	437/1993	Húsbréfadeild Húsnæðisstofnunar ríkisins, Búnaðarbanki Íslands, Garðabæ, Kjörís hf., Sjóvá-Almennar tryggingar hf. og Echo hf. gegn Polaris hf. Kærumál. Nauðungaruppboð. Úthlutunargerð. ...	15/11 2016
365	457/1993	Lögreglustjórinn í Reykjavík gegn Ólafi Gunnarssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald.	15/11 2023
366	448/1993	Alþjónustan hf. og Merkiland hf. gegn Skúla Sigurvaldasyni aðallega og Pálma Skúlasyni til vara. Kærumál. Innsetningargerð.	15/11 2025
367	248/1992	Ægir Stefán Hilmarsson gegn Jóni Oddssyni. Skaðabótamál. Lögmenn.	18/11 2030

368	143/1993	Ákærvaldið gegn Valgeiri Borgfjörð Magnússyni. Líkamsárás.	18/11	2040
369	342/1993	Ákærvaldið gegn Stefáni Páli Jónssyni. Líkamsárás. Skilorð. Skaðabótakröfu vísað frá dómi. Aðfinnslur.	18/11	2053
370	291/1993	Hrönn hf. gegn fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs og gagnsök. Skattar. Veiðiheimild. Stjórnarskrá. Sératkvæði.	18/11	2061
371	247/1990	Arngrímur Ingimundarson gegn þrotabúum Verslunarinnar Víðis sf., Eiríks Sigurðssonar og Matthíasar Sigurðssonar. Gjaldþrot. Riftun.	18/11	2074
372	70/1991	Guðmundur Norðdahl gegn Jóhannesi Ingibjartssyni og Nirði Tryggvasyni. Verklaun. Áskorunarmál.	18/11	2082
373	449/1993	Helgi Rúnar Magnússon gegn Halldóru Erlendsdóttur. Kærumál. Aðför. Víxill.	19/11	2087
374	454/1993	Skúli Magnússon gegn Bergþóri Einarssyni, Önnu B. Thorsteinson og Sigurði Ó. Guðmundssyni og Valtý Sigurðssyni héraðsdómara. Kærumál. Útivist í héraði. Málskostnaður. Niðurfelling máls. Dómarar. Vítur.	23/11	2092
375	460/1993	Róbert Benediktsson og Jón Garðar Sigurjónsson gegn Péttri Gíslasyni. Kærumál. Kyrrsetning. Vátryggingarbætur.	23/11	2095
376	439/1993	Jóhanna Tryggvadóttir og Heilsuræktin gegn Guðmundi Ingva Sigurðssyni, Jóhanni H. Níelsyni, Sveini Snorrasyni o.fl. Kærumál. Ómerking. Frávísun frá héraðsdómi. Leiðbeiningarskylda dómara. Aðfinnslur.	24/11	2099
377	465/1993	Úlfar Nathanaelsson gegn Blaði hf., Gunnari Smára Egilssyni o.fl. Kærumál. Frávísun frá héraðsdómi. Ærumeiðingar.	25/11	2106
378	196/1993	Ákærvaldið gegn Ólafi Gunnari Sigurjónssyni. Eignaspjöll. Dýravernd. Skotvopn. Upptaka.	25/11	2114
379	61/1990	Kristín Benjamínsdóttir gegn Soffiu Benjamínsdóttur Polhemus f.h. dánarbús Steinunnar Sveinbjarnardóttur. Erfðir. Framfærsla.	25/11	2119
380	272/1993	Ákærvaldið gegn Jóni Ómari Finnssyni. Ökutæki. Umferðarlög. Aðfinnslur.	25/11	2135

		Dómur	Bls.
381	248/1991	Helgi Jóhannsson og Svandís Óskarsdóttir gegn Sigurði Á. Þórðarsyni og Önnu Ólafsdóttur. Fasteignasala. Vextir. Endurkrafa. Viðskiptavenja.	25/11 2139
382	313/1990	Sjúkrahús og heilsugæslustöð Vestmannaeyja og Vestmannaeyjakaupstaður gegn Guðrúnu L. Þorvaldsdóttur. Kjarasamningar. Opinberir starfsmenn. Sjúkrahús.	25/11 2147
383	249/1993	Ákærvaldið gegn Gerði Gunnarsdóttur. Skjalafals.	25/11 2160
384	439/1990	Ámundi Loftsson gegn Siglfirðingi hf. Sjómannalög. Vinnulaun.	25/11 2164
385	343/1993	Ákærvaldið gegn Tryggva Rúnari Guðjónssyni. Skjalafals. Skilorð. Skaðabætur.	25/11 2172
386	477/1993	Lögreglustjórinn í Reykjavík gegn Ingu Árnadóttur. Kærumál. Gæsluvarðhald felld úr gildi.	26/11 2177
387	474/1993	Rannsóknarlögregla ríkisins gegn Guðbjarti Rögnvaldssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald.	26/11 2179
388	444/1993	Bergey hf., Uni Pétursson o.fl. gegn Jökli sf., Sævari Steingrímssyni, Þorvaldi Steingrímssyni og Steingrími Garðarssyni persónulega og f.h. félagsins og Vélbátatryggingu Eyjafjarðar til réttargæslu. Kærumál. Frávísun. Gerðardómur. Bataábyrgðarfélag. Björgunarlaun. Málsástæður.	26/11 2181
389	475/1993	Sýslumaðurinn í Hafnarfirði gegn Guðmundi Svavarssyni. Kærumál. Ómerking. Heimvísun. Gjaldþrotalög.	29/11 2186
390	484/1993	Lögreglustjórinn í Reykjavík gegn Arnari Steinþórssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald.	30/11 2190
391	163/1991	Frjálst framtak hf. gegn Sigurði Tyrfingssyni og Jóni Inga Hákonarsyni. Leigusamningur. Riftun. Endurgreiðsla. Sératkvæði.	2/12 2192
392	418/1991	Helgi B. Helgason gegn Jóni Rafni Högnasyni. Skuldamál. Sameignarfélag.	2/12 2198
393	325/1990	Karl J. Steingrímsson gegn borgarstjóranum í Reykjavík f.h. Reykjavíkurborgar og gagnsök. Skipulag. Kaupskylda. Sératkvæði.	2/12 2205
394	339/1990	Menntamálaráðherra gegn Jafnréttisráði vegna Helgu Kress og gagnsök. Jafnrétti. Stöðuveiting. Sératkvæði.	2/12 2230

		Dómur	Bls.
395	408/1993	Ákærvaldið gegn Jóni Borgfjörð Harðarsyni. Kynferðisbrot. Sératkvæði.	2/12 2242
396	133/1991	Kristján Már Unnarsson gegn Byggingarfélagi verkamanna. Byggingarfélag. Fasteign. Kvaðir. ..	2/12 2246
397	491/1993	Rannsóknarlögregla ríkisins gegn Thanh Thoung Bui. Kærumál. Gæsluvarðhald. 2. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991.	6/12 2251
398	476/1993	Einar Helgason gegn Guðfinni Guðmannssyni. Kærumál. Frávísun frá héraðsdómi.	8/12 2253
399	480/1993	Bryndís Arnþórsdóttir gegn Jóhannesi Bárðarsyni. Kærumál. Nauðungaruppboð.	8/12 2257
400	494/1993	Lögreglustjórinn í Reykjavík gegn Ólafi Gunnarssyni. Kærumál. Gæsluvarðhald. A-liður 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991.	9/12 2262
401	486/1993	Þorgeir & Ellert hf. gegn Faxe hf. Kærumál. Frávísunarúrskurður úr gildi felldur.	9/12 2265
402	469/1993	Bæjarsjóður Akureyrar gegn bifreiðastöðinni Stefni hf. Kærumál. Nauðungaruppboð. Lögveð. Aðfinnslur.	9/12 2269
403	132/1993	Ákærvaldið gegn Guðjóni Pálssyni. Fjársvik. Sönnun. Opinber gjöld. Skaðabótakröfu vísað frá. Aðfinnslur.	9/12 2273
404	327/1991	Guðmundur Kristinsson gegn Jóni Erni Ingólfsyni og Jóni Gunnari Zoëga. Fasteign. Kaupsamningur. Gatnagerðargjöld.	9/12 2279
405	167/1991	Auðunn Þ. Þorgrímsson gegn Kristjáni Stefánsyni og gagnsök. Fasteignakaup. Málkostnaður. Sératkvæði.	9/12 2285
406	479/1990	Þrotabú Kjötmiðstöðvarinnar hf. gegn Nóa-Síríusi hf. Gjaldþrotaskipti. Riftun.	9/12 2292
407	45/1992	Dómsmálaráðherra og fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs gegn Sveini Péturssyni. Lögreglumenn. Skaðabætur. Sératkvæði.	9/12 2302
408	272/1991	Guðmundur Snæbjörnsson gegn Ásu Snæbjörnsdóttur o.fl. Skiptamál. Óskipt bú.	9/12 2307
409	345/1993	Ákærvaldið gegn Magnúsi Svavari Emilssyni. Skjalafals. Refsiákvörðun.	9/12 2313
410	374/1992	Þrotabú Vélsmiði hf. gegn Ingólfi Tryggvasyni. Kærumál. Útburður.	16/12 2315

		Dómur	Bls.
411	497/1993	Búnaðarbanki Íslands gegn Verslunarlánaþjóði. Kærumál. Nauðungarsala. Riftun. Fasteign.	16/12 2323
412	255/1992	Friðrik Björnsson, Erla Hafsteinsdóttir o.fl. gegn Íslandsbanka hf. Ógilding samnings. Skuldabréf. Endurgreiðsla.	16/12 2328
413	310/1990	Friðrik Garðarsson gegn Hljómbæ hf. og Bjarna Stefánssyni. Skuldabréf. Sjálfskuldarábyrgð. Endurkrafa.	16/12 2340
414	309/1991	Böðvar Bragason gegn Jóni Ólafssyni Friðgeirsyni. Skuldabréf. Sjálfskuldarábyrgð. Endurkrafa.	16/12 2344
415	407/1993	Ákærvaldið gegn Kristjáni Vídalín Óskarssyni. Bifreiðar. Umferðarlög. Ökuréttarsvipting. Aðfinnslur.	16/12 2348
416	359/1993	Ákærvaldið gegn Finni Jóhannssyni. Bifreiðar. Umferðarlög. Ökuréttarsvipting. Aðfinnslur.	16/12 2354
417	49/1992	Sigurður Ingimarsson gegn Rögnvaldi Árnasyni og Oddi Ólafssyni til réttargæslu. Lausafjárkaup. Brigðaréttur. Traustfang. Jónsbók, kaupabálkur. ...	16/12 2360
418	420/1990	Þráinn Hjálmarsson gegn tolstjóranum í Reykjavík og fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs. Stjórnsýsla. Þungaskattur. Ógilding.	16/12 2364
419	267/1993	Ákærvaldið gegn I. Bifreiðar. Neyðarakstur. Banaslys.	16/12 2370
420	289/1993	Ákærvaldið gegn Jóni Erni Guðmundssyni. Bifreiðar. Banaslys. Fíkniefni. Umferðarlög. Ökuréttarsvipting. Sekt.	16/12 2378
421	295/1993	Ákærvaldið gegn Ó. Bifreiðar. Banaslys.	16/12 2388
422	171/1992	Þrotabú Brettis hf. gegn Madeca Madeiras de Caxarias Ltd. Ómerking. Heimvísun. Aðfinnslur. .	16/12 2395
423	423/1993	Ákærvaldið gegn Hannesi Jónssyni. Þjófnaður. Skjalafals. Ítrekun. Síbrotamaður.	16/12 2397
424	347/1990	Myndsýn hf. gegn Samkeppnisráði. Viðskiptahættir. Samkeppni. Sératkvæði.	16/12 2400
425	346/1993	Ákærvaldið gegn Haraldi Sveini Gunnarssyni, Sverri Frank Kristinssyni, Valgarð Blöndal og Val Bjartmari Sigurðssyni. Fjárhættuspil. Skilorð.	16/12 2407
426	144/1993	Ákærvaldið gegn Gylfa Sveinssyni og Magnúsi Guðjónssyni. Brot gegn lögum um virðisauka-skatt.	16/12 2424

427	354/1993	Ákærvaldið gegn Magnúsi Ólafssyni. Halldóri Má Sverrissyni og Brynjari Valdimarssyni. Fjárhættuspil. Skilorð.	16/12	2432
428	258/1990	Róbert H. Jónsson gegn Hermann Kristjánssyni og gagnsök. Niðurfelling máls. Fasteignakaup. Málskostnaður.	16/12	2437
429	450/1993	Vélsmiðjan Mjölnir hf. gegn þrotabúi Júpíters. hf. Kærumál. Aðför. Endurupptaka. Gjaldþrot.	17/12	2440
430	513/1993	Ákærvaldið gegn Guðjóni Sverrissyni vegna G. Sverrissonar hf. Kærumál. Hald.	17/12	2448
431	520/1993	Lögreglustjórinn í Reykjavík gegn Valgeiri Víðissyni. Kærumál. Gæsluvarðhald.	29/12	2451

II. NAFNASKRÁ

<i>A. Einkamál</i>	Bls.
A/S Dahl Jörgensen	553
Afurðastöðin í Búðardal hf.	1576, 1585
AJS heildverslun hf.	713
Alheimslist hf.	1276
Alþjónustan hf.	2025
Alþýðusamband Íslands	1152
Anders Hansen	291
Andri hf.	1400
Anna Benediktsdóttir	831
Anna Björg Thorsteinsson	2092
Anna Dóra Ármannsdóttir	831
Anna Karin Júlíussen	404
Anna Margrét Sigurðardóttir	1960, 1855
Anna Ólafsdóttir	2139
Anneyja Alfa Jóhannsdóttir	1481
Anton Ásgrímur Kristinsson	974
Arnar Guðlaugsson	1798
Arnarstaðabúið	1585
Arndís Björnsdóttir	1156
Arndís Guðmundsdóttir	1540
Arngrímur Arngrímsson	1775
Arngrímur Ingimundarson	2074
Arnmundur Þorbjörnsson	932
Asiaco hf.	1309
Atlantik, ferðaskrifstofa	618
Auðunn Þ. Þorgrímsson	2285
Axel Thorarensen	553
Ámundi Loftsson	2164
Ármann Óskarsson	1000

Árna Steinunn Rögnvaldsdóttir	469, 1272
Árni Samúelsson	1205
Árni Sigurðsson	130
Árni Þorkelsson	108
Ása Snæbjörnsdóttir	2307
Ásberg Helgason	667
Ásgeir Hannes Eiríksson	1185
Ásgeir Sigurðsson	1836
Ásgeir Þór Árnason	251, 255
Áslaug Ólafsdóttir	1061
Ásta Kristjánsdóttir	767
Ástþór Einarsson	1570
B	1535
Barnaverndarráð	226
Bati hf.	1144
Benjamín Magnússon	1021
Bergey hf.	2181
Bergnes sf.	2011
Bergsteinn Gizurarson	1914
Bergþór Einarsson	2092
Bergþóra Snæbjörnsdóttir	2307
Berta Kristinsdóttir	1409
Bifreiðaskoðun Íslands hf.	1304
Bifreiðastjórafélagið Frami	1217
Bifreiðastöðin Stefnir hf.	2269
Bilex	1653
Birgir Ásgeirsson	623
Birgir Guðjónsson	2099
Birgir Hermannsson	1628
Birgit M. Johansson	1519
Birna Gerður Hermannsdóttir	1465
Birna Þórðardóttir	988
Bíla- og bátaverkstæði Þ. Þórðarsonar	1540
Bjarg sf.	1010
Bjarney Ólafsdóttir	1061
Bjarni Bærings Bjarnason	882
Bjarni Jónasson	932
Bjarni Stefánsson	2340
Bjarni Sveinsson	56

Björgvin Ólafsson	1192, 1490
Björgvin Richter	1473
Björn Emilsson	1118
Björn Jóhannsson	22
Björn Þorleifsson	1638
Blað hf.	2106
Borgarstjórinn í Reykjavík	916
Bragi Þór Jósefsson	72
Brunabótafélag Íslands	1000
Bryndís Arnþórsdóttir	2257
Bryndís Friðþjófsdóttir	251
Brynjar Ármannsson	831
Brynjar Viggósson	1319
Búnaðarbanki Íslands	116, 442, 2323
Búnaðarbanki Íslands, Garðabæ	2016
Byggingarfélag verkamanna	2246
BYKO hf.	1185
Bæjarsjóður Akureyrar	455, 961, 2269
Bæjarstjórn Ísafjarðarkaupstaðar	1775
Böðvar Bragason	2344
Böðvar Valgeirsson	618
Dánarbú Ástu Eggertsdóttur Fjeldsted	1775
Dánarbú Björns Gíslasonar	726
Dánarbú Ragnars Gísla Kjartansson	800
Dánarbú Sigurðar Benjamíns Jónssonar og Þórönnu Guðmundsdóttur	1426
Dánarbú Steinunnar Sveinbjarnardóttur	2119
Dánarbú Svövu Jóhannesdóttur	1681, 1684
Dánarbú Unnar Thors Briem	118, 121, 1820
Díana Ármannsdóttir	831
Dómstjóri Héraðsdóms Reykjavíkur	1555
Ebenezer Þ. Ásgeirsson	223
Echo hf.	2016
Eggert Þór Sveinbjörnsson	442
Eggert Árni Gíslason	777
Egill Vilhjálmsson hf.	85
Einar Helgason	2253
Einar Ólafsson	371
Einar Þór Vilhjálmsson	1254
Eiríkur Sigfússon	1182, 1537

Elías Kristjánsson	65
Elín Jónsdóttir	831
Endurskoðunarskrifstofa Þorkels Skúlasonar	1995, 1999, 2003
Erla Hafsteinsdóttir	2328
Erna Arngrímsdóttir	1775
Esther Laxdal	1675
Evrópuferðir	1995
Ewald Berndsen	1455
Eygerður Ingimundardóttir	1378
Eygló Guðjónsdóttir	572
Eygló Hauksdóttir	1189
Eygló Jónsdóttir	1814
Eyjahreppur	121, 1498
Eyjólfur Bjarnason	440
Eyjólfur Brynjólfsson	1189
Eyjólfur Eyjólfsson	440
Eyjólfur Ólafsson	1061
Fataframleiðendur hf.	346
Faxi hf.	2265
Féfang hf.	762
Félag íslenskra stórkaupmanna	603
Félagsbú Jóhönnu Guðrúnar Agnarsdóttur og Þráins Ólafs Jenssonar	373
Félagsmálastofnun Akureyrar	485
Fiskbúðin Sæver	1010
Fiskverkun Mána	854
Fjárfestingarfélagið Skandia hf.	223, 1254, 1686
Fjölmiðlun sf.	204
Flugferðir-Sólarflug	1
Flugfélagið Ernir hf.	272
Friðgeir Björnsson	350
Friðjón Skarphéðinsson	350
Friðmey H. Sveinsdóttir	720
Friðrik Björnsson	2328
Friðrik Garðarsson	2340
Friðrik Magnússon	713
Friðþjófur Haraldsson	1324
Frjálst framtak hf.	2192
G	1457
Garðar Guðjónsson	272

	Bls.
Gaukur Jörundsson	350
Gauti Höskuldsson	2328
Gámaþjónustan hf.	308
Gerpir sf.	56
Gifspússning hf.	21, 1527
Gísli Bragi Hjartarson	1390
Gísli G. Ísleifsson	1409
Gísli hf.	1131
Gjaldheimtan í Reykjavík	346, 1508, 1558, 1725
Glitnir hf.	22
Glæsibæjarhreppur	1590
Grétar Árnason	490
Guðbergur Ólafsson	1061
Guðbjartur Halldórsson	393
Guðbjörg Antonsdóttir	285
Guðbrandur Haraldsson	1594
Guðbrandur Jónsson	16
Guðfinna Arnardóttir	1798
Guðfinna Ólafsdóttir	1061
Guðfinna Sigurgeirsdóttir	116
Guðfinnur Guðmannsson	2253
Guðjón Andrésson	469, 1272
Guðjón Elí Jóhansson	383
Guðjón Ingi Árnason	839
Guðlaug Haraldsdóttir	272
Guðlaugur Helgason	1462
Guðmundur Kristinsson	2279
Guðmunda Sigurðardóttir	170
Guðmundur Davíðsson	1620
Guðmundur Emil Sæmundsson	1026
Guðmundur Guðmundsson	1681, 1684
Guðmundur Ingvi Sigurðsson	2099
Guðmundur Jónsson	350, 831
Guðmundur Magnússon	21
Guðmundur Norðdahl	2082
Guðmundur Ólafsson	1061
Guðmundur Snæbjörnsson	2307
Guðmundur Svavarsson	2186
Guðmundur Viggó Ólafsson	1061

Guðmundur Vignir Jósefsson	350
Guðni Þórðarson	1
Guðný Ásberg Björnsdóttir	1205
Guðrún Agnes Friðbjófsdóttir	272
Guðrún Austmar Sigurgeirsdóttir	1798
Guðrún Álfgeirsdóttir	665
Guðrún Gyða Ölvisdóttir	1240
Guðrún Ingibjörg Ólafsdóttir	1061
Guðrún Jacobsen	1490
Guðrún Kristjánsdóttir	767
Guðrún Linda Þorvaldsdóttir	2147
Guðrún Snæbjörnsdóttir	2307
Gunnar Blöndal	629
Gunnar Hjaltalín	1180, 1966
Gunnar Óskarsson	1189
Gunnar Rósinkranz	56
Gunnar Smári Egilsson	873, 2106
Gunnar Svan Nielsen	1272
Gunnar Þór Gíslason	777
Gunnhildur Ragnarsdóttir	311
Gunnlaug Árnadóttir	1469, 1511
Gunnlaugur Briem	644
Gunnlaugur Gunnlaugsson	1853
Gylfi Gunnarsson	854, 1504
H	916, 1457
H. Helgason hf.	1558
Hafrún Friðriksdóttir	2328
Hafsteinn Sigurjónsson	672
Hafþór Svavarsson	777
Hagkaup hf.	1764
Halldóra Erlendsdóttir	2087
Halldór Guðmundsson	572
Halldór Hjálmarsson	72
Halldór Ingi Dagsson	42
Halldór Laufland Jóhannesson	1352
Halldór Páll Gíslason	777
Halldór Þ. Birgisson	435
Halldór Þorbjörnsson	350
Hallvarður Einvarðsson	350

	Bls.
Hampiðjan hf.	537
Hannes Sigurðsson	667
Hansen hf.	333
Haukar hf.	371
Haukur Sveinbjörnsson	1426
Heiðar Guðbrandsson	565
Heilsuræktin	1999
Helga Árnadóttir	1469, 1511
Helga Bylgja Gísladóttir	1469, 1511
Helga Gunnólfsdóttir	1469, 1511
Helga Kress	2230
Helga M. Thors	118, 121, 1820
Helga Pálmadóttir	677
Helgi B. Helgason	2198
Helgi Haraldsson	2007
Helgi Jóhannsson	2139
Helgi Marteinn Gunnlaugsson	393
Helgi Rúnar Magnússon	2087
Helgi Vilhjálmsson	1686
Herbert Halldórsson	1936
Hermann Kristjánsson	2437
Héðinn hf.	709
Hf. Eimskipafélag Íslands	1418
Hilda Hafsteinsdóttir	389
Hildur S. Ottesen	2307
Hitaveita Akureyrar	1282
Hitaveita Siglufjarðar	431
Hjördis Hákonardóttir	350
Hjörleifur Jónsson	16
Hljómbær hf.	2340
Hlutafélagið Verk	889
Hólmfríður Hauksdóttir	1576, 1585
Hótel Ísafjörður	20
Hrafn E. Jónsson	404
Hrafnhildur Magnúsdóttir	1465
Hrefna Ólafsdóttir	1061
Hreppsnefnd Vestur-Landeyjahrepps	108
Hreyfill svf.	665
Hrönn hf.	393, 2061

Húsbréfadeild Húsnaðisstofnunar ríkisins	2016
Húsfélagið Engihjalla 19, Kópavogi	1527
Húsfélögin Kleppsvegi 136-140	889
Húsgagnahöllin hf.	441
Höfðahreppur	76
I. Guðmundsson og Co Ltd.	1628
Iðnlánaþjófur	1547
Indriði Sigmundsson	1901
Ingi Helgason	1919
Ingibjörg Ingólfssdóttir	1014
Ingibjörg Júlíusdóttir	1061
Ingólfur Ómar Ármannsson	1624
Ingólfur Tryggvason	2315
Ísafoldarprentsmiðja hf.	1555, 1973
Íslandsbanki hf.	130, 204, 259, 416, 490, 629, 1493, 1519, 1547, 1570, 1882, 2328
Íslenska óperan	2099
Íslenska ríkið	8, 259, 276, 603, 644, 661, 669, 683, 822, 844, 898, 951, 961, 1217, 1251, 1304, 1535, 2061, 2011, 2230, 2302, 2364
Íslenska umboðssalan hf.	1612
Ívar Björnsson	1635
Íþróttabandalag Reykjavíkur	1265
Jafnréttisráð	2230
Jarðanefnd Hnappadalssýslu	1498
Jóhann Benediktsson	1537
Jóhann Berg Sigurðsson	1338
Jóhann Gunnar Jóhannsson	1192
Jóhann H. Nielsson	2099
Jóhann Heinrich Scheithner	1653
Jóhann Johansen	108
Jóhann Jónas Ingólfsson	873
Jóhann Lárus Jónasson	2099
Jóhanna Guðrún Agnarsdóttir	373
Jóhanna Tryggvadóttir	1817, 1995, 1999, 2003, 2099
Jóhannes Bárðarson	2257
Jóhannes Ingibjartsson	2082
Jóhannes Vilhjálmsson	50
Jón A. Gestsson	23

Jón Aðalsteinn Jónsson	1693
Jón Árni Guðmundsson	623
Jón Baldur Baldursson	1930
Jón Garðar Sigurjónsson	2095
Jón Gunnar Hilmarsson	383
Jón Gunnar Zoëga	1180, 1966, 2279
Jón Haukur Bjarnason	1265
Jón Hjaltason	1721
Jón Ingi Hákonarson	2192
Jón Kristján Guðmundsson	1010
Jón Lárus Sigurðsson	669
Jón Loftsson hf.	1879
Jón Oddsson	2030
Jón Ólafsson Friðgeirsson	2344
Jón Rafn Guðmundsson	1737
Jón Rafn Högnason	2198
Jón S. Garðarsson	272
Jón Steinar Gunnlaugsson	683, 1521
Jón Sveinsson	1014
Jón Örn Ingólfsson	1180, 1966, 2279
Jóna Íris Thors	118, 121, 1820
Jóna Ósk Vignisdóttir	23
Jónas Björnsson	1675
Jónas Vilhjálmsson	951
Jósteinn Kristjánsson	618
Jökull sf.	2181
Jörmundur Ingi Hansen	1686
K	127, 226, 1374
Karen Kinchin Eiríksdóttir	726
Kassagerð Reykjavíkur hf.	1691
Karl J. Steingrímsson	2205
Karl Sigmar Karlsson	1010
Karl Th. Birgisson	873
Kaupfélag Húnavetninga	76
Kaupgarður hf.	1021
Kaupping hf.	291, 876
Kirkjugarðar Reykjavíkurprófastsdæma	1532
Kjalarneshreppur	882
Kjörís hf.	2016

Klara Ólafsdóttir	1061
Kolbeinsstaðahreppur	118, 1498
Kolbrún Jónsdóttir	1395
Kolbrún Matthíasdóttir	1693
Konráð Eyjólfsson	440
Konráð Vilhjálmsson	951
Kornmarkaðurinn hf.	52
Korpus-prentþjónusta	325
Krafttak hf.	445
Krafttak sf.	1364
Kreditkort sf.	1240
Kristinn Álfgeirsson	665
Kristinn Bjarnason	1228, 1235
Kristinn Ragnarsson	709
Kristinn Sigurjónsson	450
Kristín Benjamínsdóttir	2119
Kristín E. Sigurðardóttir	800
Kristján Guðmundsson	572
Kristján Jóhannsson	1192
Kristján Már Unnarsson	2246
Kristján Stefánsson	2285
Kristján Wendel	56
Krossey	1703
Lambert Samson	767
Landsbanki Íslands	16
Landssamband lögreglumanna	1251
Lauritz Jörgensen	389
Lára V. Júlíusdóttir	1137
Leifur Aðalsteinsson	1686
Lind hf.	23, 1917
Lífeyrissjóður verkalyðsfélaga á Suðurlandi	1905
Lífeyrissjóður Verkfræðingafélags Íslands	1276
Lífeyrissjóður verslunarmanna	1817
Líkkistuvinnustofa Eyvindar Árnasonar sf.	1532
Lúðvík Gizurarson	1914
Lúðvík Jónsson	441
M	127, 226, 1374
M. Hannibalsson hf.	1604
Madeca Madeiras de Caxarias Ltd.	2395

	Bls.
Magnús Benediktsson	393
Magnús Guðfinnsson	1352
Magnús Gunnar Guðmundsson	1217
Magnús R. Þórarinnsson	1681, 1684
Magnús Þ. Torfason	350
Margrét Ákadóttir	285
Margrét Ólafsdóttir	1061
Margrét Þórarinsdóttir	1061
María J. Sigurðardóttir	255
María Skagan	1836
María Þorláksdóttir	490
Mayflower Hotel	1
Merkiland hf.	2025
Minjavernd	1360, 1919
Monika Blöndal	758
Mosfellsbær	1378
Mótun hf.	1936
Myndmark	1970
Myndsýn hf.	2400
Nes hf.	365
Niels Karlsson	1338
Njörður Tryggvason	2082
Norm-X	1686
Norrex hf.	1691
Nói Síríus hf.	2292
Nýja kökuhúsið hf.	1973
Oddbjörg Sigfúsdóttir	1026
Oddgeir H. Steinþórsson	572
Oddur Jónsson	1395
Oddur Ólafsson	2360
Oddur Sigurðsson	1820
Olga Sveinsdóttir	665
Ólíuverslun Íslands hf.	762
Orkubú Vestfjarða	1887
Othar Örn Petersen	1455
Ólafur A. Ingimundarson	1378
Ólafur Baldursson	1061
Ólafur Finnur Böðvarsson	960
Ólafur H. Ingimarsson	108

Ólafur Jökull Herbertsson	1936
Ólafur Karlsson	35
Ólafur Kristinn Sigurðsson	1725
Ólafur L. Baldursson	450
Óli Þ. Óskarsson	445, 1364
Óskar Árnason	185
Óskar Mikaelsson	1118, 1508
Óttar Yngvason	118, 121, 1426, 1498, 1820
Patrekshreppur	1594
Páll G. Jónsson	118, 121, 1498, 1820
Páll Kristinn Stefánsson	1653
Pálmi Skúlason	2025
Pétur Arnar Unason	2181
Pétur Blöndal	758
Pétur Gíslason	2095
Pétur Ólafsson	1061
Polaris hf.	2016
Póst- og símamálastofnun	1258
Prentsmiðja Ólafs Karlssonar	35
Rafn Hagan Steindórsson	537
Raftækjastöðin sf.	1960
Rafþjónustan hf.	1931
Ragnar Ragnarsson	762
Ragnar Vignir Guðmundsson	333
Ragnheiður Ebenezardóttir	223
Reykjavíkurborg	1984, 2205
Richard R. Thors	118, 121, 1820
Ríkissjóður	1521
Ríkisspítalar	1515
Ríkisútvarpið	1887
Rjómáisgerðin	389
Róbert Benediktsson	2095
Róbert H. Jónsson	2437
Róbert Melk	688
Róbert Pétursson	1802
Rúnar Þröstur Árnason	669
Rækjunes hf.	946
Rögnvaldur Árnason	2360
S	276

	Bls.
Salathúsið sf.	777
Salóme Högnadóttir	1693
Samband íslenskra samvinnufélaga, iðnaðardeild	1400
Samband málm- og skipsmiðja	1152
Samkeppnisráð	2400
Samkeppnisstofnun	1970
Samskip hf.	1960
Samtök sunnlenskra sveitarfélaga	1343
Samvinnutryggingar gt.	1737
Sanitas hf.	161
Selfossveitur	268
Sesselja Jóhannsdóttir	1192
Siglfirðingur hf.	2164
Sigmundur Böðvarsson	435
Sigríður Þorsteinsdóttir	688
Sigrún Guðmundsdóttir	1681, 1684
Sigurbjörn Eiríksson	1721
Sigurbjörn Guðjónsson	1604
Sigurborg Elfa Þórðardóttir	1905
Sigurdís Anna María Sigurðardóttir	1265
Sigurður Antonsson	839
Sigurður Ágúst Þórðarson	2139
Sigurður B. Guðmundsson	720
Sigurður Egilsson	1490
Sigurður Eiríksson	268
Sigurður Friðriksson	1469, 1511
Sigurður G. Guðjónsson	1
Sigurður Ingimarsson	2360
Sigurður Ingvason	1386
Sigurður Jóhannsson	1192
Sigurður Már Jónsson	2106
Sigurður Ó. Guðmundsson	2092
Sigurður Stefánsson	1537
Sigurður Tyrfingsson	2192
Sigurður Þorsteinsson	1131
Sigurður Þórðarson	365
Sigurgeir Sigurðsson	1620
Sigurjón Magnús Egilsson	2106
Sigurjón Sigurðsson	669

Sigvaldi Jóhannsson	1192
Sjóefnavinnslan hf.	1750
Sjóvá-Almennar tryggingar hf.	537, 720, 726, 854, 1473, 2016
Sjúkrahús og heilsugæslustöð Vestmannaeyja	2147
Sjúkraliðafélag Íslands	8
Skafti Fanndal Jónasson	677
Skarphéðinn Ólafsson	565
Skipatrygging Austfjarða	1703
Skipatækni hf.	1386
Skiptaráðandinn í Kópavogi	1426
Skúli Magnússon	2092
Skúli Sigurvaldason	2025
Snorri Ólafsson	1504
Snorri Pétursson	1590
Soffía Benjamínsdóttir Polhemus	2119
Sól hf.	1750
Sólveig Franklínisdóttir	1798
Sparisjóður Glæsibæjarhrepps	634
Sparisjóður Hafnarfjarðar	1635, 1638
Stálskip hf.	439
Stálsmiðjan hf.	1152, 1901
Stefán Birgisson	2007
Stefán Egill Þorvarðarson	1855
Steinar Stefánsson	1604
Steingrímur Garðarsson	2181
Steingrímur Gautur Kristjánsson	350
Steinunn Jóhannsdóttir	1192
Steinunn Káradóttir	50
Stilling hf.	440
Stjörnuplast sf.	1343
Sund hf.	1917
Súsanna Kristjánsdóttir	1882
Svalbarðsstrandarhreppur	1675
Svandís Óskarsdóttir	2139
Sveinberg Laxdal	1675
Sveinn Egilsson hf.	490
Sveinn Jónsson	132
Sveinn Kristdórsson	1360
Sveinn Pétursson	2302

Sveinn Sigurbjörnsson	634, 1182, 1537
Sveinn Snorrason	2099
Sverrir Auðunn Meldal	961
Sverrir Sigurjónsson	339
Sýslumaðurinn á Akureyri	1481, 1853
Sýslumaðurinn í Hafnarfirði	2186
Sýslumaðurinn í Kópavogi	876
Sýslumaðurinn í Reykjavík	1118, 1462
Sæplast hf.	401
Særún hf.	1228, 1235
Sævar Baldursson	1764
Sævar Egilsson	1798
Sævar Geir Svavarsson	1686
Sævar Guðlaugsson	1879
Sævar Steingrímsson	2181
Sævörur hf.	1418
Söfnunarsjóður lífeyrisréttinda	1378
Tak hf.	1258
Tollstjórinn í Reykjavík	85, 2364
Tómas Jónsson	132
Trésmiðja Guðmundar Magnússonar	21
Tristan Guðmundur Ástuson	767
Triton hf.	185
Trygging hf.	974
Tryggingastofnun ríkisins	1137, 1156
Tryggvi Hjörvar	1984
Tryggvi Pétursson	223
Tryggvi Stefánsson	634, 1182, 1537
Túrbó sf.	440
Umboðssala Jóhönnu Tryggvadóttur Bjarnason	822
Uni Pétursson	2181
Unnsteinn Beck	350
Úlfar Natanaelsson	2106
Úlfar Sæmundsson	431
Úlfur Björnsson	325
Valdimar I. Sigurjónsson	311
Valdimar Jóhannesson	661
Valgerður Sigurbergsdóttir	951
Valtýr Sigurðsson	2092

Vatnsleysustrandarhreppur	320
Vátryggingafélag Íslands hf.	1338, 1390
Verðbréfasjóður Ávöxtunar hf.	339, 672
Verðbréfasjóðurinn hf.	1798
Verkamannafélagið Dagsbrún	1152
Verkamannasamband Íslands	1152
Verslunarlánasjóður	2323
Vestmannaeyjakaupstaður	2147
Vélbátatrygging Eyjafjarðar	2181
Vélin sf.	1814
Vélsmiðjan Mjólnir hf.	2440
Vélsmiðjan Oddi hf.	326
Vigdís Helgadóttir	1594
Vigdís Jóhannsdóttir	1192
Vinnustofan Klöpp hf.	1309
Vinnuveitendasamband Íslands	1152, 1304
Vinnuvélar hf.	20
Vífilfell hf.	720
Víglundur Þór Þorsteinsson	2099
Vörubílstjórafélagið Fákur	20
William Thomas Möller	469
X	485
Þ	226
Þiðrik H. Unason	2181
Þorgeir & Ellert hf.	2265
Þorgeir Halldórsson	1802
Þorgrímur Ómar Unason	2181
Þorkell Steinar Ellertsson	1282
Þorketill Skúlason	1995, 1999, 2003
Þorleifur Björnsson	1635, 1638
Þorsteinn Garðarsson	1343
Þorsteinn Gunnarsson	1624
Þorsteinn Jónsson	350
Þorsteinn Steingrímsson	572
Þorvaldur Ólafsson	1547
Þorvaldur Steingrímsson	2181
Þór hf., útgerðarfélag	326
Þór Vilhjálmsson	350
Þóra Bjarnadóttir	898

Þórarinn Ragnarsson	1180, 1966
Þórarinn Sæmundsson	170
Þórður Kristjánsson	946
Þórður Thors	118, 121, 1820
Þórhallur Gunnlaugsson	20
Þórir Jónsson	490
Þórir Þorsteinsson	1540
Þráinn Hjálmarsson	2364
Þráinn Ólafur Jensson	373
Protabú Brettis hf.	2395
Protabú Einars B. Þórissonar	1192
Protabú Eiríks Sigurðssonar	2074
Protabú Fórnarlambsins hf.	844
Protabú G.G.S. hf.	161
Protabú Geirs Gígja	1628
Protabú Guðjóns Ómars Haukssonar og Víkurbæjar, vörumarkaðar	1205
Protabú Hafnarbergs hf.	1010
Protabú Híbýla hf.	455
Protabú Hleinar hf.	1612
Protabú Hraðfrystihúss Patreksfjarðar hf.	439
Protabú Júpíters hf.	2440
Protabú Kjötmiðstöðvarinnar hf.	35, 2292
Protabú Kolbeins Ögmundssonar	116
Protabú Matthíasar Sigurðssonar	2074
Protabú Merkimiða hf.	1352
Protabú Nesco-framleiðslufélags hf.	416
Protabú Ólafs Laufdals Jónssonar	1033
Protabú Selavíkur hf.	1931
Protabú Sigló hf.	1144
Protabú Sigríðar Einarsdóttur	1493
Protabú Sigríðar H. Einarsdóttur	1515
Protabú Skrifstofuvéla hf.	1917
Protabú Skúla Sigurðssonar	65
Protabú Stranda hf.	319, 1324
Protabú Tækniplasts hf.	401
Protabú Veitingahússins Ármúla 5 hf.	1033
Protabú Verslunarinnar Víðis sf.	2074
Protabú Vesturgötu hf.	988
Protabú Vélsmiði hf.	2315

Protabú Vogalax hf.	320
Protabú Þóris Jóhannssonar	1192
Protabú Önnu hf.	42
Þýsk-íslenska hf.	1973
Ægir Bjarnason	440
Ægir Stefán Hilmarsson	2030
Ögurvík hf.	974
Örlygur Bjarnason	440
Örn Guðmundsson	308
Örn Karlsson	108
Örn Valdimarsson	1930

B. Opinber mál

Aðalsteinn Aðalsteinsson	1314
Agnar Viðir Bragason	287, 1120
Agnar Þór Sigurðsson	637
Albert Pétursson	357
Antony Lee Bellere	483
Arnar Már Þórisson	92
Arnar Steinþórsson	2190
Arnlfjótur Einarsson	396
Ágúst Frimann Sigurðsson	751
Ásbjörn Andrasen	5
Ásgeir Svan Herbertsson	1302
Ástþór Bjarni Sigurðsson	1758
Baldur Þór Guðmundsson	1372
Baldvin Guðmundur Ragnarsson	1488
Benjamín Vilhelmsson	1073
Benjamín Þór Þorgrímsson	691
Bjarni Hrafnkelsson	1617
Björgvin Páll Friðriksson	1329
Björgvin Þór Ríkhartðsson	1947, 1976
Borgar Þór Þórisson	92
Brynjari Valdimarssyni	2432
Böðvar Guðmundsson	301
Daniel Allan Pollock	147
Daniel Gunnar Ingimundarson	655
Daniel Sigurðsson	355
Donald Michael Feeney	167, 282, 394, 578

E	198, 560
Einar Árnason	152
Einar Ingi Kristinsson	1871
Eyvindur Ólafsson	1198
Finnbogi Hólmsteinn Alexandersson	718
Finnur Jóhannsson	2354
Friðrik Alexandersson	1641
Friðrik Friðriksson	698, 1407
G	198, 1316
G. Sverrisson hf.	2448
Gerður Gunnarsdóttir	2160
Gísli Valur Gíslason	1847
Grétar Haffjörð Jónatansson	179
Guðbjartur Rögnvaldsson	1486, 1483, 2179
Guðbjörg Birna Gunnlaugsdóttir	295
Guðjón Antonsson	835
Guðjón Pálsson	2273
Guðjón Sverrisson	2448
Guðmundur Ragnar Ingvason	1122
Guðmundur Teitur Guðbjörnsson	1563
Gunnar Björn Björnsson	1615
Gunnar Pétursson	928
Gunnlaugur Þór Briem	207
Gústaf Adolf Þórarinsson	1168
Gylfi Sveinsson	2424
H	198
Hafliði Sæmundur Jóhannsson	27
Hafsteinn Sveinbjörn Pétursson	124, 433, 1943
Halldór Einarsson	1868
Halldór Margeir Ólafsson	1928, 1978
Halldór Már Sverrisson	2432
Hallgrímur Viggó Marinósson	69
Hallgrímur Ævar Mason	739
Hannes Jónsson	641, 2397
Haraldur Sveinn Gunnarsson	2407
Haukur Guðjónsson	698, 1407
Hákon Eydal	1895
Heiða Björk Hjaltadóttir	1849
Heiðar Þór Guðmundsson	1898

Helgi Ólafsson	1982
Helgi Þór Jónsson	502
Hickmat Moustapha Baroudi	63, 162, 447, 890
Hilmar Sigurðsson	807
Hilmar Þór Ólafsson	289
I	2370
Inga Árnadóttir	2177
Ingólfur Magnússon	657
Ingvar Björgvin Hilmarsson	248
James Brian Grayson	164, 279, 578
Jóhann Halldór Þorgeirsson	1689
Jóhann Jónas Ingólfsson	1809
Jóhann Magni Jóhannsson	1246
Jóhanna Rut Birgisdóttir	1980
Jón Borgfjörð Harðarson	2242
Jón Breiðfjörð Höskuldsson	1785
Jón Friðriksson	140
Jón Gestur Ólafsson	330
Jón Gestur Sveinbjörnsson	1909
Jón Magnús Harðarson	196
Jón Ómar Finnsson	2135
Jón Örn Guðmundsson	2378
Jóna Sigurveig Guðmundsdóttir	1770
Júlíus Kristján Thomassen	773
Júlíus Þorbergsson	1792
K	826
Karim Bahi	1687, 1719
Kolbeinn Vopni Sigurðsson	1728
Konráð Einarsson	1566
Kristján Guðmundsson	1040
Kristján Vídalín Óskarsson	2348
Lárus Svavarsson	805
Lilja Guðjónsdóttir	698, 1407
Linda Hrönn Reynisdóttir	1876
Linda María Bellere	174
Magnús Guðjónsson	2424
Magnús Ólafsson	2432
Magnús Svavar Emilsson	2313
Ó	2388

	Bls.
Ólafur Björn Ólafsson	462
Ólafur Elías Oddsson	97
Ólafur Gunnar Sigurjónsson	2114
Ólafur Gunnarsson	1513, 1926, 2023, 2262
Óskar Guðjón Vigfús Guðnason	718
Óttar Már Ingvason	1851
Páll Guðfinnur Harðarson	509
Pétur Hansson	357
Ragnar Arngrímsson	1368
Roy Ólafsson	462
Rúnar Geir Gunnarsson	248
Rúnar Hallgrímsson	691
Sigtryggur Páll Sigtryggsson	1785
Skarphéðinn Birkisson	300
Starri Hjartarson	789
Stefán Einarsson	739
Stefán Páll Jónsson	2053
Steinar Jónsson	1649
Steinn Ármann Stefánsson	1081
Sveinbjörn Hrafnsson	925
Sverrir Frank Kristinsson	2407
Than Thoung Bui	2251
Trausti Róbert Guðmundsson	906
Tryggvi Rúnar Guðjónsson	2172
Unnar Sigurður Hansen	1162
Úlfur Óskarsson	1296
V	198
Valgarð Blöndal	2407
Valgarður Þór Guðmundsson	1370
Valgeir Borgfjörð Magnússon	2040
Valgeir Víðisson	2451
Valur Bjartmar Sigurðsson	2407
Vilhelm Úlfar Vilhelmsson	1049
Vilhjálmur Svan Jóhannsson	493
X	12, 1255, 1844, 1860
Þorbergur Hjalti Jónsson	1296
Þorlákur Gestur Hálfðánarson	1329
Þorsteinn Baldursson	192
Þorsteinn Óskar Erlingsson	1049

Þórhallur Ölver Gunnlaugsson	1053
Örn Ómarsson	1475

III. SKRÁ
um lög og reglugerðir, samþykktir o.fl.,
sem vitnað er til í LXIV. bindi
hæstaréttardóma.

1281, Jónsbók

Kaupabálkur 14. kap. 2 – 360

Norsku lög Kristjáns konungs V. frá 15. apríl 1687,

VI. bók, 14. kapituli, 6. gr., um ofríki og hervirki – 1519

1878, nr. 3, 12. apríl. Lög um skipti á dánarbúum og félagsbúum o.fl.

5. gr. – 2307

33. gr. – 404

35. gr. – 404

84. gr. – 65, 2030

90. gr. – 404

1895, nr. 19, 2. október. Lög um stefnur til æðri dóms í skiptamálum.

1. gr. – 455

8. gr. – 490

9. gr. – 490

16. gr. – 490

21. gr. – 490

1903, nr. 42, 13. nóvember. Lög um verslanaskrár, firmu og prókúruumboð.

18. gr. – 204

1905, nr. 14, 20. október. Lög um fyrning skulda og annarra kröfurettinda.

3. gr. – 713, 1653

4. gr. – 2119

5. gr. – 1653

1922, nr. 39, 19. júní. Lög um lausafjárkaup.

4. gr. – 389

- 5. gr. – 469
- 10. gr. – 185
- 42. gr. – 623, 777, 839
- 43. gr. – 709
- 47. gr. – 1624
- 52. gr. – 170, 185, 389
- 53. gr. – 389
- 63. gr. – 185
- 64. gr. – 185

1933, nr. 93, 19. júní. Vixillög.

- 1. gr. – 762
- 2. gr. – 1390
- 10. gr. – 291, 1390
- 16. gr. – 1764, 2087
- 34. gr. – 1223, 1390
- 38. gr. – 291
- 45. gr. – 291
- 46. gr. – 291
- 50. gr. – 2087
- 53. gr. – 291, 1390, 762
- 70. gr. – 762
- 73. gr. – 560, 1122

1933, nr. 94, 19. júní. Tékkalög.

- 73. gr. – 509

1936, nr. 7, 1. febrúar. Lög um samningsgerð, umboð og ógilda löggæringa.

- 4. gr. – 1131
- 33. gr. – 2307
- 36. gr. – 2328

1936, nr. 85, 23. júní. Lög um meðferð einkamála í héraði.

- XI. kafli – 1521
- XX. kafli – 431
- 18. gr. – 1814
- 36. gr. – 355, 1917, 751
- 37. gr. – 401
- 37. gr. A – 898

- 40. gr. – 822, 1386
- 41. gr. – 1905
- 43. gr. – 1386
- 53. gr. – 42, 401
- 54. gr. – 42
- 65. gr. – 822
- 70. gr. – 822, 951
- 88. gr. – 350, 669, 822, 876, 951, 1624
- 95. gr. – 490
- 96. gr. – 490
- 97. gr. – 490
- 100. gr. – 876
- 101. gr. – 876
- 105. gr. – 669, 822
- 110. gr. – 1386
- 112. gr. – 876
- 118. gr. – 665, 2437
- 120. gr. – 383, 1973
- 165. gr. – 876
- 173. gr. – 683, 1521
- 184. gr. – 2164
- 191. gr. – 116, 118, 121, 718, 2395
- 193. gr. – 404
- 194. gr. – 1635, 1638
- 231. gr. – 251, 255
- 208. gr. – 251, 255, 291
- 222. gr. – 431, 1995, 1999, 2003, 2082
- 223. gr. – 1995, 1999, 2003
- 230. gr. – 1010

1938, nr. 80, 11. júní. Lög um stéttarfélög og vinnudeilur.

- 44. gr. – 1152
- 67. gr. – 1152

1940, nr. 19, 12. febrúar. Almenn hegningarlög.

- 2. gr. – 509
- 16. gr. – 1255, 1844
- 17. gr. – 207, 906
- 20. gr. – 92, 152, 207, 906, 1162

- 22. gr. – 198, 691
- 29. gr. – 932
- 42. gr. – 330, 655, 698, 773, 1053, 1329, 1407
- 49. gr. – 739, 1049
- 57. gr. – 192, 301, 807, 2407, 2432, 2172
- 57. gr. a – 1809
- 59. gr. – 1049
- 60. gr. – 248, 655, 698, 773, 906, 1053, 1239, 1407, 1809, 1868, 2053, 2160, 2313
- 61. gr. – 301
- 69. gr. – 1792
- 70. gr. – 198, 691, 698, 773, 906
- 71. gr. – 1329
- 72. gr. – 641, 1162, 1329, 2397
- 74. gr. – 152, 207
- 76. gr. – 637, 691, 906
- 77. gr. – 330, 655, 739, 890, 928, 1081, 1049, 1053, 1162, 1198, 1329, 1809, 2313
- 78. gr. – 248, 637, 657, 928, 1162, 1198, 1809, 2160, 2174
- 81. gr. – 932
- 82. gr. – 932, 1563, 1566
- 106. gr. – 357
- 138. gr. – 1296
- 139. gr. – 1296
- 155. gr. – 140, 192, 641, 1053, 1198, 1728, 2160, 2313, 2397
- 168. gr. – 789, 1081, 1329
- 173. gr. – 739
- 173. gr. a. – 1081
- 183. gr. – 2407, 2432
- 184. gr. – 2407, 2432
- 193. gr. – 906
- 194. gr. – 198, 691, 890, 1860, 1947
- 196. gr. – 27
- 197. gr. – 2242
- 202. gr. – 691, 906, 1943
- 209. gr. – 198, 906, 1943
- 211. gr. – 152, 207
- 215. gr. – 2370, 2378, 2388
- 217. gr. – 97, 301, 1168

- 218. gr. – 1641, 1947, 1081, 2053
- 219. gr. – 1081, 2378
- 220. gr. – 207, 789, 1081
- 225. gr. – 890
- 226. gr. – 890, 906
- 231. gr. – 906, 1947
- 235. gr. – 932
- 236. gr. – 932
- 238. gr. – 932
- 241. gr. – 565, 932, 1409
- 242. gr. – 906
- 244. gr. – 92, 198, 248, 641, 698, 906, 1162, 1329, 1868, 2397
- 245. gr. – 1296
- 246. gr. – 565
- 247. gr. – 493, 502, 509, 807, 1053, 1758, 1785, 2172
- 248. gr. – 509, 560, 807, 1728, 1868, 1947, 1122, 2273
- 250. gr. – 509
- 252. gr. – 698, 1728, 1947
- 254. gr. – 92
- 255. gr. – 906, 928, 1162, 1239, 2397
- 257. gr. – 301, 1296, 2114
- 259. gr. – 198, 1053, 1296
- 262. gr. – 2172
- 264. gr. – 932, 1255

1941, nr. 46, 27. júní. Lög um landskipti.

- 3. gr. – 1061
- 10. gr. – 1061
- 8. gr. – 1061

1942, nr. 42, 15. maí. Lög um læknaáð.

- 14. gr. – 1473

1942, nr. 61, 4. júlí. Lög um málflytjendur.

- 2. gr. – 450
- 4. gr. – 490, 1681, 1684

1944, nr. 33, 17. júní. Stjórnarskrá lýðveldisins Íslands.

- 11. gr. – 826

- 14. gr. – 826
- 29. gr. – 826
- 40. gr. – 2061
- 61. gr. – 826
- 65. gr. – 164
- 67. gr. – 1217, 1820, 2181
- 69. gr. – 1217
- 72. gr. – 565

1949, nr. 18, 22. mars. Lög um kyrrsetningu og lögbann

- 20. gr. – 1276
- 23. gr. – 1276

1949, nr. 57, frá 25. maí. Lög um nauðungaruppböð.

- 29. gr. – 2323

1951, nr. 49, 16. mars. Lög um sölu lögveða án undangengins lögtaks.

- 1. gr. – 2269

1952, nr. 73, 25. nóvember. Lög um tilkynningar aðseturskipta.

- 9. gr. – 1156

1954, nr. 20, 8. mars. Lög um váttryggingarsamninga.

- 37. gr. – 1000

1954, nr. 38, 14. apríl. Lög um réttindi og skyldur starfsmanna ríkisins.

- 24. gr. – 1703

1955, nr. 9, 23. mars. Lög um brunabótafélag Íslands.

- 16. gr. – 1000, 2095

1957, nr. 21, 13. apríl. Lög um dýravernd.

- 9. gr. – 2114

1960, nr. 10, 22. mars. Lög um söluskatt.

- 1. gr. – 502
- 2. gr. – 259
- 7. gr. – 259, 844
- 12. gr. – 493, 502

- 21. gr. – 844
- 25. gr. – 493, 502, 509
- 28. gr. – 844

1960, nr. 35, 30. maí. Lög um lögheimili.

- 2. gr. – 1156
- 7. gr. – 1156

1962, nr. 8, 14. mars. Erfðalög.

- 15. gr. – 767, 2307
- 34. gr. – 1836
- 37. gr. – 1836
- 38. gr. – 1836
- 45. gr. – 1836

1962, nr. 54, 27. apríl. Lög um hjóðskrá og almannaskráningu.

- 4. gr. – 1156

1964, nr. 19, 21. maí. Skipulagslög.

- 17. gr. – 2205
- 29. gr. – 2205
- 30. gr. – 2205

1966, nr. 33, 14. apríl. Lög um fuglaveiðar og fuglafriðun.

- 8. gr. – 1049
- 32. gr. – 1049
- 37. gr. – 1049

1966, nr. 53, 30. apríl. Lög um vernd barna og ungmenna.

- 45. gr. – 906

1967, nr. 58, 29. apríl. Orkulög.

- 32. gr. – 268
- 79. gr. – 431

1967, nr. 78, 28. apríl. Reglugerð um íbúðabyggingar ríkisins og Reykjavíkurborgar.

- 7. gr. B – 644

1968, nr. 40, 23. apríl. *Umferðarlög.*

46. gr. – 726

48. gr. – 726

68. gr. – 726

69. gr. – 726

70. gr. – 726

1969, nr. 82, 2. júlí. *Áfengislög.*

18. gr. – 925, 2407, 2432

33. gr. – 925, 2407, 2432,

82. gr. – 2407

1970, nr. 76, 25. júní. *Lög um lax- og silungsveiði.*

1. gr. – 751

3. gr. – 1820

14. gr. – 751

29. gr. – 751

94. gr. – 1426

97. gr. – 1563, 1566, 751

100. gr. – 751

1971, nr. 47, 16. apríl. *Lög um náttúruvernd.*

13. gr. – 1073

37. gr. – 1073

1971, nr. 67, 20. apríl. *Lög um almannatryggingar.*

2. gr. – 1137

16. gr. – 1137

26. gr. – 1137

1972, nr. 56, 29. maí. *Lög um lögreglumenn*

5. gr. – 2302

1973, nr. 73, 2. júlí. *Lög um fjarskipti.*

11. gr. – 1258

23. gr. – 1258

1973, nr. 75, 21. júní. *Lög um Hæstarétt Íslands.*

45. gr. – 251, 255, 291, 320, 431, 644, 839, 844, 1624, 1628, 1681, 1684,
1693, 1798

- 47. gr. – 371, 1817
- 48. gr. – 116, 118, 121, 124, 1635, 1638
- 58. gr. – 800, 1691, 2437

1973, nr. 205, 21. júní. Reglugerð um náttúruvernd.

- 12. gr. – 1073
- 41. gr. – 1073

1974, nr. 63, 8. maí. Lög um grunnskóla.

- 1. gr. – 961
- 17. gr. – 961
- 19. gr. – 961
- 28. gr. – 961
- 79. gr. – 961

1974, nr. 65, 21. maí. Lög um ávana- og fíkniefni.

- 2. gr. – 147, 657
- 5. gr. – 147, 637, 657, 739

1974, nr. 74, 21. ágúst. Lög um meðferð opinberra mála.

- 15. gr. – 355, 751
- 24. gr. – 826
- 37. gr. – 739
- 49. gr. – 357
- 62. gr. – 357
- 112. gr. – 355, 751
- 138. gr. – 147
- 146. gr. – 932
- 165. gr. – 718
- 167. gr. – 718
- 186. gr. – 718

1976, nr. 18, 23. apríl. Lög um bátaábyrgðarfélög.

- 2. gr. – 1703
- 7. gr. – 1703
- 8. gr. – 1703
- 11. gr. – 1703
- 12. gr. – 1703
- 14. gr. – 2181

19. gr. — 1703
22. gr. — 1703

1976, nr. 29, 17. maí. Lög um kjarasamninga Bandalags starfsmanna ríkis og bæja.
37. gr. – 2147

1976, nr. 59, 31. maí. Lög um fjölþýlishús.
10. gr. – 1272
13. gr. – 1272
15. gr. – 1272

1976, nr. 65, 31. mai. Jarðalög.
IV. kafli – 108
1. gr. – 108
3. gr. – 1820
6. gr. – 108
17. gr. – 108
30. gr. – 108
32. gr. – 108
33. gr. – 1820
34. gr. – 1820

1976, nr. 81, 31. maí. Lög um veiðar í fiskveiðilandhelgi Íslands.

5. gr. – 1246

17. gr. – 1246

18. gr. – 1246

21. gr. – 1246

1976, nr. 107, 16. desember. Lög um meðferð opinberra mála.
2. gr. – 826

1976, nr. 108, 28. desember. Lög um rannsóknarlögreglu ríkisins.
5. gr. – 1481

1976, nr. 280, 25. júní. Reglugerð um samþykktir fyrir húsfélög.
1. gr. – 1272

1977, nr. 6, 25. mars. *Vegalög*.
72. gr. – 1040

73. gr. – 1040

79. gr. – 1040

85. gr. – 1040

1977, nr. 244, 8. júní. Reglugerð um Hitaveitu Siglufjarðar.

1. gr. – 431

1978, nr. 6, 5. maí. Gjaldþrotalög.

XVI. kafli – 65

1. gr. – 807

13. gr. – 1276

18. gr. – 1276

19. gr. – 1276

54. gr. – 416, 2074, 2292

57. gr. – 1493

59. gr. – 35

61. gr. – 416, 2074

62. gr. – 416, 2292

63. gr. – 35, 416

70. gr. – 1917

78. gr. – 65

88. gr. – 509

108. gr. – 65

114. gr. – 1319

120. gr. – 1276

135. gr. – 1917

1978, nr. 32, 12. maí. Lög um hlutafélög.

14. gr. – 1319, 1324

15. gr. – 1319, 1324

16. gr. – 1319, 1324

42. gr. – 1319, 1324

44. gr. – 1319, 1324

52. gr. – 1653

58. gr. – 1653

59. gr. – 1653

67. gr. – 1653

1978, nr. 39, 10. maí. Þinglýsingalög.

3. gr. – 1498, 1570

7. gr. – 644

9. gr. – 644

49. gr. – 644

1978, nr. 56, frá 16. maí. Lög um verðlag, samkeppnishömlur og óréttmæta viðskiptahætti.

27. gr. – 2400

31. gr. – 2400

38. gr. – 2400

48. gr. – 2400

1979, nr. 13, 7. apríl. Lög um stjórn efnahagsmála o.fl.

36. gr. – 672

39. gr. – 672

1979, nr. 19, 1. maí. Lög um rétt verkafólks til uppsagnarfrests frá störfum og til launa vegna sjúkdóms- og slysaforfalla.

4. gr. – 383

5. gr. – 383

1979, nr. 23, 9. maí. Lög um breytingu á lögum 3/1878 um skipti á dánarbúum og félagsbúum o.fl.

1. gr. – 2030

1979, nr. 44, 1. júní. Lög um húsaleigusamninga.

1. gr. – 2315

13. gr. – 72

14. gr. – 72

15. gr. – 72

16. gr. – 52

20. gr. – 442, 2315

1979, nr. 63, 22. maí. Lög um skipan gjaldeyris- og viðskiptamála

13. gr. – 822

1979, nr. 152, 16. mars. Reglugerð um töku, meðferð og geymslu fingrafara og ljósmynda hjá lögreglu.

– 1481

1979, nr. 292, 16. maí. Byggingarreglugerð.

6.3.3 – 916

6.3.4 – 916

1980, nr. 51, 29. maí. Lög um húsnæðismálastofnun ríkisins.

63. gr. – 2246

1980, nr. 55, 9. júní. Lög um starfskjör launafólks og skyldutryggingu lífeyrisréttinda.

1. gr. – 2147

1981, nr. 9, 15. apríl. Barnalög.

23. gr. – 758

40. gr. – 226

1981, nr. 20, 18. maí. Lög um breyting á almennum hegningarlögum nr. 19/1940, sbr. lög nr. 22/1955.

11. gr. – 1641, 1947

1981, nr. 60, 4. júní. Lög um raforkuver.

1. gr. – 844

3. gr. – 844

4. gr. – 844

1981, nr. 75, 14. september. Lög um tekjuskatt og eignarskatt.

28. gr. – 720

31. gr. – 2061

32. gr. – 2061

38. gr. – 2061

75. gr. – 2061

100. gr. – 844

1981 nr. 86, 31. desember. Lög um iðnráðgjafa.

3. gr. – 1343

1984, nr. 60, 21. maí. Lög um Húsnæðisstofnun ríkisins.

50. gr. – 2246

74. gr. – 509

84. gr. – 509

1984, nr. 68, 30. maí. Lögræðislög.

3. gr. – 272, 485

10. gr. – 485

11. gr. – 272

13. gr. – 1535

19. gr. – 1535

28. gr. – 767

1984, nr. 69, 28. maí. Hafnalög.

7. gr. – 320

11. gr. – 320

1984, nr. 73, 28. maí. Lög um fjarskipti.

1. gr. – 462

3. gr. – 462

1985, nr. 23, 15. maí. Lög um ríkisábyrgð á launum.

– 2030

5. gr. – 661

1985, nr. 34, 19. júní. Siglingalög.

70. gr. – 1960

101. gr. – 1418

106. gr. – 1418

197. gr. – 365, 1228, 2164

1985, nr. 35, 19. júní. Sjömannalög.

1. gr. – 2164

6. gr. – 946

9. gr. – 1228

16. gr. – 946

24. gr. – 1228

25. gr. – 946

36. gr. – 365, 2164

60. gr. – 1228

1985, nr. 65, 19. júní. Lög um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla.

1. gr. – 2230

2. gr. – 2230

3. gr. – 2230

9. gr. – 2230

1985, nr. 86, 21. júní. Lög um viðskiptabanka.

4. gr. – 259

1985, nr. 87, 21. júní. Lög um sparisjóði.

29. gr. – 634

1986, nr. 8, 18. apríl. Sveitarstjórnarlög.

48. gr. – 108

50. gr. – 108

89. gr. – 76

1986, nr. 11, 30. apríl. Lög um breyting á lögum nr. 7/1936, um samningsgerð, umboð og ógilda löggerninga.

3. gr. – 2307 – 2328

1986, nr. 16, 7. janúar. Reglugerð um sölu og meðferð ávana- og fíkniefna.

2. gr. – 657

10. gr. – 637, 657, 739

1986, nr. 94, 31. desember. Lög um kjarasamninga opinberra starfsmanna.

24. gr. – 2147

26. gr. – 8

1987, nr. 3, 23. september. Lög um fjáröflun til vegagerðar.

4. gr. – 2364

9. gr. – 2364

1987, nr. 25, 14. apríl. Vaxtalög.

10. gr. – 553

12. gr. – 553

1987, nr. 68, 10. júlí. Bráðabirgðalög um ráðstafanir í fjármálum.

10. gr. – 259

11. gr. – 259

1987, nr. 45, 30. mars. Lög um staðgreiðslu opinberra gjalda.

30. gr. – 493, 509, 2273

1987, nr. 50, 30. mars. Umferðarlög.

3. gr. – 2135

4. gr. – 789, 1081, 1329, 1338, 2354

5. gr. – 789, 1081, 1329, 2135, 2378

13. gr. – 1329

14. gr. – 1329

25. gr. – 1329, 2378

36. gr. – 1081, 1329, 1338, 2388

37. gr. – 330, 789, 1081, 1329, 1338, 2378

44. gr. – 2378

45. gr. – 174, 179, 196, 330, 396, 773, 835, 928, 1329, 1871, 1876, 1895, 1909,
1947, 2135, 2354

48. gr. – 330, 655, 773, 789, 928, 1329, 1847, 1871, 1898

55. gr. – 789

63. gr. – 655

90. gr. – 1338

91. gr. – 1338

95. gr. – 1338

97. gr. – 1338

100. gr. – 330, 655, 773, 789, 835, 928, 1081, 1329, 2135, 2348, 2378, 2388

101. gr. – 179, 196, 773, 835, 2348, 2354, 2378, 2388

102. gr. – 179, 396, 773, 835, 1895, 2354

103. gr. – 1853

104. gr. – 773, 1649

1987, nr. 55, 30. mars. Tollalög.

5. gr. – 462

123. gr. – 462

124. gr. – 462

126. gr. – 192

1987, nr. 625, 22. desember. Lögreglusamþykkt fyrir Reykjavík.

23. gr. – 330

32. gr. – 330

1988, nr. 4, 11. janúar. Lög um útflutningsleyfi o.fl.

1. gr. – 822

1988, nr. 50, 24. maí. Lög um virðisaukaskatt.

– 1521

3. gr. – 1966

26. gr. – 2424

40. gr. – 493, 502, 509, 2424

1988, nr. 101, 26. febrúar. Reglur um neyðarakstur.

– 2370

1988, nr. 376, 25. júlí. Gjaldskrá Hitaveitu Siglufjarðar.

9. gr. – 431

10. gr. – 431

1989, nr. 53, 24. maí. Lög um sammingsbundna gerðardóma.

4. gr. – 1914

5. gr. – 1914

6. gr. – 1914

9. gr. – 1914

1989, nr. 77, 1. júní. Lög um leigubifreiðar.

1. gr. – 1217

4. gr. – 1217

9. gr. – 1217

14. gr. – 1217

19. gr. – 1217

1989, nr. 90, 1. júní. Lög um aðför.

XII. – 1360

XIII. – 1360

24. gr. – 1508

38. gr. – 1309

51. gr. – 2440

57. gr. – 2440

62. gr. – 1508

63. gr. – 1309

78. gr. – 23, 52, 333, 688, 1519, 1527, 1855, 2025

83. gr. – 52, 333, 629, 1527, 2025

84. gr. – 629, 688, 1521, 2315

92. gr. – 346

1989, nr. 91, 1. júní. Lög um tekjustofna sveitarfélaga.

23. gr. – 720

1989, nr. 92, 1. júní. Lög um aðskilnað dómsvalds og umboðsvalds í héraði.

7. gr. – 56

1990, nr. 31, 23. apríl. Lög um kyrrsetningu, lögbann o.fl.

5. gr. – 2095

1990, nr. 205, 4. maí. Reglur um netaveiði göngusilungs í sjó.

2. tl. – 751

7. tl. – 751

9. tl. – 751

1990, nr. 547, 20. desember. Reglugerð um tollfrjálsan farangur ferðamanna og farmanna.

1. gr. – 462

5. gr. – 462

6. gr. – 462

1991, nr. 19, 26. mars. Lög um meðferð opinberra mála.

6. gr. – 433

8. gr. – 1316

22. gr. – 1615, 1617

24. gr. – 1475

26. gr. – 1475

27. gr. – 1792

28. gr. – 12, 1792

29. gr. – 1792

46. gr. – 140, 826

48. gr. – 124, 1483

56. gr. – 1475

59. gr. – 1316

67. gr. – 1296

69. gr. – 1792

- 72. gr. – 739, 906
- 77. gr. – 1483
- 78. gr. – 2448
- 79. gr. – 2448
- 90. gr. – 357, 1970
- 92. gr. – 1481
- 102. gr. – 629
- 103. gr. – 5, 63, 162, 164, 167, 282, 287, 289, 394, 447, 483, 629, 805, 1120,
1302, 1314, 2251, 2262, 2451, 2177, 2179, 2190
- 105. gr. – 1483
- 110. gr. – 447, 1719
- 111. gr. – 826, 1475
- 112. gr. – 826
- 113. gr. – 826, 1475
- 116. gr. – 925, 1255, 1296, 1844
- 117. gr. – 691, 698, 835, 1255, 1475, 1844
- 118. gr. – 826, 1475
- 119. gr. – 925
- 120. gr. – 925, 1475
- 133. gr. – 147
- 135. gr. – 890
- 139. gr. – 773
- 142. gr. – 1316, 1970
- 143. gr. – 629, 1970
- 144. gr. – 1970
- 145. gr. – 1316
- 149. gr. – 1809
- 157. gr. – 462
- 158. gr. – 124
- 160. gr. – 718
- 163. gr. – 124
- 170. gr. – 2053
- 197. gr. – 657
- 198. gr. – 718
- 201. gr. – 826

1991, nr. 20, 23. mars. Lög um skipti á dánarbúum o.fl.

13. gr. – 767

38. gr. – 767

- 42. gr. – 767
- 101. gr. – 677
- 122. gr. – 831
- 124. gr. – 831
- 131. gr. – 800
- 148. gr. – 677
- 152. gr. – 677

1991, nr. 21, 26. mars. Lög um gjaldþrotaskipti o.fl.

- 5. gr. – 204
- 65. gr. – 1185, 1309, 1504, 1725
- 67. gr. – 1309, 2186
- 70. gr. – 1725
- 72. gr. – 2440
- 75. gr. – 1725
- 101. gr. – 1033
- 109. gr. – 1515, 1931
- 110. gr. – 1612, 1931
- 111. gr. – 1493
- 120. gr. – 988
- 130. gr. – 1721
- 137. gr. – 1493
- 138. gr. – 2440
- 168. gr. – 1309
- 171. gr. – 988
- 175. gr. – 1725
- 176. gr. – 130
- 178. gr. – 50
- 179. gr. – 130
- 189. gr. – 65

1991, nr. 88, 31. desember. Lög um aukatekjur rikissjóðs.

- 2. gr. – 1966

1991, nr. 90, 23. desember. Lög um nauðungarsölu.

- 6. gr. – 1014
- 11. gr. – 2269
- 22. gr. – 882, 1462
- 28. gr. – 2323

- 36. gr. – 2323
- 39. gr. – 882
- 73. gr. – 1462
- 74. gr. – 1462
- 79. gr. – 1540
- 80. gr. – 882, 1192
- 82. gr. – 882
- 92. gr. – 1558
- 96. gr. – 882
- 97. gr. – 1118

1991, nr. 91, 31. desember. Lög um meðferð einkamála.

- XVII. kafli – 16, 1537
- XIX. kafli – 1511
- XVII. kafli – 2340
 - 5. gr. – 56, 346, 433, 1180, 1182
 - 6. gr. – 56
 - 10. gr. – 822, 1386
 - 18. gr. – 1532, 1189, 1814
 - 23. gr. – 42
 - 24. gr. – 1532, 2265
 - 25. gr. – 1251, 1304, 1535
 - 43. gr. – 1386
 - 53. gr. – 1364
 - 60. gr. – 1532
 - 67. gr. – 1364
 - 69. gr. – 445
 - 73. gr. – 1555
 - 79. gr. – 1555
 - 80. gr. – 669, 1504, 1532, 1624, 2106, 2253
 - 82. gr. – 1555
 - 83. gr. – 1725
 - 96. gr. – 130, 667, 800, 1504
 - 100. gr. – 1532
 - 101. gr. – 669, 688, 1386, 1532, 2099
 - 102. gr. – 50, 1386, 1504
 - 104. gr. – 383, 1973
 - 105. gr. – 1386, 2092, 2437
 - 110. gr. – 279

- 116. gr. – 272, 683
- 118. gr. – 16, 251, 255, 291, 1455, 1537
- 120. gr. – 1469
- 121. gr. – 1469
- 131. gr. – 2437
- 133. gr. – 204, 873, 1612
- 135. gr. – 831, 951
- 136. gr. – 951
- 137. gr. – 1, 130, 1469, 2257
- 143. gr. – 445, 1511, 1973, 2092
- 147. gr. – 346
- 148. gr. – 1511
- 149. gr. – 988
- 164. gr. – 116, 118, 121, 951
- 165. gr. – 350, 951
- 172. gr. – 97
- 173. gr. – 97

1991, nr. 92, 23. desember. Lög um breyting á ýmsum lögum vegna aðskilnaðar dómsvalds og umboðsvalds í héraði.

- 107. gr. – 12
- 102. gr. – 1521

1992, nr. 6, 26. febrúar 1992. Lög um breyting á þinglýsingalögum nr. 39/1978.
3. gr. – 1570

1992, nr. 20, 22. maí. Barnalög.

- 19. gr. – 758
- 35. gr. – 127
- 37. gr. – 226
- 39. gr. – 127

1992, nr. 40, 26. maí. Lög um breyting á almennum hegningarlögum nr. 19/1940.
2. gr. – 1947

1992, nr. 58, 2. júní. Lög um vernd barna og ungmenna.

- 29. gr. – 226
- 33. gr. – 226
- 66. gr. – 1943

1992, nr. 111, 29. desember. Lög um breytingar í skattamálum.

51. gr. – 1304

63. gr. – 1304

1993, nr. 8, 25. febrúar. Samkeppnislög.

5. gr. – 2400

6. gr. – 2400

40. gr. – 1970

IV. EFNISSKRÁ TIL YFIRLITS

	Bls.
Aðfarargerð	758
Aðfinnslur 27, 69, 333, 383, 537, 572, 726, 839, 876, 946, 1120, 1296, 1483, 1504, 1871, 1905, 1936, 2053, 2099, 2135, 2269, 2273, 2348, 2354, 2395	
Aðför	1966, 2087, 2440
Aðild	42, 603, 1189, 1555, 1814, 1817, 1914, 1936
Aðild skv. 3. mgr. 25. gr. eml.	1304
Aðildarhæfi	401, 490
Aðsetursskipti	1156
Afsláttur	839, 1693
Afsögn	1400
Aldurshámark	1217
Almannahætta	1081
Atvinnuleyfi	1217
Akstur án ökuréttinda	330, 655
Ábyrgð	76
Áfengissala	1792
Ákæra	691, 925, 1255, 1296, 1844
Ákærvald lögreglustjóra	12, 300
Áminning	435
Árekstur	1338
Áskorunarmál	223, 251, 255, 325, 431, 1635, 1638, 1681, 1684, 1995, 1999, 2003, 2082
Ávana- og fíkniefni	147, 637, 657, 739, 1081, 1770, 1809
Banaslys	2370, 2378, 2388
Bankar	259
Barnaverndarráð	226
Bátaábyrgðarfélag	1703, 2181
Bífhjól	1338, 1649
Bífreiðir:	
a) einkamál	726, 1338, 1465, 1936
b) opinber mál	174, 179, 196, 330, 355, 396, 655, 773, 789, 835, 928, 1081, 1329, 1847, 1853, 1895, 1898, 1909, 2348, 2354, 2370, 2378, 2388

	Bls.
Björgunarlaun	2181
Bótaskylda	1594
Bráðabirgðasvipting ökuréttar	1853
Brenna	1844
Brigðaréttur	2360
Brot gegn 4. mgr. 220. gr. alm. hgl.	789
Brot gegn 196. gr. almennra hegningarlaga	27
Brottvísun sakbornings	1316
Brot gegn lögum um virðisaukaskatt	2424
Brottvísun úr landi	890
Brunabætur	1000
Búskipti	311, 767
Byggingarfélag	2246
Byggingarleyfi	1984
Börn	127, 226, 578, 758, 1457, 1943
Dómarar	433, 718, 1180, 1182, 2092
Dómari	56, 346, 629, 751, 1917
Dráttur á málsmeðferð	739
Dráttur á rekstri máls	147
Dýravernd	2114
Eignarleiga	23
Eignaspjöll	301, 2114
Eignaupptaka	462, 739
Eignaréttarfyrrvari	1931
Endurgreiðsla	618, 1576, 1585, 2192, 2328
Endurkrafa	1156, 2193, 2340, 2344
Endurupptaka	130, 1407, 1469, 2440
Endurupptaka í héraði	1
Erfðaskrá	1836
Erfðir	2119
Erfingjar	1775
Farbann	127, 279, 447, 1719
Farmflutningar	1960
Farmskírteini	1418
Fasteign	988, 1527, 2246, 2279, 2323
Fasteignakaup	132, 170, 469, 839, 1265, 1395, 2285, 2437
Fasteignasala	572, 2139
Fasteignir	455, 1604, 1693
Félagsdómur	8, 1152, 1251

Félagsgjöld	1785
Fésekt	301, 718
Fingraför og ljósmyndir	1481
Fiskveiðibrot	1246
Fíkniefni	2378
Fjarskiptalög	1258
Fjádráttur	493, 502, 509, 807, 1053, 1785
Fjárhættuspil	2407, 2432
Fjarkrafa	800
Fjárnám	665, 1021, 1521, 1558, 1635
Fjárnámssgerð úr gildi felld	1798, 1814
Fjárskipti	404, 677
Fjársvik	509, 807, 1122, 1198, 1728, 1770, 1868, 1947, 2273
Fjölbýlishús	1272
Flutningssamningur	1418
Flýtimeðferð	603, 1511
Fordæmi	844
Forföll	665
Forgangskrafa	65
Forkaupsréttur	108, 1775, 1820
Forsjá	127
Framfærsla	767, 2119
Framlagning skjala	1364, 1386
Frávísun	2181
Frávísun:	
frá héraðsdómi .. 12, 16, 223, 300, 308, 350, 431, 560, 603, 822, 831, 876,	
925, 1296, 1304, 1462, 1590, 1620, 1814, 1844, 1905, 2099, 2106, 2253	
frá Hæstarétti	130, 285, 439, 440, 441, 445, 960, 1254, 1255, 1490,
1511, 1535, 1851, 1970, 1973, 1976	
Frávísun að hluta	1246
Frávísunarkröfu hafnað	8
Frávísunarkröfu hrundið	295
Frávísunardómur felldur úr gildi	669, 1152, 1189, 1532
Frávísunardómur staðfestur	667, 951
Frávísunarúrskurður felldur úr gildi	272, 826, 2265
Frávísunarúrskurður staðfestur	1251, 1386
Frelsisvipting	578, 890, 906
Frestur	50, 285, 439, 440, 441, 1973
Fuglafriðun	1049

Fuglaveiðar	1049
Fyrirtæki	1628
Fyrirvari	1879
Fyrning	85, 509, 932, 1566
Fyrningu hafnað	713
Fæðingarorlof	1137
Fölsun	1798
Gagnaöflun	1504
Gagnaöflun frá þriðja manni	445
Gagnsök	16
Gallar	709, 777, 1624, 1901
Galli	132, 170, 185, 623, 1604, 1693, 2007
Gatnagerðargjöld	2279
Gerðardómur	1914, 2181
Geymslugreiðsla	1914
Gjafagerningur	1026
Gjafsókn	683
Gjaldtaka	268
Gjaldþrot	416, 661, 1558, 2074, 2440
Gjaldþrotalög	1931, 2186
Gjaldþrotaskipti	35, 65, 130, 1033, 1185, 1276, 1309, 1219, 1324, 1493, 1508, 1515, 1612, 1725, 2292
Greiðsla	713
Greiðslukort	1240
Gæsluvarðhald	447, 483, 1483, 1513, 1926, 1928, 1976, 1978, 1980, 1982, 2023, 2179, 2190, 2451
Gæsluvarðhald:	
2. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991	5, 162, 1849, 2251, 2262
a. liður 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991	63, 287, 289, 1302, 1314, 1368, 1370, 1372, 1488, 1615, 1617
a- og c-liður 1. mgr. 103. gr. l. 19/1991	1120
b. liður 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991	282, 394
a- og b. liður 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991	164, 167
c. liður 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991	805, 1486
Gæsluvarðhald felld úr gildi	1687, 2177
Hafnir	320
Hald	2448
Haldsréttur	1540, 1919
Handtaka	357

Hegningarauki	1162, 1871
Heimsóknarbann	1976
Heimvísun	116, 118, 121, 124, 355, 371, 401, 665, 688, 718, 1504, 1635, 1638, 1914, 1917, 2186, 2395
Heimæðargjald	268
Hitaveita	268
Hjón	373
Hlutfélag	1319, 1324, 1653
Hlutfjárloforð	1319, 1324
Hlutdeild	1770
Hraðakstur	330
Húsaleiga	442
Húsaleigusamningur	52, 72
Húsbrot	906, 1947
Húsleit	1970
Hæfi	1180, 1182, 1917
Hæfi matsmanna	1374
Hæfi sækjanda	69
Hættuakstur	1329
Iðgjald	1703
Innsetning	688, 1465
Innsetningargerð	23, 333, 1457, 1527, 2025
Ítrekun	196, 2397
Jafnrétti	2230
Jafnræðisregla	1217
Jarðakaup	1820
Jarðalög	108
Jarðhiti	1282, 1675
Jónsbók, kaupabálkur	2360
Kaup	1628, 1693
Kaupsamningur	42, 1205, 1352, 2279
Kaupskylda	2205
Kjarasamningur	2147
Kröfugerð	1590, 1628, 1905
Kvaðir	644, 1205, 2246
Kynferðisbrot	198, 906, 1943, 2242
Kýrrsetning	1276, 2095
Kæruheimild	1255, 1316

Kærumál:

Aðfarargerð	758
Aðfinnslur	69, 333, 876, 1120, 1483, 1504, 2099, 2269
Aðför	1966, 2087, 2440
Aðild	1189, 1555, 1914
Aðild samkvæmt 3. mgr. 25. gr. I. nr. 91/1991	1304
Ákæra	1255
Ákærvald lögreglustjóra	12
Áminning	435
Bátaábyrgðarfélög	2181
Bifreiðar	1465, 1853
Björgunarlaun	2181
Bráðabirgðasvipting ökuréttar	1853
Brottvísun sakbornings	1316
Búskipti	767
Börn	127, 758, 1457
Dómarar	433, 1180, 1182, 2092
Dómari	56, 346, 629
Eignarleiga	23
Eignarréttarfyrirvari	1931
Endurupptaka	130, 1469, 2440
Endurupptaka í héraði	1
Farbann	127, 279, 447, 1719
Fasteign	988, 1527, 2323
Félagsdómur	8, 1152, 1251
Fingraför og ljósmyndir	1481
Fjárdráttur	1758
Fjárnám	1521, 1558
Fjárskipti	677
Flytimeðferð	1511
Forkaupskrafa	65
Forsjá	127
Framfærsla	767
Framlagning skjala	1364, 1386
Frávísun	2181
Frávísun:	
Frá héraðsdómi	12, 16, 350, 822, 831, 876, 1304, 1462, 2099, 2106, 2253
Frá Hæstarétti	130, 445, 1255, 1490, 1511, 1535, 1851, 1970, 1973, 1976
Frávísunarkröfu hafnað	8

Frávísunardómur felldur úr gildi	669, 1152, 1189
Frávísunardómur staðfestur	667, 951
Frávísunarúrskurður felldur úr gildi	227, 826, 1532, 2265
Frávísunarúrskurður staðfestur	1251, 1386
Frestur	50, 1973
Gagnaöflun	1504
Gagnaöflun frá þriðja manni	445
Gagnsök	16
Gerðardómur	1914, 2181
Geymslugreiðsla	1014
Gjafsókn	683
Gjaldþrot	1558, 2440
Gjaldþrotalög	1931, 2186
Gjaldþrotaskipti	65, 130, 1185, 1309, 1493, 1508, 1515, 1612, 1725
Gæsluvarðhald	447, 483, 1513, 1926, 1928, 1976, 1978, 1980, 1980, 2023, 2179, 2190, 2451
Gæsluvarðhald:	
2. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991	5, 162, 1849, 2251, 2262
a. liður 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991	63, 287, 289, 1302, 1314, 1368, 1370, 1372, 1488, 1615, 1617
b. liður 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991	282, 394
a- og b. liður 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991	164, 167
a- og c. liður 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991	1120
c. liður 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991	805, 1486, 2177, 2190
Gæsluvarðhald fellt úr gildi	1687, 2177
Hald	2448
Haldsréttur	1540, 1919
Heimsóknarbann	1976
Heimvísun	688, 1504, 1914, 2186
Húsaleiga	442
Húsaleigusamningur	52
Húsleit	1970
Hæfi	1180, 1182
Hæfi matsmanna	688, 1465
Hæfi sækjanda	69
Innsetning	688, 1465
Innsetningargerð	23, 333, 1457, 1527, 2025
Kýrrsetning	2095
Kæruheimild	1255, 1316

	Bls.
Lausafé	1118
Leiðbeiningarskylda dómara	2099
Lögmannspóknun	450
Lögskýring	1508, 1521
Lögveð	2269
Málflutningsmaður	435
Málsástæður	2181
Málskostnaðartrygging	204, 873, 1612, 1721
Málskostnaður	1521, 2092
Málskot til héraðsdóms	1192
Meðlag	758
Miski	726
Nauðungarsala	672, 762, 882, 1014, 1192, 1378, 1462, 1540, 1555, 2323
Nauðgunarvistun	1535
Nauðungaruppboð	339, 2016, 2257, 2269
Náttúruverndarlög	1073
Niðurfelling ákærufrestunar	1475
Niðurfelling máls	2092
Opinber rannsókn	1481
Óðalsréttur	1378
Ógildingarmál	1469
Ómerking	688, 831, 1483, 1504, 1914, 1917, 2099, 2186
Óvígð sambúð	677
Riftun	1493, 2323
Sameignarfélag	1240
Samkeppnislög	1970
Samningar	1010, 1131, 1395
Sératkvæði	5, 8, 162, 339, 677, 882, 951, 988, 1185, 1192, 1309, 1316, 1475
Sératkvæði í Félagsdómi	1152
Sértökuréttur	1515
Sjálfræðissvipting	276, 485
Skaðabætur	988
Skipti	831, 988
Skjöl	634
Skuldabréf	634, 1014, 1537
Skuldaröð	65, 1493
Skýrslugjöf	1537
Skýrslutaka	1455
Stefna	822

Tryggingarbréf	1547
Umferðarlög	1853
Uppboð	1118
Úrskurður stjórnar Lögmannafélags Íslands	435
Útburðargerð	442, 629, 1855
Útburður	52, 1360, 1490, 1519, 2315
Úthlutun	762
Úthlutunargerð	2016
Úthlutun uppboðsandvirðis	339, 1547, 1919
Útivist í héraði	130, 2092
Vanhæfi	56, 433, 629
Vanhæfi hafnað	346
Varnir	1537
Vátryggingarbætur	2095
Verðtrygging	672, 1547
Verjendur	1689
Vextir	1021, 1547
Virðisaukaskattur	683, 1966
Vitni	1316, 1689
Vítur	2092
Víxill	2087
XVII. kafli laga nr. 91/1991	1455
Þingfesting	1570
Þinglýsing	1498
Þvingunarúræði samkvæmt 11. kafla laga nr. 19/1991	1851
Ærumeiðingar	2106
Öryggisgæsla	1255
Landamerksamál	1426
Landskipti	1061
Launaskattur	85
Lausafé	1118
Lausafjárkaup	326, 389, 623, 709, 777, 1010, 1131, 1624, 1901, 2007, 2360
Lax- og silungsveiðilög	751, 1566
Leiðbeiningarskylda dómara	2099
Leigubifreiðar	1217
Leigusamningur	1352, 2192
Líkamsárás	97, 295, 301, 1641, 1947, 2040, 2053
Líkamsmeiðingar	1081, 1168
Líkamstjón	916

Lyfsala	603
Læknaráð	537, 1474
Lögheimili	1156
Lögmannsbóknun	450
Lögmenn	839, 2030
Lögreglumenn	357, 2302
Lögskýring	1508, 1521
Lögveð	2269
Mannréttindasáttmáli Evrópu	147, 355
Matsgerð	1604, 1820
Mál felld niður	20
Málamyndagerningur	373, 416
Málflutningsmaður	435
Málsástæður	1693, 2181
Málskostnaðartrygging	204, 873, 1612, 1691, 1721
Málskostnaður	1521, 1809, 2092, 2285, 2437
Málskot til héraðsdóms	1192
Meðlag	758
Meðdómendur	401
Meiðyrðamál	932, 1409
Miskabætur	1409
Mæðralaun	1156
Nauðasamningar	85
Nauðgun	198, 691, 890, 1860, 1947
Nauðungarsala	672, 762, 882, 1014, 1192, 1378, 1462, 1540, 1555, 2323
Nauðungaruppböð	339, 2016, 2257, 2269
Nauðgunarvistun	1535
Náttúruverndarlög	1073
Neyðarakstur	2370
Niðurfelling ákærufrestunar	1475
Niðurfelling máls	2092, 2437
Nytjastuldur	198
Opinber gjöld	2273
Opinber rannsókn	1481
Opinberir starfsmenn	2147
Opinbert mál	718
Opinbert réttarfar	1081
Orkusala	1887
Orsakatengsl	1594

Óðalsréttur	1378
Ógilding	2364
Ógilding samnings	2328
Ógildingarmál	1469
Ómaksbætur	20, 21, 22, 161, 889
Ómerking 116, 118, 121, 124, 223, 300, 308, 355, 371, 401, 431, 665, 688, 718, 831, 925, 1296, 1483, 1504, 1590, 1620, 1635, 1638, 1814, 1905, 1914, 2099, 2186, 2395	
Ómerking að hluta	751
Ómerking ummæla	932, 1409
Óskipt bú	2307
Óvígð sambúð	311, 404, 677, 800
Ráðgjöf	1343
Ráðningarsamningur	1137
Ráðstöfun andvirðis	1882
Rán	698, 1407, 1728, 1947
Refsiákvörðun	248, 2313
Reynslulausn	655, 698, 773
Riftun	35, 132, 618, 777, 1131, 1493, 1901, 2074, 2192, 2292, 2323
Ríkisábyrgð á launum	661
Ríkisskattaneftnd	844
Sakarkostnaður	1871
Sambúð	1156
Sameignarfélag	490, 2198
Samkeppni	2400
Samlagsfélög	2011
Samningalög	1970
Samningar	455, 553, 1010, 1131, 1395, 1675, 1887
Samningur	1814
Sekt	2378
Seta í óskiptu búi	767
Sératkvæði 5, 8, 76, 132, 152, 162, 207, 259, 320, 339, 404, 414, 537, 553, 578, 644, 677, 698, 800, 844, 854, 882, 906, 951, 988, 1122, 1131, 1156, 1185, 1192, 1217, 1309, 1316, 1343, 1390, 1407, 1409, 1418, 1426, 1475, 1594, 1653, 1703, 1737, 1785, 1802, 1820, 1898, 1984, 2011, 2061, 2192, 2205, 2230, 2242, 2285, 2302, 2400	
Sératkvæði í Félagsdómi	1152
Sértökuréttur	1515
Sifskaparbrot	578, 906

Síbrotaður	2397
Sjálfraeðissvipting	276, 485
Sjálfskuldarábyrgð	2340, 2344
Sjómannalög	1235, 2164
Sjómenn	365, 946
Sjóveð	365
Sjúkrahús	916, 2147
Skaðabótakröfu vísað frá dómi	2053, 2273
Skaðabótamál, skaðabætur	97, 493, 537, 560, 644, 691, 720, 726, 807, 898, 916, 974, 988, 1258, 1343, 1675, 1693, 1750, 1758, 1936, 1960, 2007, 2030, 2172, 2302
Skaðabætur innan samninga	1282
Skattar	259, 2011
Skattfrelsi bóta	720, 726
Skilaskvæði	509
Skilorð	147, 192, 248, 301, 789, 1809, 2053, 2172, 2407, 2432
Skilorðsrof	1329, 1868, 1871
Skilyrt krafa	1033
Skiptamál	2307
Skipti	373, 831, 988, 1775
Skjalafals	140, 192, 251, 255, 641, 1053, 1198, 1728, 2160, 2162, 2313, 2397
Skjöl	643
Skotvopn	2114
Skriflega flutt mál	300, 325, 371, 1817
Skipulag	1984, 2205
Skuldabréf	251, 255, 634, 1537, 1798, 2328, 2340, 2344
Skuldabréf, gjaldfelling	1014
Skuldajöfnuður	1033, 1750
Skuldamál	618, 1026, 1228, 1240, 1576, 1585, 2198
Skuldaröð	65, 1493
Skyldusparnaður	509, 1758
Skýrslugjöf	1537
Skýrslutaka	1455
Staðgreiðsla opinberra gjalda	509
Staðgreiðsla skatta	493
Stefna	822
Stefnubirting	490
Stjórnarskrá	1217, 1820, 2061
Stjórnsýsla	108, 603, 2364

Stöðuveiting	2230
Sveitarstjórnarlög	76
Svipting ökuréttar	1871, 1876
Sýkna	560, 898
Sýning til greiðslu	291
Sölugjald	259, 359, 844
Sölulaun	572
Söluskattur	493, 502, 509
Sönnun	396, 469, 928, 1010, 1026 1081, 1395, 1594, 1641, 1792, 1860, 2273
Takmörkun ábyrgðar	1960
Tékkabrot	560
Tékkar	509, 1122, 1758
Tékkasvik	1770
Tilkynning greiðslufalls	291
Tilraun	1868
Tilraun til manndráps	152, 207
Tollalagabrot	192, 462
Tómlæti	185
Tryggingarbréf	1547
Umboð	1802
Umboðssvik	1770
Umferðarlög	196, 726, 773, 789, 928, 1329, 1338, 1649, 1847, 1853, 1895, 1898, 1909, 2135, 2348, 2354, 2378
Umferðarréttur	1040
Umgengnisréttur	226
Umhverfismál	1984
Umsýsluviðskipti	185
Uppboð	1118
Uppsögn	72
Uptaka	147, 1792, 2114
Úrskurður stjórnar Lögmannafélags Íslands	435
Útburðargerð	442, 629, 1855
Útburður	52, 1360, 1490, 1519, 2315
Úthlutun	762
Úthlutunargerð	2016
Úthlutun uppboðsandvirðis	339, 1547, 1919
Útivist	1798, 1817
Útivist í héraði	130, 1624, 2092
Útivistardómar	20, 21, 22, 161, 393, 889, 1686, 1930

	Bls.
Vanefnd	1628
Vanheimild	1576, 1585, 1628
Vanhæfi	56, 433, 603, 629, 751
Vanhæfi hafnað	346
Varnir	1537, 1879
Vátrygging	854, 1000, 1703
Vátryggingarbætur	2095
Veðskuldabréf	644, 1879, 1882
Vegalög	1040
Veiðiheimildir	2061
Veiðiréttur	1820
Veikindaforföll	383
Verðtrygging	672, 1547
Verjendur	1689
Verklaun	1995, 1999, 2003, 2082
Verksamningur	326, 455, 1258, 1604
Verslunarkaup	1144, 1750
Vextir	553, 1021, 1547, 1703, 2139
Viðskiptahættir	2400
Viðskiptavenja	2139
Vinnulaun	383, 1802, 2164
Vinnusamningur	365, 946, 1235, 1737
Vinnuslys	961, 974
Virðisaukaskattur	683, 1966
Vis Major	1594
Vitni	1316, 1689
Vítur	147, 2092
Víxlar, víxilmál	291, 325, 1390, 1620, 1681, 1764, 2087
Vörugjald	320
XVII. kafli laga nr. 91/1991	1455
Þingfesting	1570
Þinglýsing	644, 1498
Þingsókn	490
Þjófnaður	92, 198, 248, 641, 698, 1162, 1329, 1407, 1868, 2397
Þjófnaður, tilraun	906, 928
Þrotabú	1205
Þungaskattur	1264
Þvingunarúræði samkvæmt 11. kafla laga nr. 19/1991	1851
Ærumeiðingar	565, 2106

Ökuhraði	1649
Ökuleyfissvipting	789, 835, 2348, 2354, 2378
Ökutæki	2135
Ölvunarakstur	174, 179, 196, 330, 396, 773, 835, 1871, 1876, 1895, 1909, 1947
Örorka	537, 720, 726
Öryggisgæsla	1255, 1844
45. gr. laga nr.75/1973	431, 1624, 1681, 1684, 1798
4. mgr. 220. gr. alm. hgl.	207

V. EFNISKRÁ

4. mgr. 220. gr. alm. hgl.

Bls.

G var m.a. sakfelldur fyrir brot gegn 4. mgr. 220. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940 með því að skjóta tveimur skotum út um glugga íbúðar sinnar í fjölmennu íbúðarhverfi, án þess að sannað yrði að hann hafi miðað á nokkurn sérstakan. Þótti hann með þessari ófyrirleitni hafa stofnað lífi og heilsu annarra í augljósan háska. Hann var jafnframt sakfelldur fyrir tilraun til manndráps gagnvart Þ. Refsing hans var ákveðin fangelsi í 5 ár. Sjá Tilraun til manndráps.	207
S var m.a. ákærður fyrir að stofna í hættu lífi eða heilsu tveggja lögreglumanna með því að aka bifreiðinni að þeim, svo að þeir urðu að hlaupa undan og aka bifreiðinni svo á lögreglubifreið svo að hún kastaðist ofan í skurð. Sjá Bifreiðar.	789
Sjá Ávana- og fíkniefni	1081

45. gr. laga nr. 75/1973

Útivist varð af hálfu Þ í héraði. Ekki var fallist á að Þ mætti koma vörnum að fyrir Hæstarétti, sbr. 45. gr. laga nr. 75/1973 um Hæstarétt Íslands og kæmu málsástæður hans ekki til álita. Þ hefði verið löglega stefnt fyrir héraðsdóm og ekki hefði verið sýnt fram á lögmæt forföll hans. Yrði því að dæma málið eins og það lá fyrir héraðsdómara. Sjá Útivist í héraði. Lausafjárkaup. Gallar.	1624
Ekki var fallist á að D, G og S mættu koma kröfum sínum og málsástæðum að fyrir Hæstarétti, þar sem þeim hefði verið í löfa lagið að bera þær fyrir sig í héraði. Þá þótti það einnig athugavert að D, G og S hefðu getið þess í áfrýjunarstefnu að þau gerðu áskilnað um nýjar kröfur, varnir, rök, málsástæður og gögn með vísan til 45. gr. laga nr. 75/1973 um Hæstarétt Íslands, en hefðu þó ekki lagt nein gögn fyrir réttinn til stuðnings máli sínu fyrr en skömmu fyrir munnlegan málflutning. Sjá Víxilmál.	1681, 1684

Eins og atvikum var hátað í málinu var ákvæði 45. gr. laga nr. 75/1973 um Hæstarétt Íslands ekki í vegi að málsvörn S kæmist að fyrir Hæstarétti. Sjá Skuldabréf. Útivist.	1798
---	------

XVII. kafli laga nr. 91/1991

Sjá Skýrslutaka	455
-----------------------	-----

Aðfarargerð

M krafðist fjárnáms hjá P fyrir ógreiddu meðlagi. Talið var að þar sem P hafi um nokkurt skeið greitt tvöfalt meðlag beint til M og hluti þess væri vegna barns sem dvaldi um tíma hjá honum hafi honum verið heimilt að skuldajafna við kröfu M enda um samrætta kröfu að ræða. Var kröfu um fjárnám því hafnað.	758
--	-----

Aðfinnslur

H var sakfelldur fyrir brot gegn 196. gr. almennra hegningarlaga. Aðfinnsluvert þótti að við frumrannsókn málsins skyldi ekki tekið blóð- og þvagsýni úr kæranda, B, vegna frásagnar hennar um áhrif af áfengisneyslu. Sjá Brot gegn 196. gr. almennra hegningarlaga. ...	27
---	----

H var ákærður fyrir brennu og tilraun til váttryggingasvika. Verjanda H voru fyrst afhent gögn málsins er hann mætti til þinghalds á nánar tilgreindum degi. Þrátt fyrir þetta var þinghaldinu fram haldið án þess að verjandanum væri gefinn kostur á að fá frest til að kynna sér gögnin, en málið var umfangsmikið. Var þetta talið athugasvert enda bæri að gæta þess vandlega að aðilar væru sem jafnast settir fyrir dómi. Sjá Hæfi sækjanda.	69
--	----

Ámælisvert þótti að lögmaður sóknaraðila í kærumáli hefði sent réttinum fjölda athugasemda og skjala eftir framlagningu venjubundinna greinargerða. Sjá Innsetningargerð.	333
--	-----

Mál J og G var dómtekið 23. mars að loknum aðalflutningi. Það var endurupptekið til munnlegs flutnings að nýju 1. október 1990 án nokkurra skýringa og án þess að ný gögn væru lögð fram eða leitað nýrra upplýsinga, sbr. 120. gr. laga nr. 85/1936 um meðferð einkamála í héraði. Hinn áfrýjaði dómur var kveðinn upp þennan sama dag. Tók Hæstiréttur fram að ekkert væri fram komið, sem réttlætt gæti þennan drátt á málsmeðferðinni. Sjá Veikindaforföll.	383
--	-----

Útivist varð af hálfu stefnda í héraði og var málið skriflega flutt. Uppsaga dóms í málinu dróst í sex vikur. Engin skýring var gefin á þessum drætti, sem fól í sér brot á 2. mgr. 181. gr. þágildandi laga nr. 85/1936

og varð að átelja hann. Þá vantaði nafn eins stefndu í dómsorðið en nafn annars var þar tvítalið.	572
Hæstarétti þótti skorta alveg lýsingu dómara á þeim atburði sem áfrýjandi rak tjón sitt til og málsóknin byggðist á í hinum áfrýjaða dómi. Þar væri á hinn bóginn rakið meginefni stefnu og greinargerðar stefnanda án þess að úr því væri unnið og það fært til þess horfs sem við eigi í dómi. Á mörgum blaðsíðum í dóminum væri gerð ítarleg grein fyrir margbrotinni kröfugerð stefnanda og rakin í löngu máli reifun kröfufjárhæða. Hafi þetta verið með öllu ástæðulaust þar sem af sýknu hafi leitt að ekkert hafi reynt á kröfufjárhæðir í dóminum. Átta vitni hafi gefið skýrslu fyrir dóminum. Ekkert hafi verið rakið úr þessum skýrslum, en aftur á móti hafi nöfn vitnanna ásamt kennitölum og heimilisföngum verið talin upp í dóminum alveg að þarflausu. Þá væri sá megingalli á dóminum að ekkert væri fjallað um sjálfan grundvöll málsins, það álitaefni, hvort stefndi beri að lögum fébótaábyrgð á atviki því sem orðið hafi í verksmiðju hans. Sé það augljóst að um þennan meginþátt málsins hafi borið að fjalla ítarlega og leiða hann til lykta áður en sá þáttur málsins kæmi til álita sem einn var tekinn til meðferðar í hinum áfrýjaða dómi, þ.e. orsakasamhengi milli atburðarins og örorku áfrýjanda. Ljóst sé að margt hafi farið aflaga í hinum áfrýjaða dómi. Beri að átelja það. Sjá Skaðabætur.	537
Athugasemdir voru gerðar við það, í skaðabótamáli vegna umferðarslyss, að í atvikalýsingu í héraðsdómi vantaði alveg framburð vitna fyrir lögreglu og dómi. Þá var að engu getið mikilsverðra upplýsinga og læknisfræðilegum gögnum málsins og örorkuútreikningi engan veginn gerð viðhlítandi skil. Sjá Skaðabætur.	726
Gerð var athugasemd við málflutning lögmanns áfrýjanda þar sem málsástæður sem nýjar dómkröfur fyrir Hæstarétti byggðust á voru allar taldar þess eðlis að hafa hefði mátt þær uppi í héraði. Þá röskuðu þær þeim grundvelli sem málið hafi verið byggt á í héraði. Uppfylltu þær ekki skilyrði 45. gr. laga nr. 75/1973 um Hæstarétt Íslands og kæmu þannig ekki til álita umfram það sem bæri að gæta ex officio. Sjá Fasteignakaup.	839
Átalín voru óviðurkvæmleg ummæli lögmanns í garð héraðsdómara í kæru og greinargerð til Hæstaréttar. Voru þau talin ósamboðin virðingu dómstólsins og lögmannsins sjálfs. Sjá Frávísun máls frá héraðsdómi.	876
Ekkert var aðhafst í málinu frá framlagningu greinargerðar í fjögur og hálft ár að öðru leyti en því að dómara var falið það til meðferðar. Sá	

óhæfilegi dráttur sem varð á meðferð málsins var víttur harðlega. Sjá Vinnusamningur.	946
Úrskurður héraðsdómara um gæsluvarðhald var ómerkður, þar sem málsmeðferðin var talin í brýnni andstöðu við meginreglur réttarfars í opinberum málum. Þannig var G ekki spurður sjálfstætt um þau sakarefni, er lutu að innbrotum og voru enn á rannsóknarstigi. Við það eitt var látið sitja að sýna honum skýrslu hans hjá lögreglu deginum áður, sem hann kvað rétta. Þá var fundið að því að gæsluvarðhaldskrafa R hefði verið bæði óskilrík og ónákvæm. Þar hefði ekki verið að finna samstæða lýsingu sakarefna og ekki hefði að öllu leyti verið farið rétt með dagsetningar og tilgreiningu verðmæta.	1483
Átalinn var dráttur sem varð á uppkvaðningu dóms, en rúmar sex vikur liðu frá munnlegum málflutningi og dómtöku í héraði uns dómur var kveðinn upp. Var engin skýring gefin á því í dóminum. Sjá Skaðabætur.	1936
S var sakfelldur fyrir líkamsárás með því að hafa aðfaranótt sunnudagsins 27. október 1991 við veitingahúsið F slegið R högg í andlit með þeim afleiðingum, að hann nefbrotnaði og fékk sár á efri vör. Var hann dæmdur í fangelsi í fjóra mánuði. Við meðferð málsins var ýmislegt talið hafa farið úrskaiðis. R var ekki inntur eftir því við yfirheyrslu hvort hann hefði lent í öðrum átökum umrædda nótt þrátt fyrir að sérstök ástæða hefði verið til þess. Ekki var tekin skýrsla af R né S fyrir dómi og ekki heldur af löggæslumönnum þeim, sem hlut áttu að rannsókn málsins. Þá láðist löggæslumönnunum að skrá hjá sér nöfn vitna á vettvangi. Lögreglurannsókn málsins lauk ekki fyrir en rúmunum ellefu mánuðum eftir umræddan atburð. Gallar þessir voru taldir ámælisverðir, en ekki svo stórvægilegir, að leiða ætti til ómerkingar hins áfrýjaða dóms og málsmeðferðar í héraði. Sjá Líkamsárás.	2053
K var sviptur ökuréttindum, þar sem sannað þótti að hann hafi ekið undir áhrifum áfengis. Framburður vitnis í málinu gaf tilefni til að kölluð yrði fyrir héraðsdóm tvö önnur vitni, en það fórst fyrir. Sjá ökuréttarsvipting.	2348
F var sviptur ökuréttindum og gert að greiða sekt í ríkissjóð, þar sem sannað þótti að hann hefði ekið undir áhrifum áfengis og brotið gegn almennum varúðareglum umferðarlaga. Héraðsdómari bar ekki undir vitni skýrslur þeirra hjá lögreglu, né voru kallaðir fyrir dóminn þeir lögreglumenn er unnu að frumrannsókn málsins. Sjá ökuréttarsvipting.	2354
Sjá Ákæra	1296

	Bls.
Sjá Fjársvik	2273
Sjá Gæsluvarðhald, a.liður	1120
Sjá Nauðungaruppböð	2269
Sjá Ómerking	1504, 1905, 2099, 2395
Sjá Ökutæki	2135
Sjá Ölvunarakstur	1871

Aðför

Krafa G og Þ um að fjárnám mætti gera í eignum JI og JZ til tryggingar greiðslu skuldar var tekin til greina. Sjá Virðisaukaskattur.	1966
Í máli þessu var deilt um, hvort sú ákvörðun fulltrúa sýslumannsins í Reykjavík 2. júní 1993, að fram skyldi fara fjárnám hjá HE að kröfu H samkvæmt víxilkröfu, yrði hnekk. HE studdi mál sitt því að H væri ekki réttur eigandi víxilsins, enda bæri hann það ekki með sér á nokkurn hátt, og væri því um aðildarskort að ræða. Víxillinn var gefinn út af J og samþykktur til greiðslu af HE. Útgefandi framseldi síðan víxilinn, og var hann að lokum ábektur af P hf. P hf. taldist hafa öðlast víxilinn við eyðuframsal J, sbr. 3. ml. 16. gr. laga nr. 93/1933, og hafa síðan innleyst víxilinn samkvæmt stimpli á bakhlið hans frá Samvinnubanka Íslands hf. Hlutfélagið P var því talið lögformlegur handhafi samkvæmt efni víxilsins. Ekki var séð af gögnum málsins, að sá sem innleysti, hefði notfært sé úrræði 2. mgr. 50. gr. laga nr. 93/1933, þ.e. að strika yfir nafn sitt og gera þannig eyðuframsal J að síðasta framsali á víxlinum. Samkvæmt þessu var ekki fallist á það með H að hann hefði sýnt fram á það með óslitinni röð af framsölum, að hann væri réttur víxilhafi í skilningi 1. mgr. 16. gr. víxillaga. Þegar af þeirri ástæðu var krafa HE tekin til greina um að hnekk yrði ákvörðun sýslumannsins í Reykjavík 2. júní 1993, að fram skyldi fara fjárnám hjá HE.	2087
Þrotabú J krafðist ógildingar að hluta, á aðfarargerð sýslumannsins í Bolungarvík sem gerð var að kröfu V. Um var að ræða gerð sem hafði verið endurupptekin þar sem gert var fjárnám í söluverði loðnufarms. Með fyrra fjárnáminu hafði andlagið verið farmurinn sjálfur. Í kjölfarið greiddi sýslumaðurinn ákveðna fjárhæð til V til lúkingar skuldinni. Stuttu síðar var bú J tekið til gjaldþrotaskipta. Í málinu var krafist ógildingar á ráðstöfun sýslumanns á fjárnámsandlaginu. Hæstiréttur féllst ekki á kröfu þrotabús J og stóð fjárnámsgerðin því óhögg.	2440

Aðild

Bú Ö hf., sem var aðili að skaðabótamáli, var tekið til gjaldþrotaskipta. Tók þrotabú Ö hf. við rekstri málsins fyrir Hæstarétti samkvæmt 3. mgr. 54. gr., sbr. 1. mgr. 53. gr. laga nr. 85/1936 um meðferð einkamála í héraði, sbr. 14. og 15. gr. laga nr. 28/1981, sbr. nú 3. mgr. og 1. mgr. 23. gr. laga nr. 91/1991 um meðferð einkamála. Sjá Kaupsamningur.	42
Á fundi lyfjaverðlagsnefndar 16. desember 1992 kom upp ágreiningur um tillögur G um lækun kostnaðarstuðla og heilðsöluálagningar á lyfjum. Meirihluti nefndarinnar studdi fyrrgreindu tillöguna en var mótfallinn þeirri síðargreindu. Ágreiningnum var vísað til ráðherra sem úrskurðaði að frá og með 1. janúar 1993 skyldi kostnaðarstuðull og heilðsöluálagning lyfja vera sá sem G hafði gert tillögu um. Félagið F krafðist viðurkenningar á því að ákvörðun lyfjaverðlagsnefndar frá 16. desember væri ógild og að úrskurður ráðherra yrði ógiltur. Héraðsdómur vísaði fyrri kröfunni frá dómi þar sem nefndinni hefði ekki verið stefnt í málinu en felldi efnisdóm á málið að öðru leyti. Eins og á stóð var ekki talið að nauðsynlegt hefði verið að skjóta ákvæði héraðsdóms um frávísun sérstaklega til Hæstaréttar. Niðurstaða héraðsdóms um frávísun kröfunnar var staðfest með vísan til forsendna. Sjá Hæfi, Stjórnýsla og Lyfjaverð.	603
Úrskurður héraðsdóms um að vísa málinu frá dómi var felldur úr gildi og lagt fyrir héraðsdómara að taka málið til efnismeðferðar og dómsálagningar, þar sem ekki var talið að skyldur stefndu og þriðja manns, sem ekki hafði verið stefnt inn í málið, væru óskiptar í skilningi 1. mgr. 18. gr. laga nr. 91/1991.	1189
Í krafðist ógildingar á nauðungarsölu á tilteknum hluta í fasteign. Talið var að hvorki væri í lögum nr. 32/1978 um hlutafélög né öðrum lögum að finna ákvæði er heimiluðu Í aðild að uppboðinu. Þá gæti réttarsamband Í og gerðarþola heldur ekki leitt til þess að taka bæri kröfu Í til greina.	1555
J reisti kröfu sína um sýknu á því að H væri sjálfseignarstofnun og að J væri stofnandi og stjórnarformaður hennar en ekki einkaeigandi. Sjá Útivist. Skriflega flutt mál.	1817
Sjá Ómerking	1814
Sjá Skaðabætur	1936

Aðild skv. 3. mgr. 25. gr. eml.

Í málinu krafðist V viðurkenningar á því að óheimilt væri að krefja félagsmenn V, sem voru eigendur svokallaðra virðisaukaskattsbifreiða, um gjald fyrir ný skráningarkerki ökutækjanna samkvæmt 51. gr., sbr. 63. gr. laga nr. 111/1992. Í dómi Hæstaréttar kom fram að af ákvæðum í lögum V um tilgang sambandsins og þeim upplýsingum öðrum, sem fyrir lögju um starfsemi þess, væri ekki hægt að draga þá ályktun, að það væri á starfssviði V eða samrýmanlegt tilgangi þess að gæta þeirra hagsmuna í dómsmáli sem kröfur þess í málinu snérust um. Uppfyllti höfðun málsins því ekki skilyrðum 3. mgr. 25. gr. laga um meðferð einkamála nr. 91/1191 og var málinu vísað frá héraðsdómi.

1304

Aðildarhæfi

T hf. höfðaði mál á hendur S hf. Meðan gagnaðflun stóð yfir í málinu var bú T hf. tekið til gjaldþrotaskipta. Þegar svo var komið átti þrotabúið að taka við aðild málsins, sbr. 3. mgr. 53. gr. þágildandi laga um meðferð einkamála í héraði nr. 85/1936. Af því varð ekki og við uppsögu héraðsdóms hálfu ári eftir að T hf. hafði verið úrskurðað gjaldþrota var félagið enn formlegur aðili að málinu og lögmaður þess annaðist áfram rekstur þess án umboðs frá þrotabúinu. Vegna þessara annmarka á málsmeðferð í héraði bar að ómerkja hinn áfrýjaða dóm og meðferð málsins frá og með því þinghaldi er fyrst var þingað í málinu eftir gjaldþrotaúrskurð, og vísa málinu heim í hérað til löglegrar meðferðar og dómsálagningar að nýju. Sjá Meðdómendur.

Sjá Stef nubirting

401

490

Aðsetursskipti

Sjá Endurkrafa

1156

Afsláttur

Sjá Fasteignakaup

839

Sjá Galli

1693

Afsögn

S krafði A um greiðslu skuldar reista á víxli. S hélt því fram að víxillinn hefði fullnægt formskilyrðum víxillaga nr. 93/1933 og verið sýndur og afsagður með lögmatum hætti. A krafðist sýknu og byggði á því að krafan á hendur honum væri fallin niður vegna vangeymslu víxils-

ins. Lagði S fram yfirlýsingu lögbókanda í L um að umræddur víxill hefði verið afsagður á skrifstofu lögbókanda í L vegna greiðslufalls. Hæstiréttur taldi að þar sem bókhaldsgagna, sem vitnað var til í yfirlýsingunni, hefði ekki verið aflað til framlagningar í málinu yrði yfirlýsingin ein og sér ekki talin fullnægjandi sönnun þess að víxillinn hefði verið afsagður með lögmætum hætti. Var A því sýknaður. 1400

Akstur án ökuréttinda

D var ákærður fyrir að aka bifreið sviptur ökuréttindum ævilangt uns lögregla stöðvaði aksturinn. D játaði brot sitt skýlaust. Með hliðsjón af sakarferli hans og þess að hann hafði með háttsemi sinni rofið skil-orð reynslulausnar á eftirstöðvum refsivistar, sbr. 1. mgr. 42. gr. og 60. gr. laga nr. 19/1940, þótti refsing hans hæfilega ákveðin fangelsi í þrjá mánuði. 655

Aldurshámark

Sjá Stjórnarskrá 1217

Almannahætta

Sjá Ávana- og fíkniefni 1081

Atvinnuleysi

Sjá Stjórnarskrá 1217

Ábyrgð

Sjá Sveitarstjórnarlög 76

Áfengissala

Talið var sannað að J hefði selt áfengi í verslun sinni á um 10 mánaða tímabili. Var honum gert að greiða sekt í ríkissjóð. 1792

Áfrýjun

Þingsókn féll niður af hálfu stefnda Þ í héraði eftir að hann hafði fengið frest til að skila greinargerð í málinu og var málið dæmt samkvæmt 2. mgr. 118. gr. þágildandi laga nr. 85/1936. Þ kvað útivist hafa orðið af sinni hálfu vegna mistaka lögmanns, sem hafði verið falið að mæta fyrir hans hönd. Ekki voru bornar brigður á þessar skýringar. Með hliðsjón af þessu og þar sem um verulega hagsmuni var að tefla þótti skilyrði 45. gr. laga nr. 75/1973 um Hæstarétt Íslands fullnægt

til að Þ gæti komið kröfum sínum og málsástæðum að fyrir Hæstarétti.

572

Ákæra

Við munnlegan flutning fyrir Hæstarétti krafðist ákæruvaldið þess að atferli ákærðu yrði fellt undir 1. mgr. 202. gr. almennra hegningarlaga, auk 194. gr. Verjendur andmæltu þessari breytingu. Ekki var talið fullnægt skilyrðum 1. mgr. 117. gr. laga nr. 19/1991 til þess að 202. gr. almennra hegningarlaga kæmi nú til álita, enda hafi meðferð málsins í héraði ekki verið við það miðuð og grundvelli málsins væri þá raskað. Sjá Nauðgun.

691

S var ákærður fyrir að selja allt að 280 lítra af áfengi sem hann keypti af ókunnugum manni. Í ákæru kom hvorki fram hvar né hvenær brotin voru framin, í andstöðu við 116. gr. laga nr. 19/1991. Þá var verknaðarlýsing ákæru afar óljós. Ekki kom fram við hvað tilgreining söluverðs væri miðuð eða um hvers konar áfengi væri að ræða og aðeins kveðið á um hámark en ekki lágmark magnsins. Var talið að ákæran væri ekki tæk til efnismeðferðar og hafi héraðsdómari ekki mátt gefa út fyrirkall heldur borið að vísa málinu frá dómi ex officio, sbr. 119. gr. laga nr. 19/1991. Var hinn áfrýjaði dómur ómerktur og málsmeðferðin öll og málinu vísað frá héraðsdómi.

925

Ú og Þ voru ákærðir fyrir að hafa í heimildarleysi, haft á brott með sér rannsóknargögn úr Rannsóknarstöð Skógræktar ríkisins á Mógilsá er þeir létu af störfum fyrir stöðina, svo varðaði við 245. gr. og 139. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940. Í málinu báru Ú og Þ það fyrir sig að umrædd gögn væru þeirra eign og að það væri réttur vísindamanna við starfslok að ljúka verkefnum sem þeir hefðu unnið að. Í dómi Hæstaréttar kom fram að skilgreining í ákæru á þeim gögnum sem Ú og Þ voru sakaðir um að hafa haft á brott með sér hefði verið ófullkomin, sbr. c-liður 116. gr. laga nr. 19/1991 um meðferð opinberra mála. Þá hafði ekki farið fram sjálfstæð könnun á gögnunum og lægi ekki fyrir úttekt óháðs aðila á þeim, þar sem fram kæmi, hvers eðlis þau væru og hvaða þýðingu þau hefðu við vísinda-verkefni þau, sem ákærðu unnu við. Var ákæra og málatilbúnaður í heild með svo verulegum annmörkum, sbr. 67. gr. sömu laga, að fella varð hinn áfrýjaða dóm úr gildi og vísa ákæru málsins frá héraðsdómi.

1296

Ekki hafði verið krafist í ákæruskjali að X yrði til vara gert að sæta öryggisgæslu á viðeigandi stofnun. Talið var að skýra yrði ákvæði laga nr. 19/1991 um kröfugerð í ákæru þannig að gera yrði ákæruskjal þannig úr garði að ákærði og verjandi hans færu ekki í grafgötur um þá kosti sem fyrir hendi væru og mál hlytu efnislega meðferð fyrir dómstólum á þeim grundvelli. Var varakröfu ákærvaldsins um öryggisgæslu vísað frá héraðsdómi. Sjá Brenna. Öryggisgæsla. Frávísun frá héraðsdómi.	1844
Sjá Frávísun máls frá Hæstarétti	1255

Ákærvald

Ríkissaksóknara var eigi heimilt samkvæmt lögum nr. 19/1991 um meðferð opinberra mála, sbr. lög nr. 92/1991, að fela lögreglustjórnum ákærvald vegna brota á 217. gr. almennra hegningarlaga. Lögreglustjóra brast þannig heimild til að gefa út ákæru í málinu og var því vísað frá dómi.	12
Með dómi Hæstaréttar hafði verið komist að þeirri niðurstöðu að ríkissaksóknara væri eigi heimilt samkvæmt lögum nr. 19/1991 um meðferð opinberra mála, sbr. lög nr. 92/1991, að fela lögreglustjórnum ákærvald vegna brota gegn almennum hegningarlögum sem vörðuðu þyngri viðurlög við broti en sektir, upptöku eigna eða varðhald. Ákæra í málinu varðaði við 217. gr. laganna og var gefin út af sýslumanni. Þar sem honum brast vald til að gefa út ákæru í málinu var héraðsdómur ómerktur og ákærunni vísað frá dómi.	300

Áminning

Sjá Úrskurður stjórnar LMFÍ	435
-----------------------------------	-----

Árekstur

Sjá Bifreiðar	1338
---------------------	------

Áskorunarmál

Sjá Ómerking	223, 1635, 1638
Sjá Skuldabréf	251, 255
Sjá Vixill	325
Sjá Vixilmál	1681, 1684
Hitaveita S höfðaði mál á hendur Ú til greiðslu skuldar vegna kaupa Ú á heitu vatni. Í upphafi stefnunnar sagði að málið væri höfðað fyrir bæjarþingi Reykjavíkur en í niðurlagi að það yrði þingfest á bæjar-	

- þingi Siglufjarðar sem haldið yrði á skrifstofu bæjarfógeta á staðnum á nánar tilgreindum degi. Við þingfestingu var ekki mætt af hálfu Ú og var málið tekið til áritunar. Ú skaut árituninni til Hæstaréttar og krafðist þess m.a. að málinu yrði vísað frá héraðsdómi. Talið var að þrátt fyrir galla á áskorunarstefnunni, sem að framan er lýst, hafi það ekki getað dulist Ú að málið var höfðað til þingfestingar á bæjarþingi Siglufjarðar. Galli þessi var því ekki næg ástæða fyrir frávisun málsins frá héraðsdómi. Hins vegar þótti Hæstarétti lagaskilyrði skorta fyrir höfðun áskorunarmáls samkvæmt XX. kafla laga nr. 85/1936 til heimtu kröfunnar, sbr. 222. gr. þeirra laga. Héraðsdómari hafi af þessari ástæðu átt að vísa málinu sjálfkrafa frá dómi. Samkvæmt því var hin áfrýjaða áritun ómerkt ex officio og málinu vísað frá héraðsdómi. 431
- Þ höfðaði málið í héraði sem áskorunarmál andstætt þáverandi ákvæðum 222. og 223. gr. laga nr. 85/1936 um meðferð einkamála í héraði. Var talið að reifun málsins í stefnu hefði verið ófullnægjandi og að þessi málatilbúnaður hefði sett mark sitt á alla meðferð málsins og torvelað skýrleik í kröfugerð beggja aðila. Þótti með hliðsjón af þessu rétt að málskostnaður í héraði félli niður. Sjá Verklaun. ... 1995, 1999
- Þ höfðaði málið í héraði sem áskorunarmál andstætt þáverandi ákvæðum 222. og 223. gr. laga nr. 85/1936 um meðferð einkamála í héraði. Var talið að reifun málsins í stefnu hefði verið ófullnægjandi og að þessi málatilbúnaður hefði sett mark sitt á alla meðferð málsins og torvelað skýrleik í kröfugerð beggja aðila. Þótti með hliðsjón af þessu rétt að málskostnaður í héraði félli niður. Sjá Verklaun. 2003
- Í málinu var deilt um verklaun vegna burðarþolshönnunar bílskúrs. Mál þetta var höfðað í héraði sem áskorunarmál, andstætt ákvæðum þágildandi 222. gr. laga nr. 85/1936 um meðferð einkamála í héraði. Skorti því á skýrleik í málatilbúnaði í upphafi. Málinu var síðan vikið til almennrar meðferðar. Sjá Verklaun. 2082

Ávana- og fíkniefni

D var sakfelldur fyrir fíkniefnilagabrot með því að hafa keypt af óþekktum manni í Reykjavík, 75 grömm af kókaíni til eigin nota, og 143 grömm af amfetamíni ætlað til endursölu í ágóðaskyni. D upplýsti málið greiðlega. Refsing hans var hæfilega ákveðin fangelsi í 16 mánuði en að virtum persónulegum högum hans, sakarferli og óhæfilegum drætti á rekstri málsins þótti rétt eins og hér stóð sér-

staklega á að fresta fullnustu refsingarinnar skilorðsbundið. Þá voru haldlögð fíkniefni gerð upptæk. Sjá Dráttur á rekstri máls.

147

A var ákærður fyrir að hafa flutt hingað til lands 103,9 g af amfetamíni. A fékk efnið í hendur í Kaupmannahöfn og flutti það um borð í flugvél á leið hingað til lands, og á leiðinni tók X við efninu, bar það inn í landið á Keflavíkurflugvelli og flutti það til Hveragerðis, þar sem hann var handtekinn og hald lagt á amfetamínið og 1,3 g af hassi, sem hann hafði einnig í förum sínum. A játaði sök. Kvaðst hann hafa verið illa staddur fjárhagslega og því freistast til háttseminnar vegna fyrirheits um þóknun. Kvaðst hann hafa hugleitt að hætta við en hafa tekið X tali og hann hafi tekið við flutningnum. Talið var að háttsemi A væri fullframinnt verknaður þó X hafi flutt efnið lokaspölinn. Var refsing hans ákveðin fangelsi í sjö mánuði. Þá voru fíkniefnin sem voru haldlögð gerð upptæk.

637

I var ákærður fyrir að hafa á heimili sínu margsinnis selt B amfetamín, samtals 50-80 g á 3750-5000 kr. hvert gramm og jafnframt haft í vörslum sínum á heimili sínu samtals 18,9 g af amfetamíni, er lög-regla gerði þar húsleit. I kannaðist við að hafa margsinnis selt B amfetamín og jafnframt haft í vörslum sínum sama efni, en kvað tilgreint magn sem selt hafi verið of mikið í ákæru. Talið var sannað með játningu I sem var í samræmi við annað sem fram var komið í málinu að I hafi gerst sekur um þá háttsemi sem honum var gefin að sök, þó svo að rétt þótti að miða við það magn efnis sem ákærði bar um. Refsing I var ákveðin með hliðsjón af sakaferli hans og þá sér-staklega litið til tíðra fíkniefnalagabrota. Þá var um hegningarauka að ræða. Var refsingin ákveðin fangelsi í 5 mánuði og amfetamín sem fannst á heimili I var gert upptækt.

657

H og S voru ákærðir fyrir fíkniefnalagabrot með því að hafa í félagi staðið að innflutningi á samtals 67-70 kg af hassi til landsins í ágóðaskyni. S keypti hassið í Hollandi og sendi það til landsins frá Belgíu sjóleið-is falið í málningardósum. H seldi megnið af hassinu í Reykjavík, samtals um 51-54 kg, að miklu leyti fyrir milligöngu B. Voru H og S sakfelldir fyrir háttsemina, þó þannig að um hafi verið að ræða 65,5 kg af hassi og ósannað þótti að B hafi selt meira en 6,5 kg fyrir H. Við ákvörðun refsingar var litið til þess að H og S stóðu saman að því að flytja inn og koma í sölu miklu magni fíkniefna í von um stórfelldan hagnað. Þá var aðferðin sem notuð var þrauthugsuð. Þótti hlutur H og S að brotunum jafn, þótt ástæða væri til að ætla að hug-myndin væri komin frá S. Þá var tekið tillit til dráttar á meðferð

málsins sem H og S báru enga sök á. Var refsing H og S ákveðin fjögurra ára fangelsi og þeim gert að greiða 500.000 króna sekt. Þá voru gerð upptæk haldlögð fikniefni og munir sem notaðir voru við brotin.	739
S var sakfelldur fyrir stófelld brot á löggjöf um ávana- og fikniefni með því að hafa flutt inn 1201 g af kókaíni sem hann hafði ætlað til sölu hér á landi, sbr. 173. gr. a. almennra hegningarlaga nr. 19/1940, sbr. 64/1974. Þá var S jafnframt sakfelldur fyrir brot gegn 168. gr., 4. mgr. 220 gr., 219. gr. og 2. mgr. 218. gr. sömu laga, auk brota á umferðarlögum, með því að hafa ekið bifreið sinni á ofsahraða um Laugarás og Langholtsveg í Reykjavík gegn rauðu umferðarljósi og með þeim akstri margsinnis raskað umferðaröryggi og stofnað lífi og heilsu vegfarenda í augljósa hættu. Þá ók S aftan á lögreglubifreið sem ætluð var til þess að stöðva för ákærða, en við það hlaut lögreglumaður áverka og öðrum var naumlega bjargað meðvitundalausum út úr bifreiðinni áður en hún varð alelda. Við áreksturinn hlaut annar lögreglumannanna lífshættuleg og varanleg líkamsmeiðsl. Þegar lögreglumenn hugðust handtaka S lagði hann tvívegis til lögreglumannsins L með skærum, og kom annað lagið vinstra megin í brjósthað og stöðvaðist oddurinn í minnisbók í brjóstvasa, en hitt kom í vinstri öxl og í gegnum herðaslá og ytra byrði jakka hans. Við mat á refsingu S var meðal annars litið til magn fikniefnanna, ofsaaksturs S sem olli almannahættu og afleiðingar árekstursins, svo og tilefnislausrar og ofsafenginnar árásar hans á lögreglumann með skærum, en tilviljun ein réði því að ekki hlaut tjón af þeirri árás. Með brotum sínum rauf S skilorð reynslulausnar á 80 daga eftirstöðvum refsingar samkvæmt eldri dómum og var hún tekin upp og dæmd með. Þótti refsing S hæfilega ákveðin 7 ára fangelsi.	1081
J var sakfelldur fyrir ýmis brot gegn lögum um ávana- og fikniefni. Var honum gert að sæta fangelsi í sjö mánuði.	1809
Sjá Tökkasvik	1770

Banaslys

I var ákærður fyrir að aka sjúkrabifreið í neyðarútkalli án nægilegrar aðgæslu og yfir leyfilegum hámarkshraða með þeim afleiðingum að sjúkrabifreiðin rakst á aðra fólksbifreið. Við áreksturinn lést öku- maður fólksbifreiðarinnar og farþegi í framsæti hennar. Með dómi héraðsdóms, sem staðfestur var í Hæstarétti, var I sýknaður. Talið var að aksturslag I hefði verið eðlilegt við þær aðstæður sem fyrir

hendi voru, og hann í hvíventa fylgt þeim reglum og fyrirmælum sem gilda um neyðarakstur sjúkrahbifreiða.	2370
J var ákærður fyrir að aka bifreið í Reykjavík undir slíkum áhrifum kannabiseftna að hann hafi ekki verið fær um að stjórna bifreiðinni örugglega. Jafnframt að hafa ekið bifreiðinni með allt að 80 kílómetra hraða miðað við klukkustund inn á tiltekin gatnamót, þrátt fyrir að rauð ljós loguðu á götuvitum fyrir akstursteftnu hans. Bifreið J rakst á tvær aðrar bifreiðar meðal annars með þeim afleiðingum að ökumaður annarrar bifreiðarinnar lést og farþegi í framsæti hennar slasaðist alvarlega. J viðurkenndi fyrir dómi að hafa ekki veitt umferðarljósumum athygli. Hann hefði verið að ræða við félagu sinn, sem sat í framsæti bifreiðarinnar, og fylgdist með honum fást við eitthvað undir sætinu. Er J hafi litið upp aftur hafi árekstur verið óumflýjanlegur. Talið var að J hefði sýnt af sér stórfellt og vítavert gáleysi með akstri sínum umrætt sinn og ollið með honum dauða líkamslemstri og verulegu eignartjóni. Hins vegar væru ekki fram komnar nægar sönnur til að telja að J hafi á þeirri stundu, er áreksturinn varð, verið ófær um að stjórna ökutækinu af völdum kannabiseftna. Við mat á gáleysi var litið til þess að J hafi hafið akstur bifreiðarinnar innan við klukkustund frá því hann fann áhrifa frá kannabiseftnum, eins og hann hafði sjálfur viðurkennt. Var refsing J talin hæfilega ákveðin fangelsi í 6 mánuði, þrír skilorðsbundnir. Þá var J jafnframt gert að greiða sekt og sæta sviptingu ökuréttinda í fimm ár.	2378
Ó var ákærður fyrir að hafa ekið bifreið án nægilegrar aðgæslu og of hratt, miðað við aðstæður, með þeim afleiðingum að banaslys hlaust af. Talið var að Ó hefði ekki haft tök á að afstýra slysinu og ósannað þótt að hann hefði ekið of hratt miðað við aðstæður. Var Ó því sýknaður.	2388
<i>Bankar</i>	
Sjá Skattar	259
<i>Barn</i>	
Sjá Kynferðisbrot	1943
<i>Barnaverndarráð</i>	
Sjá Börn	226

Bátaábyrgðarfélag

Sjá Frávísun	2181
Sjá Vátrygging	1703

Bifhjól

Sjá Bifreiðar	1338
Sjá Ökuhraði	1649

Bifreiðar

S var ákærður fyrir of hraðan akstur, að aka vörulyftara um götur sviptur ökuréttindum, ofsaakstur sviptur ökuréttindum þar sem hann sinnti ekki stöðvunarmerkjum lögreglu og að stofna í hættu lífi eða heilsu tveggja lögreglumanna með því að aka bifreiðinni að þeim, svo að þeir urðu að hlaupa undan og aka bifreiðinni svo á lögreglubifreið svo að hún kastaðist ofan í skurð. Var S sakfelldur fyrir alla liði ákær-unnar, en þó þótti ekki sannað að 168. gr. almennra hegningarlaga ætti við um akstur hans síðasta sinnið. Þótti atferli hans stórkostlega glæfralegt. Var refsing hans ákveðin skilorðsbundið fangelsi í þrjá mánuði. Þá var S gert að greiða sekt og hann sviptur ökuréttindum í 18 mánuði.	789
G var ákærður fyrir að aka bifreið án ökuréttinda og undir áhrifum áfengis. G var ekki færður til blóðrannsóknar og ekkert lá fyrir um magn áfengis eða vímuefna í blóði hans. Þá gáfu lögreglumennirnir sem handtóku hann engar skýrslur í málinu. Var ekki talið nægjanlega í ljós leitt að G hafi verið undir áhrifum áfengis er hann ók bifreiðinni og var hann sýknaður af því broti. Hann hafði hins vegar aldrei öðlast ökuréttindi og var því sakfelldur fyrir akstur án ökuréttinda. Við ákvörðun refsingar var tekið tillit til sakaferils G, þess að brot hans var framið af ófyrirleitni og að hann veitti lögreglumönnum harða mótspyrnu. Var refsing hans ákveðin fangelsi í fjóra mánuði.	928
N krafði J og tryggingafélagið V um greiðslu bóta vegna tjóns sem hann taldi sig hafa orðið fyrir er bifhjóli í eigu J var ekið aftan á bifreið N. Varð slysið með þeim hætti að N ók frá biðskyldu inn á tvíbreiða götu, þvert yfir hægri akrein og yfir á vinstri á 25 til 30 km hraða þar sem leyfilegur ökuhraði var 50 km á klukkustund. Taldi hann sig hafa ekið nokkurn spöl eftir þeirri akrein, þegar bifhjólið ók aftan á bifreið hans. Í dómi Hæstaréttar kom fram að þegar litið væri til aksturslags N, þar sem hann ók þvert yfir á vinstri akrein götunnar í stað þess að halda sig á þeirri hægri, yrði að telja að hann sjálfur bæri	

höfuðsök á árekstrinum, þar sem hann hugði ekki nægilega að öku- tækjum, sem komu á ferð eftir götunni. Á hinn bóginn þótti sannað að ökumaður bifhjólsins hefði ekið of hratt, þótt ósannað væri, að hraði hjólsins hefði verið verulegur umfram löglegan hraða. Þætti því rétt að N bæri tjón sitt að 2/3 hluta sjálfur, en V hafði nú þegar bætt honum tjónið að 1/3. Voru J og V því sýknuð af kröfu N.	1338
G var sakfelldur fyrir að aka bifreið sviptur ökuréttindum. Var honum gert að sæta varðhaldi í 30 daga.	1847
H var fundinn sekur um að aka bifreið sviptur ökuréttindum ævilangt. H hafði frá árinu 1977 meðal annars fjórum sinnum gerst sekur um ölvun við akstur og sjö sinnum um að aka sviptur ökuréttindum. Með hliðsjón af sakarferli hans var refsing hans hæfilega ákveðin 60 daga varðhald.	1898
Sjá Akstur án ökuréttinda	655
Sjá Ávana- og fíkniefni	1081
Sjá Banaslys	2370, 2378, 2388
Sjá Bráðabirgðasvipting ökuréttar	1853
Sjá Hættuakstur	1329
Sjá Innsetning	1465
Sjá Skaðabætur	726, 1936
Sjá Vanhæfi	355
Sjá Ökuréttarsvipting	2348, 2354
Sjá Ölvunarakstur	174, 179, 196, 330, 396, 773, 1895
Sjá Ölvun við akstur	835, 1909

Brigðaréttur

R höfðaði mál á hendur S til að brigða krana vegna tvísölu hans. Mála-
vextir voru með þeim hætti að þann 1. desember 1989 hafði R keypt
krana af F hf. R ákvað að geyma kranann hjá F. hf. fram á árið
1990, þar sem svo gæti farið að hann keypti nýjan krana af félaginu.
Í janúar 1990 tilkynnti R F hf. að hann ætlaði að ná í kranann og
væri hættur við frekari kaup. Þegar hann ætlað að ná í kranann um
mánaðarmótin febrúar-mars 1990, hafi komið í ljós að F hf. hafði
selt S kranann. Talið var að R hefði ekki veitt F hf. söluumboð, en
að S hafi verið grandlaus um rétt R, er hann keypti kranann. Í dómi
Hæstaréttar kemur fram að í íslenskum rétti nyti ekki annarra settra
reglna um álitafænið en ákvæði 14. kapitula kaupabálks Jónsbókar,
og við hérlanda dómvenju væri ekki að styðjast í þessu efni. Yrði að
telja að enn mætti byggja á þessari fornu réttarheimild þegar ágrein-

ingsefnið og tilefni þess væri eins og hér var háttað. Var því talið að R hafi verið orðinn eigandi kranans, þegar O keypti hann og R því heimilt að bríða frá S umræddum krana.	2360
---	------

Björgunarlaun

Sjá Frávísun	2181
--------------------	------

Boðun þinghalds

Héraðsdómari boðaði til þinghalds 26. apríl 1991 með símskeyti 19. sama mánaðar. Fyrir lá að skeytið til H hf., áfrýjanda og stefnda í héraði, hafði ekki verið afhent, þar sem starfsemi hans hafði verið flutt frá viðtökustaðnum. Í vottorði Póst- og símamálastofnunarinnar sagði ennfremur að sendanda skeytisins hefði verið tilkynnt um þetta 22. apríl 1991. Í dómi Hæstaréttar kemur fram að samkvæmt þessu yrði að miða við að H hf. hefði ekki verið boðað til þinghaldsins. Yrði því að ómerkja hinn áfrýjaða dóm og vísa málinu heim í hérað til löglegrar meðferðar og dómsálagningar að nýju.	371
---	-----

Bótaskylda

Deilt var um bótaskyldu P vegna snjóflóðs sem féll á hús GH og V 22. janúar 1983 svo skemmdir urðu. Byggðu GH og V málalíbúnað sinn á því að framkvæmdir sveitarfélagsins við gerð varnargarðs í hliðinni fyrir neðan G hefðu valdið því að snjóflóðið féll á hús þeirra. Vísindamenn, er könnuðu verksummerki á P skömmu eftir slysið, treystu sér ekki fyrir dómi til þess að fullyrða nokkuð um, hvort varnargarðurinn hefði haft áhrif á snjósöfnun í G og þannig valdið eða stuðlað að því að snjóflóð varð. Taldi Hæstiréttur að engin önnur gögn í málinu veittu vísbendingar um að svo hefði verið og yrði því að telja það ósannað. Var ekki fallist á að tjón GH og V yrði rakið til framkvæmda P heldur hefðu stórfelldar náttúruhamfarir og óviðráðanleg atvik leitt til þess skaða er GH og V urðu fyrir. Var P sýknað af kröfum þeirra.	1594
--	------

Bráðabirgðasvipting ökuréttar

Felldur var úr gildi úrskurður héraðsdómara og staðfest ákvörðun sýslumanns um að svipta G ökurétti til bráðabirgða samkvæmt 103. gr. umferðarlaga nr. 50/1987.	1853
--	------

Brenna

X var ákærð fyrir brennu með því að hafa kveikt í pappakössum og rusli í stigagangi á jarðhæð fjölbýlishúss svo af hlaust eldsvoði. Talið var að hún hefði verið mjög miður sín af geðsjúkdómi þeim, sem hún var haldin, þegar hún framdi brotið. Með hliðsjón af þeim læknisfræðilegu gögnum og umsögnum sem fyrir lágu var fallist á það með héraðsdómara að ekki væru efni til þess að ætla að refsing bæri árangur gagnvart X. Var henni því ekki gerð refsing, sbr. 16. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1991. Sjá Ákæra. Öryggisgæsla. Frávísun frá héraðsdómi.

1844

Brot gegn 196. gr. almennra hegningarlaga

H var sakfelldur fyrir brot gegn 196. gr. almennra hegningarlaga með því að hafa afklætt B, 18 ára, á heimili hennar, með því að klippa utan af henni nærföt og haft samfarir við hana án þess að hún gerði sér grein fyrir því vegna svefndrunga og ölvunar. Refsing H var ákveðin óskilorðsbundið fangelsi í 6 mánuði. Sjá Aðfinnslur.

27

Brot gegn lögum um virðisaukaskatt

G og M voru ákærðir fyrir brot á lögum um virðisaukaskatt með því að hafa útbúið til málamynda afsal og reikning, þannig að svo liti út sem G hefði keypt prentvélar og – tæki af M og fyrirtæki hans og greitt honum tiltekna fjárhæð fyrir, þar af ákveðna fjárhæð í virðisaukaskatt. Einnig var G gefið að sök að hafa ranglega tilgreint þann skatt sem innskatt á virðisaukaskýrslu sinni fyrir tilgreint tímabil og að hafa afhent skattstjóranum í Reykjanesumdæmi þá skýrslu, ásamt fyrrgreindu afsali og greiðslukvittuðum reikningi, í því skyni að fá virðisaukaskattinn af þeim viðskiptum endurgreiddan samkvæmt 1. mgr. 26. gr. laga nr. 50/1988. Af málsatvikum var talið ljóst að engin kaup hefðu verið gerð milli G og M um prentvélar og tæki, eins og greint hafði verið í afsali og greiðslukvittun á milli þeirra. Jafnframt að á grundvelli þessara skjala að G hafi afhent virðisaukaskattsskýrslu til þess að fá greiddan innskatt. Þóttu brot G varða við 1. mgr., sbr. 6. mgr. 40. gr. laga nr. 50/1988 og brot M við 4. mgr., sbr. 6. mgr. 40. gr. laga nr. 50/1988.

2424

Brottvísun sakbornings

Sjá Vitni.....

1316

Brottvísun úr landi

H var vísað úr landi eftir úttekt refsingar. Sjá Frelsissvipting, Nauðgun. . 890

Brunabætur

Á krafðist bóta úr hendi B vegna bruna á húsi hans, en húseignin var brunatryggð hjá B og svaraði hann því til lögboðinna bóta vegna brunans. Fram kom að í reglugerð væri skýrt kveðið á um hvernig virðing til að ákveða upphæð brunabóta skyldi framkvæmd. Félagið hafi ekki skorað á Á að tilnefna virðingarmann, eða tilnefna annan ef hann yrði ekki við áskoruninni, heldur látið við það sitja að tilnefna einungis virðingarmann af sinni hálfu. B hafi vegna stöðu sinnar verið rétt að hafa frumkvæði í þessum efnum og hlutast til um að lögmælt virðingargjörð færi fram. Þetta hafi ekki verið gert og lægi því virðingargjörð á brunatjóninu ekki fyrir. Var því talið rétt að miða við áætlun á viðgerðarkostnaði sem Á fékk tvo menn til að framkvæma. Samkvæmt þessu og með vísan til sönnunarstöðu aðila þóttu ekki næg efni til að skerða fjárhæð bótanna. Þá var ekki fallist á að Á hafi fyrirgert rétti sínum til bóta vegna tómlætis eða nauðungarsölu eignarinnar. 1000

Búskipti

Sjá Óvígð sambúð 311
Sjá Seta í óskiptu búi 767

Byggingarleyfi

T keypti lóðina B með lóðarsamningi um alla lóðina. Síðar sótti hann um samþykki byggingarnefndar R við því að lóðinni yrði skipt í tvær lóðir, eins og sýnt væri á fram lögðum uppdrætti frá mælingadeild borgarinnar. Erindi hans var samþykkt hjá borgaryfirvöldum í mars 1982. T seldi eignina að B sumarið 1982 og gekk um svipað leyti frá umsókn um leyfi til byggingar íbúðarhúss að K. Var erindið lagt fram á fundi byggingarnefndar í ágúst 1982 og þá vísað til umsagnar borgarskipulags, þar sem lagst var gegn byggingu að K með skírskotun til þess að af henni myndu hljóta verulegar skemmdir á trjágróðri. Á fundi byggingarnefndar í september 1983 var leyfisumsókn T hafnað, þar sem fyrirhugað hús væri allt of stórt. Jafnframt var borgarskipulagi falið að gera tillögu að byggingarreit og skilmálum fyrir lóðina. T lagði fram nýjar teikningar og var málið til umfjöllunar hjá borgaryfirvöldum allt þar til í mars 1988 er erindi

hans var synjað. Höfðaði hann því mál á hendur R og krafðist þess aðallega að R yrði gert skylt að ákvarða byggingarreit og byggingarskilmála lóðarinnar K innan 90 daga frá birtingu dóms þar að lútandi að viðlögðum dagsektum. Hæstiréttur tók aðalkröfu T ekki til greina. Þegar skipting lóðarinnar við B hefði verið heimiluð hefði T í raun verið settur í stöðu manns sem hefði fengið úthlutað lóð að K til íbúðarbyggingar. Byggingarleyfi á lóðinni væri hins vegar háð lögum og reglugerðum og var umsókn T um slíkt leyfi til meðferðar byggingaryfirvalda í R. Taldi dómurinn að hann væri ekki bær um að skylda þau yfirvöld til þeirrar úrlausnar sem aðalkrafa T laut að. Varakröfu T um bætur var vísað sjálfkrafa frá héraðsdómi þar sem hún væri ekki þannig úr garði gerð að hún væri dómhæf. 1984

Byggingarfélag

Sjá Kvaðir 2246

Börn

M krafðist þess að lagt yrði bann við því á grundvelli 39. gr. barnalaga nr. 20/1992 að K flyttist með börn þeirra tvö úr landi allt þar til forsjármál þeirra í millum yrði til lykta leitt. Með forsjármálinu var ætlun M að fá ákvæði í skilnaðarsamningi hans við K um forsjá barnanna felld úr gildi og að honum yrði fengið forræði þeirra. Í dómi Hæstaréttar kom fram að samkvæmt 1. mgr. 35. gr. laganna væru lagaskilyrði fyrir hendi til þess að forsjá barnanna yrði tekin til skoðunar á nýjan leik þar sem K hugði á breytingar á högum, dvalarstað og félagslegu umhverfi þeirra með því að flytja til Bandaríkjanna og ganga þar í hjónaband. Við svo búið tækju ákvæði 39. gr. laganna til ágreinings aðila og var krafa M um farbann K og barnanna því tekin til greina. 127

Barnaverndarráð úrskurðaði árið 1991 að Þ skyldi ekki að svo stöddu njóta umgengnisréttar við dóttur sína I, sem komið hafði verið í tímabundið föstur til K og M fjórtán mánaða gamalli árið 1983, og varanlegt föstur til 16 ára aldurs frá árinu 1984. Þ krafðist ógildingar á þessum úrskurði og að mælt yrði fyrir um umgengnisrétt í dómi með nánar tilgreindum hætti. Ágreiningslaust var að Þ ætti rétt til umgengni við barn sitt nema veigamiklar ástæður mæltu gegn því. Fyrir lá að Þ hafði deilt við fösturforeldrana um umgengni hans við dóttur sína frá árinu 1985 og jafnframt að telpan var veikbyggð frá fæðingu og þurfti sérstaklega gott atlæti. Þá þótti sýnt að umgengni

Þ við dótturina hefði skapað mjög erfiðar aðstæður og spennu sem ekki reyndist unnt að færa til betra horfs þrátt fyrir ítrekaðar tilraunir barnaverndaryfirvalda. Þegar m.a. þetta var virt og hafður í huga tilgangur með vistun barns í varanlegt fóstur, var talið að svo veigamikil rök hefðu legið til úrskurðar barnaverndarráðs, sem var vandlega undirbúinn, að hann skyldi vera óraskaður. Voru barnaverndarráð og fósturforeldrarnir því sýknaðir af kröfu Þ.	226
Sjá Aðfarargerð	758
Sjá Innsetningargerð	1457
Sjá Sifskaparbrot	578

C-liður 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991

Sjá Gæsluvarðhald	805
-------------------------	-----

Dómar

Sjá Lax- og silungsveiði	751
--------------------------------	-----

Dómarar

Ákæra gegn Ó var gefin út í apríl 1986. Mál gegn honum var dómtekið í október 1988 en dómur kveðinn upp í ágúst 1989 og var dómurinn birtur fyrir Ó í júní 1992. Talið var að meðferð héraðsdómara á málinu fæli í sér mjög ámælisvert brot á 165. gr. laga nr. 74/1974 um meðferð opinberra mála. Hafi dómara borið að kveða upp dóm innan þriggja vikna og birta hann án tafar. Vegna galla á meðferð málsins var meðferð þess frá því að skriflegri vörn var skilað felld úr gildi, svo og hinn áfrýjaði dómur og málinu heimvísað til löglegrar meðferðar og dómsálagningar að nýju. Þá var héraðsdómaranum gert að greiða sekt í ríkissjóð vegna meðferðar sinnar á málinu.	718
Sjá Vanhæfi	56, 346, 433, 1180, 1182
Sjá Útivist í héraði	2092

Dómari

Í krafðist þess að G yrði borinn út úr íbúð með beinni aðfarargerð. G kærði niðurstöðuna til Hæstaréttar og krafðist þess jafnframt að héraðsdómariinn sætti áminningu og yrði dæmdur til að greiða sekt í ríkissjóð. Talið var að ákvörðun héraðsdómara um að víkja ekki sæti í málinu hafi ekki sætt kærú, sbr. 143. gr. laga nr. 91/1991 og hafi hann því mátt halda málinu áfram þrátt fyrir kærú sóknaraðila. Þá var ekki talið sýnt fram á að héraðsdómariinn hafi verið vanhæfur

til meðferðar málsins. Var niðurstaða héraðsdóms staðfest. Sjá Útburðargerð. Vanhæfi.	629
Sjá Ómerking	1917

Dráttur á málsmeðferð

Sjá Ávana- og fíkniefni	739
-------------------------------	-----

Dráttur á rekstri máls

D var uppvís að refsiverðri háttsemi í nóvember 1988. Málið var fullrannsakað af hálfu lögreglustjórans í Reykjavík 20. janúar 1989 og var sent ríkissaksóknara til ákvörðunar þann dag. Ríkissaksóknari gaf ekki út ákæru fyrr en tveimur árum og rúmlega þremur mánuðum síðar, hinn 2. maí 1991. Ákæra var birt D 31. janúar 1992. D, sem búið hafði í Bandaríkjunum um nokkurt skeið, átti í árslok 1991 frumkvæði að því að málinu yrði lokið. Sá dráttur sem varð á rekstri málsins samkvæmt framansögðu hjá embætti ríkissaksóknara, og hafði ekki verið skýrður, var talinn vítaverður. Leiddi hann ásamt öðru til skilorðsbindingar refsingar D. Sjá Ávana- og fíkniefni.	147
--	-----

Dýravernd

Ó var sakfelldur fyrir eignaspjöll, brot á dýraverndunarlögum og ólöglega meðferð skotvopns með því að hafa að kvöldi 28. maí 1992 skotið tveimur skotum úr óskráðri haglabyssu sinni að hundi í eigu G með þeim afleiðingum að hann fékk sár sem leiddu hann til dauða. Við ákvörðun refsingar var litið til þess að um var að ræða veiðihund, sem fór um afgirt tún G, þar sem ær hans voru á sauðburðartíma með nýbornum lómum. Leitt var í ljós að hlaup hundsins um þetta svæði olli ursla í fínu, og var því ekki alveg ástæðulaus ótti G um að hundurinn kynni að verða fínu skaðlegur. Var háttsemi G talin varða við 1. mgr. 257. gr. laga nr. 19/1940 og 9. gr. laga nr. 21/1957. Refsing Ó var felld niður en óskráð haglabýssa gerð upptæk.	2114
--	------

Eignarleiga

Sjá Innsetningargerð	23
----------------------------	----

Eignarréttarfyrrvari

R krafðist viðurkenningar á eignarrétti sínum að öllu efni til raflagna o. fl. í tiltekinni hótélbyggingu. Jafnframt krafðist hann afhendingar eignanna í samræmi við 1. mgr. 109. gr. laga nr. 21/1991 um gjald-	
---	--

þrotaskipti o. fl. Í dóminum sagði að raflagnir í hús væru að verulegu leyti felldar inn í loft og veggj og yrðu við það hluti af húsinu, óaðskiljanlegur frá því nema með miklum kostnaði og soun verðmæta. Af því leiddi, að slíkt efni til húsbýggingar yrði ekki, svo að gilt væri að lögum, selt með svokölluðum eignarréttarfyrirvara, það er áskilnaði um eignarrétt seljanda uns kaupverð væri greitt. Bæri þegar af þeirri ástæðu að sýkna S af kröfum R.

1931

Eignaspjöll

Ó var sakfelldur fyrir eignaspjöll, brot á dýraverndunarlögum og ólöglega meðferð skotvopns með því að hafa að kvöldi 28. maí 1992 skotið tveimur skotum úr óskráðri haglabyssu sinni að hundi í eigu G með þeim afleiðingum að hann fékk sár sem leiddu hann til dauða. Við ákvörðun refsingar var litið til þess að um var að ræða veiðihund, sem fór um afgirt tún G, þar sem ær hans voru á sauðburðartíma með nýbornum lömum. Leitt var í ljós að hlaup hundsins um þetta svæði olli ursla í fínu, og var því ekki alveg ástæðulaus ótti G um að hundurinn kynni að verða fínu skaðlegur. Var háttsemi G talin varða við 1. mgr. 257. gr. laga nr. 19/1940 og 9. gr. laga nr. 21/1957. Refsing Ó var felld niður en óskráð haglabýssa gerð upptæk.

2114

Sjá Líkamsárás 301

Eignaupptaka

Sjá Ávana- og fikniefni 739

Sjá Tolllagabrot 462

Endurgreiðsla

F krafðist endurgreiðslu af hálfu Í banka (áður A banki) vegna tiltekinna afborganna sem hann hafði innt af hendi vegna skuldabréfs og víxils. Skuldin var tilkomin í kjölfar þess að Ö, sonur F og E, varð uppvís að fjárdrætti í banka er hann hafði starfað við. Hæstiréttur ógilti skuldabréfið með vísan til 36. gr. laga nr. 7/1936 og var bankinn jafnframt dæmdur til að endurgreiða þær afborgarnir sem F hafði innt af hendi vegna umrædds skuldabréfs. Hins vegar var ekki talið efni til þess að bankinn endurgreiddi F tiltekna fjárhæð vegna víxilsins, enda hafði hann verið greiddur án fyrirvara. Sjá ógilding samnings.

2328

Sjá Leigusamningur 2191

Sjá Riftun 618

Endurkrafa

T krafði A um endurgreiðslu mæðralauna en T hélt því fram að stofnunin hefði ofgreitt A mæðralaun á 13 mánaða tímabili þegar A hafði verið skráð í sambúð með fyrrverandi eiginmanni sínum. Hafði Hagstofa Íslands á grundvelli opinberra upplýsinga, skráð A og fyrrverandi eiginmann hennar í sambúð, þegar liðin voru tæp 5 ár frá því að hjónin fengu lögskilnað, án þess að annað hvort þeirra flytti lögheimili sitt. Ekki var talið að T hefði tekist að sýna fram á gildar ástæður fyrir sambúðarskráningu Hagstofunnar auk þess sem T hefði verið ljóst, er ákveðið var að greiða A mæðralaun, að hún og fyrrverandi eiginmaður hennar voru þá skráð á sama lögheimili. Yrði því ekki fullyrt, að óathuguðu máli, að óbreytt lögheimili hjóna til frambúðar eftir skilnað kynni að vera til marks um það að sambúð þeirra hefði haldist. Var A sýknuð af kröfum T.

1156

F, H og B voru allir sjálfskuldarábyrgðarmenn að tiltekinni fjárhæð vegna handhafaskuldabréfs útgefnu af P, en F varð að greiða skuldina. F höfðaði mál og krafði H og B um endurgreiðslu tveggja þriðju hluta þess sem hann hafði galdið. F reisti kröfur sínar á reglum íslensk réttar um sjálfskuldarábyrgð og taldi, að samkvæmt almennum reglu á því sviði bæri sjálfskuldarábyrgðarmönnum endanlega að skipta skuldinni milli sín að jöfnu, þegar greiðsla aðalskuldara bregst. Skuldabréfið hafði verið gefið út til tryggingar greiðslu á vörum sem P hafði keypt í H, en F hafði tekið á sig ábyrgð að greiða skuldina. Ábyrgð H og B var seinna tilkomin eða þegar handhafi bréfsins, sem þá var H, framseldi bréfið til þriðja aðila til að verða við kröfum þess aðila um fullnægjandi ábyrgð. Talið var að endurgreiðslukrafa F á hendur H fengi með engu móti samrýmst skyldum hans samkvæmt réttarsambandi þeirra. Þegar F hefði tekið á sig að greiða samkvæmt skuldabréfinu sem sjálfskuldarábyrgðarmaður, hafi það ekki verið forsenda af hans hendi, að H og B gerðust ábyrgðarmenn ásamt honum. Þvert á móti hefði hann lofað að greiða handhafa bréfsins, sem þá var H, alla skuldina. Framsal kröfunnar síðar gæti engu breytt um það. Þá var talið að innbyrðis réttarsamband aðila hafi ekki á þann veg farið að þeir væru samábyrgðarmenn að skuldabréfinu. Jafnvel þótt að á sjálfskuldarábyrgð F hafi reynt, hafi ekki stofnast neinn endurkröfuréttur fyrir hann á hendur H og B. Voru H og B því sýknaðir af kröfum F.

2340

JÓ gaf út skuldabréf til Ú, en B og BE tókust á hendur sjálfskuldarábyrgð til tryggingar skuldinni. Á skuldabréfinu var jafnframt ritað um sjálf-

skuldarábyrgð J. Þegar komið var að greiðslu bréfsins var aðalskuldarinn JÓ, gjaldþrota og var B því krafinn um greiðslu allrar skuldarinnar, sem hann innti af hendi. B höfðaði mál gegn J og krafði hann um greiðslu eins þriðja af því sem hann hefði þurft að greiða af skuldinni, með skírskotun til þess, að það væri almenn regla í íslenskum rétti, að endurkröfurettur sjálfskuldarábyrgðarmann innbyrðis væri alltaf pro rata, nema ritað hefði verið á bréfið um aðra innbyrðis ábyrgð. Með framburði vitna þótti sannað, að J hafi fengið bréfið framselt frá Ú og tókst þá fyrst á hendur sjálfskuldarábyrgð, er hann framseldi það til T. Er J hefði framselt bréfið til T hefðu B og BE borið sjálfskuldarábyrgð gagnvart J sem handhafa bréfsins. Innbyrðis réttarsambandi hafi því ekki verið svo háttáð að þeir væru samábyrgðarmenn. Ljóst þótti að það hefði ekki verið forsenda B fyrir því að takast á hendur sjálfskuldarábyrgð, að J tækist einnig á hendur slíka ábyrgð. Þá benti ekkert til þess, að J hefði með yfirlýsingu sinni um sjálfskuldarábyrgð viljað skerða rétt sinn sem handhafi bréfsins gagnvart þeim mönnum, sem upphaflega höfðu tekist á hendur ábyrgð á greiðslu bréfsins. Var því talið að B hefði ekki eignast kröfu á hendur J við það að greiða að fullu skuldina og þótti réttarsamband hans og J vera svo háttáð, að sýkna bæri J af kröfum B.	2344
Sjá Fasteignasala, Vextir, Viðskiptavenja	2139

Endurupptaka

Sjá Aðförr	2440
------------------	------

Endurupptaka máls

G og F kröfðust endurupptöku útivistarmáls í héraði. Þegar Héraðsdómi Reykjavíkur barst endurupptökubeiðnin var liðinn mánuður og átta dagar frá því að G urðu málsúrslit kunn. Þegar af þeirri ástæðu þóttu ekki skilyrði til að verða við beiðninni á grundvelli 2. mgr. 137. gr. laga nr. 91/1991 um meðferð einkamála.	1
Mál þetta var endurupptekið samkvæmt leyfi Hæstaréttar að beiðni ríkissaksóknara til endurskoðunar á niðurstöðum dóms Hæstaréttar um viðurlög. Miðað hafði verið við að H og L hefðu rofið skilorð reynslulausnar sem þeim hafði verið veitt. Fyrir lá að ekki hafði verið um rof á skilorði reynslulausnar að ræða í skilningi 42. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940 og hefði því ekki átt að ákvarða refsingu með hliðsjón af þeirri grein. Var þeim ákveðin refsing að nýju, H 15 mánaða fangelsi og L 5 mánaða fangelsi.	1407

Deilt var um hvort skilyrðum fyrir endurupptöku ógildingarmáls væri fullnægt. Krafa S um ógildingu samkvæmt 120. og 121. gr. laga nr. 91/1991 um meðferð einkamála á skuldabréfi til handhafa, sem S hafði gefið út með veði í húseign, hafði verið tekin til greina með dómi héraðsdóms. Hafði krafa hans eingöngu verið reist á hagsmunum hans sem skuldara samkvæmt bréfinu en engar upplýsingar höfðu komið fram um afdrif bréfsins frá viðtakanda greiðslanna eða öðrum, sem hefðu getað verið réttthafar að bréfinu. H, HÁ, HG og G voru taldir hafa leitt í ljós að hið umdeilda veðskuldabréf hefði ekki verið glatað þegar kvittun til S fyrir fullnaðargreiðslu hefði verið gefin út. Bréfið hefði verið í geymslu hjá hæstaréttarlögmanni á grundvelli samkomulags sem H, HÁ, HG og G höfðu áður gert við viðtakanda greiðslanna frá S og annan réttthafa að bréfinu. Talið var að krafa S hefði ekki náð fram að ganga ef viðtakandi greiðslna hans af bréfinu hefði komið fyrir dóm og greint frá fyrrnefndu samkomulagi. Þegar af þeirri ástæðu hefðu H, HÁ, HG og G getað byggt kröfu um endurupptöku málsins á ákvæðum c. liðar 2. mgr. 137. gr. laga nr. 91/1991. Var fallist á kröfu þeirra um endurupptöku.

1469

Sjá Útvist í héraði 130

Erfðaskrá

ÁS krafðist þess að erfðaskrá Á yrði metin gild og ákvæðum hennar framfylgt gagnvart honum en hann var arfþegi að íbúð hinnar látnu. M, einn lögerfingja Á, krafist ógildingar á erfðaskránni. Á hafði enga skylduerfingja átt en aðrir lögerfingjar mótmæltu ekki gildi erfðaskrárinnar. Hæstiréttur féllst á að formi erfðaskrárinnar væri ábótavant. Hins vegar lægji hvorki fyrir að vilji arfláta hefði breyst þau ár sem hún hefði átt eftir ólífuð né heldur að hún hefði ekki að gildum hætti getað breytt erfðaskránni hefði vilji hennar staðið til þess. Yrði við það að miða að erfðaskráin hefði að geyma hinsta vilja hennar. Óvissa um dagsetningu erfðaskrárinnar haggði ekki þessari niðurstöðu. Bæri því að taka kröfu ÁS til greina.

1836

Erfðir

Mál þetta varðar skipti á dánarbúi S sem andaðist 24. nóvember 1984, en K og SB sem fór með mál þetta fyrir dánarbú S eru dætur S og einkaerfingjar. Ágreiningur málsins snerist um andvirði fasteignar S en hún var seld með umboði hennar með kaupsamningi 26. febrúar 1982. SB krafðist að K stæði skil á söluandvirði fasteignarinnar.

Óumdeilt var að K tók við öllu andvirðinu, jafnóðum og það féll til fyrir hönd móður sinnar. Krafa K um sýknu var meðal annars reist á því að greiðslukrafan væri fyrnd og hefði málsmeðferð fyrir skiptarétti ekki slitið fyrningu, þar sem aðild að skiptaréttarmálinu hefði verið önnur en í máli þessu og kröfugerð ekki hin sama. Talið var að eins og greiðslukröfum var háttað að krafan lyti tíu ára fyrningarfresti samkvæmt 2. tl. 4. gr. laga nr. 14/1905. Þá byggði K sýknukröfu sína á því að aldrei hefði stofnast til þeirrar skuldar, sem um var krafið. Peninga eign móður sinnar hefði þegar verið ráðstafað, áður en hún féll frá, og þá einkum til endurgreiðslu á fé, sem K og eignmaður sinn hefðu lagt fram til aðstoðar við hana um árabíl vegna viðhalds á hinni umræddu fasteign. Talið var að við viðtöku og vörslu þessara fjármuna hefði fylgt skylda til að gera grein fyrir ráðstöðun þeirra. K hefði ekki sýnt fram á að tiltekin skil hefðu verið gerð, áður en móðir hennar hefði fallið frá. Talið var að K hefði ekki gert slíka grein fyrir þessum útgjöldum að unnt væri að taka tillit til þeirra á móti kröfu SB. Hins vegar þótti rétt að taka til greina kröfur K vegna greiðslna hennar vegna persónulegra þarfa móður sinnar, þar á meðal útfararkostnað samtals að fjárhæð 185.000 krónu. Samkvæmt þessu var krafa KB um greiðslu vegna andvirði fasteignar S sem K tók við viðurkennd að fráðregnum 185.000 krónum.

2119

Erfingjar

Sjá Forkaupsréttur 1775

Farbann

Sjá Börn 127

Sjá Gæsluvarðhaldi hafnað 447

J hafði verið ákærður fyrir brot gegn 193. gr. og 226. gr. almennra hegningarlaga með því að nema dóttur sína á brott og svipt móður hennar forsjá hennar. Talið var að brýna nauðsyn bæri til þess að tryggja návist ákærða, sem var bandarískur ríkisborgari og búsettur þar í landi, á meðan málið yrði til lykta leitt fyrir dómi. Eins og stöðu J var háttað þótti nægilegt að banna honum för úr landinu og var gæsluvarðhaldsúrskurður héraðsdóms því felldur úr gildi.

279

B, sem var hollenskur ríkisborgari og búsettur þar í landi, var dæmdur í farbann vegna gruns um nauðgun.

1719

Farmflutningar

S annaðist flutning á vörusendingu fyrir R frá Rotterdam til Reykjavíkur.

Um var að ræða einn pakka, 57 kg að þyngd. Þegar R ætlaði að sækja pakkann í vörugeymslu S fannst hann ekki. Af hálfu S var viðurkennt að pakkinn hefði ásamt fleiri vörum verið færður til í vörugeymslunni þegar rýma þurfti fyrir annarri vöru. Ekki lá fyrir að sú vara sem flutt var til hefði verið endurmerkt við flutninginn og ekki hafði tekist að upplýsa hvert pakkinn hefði verið fluttur. Var talið að það hefði verið stórfellt gáleysi að endurmerkja ekki vöruna þegar hún var flutt til og hefði stjórnendum vörugeymslunnar mátt vera ljóst að við svo búið væri hætta á að varan týndist. Var talið að samkvæmt 6. mgr. 70. gr. siglingalaga nr. 34/1985 gæti S því ekki borið fyrir sig ábyrgðartakmörkun samkvæmt 2. mgr. 70. gr. sömu laga. Var niðurstaða héraðsdóms um ábyrgð S staðfest.

1960

Farmskírteini

Fyrirtækið O gaf út farmskírteini um flutning á 801 kassa af frystri skelrækju. Samkvæmt farmskírteini þessu var sendandi F en móttakandi SP. Hélt S því fram að SP hefði framselt frumrit farmskírteinisins eyðuframsali til S. E veitti S afhendingarheimild fyrir vörunni að undangenginni afgreiðslu hennar í tolli. Þegar umboðsmaður S hugðist sækja vöruna var honum tjáð að eigi væri heimilt að afhenda vöruna, þar eð farmsendandi í K, þar sem vörunni var umskipað í frystigám, hefði óskað eftir því að varan yrði send fyrirtæki á A. Óskaði S eftir innsetningu í rækjufarminn með fögetagerð en þeirri beiðni var hafnað. S höfðaði mál á hendur E og krafðist bóta, þar sem E hefði án gildra og löglegra ástæðna afhent öðrum aðila rækju þá, sem S hefði löglega ráðstöfunarheimild fyrir. Fallist var á sýknukröfu E vegna aðildarskorts. S hefði reist kröfur sínar á farmskírteini sem væri E óviðkomandi. Það hefði hvorki verið gefið út af E né í umboði E. Þar sem S hefði ekki sýnt fram á nein atvik, er gerðu farmskírteinið skuldbindandi gagnvart E, yrði ekki á það fallist að E hefði verið skylt að afhenda vöru gegn framvísun þessa farmskírteinis. Hæstiréttur staðfesti niðurstöðu héraðsdóms og byggði jafnframt á því að farmskírteini það sem um ræddi í málinu væri svonefnt flutningsmiðlara farmskírteini, sem fullnægði ekki kröfum 101. gr. siglingalaga nr. 34/1985, til þess að S gæti byggt á því rétt gagnvart E með sama hætti og um eigið farmskírteini hans væri að ræða.

1418

Fasteignakaup

T keypti fasteign á Akranesi af S. Eftir afhendingu fasteignarinnar varð T var við galla á gólfi hennar og krafðist riftunar kaupanna og endurgreiðslu þess sem hann hafði þegar greitt upp í kaupverð. Í dómi Hæstaréttar þótti nægilega í ljós leitt að burðarpoli gólfplötu eða frágangi undir hluta af gólfi fyrstu hæðar hússins væri áfátt og að til þess yrði rakið gólfsg og fleira sem aflaga hefði farið í íbúðinni. Var galli þessi talinn sérstaks eðlis og verulegur. Skipti í því sambandi meðal annars máli að galli þessi veldur oft vafa um ástand húss í heild, styrkleika og frágang. Þá myndu lagfæringum fylgja verulegt rask. Var einnig litið til þess að það sýndist ekki myndu hafa verið til verulegs óhagræðis fyrir seljanda þó hann hefði samþykkt riftun.

Var því fallist á kröfur T um riftun og endurgreiðslu í málinu.

132

G keypti fasteign af Þ og fékk hana afhenta á öndverðu ári 1985. Síðar á því ári og hinu næsta fóru fram athuganir á steypuskemmdum í húsinu og umræður um málið í húsfélaginu þar sem ákveðið var 8. ágúst 1986 að ráðast í miklar sprunguviðgerðir á árinu 1987. Ekki fékkst séð að G hefði gert Þ grein fyrir þessari framvindu. Það var fyrst með bréfi 25. mars 1988 að G bar fram kröfu sína um bætur. Talið var að umkvartanir G hefðu komið of seint fram, en ekki var talið að Þ hefði beitt G svikum í viðskiptum þeirra. Af þeim sökum var Þ sýknaður af skaðabótakröfu G.

170

W krafðist þess að Á og G gæfu út afsal til sín vegna fasteignar sem hann hafði keypt af þeim. Á og G töldu W ekki hafa greitt kaupverðið að fullu, þ.á m. fyrir uppþvottavél, og kröfðust þess að það yrði greitt. W hafði greitt stóran hluta kaupverðsins til fasteignasölnunnar sem hafði milligöngu um viðskiptin og salan lagt það inn á sparisjóðsbók sem yrði afhent við undirritun afsals. Sparisjóðsbók þessi var talin Á og G óviðkomandi í þessu sambandi. Þá deildu aðilar um hvort Á og G hefðu samþykkt að W ætti rétt á bótum vegna leyndra galla á fasteigninni. Ekki var gert skriflegt samkomulag um það atriði. Talið var að W hefði fært fram ónógar sannanir um að hann ætti að njóta slíks. Loks var deilt um greiðslu fyrir uppþvottavél. Talið var að W bæri að greiða það verð fyrir vélina sem Á og G kröfðust, sbr. 5. gr. laga nr. 39/1922 um lausafjárkaup. Samkvæmt því voru Á og G dæmd til að gefa út afsal til W gegn greiðslu hans á öllum eftirstöðvum kaupverðsins auk vaxta. Þá var W dæmdur til að greiða fyrir uppþvottavélina.

469

- G krafðist afsláttar af kaupverði húss þar sem húsið hafi verið hlaðið en ekki steipt. Talið var upplýst að seljandi hafi vitað að húsið var hlaðið en ekki skýrt frá því við sölua. Þá hafi fasteignasaliinn fullyrt aðspurður að húsið væri steinhús. Talið var að verð hússins hafi miðast við að húsið væri steinsteipt, en samkvæmt mati dómkvaddra matsmanna hefði húsið átt að vera 5% lægra í verði vegna þess að það var hlaðið. Þar sem hin selda eign hafði ekki þá eiginleika sem talað var um að hún hefði var talið að G ætti rétt til afsláttar sem næmi þeirri hlutfallslegu verðýrnun sem gallinn næmi, sbr. lögjöfnun frá 42. gr. kaupalaga nr. 39/1922. Sjá Aðfinnslur. 839
- Með afsali 24. júlí 1975 seldi I, ÍR fimmtán hektara spildu úr landi jarðarinnar Þórisstaða í Grímsneshreppi. Í afsalinu kom fram að ÍR skyldi meðal annars greiða fyrir landspilduna með því að láta I í té vatn til upphitunar á íbúðarhúsi hans að Þórisstöðum, búreksturs o.fl. Með öðru afsali 31. ágúst 1975, afsalaði I, JH, jörðinni Þórisstaði. Í því afsali var kveðið á um að I afsalaði sér rétti til afnota á heitu vatni úr landinu, eins og hann hefði eignast það og skilgreint væri í afsalsbréfi til ÍR. Undanskilið var þó í kaupunum og afsali þessu íbúðarhús það, sem I bjó í og tveir hektarar lands í kringum það. Við andlát I eignaðist S land það er I hafði skilið eftir við afsalsgerðina. Í málinu stefndi S, ÍR og JH meðal annars til viðurkenningar á því að heitavatnsréttindi þau er ÍR var skylt að láta af hendi til JH, hefðu í raun tilheyrt landi I. Hélt S því fram að fráleitt væri að ætla að I hefði afsalað þessum réttindum til JH en að JH hefði aðeins verið afsalað afnot af þessum rétti til húshitunar. Í dómi Hæstaréttar kom fram að í afsalsbréfi til JH fyrir jörðinni kæmi glögggt fram, að umrædd vatnsréttindi tilheyrðu honum einum og að hvergi í gögnum málsins væri að finna vísbendingu um það að I hefði eftir afsölin eignast nokkra hlutdeild í réttindunum. Voru ÍR og JH sýknuð. 1265
- K var hæstbjóðandi í tiltekna fasteign á nauðungaruppbóði og var bóði hennar tekið. K framseldi O bóð sitt og var samkomulag þeirra munnlegt. K höfðaði mál á hendur O til heimtu eftirstöðva samkomulags þeirra um yfirtöku hans á bóði í fasteignina. Hélt K því fram að forsenda samnings þeirra hefði verið sú að hún yrði skaðlaus miðað við eftirstöðvar þess skuldabréfs sem hún átti með veði í eigninni. O taldi hins vegar að fullnaðargreiðsla af sinni hálfu hefði átt að nema 600.000 krónum auk uppgjörs við lögmann K. Samsvaraði fullnaðargreiðslan upphaflegum höfuðstól skuldabréfsins, 540.000 krónum, og hluta af samningsvöxtum. Hæstiréttur taldi að K hefði

ekki tekist að sanna að samkomulag aðila hefði verið þess efnis sem hún hélt fram. Var Ö því sýknaður af kröfu K.	1395
Ágreiningur A og K var um kaupverð íbúðar, sem A keypti af K. Kröfur A voru á því reistar að umsamið kaupverð hafi verið 2.300.000 kr., en K hélt því fram að kaupverðið hafi verið 3.100.000 kr. Fullyrðingar A um kaupverð studdust við afsal og tvö önnur skjöl. Í málinu lá fyrir handskrifað samkomulag milli aðilanna, undirritað með nöfnum aðila, þar sem tilgreint kaupverð var 3.100.000 kr. Þegar litið var til fyrrgreinds samkomulags, og allra greiðslna sem fram fóru milli aðila, var talið að K hefði tekist að sanna að umsamið kaupverð íbúðarinnar hafi numið 3.100.000 krónum og að K hefði gert full skil á þeim hluta. Sjá málskostnaður.	2285
Sjá Málskostnaður	2437

Fasteignasala

Seljendur fasteignar kröfðu fasteignasalann Þ um endurgreiðslu söluþóknunar en kaupin höfðu gengið til baka. Í dómi Hæstaréttar var sérstaklega vísað til þess að Þ hefði ekki aðeins tekið að sér skjalagerð í fasteignaviðskiptunum heldur einnig það trúnaðarstarf í þágu seljendanna að útvega þeim kaupanda að fasteigninni. Af hálfu kaupanda eignarinnar hefði það verið forsenda viðskiptanna að hann fengi lán úr Iðnlánasjóði til að greiða fyrstu útborgun. Þegar gengið var frá kaupsamningi hefði verið öldungis óvíst um afgreiðslu sjóðsins á umsókn kaupandans um lánið. Því var talið að við samningsgerðina hefðu engan veginn skapast þær forsendur að Þ væri rétt að ráðleggja seljendum að undirrita samninginn við svo búið. Þótti hann því hvorki hafa liðsinnt þeim með eðlilegum hætti né gætt réttmætra hagsmuna þeirra, sbr. 8. gr. laga nr. 34/1986 um fasteigna- og skipasölu. Þá var talið að ákvæði samningsins þess efnis að seljendur skyldu veita kaupandanum veðleyfi á fyrsta veðrétt vegna fyrirhugaðs láns úr Iðnlánasjóði án þess að kaupandinn hefði þá innt nokkra greiðslu af hendi færi í bága við góðar viðskiptavenjur og yrði að telja ósanngjarnt og óeðlilegt, sbr. 8. gr. laga nr. 34/1986. Með hliðsjón af þessu var komist að þeirri niðurstöðu að Þ hefði ekki átt rétt á þeirri þóknun sem hann áskildi sér og fallist á kröfu seljendanna.	572
Með kaupsamningi 5. maí 1988 keyptu S og Ö fasteign af H og S. Áttu kaupendur að fá eignina afhenta 20. júlí 1988, og afsal skyldi gefið út 27. júlí 1989. S og Ö tóku að sér að greiða handhafaskuldabréf,	

hvílandi á 3. veðrétti á eigninni. Skuldari bréfsins átti að greiða árs-
vexti, meðalvexti banka og sparisjóða af sambærilegum lánnum skv.
útreikningum Seðlabanka Íslands á hverjum tíma. Upphafsdagur
vaxta var 1. september 1987. Bréfið var móttækið til þinglýsingar
17. október 1988 og því þinglýst næsta dag. Ágreiningur málsaðila
laut að því hvernig reikna hefði átt hlutdeild kaupenda og seljenda í
vöxtum af veðskuldabréfinu. Samkvæmt skýru orðalagi kaupsamn-
ingsins og eðli máls ætti að að koma í hlut H og S að greiða áfallna
vexti af nefndu veðskuldabréfi fram til afhendingardags hins selda
án hlutdeildar S og Ö í þeim vöxtum, en S og Ö bæri einum að greiða
áfallandi vexti frá þeim degi. Tekið var fram að fasteignasalar hefðu
lengi haft sama hátt á vaxtareikningi og í umræddu tilviki við yfir-
töku kaupenda á áhvílandi skuldum í fasteignaviðskiptum, og hefði
við það skapast starfsvenja, sem auðveldað hefði fasteignasölum út-
reikning breytilegra vaxta. Slikri starfsvenju yrði þó ekki jafnað til
viðskiptavenju, og hún stæðist ekki að lögum gagnvart þeim aðila,
sem á væri hallað, nema sérstaklega væri um það samið, að henni
skyldi beitt. Því var ekki talið til að dreifa í umræddum viðskiptum
málsaðila. Samkvæmt þessu var varakrafa S og Ö tekin til greina
og S og H dæmd til að greiða þeim 10.532,25 krónur með dráttar-
vöxtum. 2139

Fasteignir

Sjá Galli	1693
Sjá Gatnagerðargjöld	2279
Sjá Innsetningargerð	1527
Sjá Kvaðir	2246
Sjá Riftun	2323
Sjá Skipti	988
Sjá Verksamningar	455, 1604

Félagsdómur

F krafðist þess að viðurkennt yrði með dómi Félagsdóms að nánar til-
greind vinnustöðvun félagsmanna í S er starfa hjá ríkisspítölum og
á heilsugæslustöðvum í Reykjavík væri ólögmat aðgerð sem bryti í
bága við ákvæði um verkföll í 14.-21. gr. laga nr. 94/1986 um kjara-
samninga opinberra starfsmanna. S krafðist frávísunar málsins.
Viðurkennt var að F væri það almennt mikilvægt að fá úr því leyst
hvort nefndar aðgerðir væru heimilar. Fallist var á að þessi ágrein-

ingur heyrði undir 2. og 3. tölulið 1. mgr. 26. gr. laga nr. 94/1986 og var frávísunarkröfundi því hafnað. Sératkvæði.	8
Úrskurður Félagsdóms um frávísun máls var felldur úr gildi, þar sem talið var að ágreiningur málsaðila og kröfugerð þeirra ætti samkvæmt efni sínu undir lögsögu dómsins sbr. 1. og 2. tl. 44. gr. laga nr. 80/1938 um stéttarfélög og vinnudeilur.	1152
Staðfest var niðurstaða Félagsdóms um að vísa máli L gegn F frá Félagsdómi, þar sem ágreiningur aðila átti ekki undir Félagsdóm.	1251

Félagsgjöld

Sjá Fjárráttur	1785
----------------------	------

Fésekt

Sjá Dómarar	718
Sjá Líkamsárás	301

Fingraför og ljósmyndir

A sætti opinberri rannsókn vegna gruns um brot sem kynni að varða varðhaldi eða fangelsi. Talið var að lagaheimild væri fyrir töku fingrafara og ljósmynda af A og samkvæmt gögnum málsins nægjanlegt tilefni til þess.	1481
--	------

Fiskveiðibrot

J var sakfelldur fyrir notkun ólöglegra veiðarfæra, sbr. 1. mgr. 1. gr. reglugerðar um möskvastærðir í togvörpum, möskvamæla og mæliaðferðir nr. 38/1991. Var refsing ákærða samkvæmt 18. gr. laga nr. 81/1976 hæfilega ákveðin 400.000 kr. sekt í Landhelgisjód Íslands. Ekki þótti sannað að J hefði verið að veiðum á bannsvæði í umrætt skipti og var hann því sýknaður af þeim sakargiftum. Þá þótti upptökuheimild laga um veiðar í fiskveiðilandhelgi Íslands ekki fullnægjandi lagaheimild og var kröfu ákærvaldsins um upptöku afla vísað frá dómi.	1246
---	------

Fíkniefni

Sjá Banaslys	2378
--------------------	------

Fjarskiptalög

Sjá Verksamningar	1258
-------------------------	------

Fjádráttur

- V var sakfelldur fyrir fjádrátt, brot gegn lögum um staðgreiðslu opinberra gjalda og lögum um söluskatt, með því að hafa sem hluthafi og framkvæmdastjóri nánar tilgreindra hlutafélaga ekki staðið skil á iðgjaldi, stéttarfélagsgjaldi og staðgreiðslu sem hann hélt eftir af launum starfsmanna sinna og ekki skilað ótilkvaddur söluskatti af rekstri félaganna til ríkissjóðs. Þótt V hafi aðeins verið skráður í stjórn þessara félaga lá ljóst fyrir í gögnum málsins og var viðurkennt af hálfu V að hann stjórnaði öllum félögunum. Honum var gert að sæta fangelsi í 9 mánuði, þar af 3 mánuði óskilorðsbundið. Ósannað þótti að V hefði sjálfur auðgast vegna þeirrar háttsemi sem hann var sakfelldur fyrir. Sekt hans vegna brota gegn söluskattslögum var ákveðin 5.500.000 krónur. Þá var hann dæmdur til að greiða nánar tilgreindum lífeyrissjóði og stéttarfélagi skaðabætur. 493
- H var sakfelldur fyrir fjádrátt með því að hafa sem einkaeigandi og framkvæmdastjóri hótels vanrækt yfir ákveðið tímabil að standa skil á greiðslu iðgjalda til lífeyrissjóða og félagsgjalda til stéttarfélags, sem hann hafði haldið eftir við útborgun launa starfsmanna sinna. Þá var hann ennfreður sakfelldur fyrir brot á lögum um söluskatt með því að hafa ekki greitt innheimtumanni ríkissjóðs mánaðarlega söluskatt yfir nánar tilgreint tímabil. Refsing hans, sem var ákveðin með hliðsjón af 78. gr. almennra hegningarlaga, þótti hæfilega ákveðin fangelsi í tólf mánuði en fullnustu níu mánaða var frestað skilorðsbundið. Þá var hann dæmdur til greiðslu sektar vegna þeirra brota er vörðuðu við lög um söluskatt. 502
- Þ var ákærður fyrir skjalafals með því að hafa gengið frá eigendaskiptum á bifreið með framvísun falskrar tilkynningar til ökutækjaskrár, en á tilkynninguna hafði Þ ritað heimildarlaust sem seljandi í nafni S hf., sem honum var óviðkomandi, en jafnframt sem kaupandi í nafni fyrirtækis hans, V hf. Þ hafði áður selt sömu bifreið fyrir hönd V hf. til S hf. Þá var Þ ákærður fyrir fjádrátt með því að hafa næsta dag selt bifreiðina, sem enn var í vörslum V hf. til J, samkvæmt tilkynningu um eigendaskipti þann dag og fengið fyrir hönd V hf. fyrir hana aðra bifreið. Greiddi Þ í milli 400.000 krónur í peningum með tékka og dró þannig að sér andvirði bifreiðarinnar. Talið var að Þ hafi ekki getað sannað heimild sína til nafnritunar sem seljandi í nafni S hf. og var hann því fundinn sekur um skjalafals. Þá var talið að Þ hafi einnig tileinkað sér andvirði bifreiðarinnar með þeim hætti að hann hafi einnig orðið sekur um fjádrátt. Með brotum sínum rauf

Þ skilyrði reynslulausnar. Með hliðsjón af því og sakaferli hans var refsing hans ákveðin fangelsi í fimm mánuði.	1053
S og J voru dæmdir sekir um fjárdrátt með því að hafa sem forráðamenn hlutafélagsins B haldið eftir hluta af launum tíu starfsmanna félagsins í félagsgjöld til L, en ekki staðið skil á fé þessu, heldur dregið félaginu þetta fé og notað í rekstur þess. Voru þeir dæmdir í tveggja mánaða skilorðsbundið fangelsi.	1785
Sjá Fjársvik	807
Sjá Skyldusparnaður	509, 1758

Fjárhættuspil

H, S, VB og VS voru sakfelldir fyrir að hafa, á tilteknu tímabili og í félagi, rekið fjárhættuspil í atvinnuskyni og sér til ávinnings og jafnframt í tengslum við þessa starfsemi veitt þeim, sem eftir því leituðu, áfengi gegn gjaldi. Var þetta talið varða við 1. mgr. 183. gr. og 184. gr. laga nr. 19/1940, svo og 18. gr., sbr. 1. mgr. 33. gr. laga nr. 82/1969. Var þeim gert að sæta sekt og fangelsisrefsingu. Fangelsisrefsingin skyldi þó niður falla ef hinir sakfelldu myndu halda almennu skilorði samkvæmt 57. gr. laga nr. 19/1940. Þá var H, S, VB og VS jafnframt gert að sæta upptöku eigna.	2407
M, H og B voru sakfelldir fyrir að hafa, á tilteknu tímabili og í félagi, rekið fjárhættuspil í atvinnuskyni og sér til ávinnings og jafnframt í tengslum við þessa starfsemi veitt þeim, sem eftir því leituðu, áfengi gegn gjaldi. Var þetta talið varða við 1. mgr. 183. gr. og 184. gr. laga nr. 19/1940, svo og 18. gr., sbr. 1. mgr. 33. gr. laga nr. 82/1969. Var þeim gert að sæta sekt og fangelsisrefsingu. Fangelsisrefsingin skyldi þó niður falla ef hinir sakfelldu myndu halda almennu skilorði samkvæmt 57. gr. laga nr. 19/1940. Þá var M, H og B var jafnframt gert að sæta upptöku eigna.	2432

Fjárnám

Sjá Gjaldþrotaskipti	1558
Sjá Málskostnaður	1521
Sjá Ómerking	665, 1635
Sjá Vextir	1021

Fjárnám úr gildi fellt

Sjá Ómerking	1814
--------------------	------

Fjárfkrafa

Sjá Óvígð sambúð	800
------------------------	-----

Fjárskipti

Sjá Óvígð sambúð	404, 677
------------------------	----------

Fjárslit

J og Þ gengu í hjúskap 7. september 1980. Í september 1986 festu þau kaup á fasteign við P á Akranesi og var kaupverð hennar 1.950.000 krónur. Þau slitu samvistum haustið 1988 og var leyfi til skilnaðar og borð og sæng veitt í júlí 1989. Ágreiningur reis milli þeirra um hvort tvö skuldabréf, sem Þ gaf út haustið 1988 til afa síns, ættu að koma til frádráttar á hjúskapareign hans við fjárskipti milli þeirra. Gaf Þ þá skýringu á útgáfu bréfanna að annað þeirra væri vegna skuldar við afa sinn út af kaupum á áðurnefndri fasteign við P og hitt vegna kaupa hans á húseign við Æ af afa sínum. Voru bæði bréfin tryggð með veði í fasteigninni við Æ. J krafðist ennfremur að Þ greiddi félagsbúi þeirra húsaleigu fyrir afnot af húseigninni við P. Í dómi Hæstaréttar sagði að ráða mætti af gögnum málsins að aðilar hefðu haft fjárhagslegt bolmagn til að kaupa fasteignina við P. Ekki væri getið neinnar skuldar við afa Þ í skattframtölum aðila og ekki sýnt fram á að afinn hefði getið skulda aðila við sig á sínum skattframtölum. Þá væri óumdeilt að J hafi verið flutt burt af heimilinu er veðskuldabréfunum var þinglýst og að hún hafi ekki fengið vitneskju um útgáfu þeirra fyrr en seint í október eða byrjun nóvember. Afi Þ bar fyrir skiptarétti að hann hefði aldrei gengið eftir greiðslu bréfanna og myndi ekki gera það af skyndingu gagnvart Þ. Samkvæmt gögnum sem lögð voru fyrir Hæstarétti hefði veðskuldabréfunum verið aflýst af húseigninni við Æ 5. apríl 1991 hún verið seld 19. sama mánaðar. Var upplýst við málflutning að ekkert hefði verið greitt af bréfunum. Þegar litið var til allra þessara atriða var talið að J hefði sýnt nægilega fram á að umrædd veðskuldabréf fælu ekki í sér staðfestingu á raunverulegri skuld aðila við afa Þ. Var krafa hennar, þess efnis að þessi skuldabréf yrðu ekki dregin frá hjúskapareign Þ, því tekin til greina. Hins vegar var kröfu hennar um að Þ greiddi húsaleigu til félagsbúsins hafnað, enda hefðu þau bæði átt rétt á að búa í húsinu uns leyfisbréf til skilnaðar að borð og sæng hafði verið gefið út. Eftir það hefði Þ ennfremur verið heimilt búa í því, enda væri það hjúskapareign hans.

Fjársvik

P var m.a. sakfelldur fyrir fjársvik með því að hafa látið viðgangast að teknar væru út vörur hjá J hf. fyrir félag hans H hf. af verkstjórum þess án þess að greiða fyrir þær. P mátti sem framkvæmdastjóri H hf. gera sér grein fyrir vonlausri fjárhagsstöðu félagsins þegar úttektirnar fóru fram og bar að koma í veg fyrir þær en ekki var annað komið fram en að starfsmenn J hf. hefðu verið grandlausir um greiðslustöðu fyrirtækis hans. Háttsemi hans þótti varða við 248. gr. almennra hegningarlaga um fjársvik. Auk þess var P sakfelldur fyrir brot gegn lögum um söluskatt, fjárdrátt, brot á lögum um staðgreiðslu opinberra gjalda, tékkalagabrot og skilasvik. Honum var gert að sæta fangelsi í 9 mánuði, þar af 3 mánuði óskilorðsbundna. Þá var hann dæmdur til að greiða 3.500.000 krónur í sekt. Sjá Söluskattur. Staðgreiðsla skatta. Skyldusparnaður. Tékkar. Skilasvik. ...

509

H var ákærður fyrir fjársvik með því að hafa fengið verslun til lánsviðskipta við fyrirtæki sitt, T hf., og gekk hann í persónulega ábyrgð. Leyndi H því að hann var eignalaus og bú hans var tekið til gjaldþrotaskipta skömmu síðar. Tók hann út vörur en T hf. var ókleift að greiða skuldina sökum þess að það var illa statt fjárhagslega og stefndi í gjaldþrot. Þá sá H um að gerðir voru af hálfu T hf. kaupsamningar um kaup á sumarhúsum án þess að nokkuð væri gert af hálfu T hf. til að efna þá, heldur notaði H andvirðið til að rétta af annan rekstur T hf. Var H sakfelldur og dæmdur í tólf mánaða fangelsi, en þar af voru níu mánuðir skilorðsbundnir. Þá var H dæmdur til greiðslu skaðabóta.

807

G var ákærður fyrir tékkasvik, með því að hafa í nafni fyrirtæki síns X hf. gefið út tvo tékka á reikning fyrirtækisins í nafngreindum banka í Þýskalandi, án þess að innistæða væri fyrir þeim á reikningunum, og framselt tékkana í Búnaðarbanka Íslands, og þannig haft af bankanum fé. Talið var að ekki væri nægilega sannað, að ákærða hefði verið ljóst við útgáfu fyrri tékkans, að innistæða á reikningnum væri ekki fullnægjandi. Hafði ákærði þar með ekki beitt þeim blekkingum við sölu á fyrri tékkanum, að sakfelling samkvæmt 248. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940 ætti við. Hins vegar yrði að sakfella hann fyrir brot gegn 73. gr. laga nr. 94/1933, sbr. 1. gr. laga nr. 35/1977, enda yrði að skilja höfnun greiðslubankans á innlausn þessa tékka á þann veg, að innistæða fyrir tékkanum hefði ekki verið næg. Hvað varðaði útgáfu á síðari tékkanum var talið sannað að ákærði hefði gert sér grein fyrir því að innistæðu vantaði fyrir honum. Hefði

- ákærði þannig notfært sér traust starfsmanna Búnaðarbankans til að koma tékkanum í verð og var G því sakfelldur fyrir brot á 248. gr. almennra hegningarlaga hvað varðaði þann tékka. Var G dæmdur í 6 mánaða skilorðsbundið fangelsi. 1122
- E var sakfelldur fyrir skjalafals í 17. ákæruliðum. Fyrir Hæstarétti krafðist E mildunar refsingar. Við ákvörðun viðurlaga leit héraðsdómur meðal annars til 77. og 78. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940, svo og þess að brot ákærða voru stórfelld og að um verulegar fjárhæðir hefði verið að ræða. Hins vegar var einnig litið til þess að ákærði játaði brot sín hreinskilningslega. Með vísan til þessa var niðurstaða héraðsdóms staðfest um að dæma E til 15 mánaða fangelsisrefsingar. 1198
- K var sakfelldur fyrir fjársvik með því að hafa selt tékka sem hann hafði í heimildarleysi tekið úr tveimur tékkheftum S, auk annarra brota. Var K dæmdur í tveggja ára fangelsi. Sjá Skjalafals. Rán. 1728
- H var sakfelldur fyrir að hafa notað í staðgreiðsluviðskiptum tékka, þrátt fyrir að hann ætti ekki innistæðu fyrir andvirðinu auk fleiri brota. Með brotunum rauf H skilorð. Var hann dæmdur í 10 mánaða fangelsi. Sjá Þjófnaður. Tilraun. Skilorðsrof. 1868
- B var sakfelldur fyrir að hafa selt í verslun tékka sem hann gaf út í eigin nafni úr stolnu tékkhefti án þess að eiga innistæðu fyrir andvirði tékkans. B var einnig sakfelldur fyrir að hafa tekið á leigu bifreið hjá bílaleigu og ekið í sex daga án þess að greiða leigugjaldið. Þá var hann sakfelldur fyrir að hafa blekkst BG til að greiða sér fyrirframgreitt leigugjald fyrir tveggja herbergja íbúð, sem B hafði engan umráðarétt yfir og haft peningana til eigin nota. B var jafnframt sakfelldur fyrir að hafa tekið á leigu hótélherbergi og neytt þar veitinga en horfið af hótelinu án þess að greiða hótélreikninginn. Var háttsemi B talin varða við 248. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940. B var einnig sakfelldur fyrir önnur brot. Var hann dæmdur í tólf ára fangelsi og greiðslu skaðabóta og sakarkostnaðar. Sjá Likamsárás. Húsbrott. Nauðgun. Rán. Ölvun við akstur. 1947
- G var gefið að sök að hafa fengið K fyrir hönd Hávöxtunarfélagsins hf. til að kaupa af sér fimm veðskuldabréf, öll samin og út gefin 8. febrúar 1988 af G til V sem kröfuhafa, hvert að fjárhæð 500.000 krónur, tryggt með 11. samhliða veðréttindi í fasteign ákærða, með því að hafa látið ógetið um í bréfunum og leynt væntanlega kaupendur vísitölutryggðri veðskuld við Íðnlánasjóð, sem hvíldi á 1. samhliða veðrétti eignarinnar. Taldist þetta brot varða við 248. gr. laga nr.

19/1940. Er G samdi veðskuldabréfin hafði hann eingöngu til hliðs- sjónar veðbókavottorð. Það var talið gáleysislegt af hans hálfu með tilliti til þess að á fasteign þeirri sem hann veðsetti voru áhvílandi margar veðskuldir og sumar allgamlar orðnar. Hins vegar var talið að G hlyti að gera sér grein fyrir því að upptalning áhvílandi veð- skulda yrði endurskoðuð hjá borgarfégetaembættinu við þinglýsingu bréfanna og athugasemd skráð á þau. Þá var litið til þess að G gaf veðskuldabréfin út gagngert til að selja þau verðbréfafyrirtæki, og hefði mátt búast við því að fram færi rækileg könnun á áhvílandi veðskuldum. Með vísan til þessa var ekki talin sönnun fyrir því að G hefði með vísitandi hætti látið hjá líða að tilgreina á skulda- bréfunum eina af áhvílandi skuldum við Iðnlánasjóð. Var hann því sýknaður af þessum ákærulið. Hann var hins vegar sakfelldur fyrir brot gegn 30. gr. laga nr. 45/1987 um staðgreiðslu opinberra gjalda fyrir að hafa haldið eftir og skráð sem frádrátt til greiðslu opinberra gjalda á launaseðli starfsmanns síns. G varð ekki dæmd sérstök refs- ing í máli þessu. Þá átaldi Hæstiréttur þann drátt sem varð á máls- meðferðinni.	2273
Sjá Tékkasvik	1770

Fjölþýlishús

Á húsfunði eignarinnar N í Reykjavík var tekin ákvörðun um að taka til-
boði verktakans G um standsetningu lóðar og bílastæðis við húsið.
Í málinu krafði verktakinn, GA og Á um greiðslu eftirstöðva reikn-
ings fyrir verkið en allir aðrir sameigendur hússins höfðu greitt sinn
hluta verksins. Af hálfu GA og Á var því haldið fram í málinu að
þau hefðu aldrei samþykkt að taka tilboði G og því hefði ekki komist
á samningur milli þeirra og hefði G, svo og sameigendum þeirra
verið það kunnugt. Talið var að um ákvarðanatöku sem þessa gildi
reglugerð um samþykktir fyrir húsfélög nr. 280/1976. Í 1. gr. reglu-
gerðarinnar er kveðið á um að æðsta vald í málefnum húsfélagsins
sé í höndum almenns fundar þess þar sem meiri hluti atkvæða ræður
úrslitum og að atkvæði hvers félagsmanns sé miðað við eignarhluta
hans. Þar sem ákvörðunin um að taka tilboði G hafði verið tekin á
fundi húsfélagsins og samþykkt með meiri hluta atkvæða, voru GA
og Á bundin af þeirri ákvörðun. Var krafa G um greiðsluskyldu GA
og Á því tekin til greina.

Flutningssamningur

Sjá Farmskírteini	1418
-------------------------	------

Flýtimeðferð

Sjá Stjórnsýsla	603
Sóknaraðilar kröfðust þess að úrskurði héraðsdómara yrði hrundið og málið sætti flýtimeðferð. Talið var að heimild til kæru úrskurðar héraðsdómara varðandi flýtimeðferð á máli samkvæmt XIX. kafla laga nr. 91/1991 væri takmörkuð við synjun um útgáfu stefnu. Þar sem slíku var ekki til að dreifa í málinu brast lagaskilyrði til kæru úrskurðarins. Var kærumálinu því vísað frá Hæstarétti.	1511

Fordæmi

Sjá Sölugjald	844
---------------------	-----

Forföll

Sjá Ómerking	665
--------------------	-----

Forgangskrafa

Sjá Gjaldþrotaskipti	65
----------------------------	----

Forkaupsréttur

Ekki var talið að forkaupsréttur yrði virkur við eigendaskipti sem yrðu fyrir erfðir. Tveir af ellefu erfingjum leystu til sín hluta hinna í tilteknum eignum við skiptameðferð á dánarbúi móður þeirra og var ráðstöfunin þáttur í skiptum búsins. Var talið að eigendaskipti þessi væru þess eðlis að forkaupsréttur B stæði þeim ekki í vegi. Hafnað var kröfum B um að forkaupsréttur hans að eignum umrædds dánarbús yrði úrskurðaður gildur.	1775
P og Ó gerðu tilboð í jörðina K og fleiri jarðir 9. nóvember 1987. Þ, eigandi jarðarinnar K, sendi Ó tilboðið með bréfi 16. nóvember 1987 og bauð honum sem ábúanda að neyta forkaupsréttar í samræmi við ákvæði jarðalaga nr. 65/1976. Kom þar fram að hlutdeild jarðarinnar í heildarverði tilboðsins væri 6.000.000 krónur. Ó kvaðst hafa gert það strax ljóst að hann teldi uppsett söluverð of hátt og því myndi hann neyta allra úrræða til að fá jörðina keypta á verði og með skilmálum sem eðlilegir mættu teljast. Fékk hann dómkvadda matsmenn til að meta söluverð eignanna. Lögmaður Þ taldi að engin skilyrði væru til mats samkvæmt 34. gr. jarðalaga og að Ó gæti aðeins neytt for-	

kaupsréttar gegn greiðslu 6.000.000 krónur. Samkvæmt niðurstöðu hinna dómkvöddu matsmanna var eðlilegt kaupverð jarðarinnar K 2.200.000 krónur. O krafðist þess að ógiltur yrði kaupsamningur um sölu á jörðinni K milli Þ annars vegar og P og Ó hins vegar og að Þ yrði gert skylt að afsala sér jörð þessari með mannvirkjum, gögnum og gæðum sem henni fylgdu og voru í eigu Þ, gegn greiðslu matsverðs jarðarinnar með sömu skilmálum og þeim sem kaupsamningurinn geymdi. Fram kom í málinu að jörðin K hefði eingöngu verið seld sem hluti af heild, þar sem aðaláhugaefni kaupenda hefði verið veiðirétturinn í ánni H. O væri hins vegar í þeirri aðstöðu að tæki hann forkaupsréttarboðinu á tilgreindu verði yrði hann engu að síður að leita skilyrta úrræða 3. gr. laga nr. 76/1970 um lax- og silungsveiði til að leysa til sín veiðiréttinn fyrir jörðinni. Hann væri því að greiða fyrir þessa hagsmuni án þess að eignast þá. Taldi Hæstiréttur að mati hinna dómkvöddu matsmanna hefði ekki verið hnekkð og Þ, P og Ó hefðu ekki sýnt fram á að hægt hefði verið að fá herra verð en matsverðið fyrir jörðina hefði hún verið seld ein og sér. Væri því fram komið að verð það sem jörðin hefði verið boðin O á væri óeðlilega hátt og hefði það mátt vera Þ, P og Ó ljóst er forkaupsréttur var boðinn á hinu tilgreinda verði. Var krafa O tekin til greina. Sjá Stjórnarskrá.	1820
Sjá Stjórnsýsla	108
<i>Forsjá</i>	
Sjá Börn	127
<i>Framfærsla</i>	
Sjá Erfðir	2119
Sjá Seta í óskiptu búi	767

Framlagning skjala

K krafðist þess að L yrði gert óskylt að leggja fyrir dóm gögn, sem héraðsdómur hafði úrskurðað, að kröfu Ó, að leggja skyldi fyrir dóminn í trúnaði og gegn þagnarskyldu. Gögn þessi vörðuðu kröfugerð K á hendur L um aukagreiðslur og leiðréttingar vegna verksamnings þeirra um virkjunarframkvæmdir við B. Ó var undirverktaki K samkvæmt sérstökum samningi, sem L átti enga aðild að. K lagði á það áherslu að grundvöllur þessara tveggja verksamninga væri mismunandi og framlagning gagnanna væri til þess fallin að flækja málið

enn frekar. Var talið að Ó hefði ekki gert viðhlítandi grein fyrir því hvað það væri sem hann hygðist sanna með hinum umbeðnu gögnum. Þá hefði hann ekki heldur gert það sennilegt að þau gögn gætu skipt máli um úrlausn þeirrar kröfugerðar, sem hann hafði uppi á hendur K eða að forráðamönnum L væri skylt að bera vitni um efni þeirra eða afhenda þau án tillits til málsins, sbr. 3. mgr. 67. gr. laga nr. 91/1991 um meðferð einkamála. Var L því óskylt að leggja hin umbeðnu gögn fyrir héraðsdóm og hinn kærði úrskurður því felldur úr gildi.

1364

S hf. höfðaði meiðyrðamál gegn S. Aðilar höfðu lagt fram fjölmörg skjöl, seint og óskipulega, þar á meðal voru sum tvíframlögð. Þá hafði S hf. lagt fram 51 skjal á erlendu máli, án þess að fram kæmi að hvaða leyti byggt væri á efni þeirra og án þess að þeim fylgdi þýðing. Taldi héraðsdómur að málið væri með þessum hætti þegar orðið miklum mun umfangsmeira og erfiðara viðfangs en efni stæðu til og málsmeðferðin bryti í bága við meginregluna um greiða málsmeðferð og skýran og skipulegan málatilbúnað, auk ýmissa ákvæða réttarfarslaga. Var málinu því vísað frá héraðsdómi. Hæstiréttur taldi að þegar lítið væri á málið í heild yrði að fallast á það með héraðsdómara að meðferð þess hlyti að vera vanda bundin og líkleg til að verða flókin. Var því talið varhugavert að hafna því mati hans að ástæða væri til að vísa málinu frá dómi eins og því væri komið. Var hinn kærði úrskurður því staðfestur.

1386

Frávísun

Sóknaraðilar höfðuðu mál þetta vegna ágreinings um uppgjör björgunarlauna. Samkvæmt 14. gr. laga nr. 18/1976 um ákvörðun björgunarlauna, á ákvörðun um björgunarlaun, þegar í hlut eiga skip, sem falla undir lögin, undir stjórn viðkomandi félags, ef skipin væru bæði tryggt hjá sama félagi. Sóknaraðilar töldu ofangreint ákvæði brjóta í bága við jafnréttisreglu stjórnarskrárinnar og meginreglur mannréttindasáttmála um jafnrétti, auk þess sem vísað var til 76. gr. stjórnarskrárinnar. Í dómi héraðsdóms sem staðfestur var í Hæstarétti var talið að málsástæður þessar væru svo verulega vanreifadar að vísa yrði máli þessu frá dómi ex officio.

2181

Sjá Nauðungarsala

1462

Frávísun að hluta

Sjá Fiskveiðibrot

1246

Frávísun frá héraðsdómi að hluta

Sjá Aðild	603
-----------------	-----

Frávísun máls frá héraðsdómi

Máli K hf. var vísað frá héraðsdómi þar sem orðalag stefnu um að hverjum málið beindist var ekki svo glöggð sem skyldi. Var K hf. ekki talið hafa skýrt það nægilega á hverju kröfur þess voru byggðar og því ekki lagt nauðsynlegan grundvöll að málshöfðun sinni. Sjá Aðfinnslur.	876
Staðfestur var frávísunarúrskurður héraðsdóms í ærumeiðingarmáli Ú gegn varnaraðilum. Tekið var fram í dómi Hæstaréttar að í meiðyrðamáli væri óhjákvæmilegt að tilgreina í stefnu þau ummæli í meiðyrðamáli sem átalín væru, og rök fyrir því að ærumeiðingar fælust í þeim. Þá var tekið fram að sérstaklega ætti að fjalla um einstök ummæli, ástæður fyrir því, að beita ætti viðurlögum vegna þeirra, og lýsing á því í hvern flokk ærumeiðinga hver einstök átalínna ummæla ættu að falla, og rök fyrir því.	2106
Staðfestur var úrskurður héraðsdóms um að vísa máli þessu frá héraðsdómi. Talið var að stefnan í málinu hefði ekki fullnægt skilyrðum 80. gr. laga nr. 91/1991.	2253
Sjá Aðild skv. 3. mgr. 25. gr. eml.	1304
Sjá Ákæra	1296, 1844
Sjá Ákærvald	300
Sjá Áskorunarmál	431
Sjá Brenna	1844
Sjá Gagnsök	16
Sjá Ómerking	223, 308, 831, 1590, 1620, 1814, 1905, 2099
Sjá Stefna	822
Sjá Tékkabrot	560
Sjá Öryggisgæsla	1844

Frávísun máls frá Hæstarétti

Ó áfrýjaði máli gegn A til Hæstaréttar. Við þingfestingu óskaði hann eftir fresti sem síðan var framlengdur tvisvar. Þar sem Ó hafði enga skýringu gefið á því af hverju fresturinn hefði ekki nýst honum til að búa mál sitt til flutnings var ekki talið hægt að veita honum frekari frest gegn andmælum A. Var málinu því vísað frá Hæstarétti.	960
Í málinu hafði E fengið áfrýjunarstefnu þingfesta í Hæstarétti og eftir það 8 sinnum fengið frest til að búa mál sitt til flutnings fyrir réttinum.	

Óskaði E nú eftir frekari fresti en af hálfu stefnda F í málinu var frekari fresti mótmælt. Að mati Hæstaréttar hafði E enga skýringu gefið fyrir því af hverju sá frestur er honum hafði verið veittur hingað til hefði ekki nýst honum. Var frekari fresti hafnað og málinu vísað frá Hæstarétti.	1254
X var sakfelld fyrir brot gegn 1. mgr., sbr. 2. mgr. 164. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940. Með vísan til 16. gr. sömu laga var ákærðu ekki refsað í málinu þar sem talið var að refsing væri ólíkleg til að bera árangur í máli X sem haldin var geðsjúkdómi. Við munnlegan málflutning í héraði gerði sækjandi málsins varakröfu um að ákærða yrði látin sæta öryggisgæslu á viðeigandi stofnun og vísaði dómari kröfunni frá þar sem hennar hafði ekki verið getið í ákæruskjali, sbr. 116. gr. og 117. gr. laga um meðferð opinberra mála nr. 19/1991. Í dómi Hæstaréttar kom fram að þar sem héraðsdómarinn hefði hafnað umræddri kröfu ákæruvaldsins og dæmt efnisdóm í málinu, yrði frávísunin ekki borin undir Hæstarétt með kæru. Var málinu því vísað frá Hæstarétti.	1255
Útburðarmáli var vísað frá Hæstarétti, þar sem aðilar málsins höfðu ekki lengur réttarhagsmuni af því að hinn kærði úrskurður kæmi til endurskoðunar. Lögð voru fyrir Hæstarétt gögn um að umrætt húsnaði hefði verið rýmt og það afhent S.	1490
Sjá Flýtimeðferð	1511
Sjá Frestur	285, 439, 440, 441, 1973
Sjá Gagnaöflun frá þriðja manni	445
Sjá Heimsóknarbann	1976
Sjá Húsleit	1970
Sjá Nauðungarvistun	1535
Sjá Útvist í héraði	130
Sjá Þvingunarúræði samkvæmt 11. kafla laga nr. 19/1991	1851

Frávísunarkröfu hrundið

Ekki voru talin efni til að verða við kröfu G, sem sætti ákæru vegna líkamsárásar, um frávísun ákærunnar þar sem almannahagsmunir krefðust ekki málsóknar gegn henni, sbr. 2. mgr. 217. gr. almennra hegningarlaga. Sjá líkamsárás.	295
Sjá Félagsdómur	8, 1152

Frávísunardómur staðfestur.

- H höfðaði mál á hendur Á og krafðist þess að hann yrði dæmdur til að greiða sér skuld vegna skuldabréfa sem gefin voru út vegna bifreiðakaupa. Talið var að H hafi ekki lagt fram nægileg gögn um ógjaldfærni skuldara bréfanna og ábyrgðarmanna. Þótti málið því svo verulega vanreifað að ekki yrði lagður á það efnisdómur og var því vísað frá dómi *ex officio*. 667
- Máli V og K var vísað frá héraðsdómi. Var málatilbúnaði þeirra talið mjög ábótavant og við þingfestingu málsins komu fram breyttar dómkröfur. Var kröfugerð þeirra talin óskýr og ruglingsleg og málsástæður ekki hnitmiðaðar. Þá höfðuðu V og K framhaldssök en skilyrðum laga um höfðun framhaldssakar var ekki fullnægt. Þá voru ómerkt ummæli í greinargerð V og K í héraði. 951

Frávísunardómur úr gildi felldur

- R stefndi S, J og RS og krafðist bóta vegna líkamstjóns sem rekja mætti til mistaka R og J sem lækna. Héraðsdómur vísaði málinu frá þar sem mjög þótti skorta á skýrleika í málatilbúnaði þegar málið hafi verið höfðað. Hæstiréttur taldi kröfugerðina vera nægilega skýra sem grundvöll fyrir meðferð málsins fyrir dómi. Færi það nokkuð eftir efnislegum málsástæðum S, J og RS hverra nýrra gagna þurfi við áður en málið verði tekið til aðalmeðferðar. Gætu S, J og RS sjálfir bætt úr því sem miður þætti fara í því efni eða skorað á R að bæta úr því. Samkvæmt 3. mgr. 101. gr. laga nr. 91/1991 beri dómara að fylgjast með öllum atriðum og kosta kapps um að yfirlýsingar aðila verði nægilega glöggar. Geti hann lagt fyrir aðila að afla gagna. Verði aðilar ekki við áskorunum hans geti það leitt til frávísunar á síðari stigum málsins. Var úrskurður héraðsdóms því felldur úr gildi. 669
- Hæstiréttur felldi frávísunardóm Héraðsdóms Reykjavíkur úr gildi. Héraðsdómari hafði talið að nauðsynlegt hefði verið að fá dómkvadda sérfróða og óvilhalla matsmenn til að láta í ljós álit sitt á kröfunum. Taldi Hæstiréttur að úr því hefði mátt bæta og héraðsdómara hefði verið rétt að láta það til sín taka, sbr. 2. og 3. mgr. 101. gr. laga nr. 91/1991 um meðferð einkamála, áður en hann vísaði málinu frá héraðsdómi. Þá var talið að málatilbúnaður L væri að öðru leyti með þeim annmörkum að varðað skyldi frávísun málsins. 1532
- Þ kærði úrskurð héraðsdóms þar sem máli hans á hendur F var vísað frá dómi. Ekki þóttu verða þeir annmarkar á málatilbúnaði, að ekki

mætti bæta úr þeim í rekstri málsins. Var því ekki talið að skilyrði hefði verið til þess að vísa málinu frá héraðsdómi. Hinn kærði úrskurður var því felldur úr gildi.	2265
Sjá Aðild	1189

Frávísunarúrskurður felldur úr gildi.

Héraðsdómari vísaði máli F gegn G o.fl. frá dómi með vísan til 2. mgr. 116. gr. laga nr. 91/1991 þar sem hann taldi þá kröfu sem málið snerist um þegar hafa verið dæmda að efni til. Hæstiréttur felldi úrskurðinn úr gildi þar sem ekki var talið að krafan hefði verið dæmd og að F væri því rétt að hafa hana uppi í dómsmáli.	272
Héraðsdómari vísaði máli ákæruvaldsins frá dómi þar sem málið væri stórlega vanreifað af þess hálfu að því er gagnaöflun varðaði og dómkröfur þess skilyrtar og því ódómhæfar. Fyrir Hæstarétti gaf ákæruvaldið yfirlýsingu um það atriði sem héraðsdómari taldi vanreifað. Var talið að héraðsdómara hafi verið rétt að leita eftir skýrri yfirlýsingu ákæruvaldsins áður en hann vísaði málinu frá dómi. Var hinn kærði úrskurður því felldur úr gildi og málinu vísað heim í hérað til efnismeðferðar.	826

Frávísunarúrskurður staðfestur.

Sjá Ákæruvald	12
Sjá Félagsdómur	1251
Sjá Vanreifun	350

Frelsissskerðing

J og D voru ákærðir fyrir sifskaparbrott og frelsissviptingu með því að hafa í samvinnu við þrjá aðra menn numið telpurnar E og A, sem var dóttir J, á brott með sér í heimildarleysi og með blekkingum af hóteli í Reykjavík í því skyni flytja þær báðar úr landi og koma þeim í varanlega umsjá feðra sinna. Talið var fráleitt að ætla að brottflutningur telpnanna hefði átt sér stað með vitund og vilja móður þeirra. Þótti sannað að undirbúningur og framkvæmd brottflutningsins hefði farið fram með fullri vitund og vilja D og hann sakfelldur fyrir þá háttsemi sem hann var ákærður fyrir og varðaði brott hans við 193. gr. og 2. mgr., sbr. 1. mgr. 236. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940. Þá þótti einnig sannað að J hefði verið ljóst að verið væri að flytja telpurnar á brott án vitundar og vilja móður þeirra og í bága við íslensk lög. Með þátttöku sinni í athæfinu var talið að hann hefði

bakað sér refsíabyrgð samkvæmt 193. gr. almennra hegningarlaga að því er báðar telpurnar varðaði en einnig samkvæmt 1. mgr. 226. gr. sömu laga að því er E varðaði. Refsing D var ákveðin 2ja ára fangelsi en J gert að sæta fangelsi í 8 mánuði þar af 6 mánuði skilorðsbundna. Sératkvæði. Sjá Sifskaparbrot, Börn.

578

Frelsisvipting

H, breskur ríkisborgari, var ákærður fyrir að hafa veist að X á vinnustað hennar með hníf í hendi og með líkamlegu ofbeldi og hótunum um að beita hnífnum þröngvað henni nauðugri með sér í bifreið að heimili hennar og þar á sama hátt þröngvað henni til holdlegs samræðis. Talið var sannað að H hafi með ofbeldi þröngvað X til að koma með sér af vinnustað hennar, en eins og sönnunargögnum var háttað þótti þó ekki fyllilega sannað að H hafi ógnað X með hnífi. Talið var að með atferli sínu hafi H svipt X frelsi, þannig að varði við 226. gr. almennra hegningarlaga. Með hliðsjón af því sem gerðist áður og þess sem fram kom um andlegt ástand X þótti ekki varhugavert að leggja framburð hennar til grundvallar um það sem gerðist í íbúð hennar. Var H því einnig sakfelldur fyrir nauðgun. Refsing H var ákveðin tvö ár og sex mánuðir. Þá var honum vísað úr landi eftir úttekt refsingar.

Sjá Sifskaparbrot

890

906

Frestur

Fallist var á að rétt væri að fresta meðferð ágreiningsmáls um kröfu S þess efnis að bú J yrði tekið til gjaldþrotaskipta þar til séð væri fyrir enda opinberrar rannsóknar um ætluð umboðssvik S gagnvart J vegna víxils sem krafan var byggð á, sbr. 3. mgr. 102. gr. laga nr. 91/1991 um meðferð einkamála og 2. mgr. 178. gr. laga nr. 21/1991 um gjaldþrotaskipti.

Máli G á hendur M var vísað frá Hæstarétti þar sem rúmir 15 mánuðir voru liðnir frá útgáfu síðari áfrýjunarstefnu í því. Hafði hún ekki nýtt sér þennan frest til að búa málið til flutnings fyrir Hæstarétti og ekki enn aflað sér dómsgerða. Var hún ekki talin geta réttlætt þessa töf og þótti ekki fært að veita frekari frest í málinu gegn andmælum M.

S hf., sem fengið hafði frest ellefu sinnum vegna málareksturs fyrir Hæstarétti, óskaði í þinghaldi enn eftir fresti. Af hálfu þrotabús H hf. var frestbeiðninni mótmælt. Í dómi Hæstaréttar kemur fram að S hf.

50

285

- hafi enga skýringu á því gefið af hverju frestur sá sem félagið hafði haft til að búa mál sitt til flutnings fyrir Hæstarétti hafi ekki nýst því. Við svo búið þótti ekki fært að veita S hf. frekari frest í málinu og bar að vísa málinu frá Hæstarétti. 439
- E o.fl. sem fengið höfðu frest sjö sinnum vegna málareksturs fyrir Hæstarétti, óskuðu í þinghaldi enn eftir fresti. Af hálfu S hf. var frest-beiðninni mótmælt. Í dómi Hæstaréttar kemur fram að réttinum hafi ekki borist dómsgerðir, ágrip og greinargerðir í málinu. Með bréfi lögmanns E o.fl. hafi verið fallið frá kröfu um frekari frest í málinu. Samkvæmt því bar að fella málið niður. 440
- H hf., sem fengið hafði frest fimm sinnum vegna málareksturs fyrir Hæstarétti, óskaði í þinghaldi enn eftir fresti. Af hálfu L var frest-beiðninni mótmælt. Í dómi Hæstaréttar kemur fram að H hf. hafi enga skýringu á því gefið af hverju frestur sá sem félagið hafði haft til að búa mál sitt til flutnings fyrir Hæstarétti hafi ekki nýst því. Við svo búið þótti ekki fært að veita H hf. frekari frest í málinu og bar að vísa málinu frá Hæstarétti. 441
- Í og N kærðu úrskurð héraðsdómara um að Þ yrði veittur frestur til þess að koma að frekari gögnum í málið fyrir endurflutning þess og dómtöku og kröfðust þess að lagt yrði fyrir héraðsdómara að ákveða endurflutning málsins. Í dóminum var fjallað um að samkvæmt 104. gr. laga nr. 91/1991 um meðferð einkamála gæti héraðsdómari eftir dómtöku máls gefið aðilum kost á öflun gagna, þegar svo stæði á sem í lagagreininni segði, teldi hann þess þörf. Væri héraðsdómara heimilt samkvæmt ákvæðinu að fresta máli á eindæmi sitt eftir þörf-um í þessu skyni. Var talið að úrskurður héraðsdómara um gagna-öflun samkvæmt nefndu lagaákvæði og frestun máls ex officio vegna hennar sætti ekki kærur til Hæstaréttar samkvæmt h-lið 1. mgr. 143. gr. nr. 91/1991 og um aðra heimild til kærur slíks úrskurðar var ekki um að ræða. Var kærumálinu vísað sjálfkrafa frá Hæstarétti. 1973

Fuglafriðun

- V og Þ voru ákærðir fyrir brot gegn lögum um fuglaveiðar og fugla-friðun með því að hafa tekið tvo ófleyga fálkaunga úr hreiðri og farið með þá í skipinu Norrænu til Danmerkur í því skyni að selja þá og hafa tekið tvo ófleyga smyrilsunga úr hreiðri og haft þá í íbúð Þ þar sem rannsóknarlögreglumenn fundu þá. V og Þ játuðu brot sín. Við ákvörðun refsingar var litið til þess að brotin voru framin gegn viðkvæmri náttúru landsins í þeim tilgangi að hagnast verulega á

þeim. Þá yrði ekki annað séð en að fuglarnir hafi sætt illri meðferð í vörslum þeirra. Var refsing þeirra ákveðin þriggja mánaða fangelsi, en fullnusta tveggja mánaða af refsingu þ var frestað skilorðsbundið, auk sektar.	1049
<i>Fuglaveiðar</i>	
Sjá Fuglafriðun	1049
<i>Fyrirtæki</i>	
Sjá Kaup	1628
<i>Fyrirvari</i>	
Sjá Veðskuldabréf	1879
<i>Fyrning</i>	
Í málinu var m.a. deilt um hvort launaskattur sem Tollstjórinn í Reykjavík krafði E hf. um fyrir fyrstu fjögur tímabil ársins 1985 væri fyrndur, sbr. 3. gr. fyrningarlaga nr. 14/1905. E hf. stóð ekki skil á launaskatti af launum áranna 1985 og 1986 á gjalddögum lögum samkvæmt. Vegna þessarar vanrækslu E hf. fór álagning ekki fram fyrr en í júlí 1986 fyrir launaskattstímabilin 1985, sem hér var um deilt, sbr. 3. mgr. 5. gr. laga nr. 14/1965 um launaskatt. Var launaskattur þessi því ófyrndur, sbr. 7. gr. laga nr. 14/1905 er stefna var birt í málinu 17. nóvember 1989 og krafa Tollstjóra um greiðslu hans því tekin til greina. Sjá Nauðasamningur.	85
Sjá Lax- og silungsveiði	1563, 1566
Sjá Skyldusparnaður	509
<i>Fyrning sakar</i>	
Sjá Meiðyrðamál	932
<i>Fyrningu hafnað</i>	
Sjá Greiðsla	713
<i>Fæðingarorlof</i>	
Sjá Ráðningarsamningur	1137
<i>Gagnaöflun</i>	
Sjá Ómerking	1504

Gagnaöflun frá þriðja manni

K hf. kærði til Hæstaréttar þá ákvörðun héraðsdómara að nánar tilgreind gögn í 2-3 möppum í vörslum þriðja aðila, L, yrðu lögð fyrir dóminn í máli milli K hf. og Ó, samkvæmt 1. mgr. 69. gr. laga nr. 91/1991. Krafðist K hf. þess að L væri óskýlt að leggja þessi gögn fram. Héraðsdómariinn í málinu sendi Hæstarétti athugasemdir sem rétturinn skildi með þeim hætti að með ákvörðuninni hafi ekki verið tekin afstaða til skyldu vörslumanns að afhenda Ó skjölin heldur myndi athugun dómsins á skjölunum ráða því hvort hann léti taka einhver eftirrit af hluta þeirra eða gera skýrslu um einhver þau atriði sem kæmu fram í þeim. Gegn andmælum K hf. varð héraðsdómur að kveða upp úrskurð um skyldu L til að afhenda héraðsdómi skjölin í trúnaði og gegn þagnarskyldu. Slíkur úrskurður yrði þá kæranlegur til Hæstaréttar samkvæmt d-lið 1. mgr. 143. gr. laga nr. 91/1991. Fyrr en til þess kæmi yrði það álitaefni ekki borið undir Hæstarétt. Bar því að vísa kærumálinu frá Hæstarétti. 445

Gagnsök

Mál var höfðað til greiðslu skuldar samkvæmt skuldabréfi. Krafa í gagnsök var ekki talin í samræmi við 4. mgr. 118. gr. laga um meðferð einkamála, en þar eru tæmandi taldar þær gagnkröfur sem heimilt er að hafa uppi í málum samkvæmt XVII. kafla laganna. Af þeirri ástæðu var gagnsakarkröfu vísað frá dómi. 16

Gallar

Sjá Fasteignakaup 132, 170
Sjá Lausafjárkaup 1624
Sjá Riftun 777, 1901

Galli

S og J keyptu einbýlishús af K. Áður en til afsals kom fengu þau dómkvadda matsmenn til að segja til um orsakir myndunar sprungna í gólfplötu hússins og leka eða rakamyndunar í lofti þess, segja fyrir um úrbætur og meta kostnað við þær. Þau höfðu áður borið fram kvörtun við K út af göllum á húsinu, en K hafði með öllu hafnað ábyrgð sinni á þeim. Hún hefði ekki staðið að byggingu hússins og hefði hvorki orðið vör við sprungur í gólfplötu né leka í húsinu. Hún hefði engu leynt S og J um ástand hússins er hún seldi þeim það. Þar sem gallar þessir stöfuðu hvorki af tilverknaði K né voru eða áttu að

vera henni kunnir, er hún seldi S og J húsið, yrði hún ekki talin bera ábyrgð á þeim gagnvart S og J. Sjá Málsástæður.	1693
Sjá Lausafjárkaup	623, 709, 2007
Sjá Umsýsluviðskipti	185
Sjá Verksamningur	1604

Gatnagerðargjöld

G, JE og JG deildu um gatnagerðargjöld af lóð sem G hafði keypt af JE og JG. Laut ágreiningurinn að því hvort gjöldin, sem JE og JG höfðu ábyrgst gagnvart G að búið væri að greiða af lóðinni, hafi átt að vera vegna einbýlishúss eða parhúss. Þau gjöld sem greidd höfðu verið voru af einbýlishúsalóðinni, en G hélt því fram að honum hefði við kaup á hinni umræddu lóð verið veittar þær upplýsingar að hin greiddu gjöld væru fyrir parhús. Kvað G það hafa verið ákvörðunarástæðu fyrir kaupum á lóðinni að gatnagerðargjöld af parhúsi væru greidd. Mismunurinn á þessum gjöldum nam 210.722 kr. og krafðist G greiðslu þeirra. Í málinu var talið ósannað að G hefði vitað eða mátt vitað, er hann gekk til samninga við JE og JG um kaup á hinni umræddu lóð, að upplýsingar um greiðslu gatnagerðargjalda af parhúsi hefðu misritast og væru rangar. Hefði G mátt treysta því, er hann afreð kaup á lóðinni, að greidd hefðu verið af henni gatnagerðargjöld vegna parhúss og þau væru að fullu greidd. Voru JE og JG samkvæmt þessu dæmdir til greiðslu skuldarinnar.	2279
--	------

Gerðardómur

B krafðist þess að tveimur gerðarmönnum yrði víkið frá störfum í gerðardómi, sem starfaði samkvæmt gerðardómssamningi, milli hans og L. Byggði hann kröfu sína á 9. gr. laga nr. 53/1989 um samningsbundna gerðardóma. Var talið að þar sem B héldi fram vanrækslu gerðarmannanna í starfi og þeim hefði ekki verið gefinn kostur á að mæta í málinu og taka til varna yrði að ómerkja hinn kærða úrskurð og vísa málinu heim í hérað til löglegar meðferðar og uppkvaðningarárskurðar á nýju.	1914
Sjá Frávísun	2181

Geymslugreiðsla

Sjá Nauðungarsala	1014
-------------------------	------

Gjafagerningur

G krafði O um greiðslu skuldar þar sem hún hafi farið með handhafa-skuldabréf í hans eigu í innheimtu og móttekið andvirði þess til eigin nota án heimildar hans. Hélt O því fram að G hafi afhent sér skuldabréfið til eignar, en hann hafi verið í fæði og þjónustu hjá sér í um hálf t. ár, auk þess sem hann hafi haft afnot af síma og bifreið. Voru ekki taldir nægar líkur fram komnar um að G hafi afhent O skuldabréfið til eignar og var O því dæmd til greiðslu skuldarinnar. 1026

Gjafsókn

J krafðist greiðslu virðisaukaskatts úr ríkissjóði, en hann taldi að leggja ætti virðisaukaskatt ofan á tildæmdan gjafsóknarkostnað. Talið var að dómsorðið hafi hljóðað um greiðslu úr ríkissjóði til talsmanns gjafsóknarhafa. Yrði við það að miða að sá hluti þess væri aðfararhæfur sem annað er í dómsorðinu greindi. Þá var talið að efnisleg ákvörðun dómsins væri bindandi fyrir aðila málsins og yrði samkvæmt 2. mgr. 116. gr. laga nr. 91/1991 ekki borin undir sama eða hliðsettan dómstól að nýju. Var málinu því vísað frá dómi. 683

Gjaldtaka

SE greiddi heimæðargjald vegna húsnæðis síns þegar hitakerfi þess var tengt við hitaveituna. Síðar byggði hann bílskúr á lóð sinni og krafðist S greiðslu á heimæðargjaldi vegna hans. Þar sem heimæð hitaveitu hafði ekki enn verið tengd við hitalögn í umræddum bílskúr og óvíst var hvort af því yrði var talið að lagaskilyrði brystu fyrir innheimtu gjaldsins vegna bílskúrsins. Var SE því sýknaður af kröfu S. 268

Gjaldþrot

A keypti af bræðrunum E og M í september 1987 hesthús, hlöðu, kaffistofu o.fl. á félagssvæði Fáks í Viðidal. Vegna vanefnda bræðranna varð A að greiða 20. apríl 1988 gjaldfallna skuld sér óviðkomandi, samtals 861.554,60 krónur, sem hvíldi með veði á hinni seldu eign. Skömmu áður hafði hann fengið í hendur veðskuldabréf hjá umboðsaðila bræðranna og átti bréfið að ljúka þessari skuld. A kvaðst hafa greitt í milli u.þ.b. eitt hundrað þúsund krónur. Í málinu var deilt um hvort afhending veðskuldabréfsins til A hefði verið greiðsla til hans á skuld, sem væri riftanleg, annað hvort samkvæmt 1. mgr. 54. gr. eða 61. gr. þágildandi gjaldþrotalaga nr. 6/1978. Í dómi Hæstaréttar

kom fram að um væri að ræða fasteignaviðskipti og væri veðskulda- bréf algengur og venjulegur greiðslueyrir í slíkum tilvikum í skiln- ingi 1. mgr. 54. gr. laga nr. 6/1978 enda þótt það væri útgefið af þriðja aðila. Þá var heldur ekki talið að riftunarskilyrðum 61. gr. sömu laga væri fullnægt. Samkvæmt þessu var A sýknaður af riftunarkröfur Þ, E og M.	2074
Sjá Aðför	2440

Gjaldþrotalög

Sjá Eignaréttarfyrrvari	1931
Sjá Ríkisábyrgð á launum	661
Sjá Ómerking	2186

Gjaldþrotaskipti

Fallist var á kröfu þrotabús K hf. um að rifta greiðslu K hf. til prentsmiðju Ó vegna prentskuldar, enda fór hún fram eftir frestdag, sbr. 1. mgr. 59. gr. gjaldþrotalaga nr. 6/1978. Var Ó dæmdur til endurgreiðslu fjárhæðarinnar.	35
E og þrotabú S deildu um stöðu kröfu E í þrotabúið en hún varðaði skil af hálfu þrotamanns á innheimtufé sem hann hafði fengið í sínar vörslur sem lögmaður. E taldi að krafan nyti forgangsréttar sam- kvæmt ákvæðum gjaldþrotalaga. Forgangsréttur sá sem E krafðist var talinn í samræmi við efni kröfunnar. Bar því að viðurkenna hana sem forgangskröfu.	65
Þrotabú NF hf. krafðist þess að rift yrði með dómi greiðslu skuldar NF hf. til bankans Í hf. sem fram fór með afhendingu nánar tilgreindra skuldabréfa sem gefin voru út af E, H og L, og að Í hf. endurgreiddi félaginu andvirði skuldarinnar. Fyrir lá að NF hf. var komið í fjár- þrot þegar stjórnendur þess ákváðu að leggja fram 90% hlutafjár við stofnun félagsins NK hf. Við þessar aðstæður voru skuldbindingar af hálfu NF hf. lítills virði og svo reyndist um skuldabréf það sem félagið var látið gefa út til greiðslu hlutafjár. Má líta á það sem mála- myndagerning og einskis virði. Stjórnendur NK hf. fengu lána fyrir- greiðslu hjá Í hf. og keypti Í hf. skuldabréfið í tengslum við hana með sjálfskuldarábyrgð NK hf. sem reyndist haldlaus. Í kjölfarið keypti Í hf. skuldabréf af E, H og L sem yfirtóku skuldbindingar NF hf. gagnvart NK hf. og leystu þar með til sín fyrrgreint skuldabréf. Þegar málsatvik voru virt í heild var talið augljóst að þrotabú NF hf. hefði ekki orðið fyrir fjárhagslegu tjóni í umræddum viðskiptum en	

myndi hins vegar hagnast á kostnað Í hf. ef kröfur þrotabúsins næðu fram að ganga. Eins og málinu var háttað voru ekki efni til þess að ágreiningi aðila yrði ráðið til lykta á grundvelli þeirra ákvæða gjaldþrotalaga sem þrotabúið bar fyrir sig. Var því Í hf. sýknað af kröfum þrotabúsins. Sératkvæði.

416

Þrotabú Ó krafðist þess að krafa hans yrði viðurkennd sem almenn krafa í þrotabú V hf. og að þeirri kröfu yrði skuldajafnað við samþykktu kröfu í þrotabú hans. Ágreiningur var um það hvort þrotabúi Ó væri heimilt að nota kröfu samkvæmt skuldabréfi, útgefnu af Ó og eigin konu hans fyrir hönd V hf. fimm vikum fyrir gjaldþrot félagsins til banka, til skuldajafnaðar gegn kröfu félagsins á hendur honum. Talið var að samkvæmt 101. gr. laga nr. 21/1991 gæti þrotabú Ó notað kröfu sína til skuldajafnaðar gegn kröfu þrotabús V hf. að því marki sem greiðst hefði upp í kröfu bankans. Var því fallist á kröfur þrotabús Ó.

1033

Á gekkst í persónulega ábyrgð gagnvart B vegna vöruúttektar Í hf. Að kröfu B hafði farið fram árangurslaust fjárnám hjá Á vegna kröfunnar. Krafðist B þess nú fyrir dómi að bú Á yrði tekið til gjaldþrotaskipta. Í málinu hélt Á því fram að fyrir lægi ábyrgð þriðja manns á kröfunni og því mætti ekki krefjast gjaldþrotaskipta á bú hans, sbr. 1. tl. 3. mgr. 65. gr. laga nr. 21/1991. Krafa B grundvallaðist á réttarsátt sem Á, Í og Þ gerðu við B um greiðslu kröfunnar. Bú Í hafði verið tekið til gjaldþrotaskipta en engar eignir fundist í félaginu. Þar sem Á hafði ekki lagt fram nein gögn sem sýndu fram á það að Þ ætti eignir, er tryggt gætu kröfu B, en sönnunarbyrðin um það atriði hvíldi á Á, yrði að telja kröfu B ekki nægilega tryggða með ábyrgð þriðja manns í skilningi áðurnefnds ákvæðis. Var því fallist á að kröfu B um að bú Á yrði tekið til gjaldþrotaskipta.

1185

Staðfestur var úrskurður héraðsdóms um að bú A hf. yrði tekið til gjaldþrotaskipta.

1276

Með úrskurði héraðsdóms var kröfu V hf. um að bú A hf. yrði tekið til gjaldþrotaskipta hafnað, þar sem talið var að árangurslaust fjárnám hjá A hf. gæfi ekki áreiðanlega mynd af fjárhag hans, sbr. 1. tl. 2. mgr. 65. gr. laga um gjaldþrotaskipti o.fl. nr. 21/1991. Í dómi Hæstaréttar kom fram að fyrirsvarsmaður A hf. hefði lýst því yfir við aðfarargerðina að eignir félagsins hafi ekki dugað til lúkningar gjaldföllum kröfum. Voru breyttar yfirlýsingar hans nú ekki studdar neinum gögnum og lýsing á lager þeim sem bent var á við gerðina, en ekki talinn nægja til lúkningar kröfunni, ekki komið fram. Væri

Því ósannað að hin árangurslausa aðfarargerð gæfi ekki rétta mynd af fjárhag A hf. og bú þess því tekið til gjaldþrotaskipta.	1309
Staðfestur var úrskurður héraðsdóms, þar sem hafnað var kröfu Í um að kröfur hans í þrotabú S nytu stöðu sem krafa utan skuldaraðar, en fallist var á að kröfur hans nytu réttar sem almennar kröfur í þrotabú S.	1493
Litið var svo á að málsvari Ó samkvæmt 62. gr., sbr. 2. mgr. 24. gr. laga nr. 90/1989 um aðför hefði verið til staðar við árangurslausa fjárnámssgerð hjá Ó. Taldi Hæstiréttur að sýslumanni hefði verið rétt, eins og á stóð, að ljúka fjárnámssgerð hjá Ó sem árangurslausri. Bar því að fella úr gildi úrskurð héraðsdómara um að hafna beiðni um gjaldþrotaskipti og leggja fyrir héraðsdómara að taka bú Ó til gjaldþrotaskipta, sbr. 1. tl. 2. mgr. 65. gr. laga nr. 21/1991.	1508
Staðfestur var úrskurður héraðsdóms um að bú G yrði tekið til gjaldþrotaskipta.	1558
Staðfestur var úrskurður um að bú Ó væri tekið til gjaldþrotaskipta.	1725
Sjá Hlutfjárloforð	1319, 1324
Sjá Málskostnaðartrygging	1612
Sjá Riftun	2285
Sjá Sértökuréttur	1515
Sjá Útvist í héraði	130

Greiðsla

A hf. krafði F um greiðslu skuldar vegna vöruúttekta. F hafði greitt skuld sína með tveimur víxlum sem ekki fengust greiddir. Talið var að greiðsluskylda F hafi þá raknað við. Skuldin var ekki talin fyrnd þar sem F hafði verið í reikningsviðskiptum innan fjögurra ára fyrir höfðun málsins, sbr. 1. tl. 3. gr. laga nr. 14/1905. Var F því dæmdur til að greiða A hf. skuldina.	713
--	-----

Greiðslukort

Sjá Skuldamál	1240
---------------------	------

Gæsluvarðhald

Sjá Heimsóknarbann	1976
--------------------------	------

a. liður 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991

H var grunaður um nauðgun og frelsissviptingu. Rannsókn málsins var á frumstigi, en virtist ekki þurfa að verða ýkja margbrotin. Þótti því

rétt að staðfesta niðurstöðu héraðsdóms um að H sætti gæsluvarðhaldi, sbr. a-lið 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991.	63
J var grunaður um að hafa ætlað að nema dóttur sína á brott í andstöðu við vilja móður hennar og án þess að hlíta lögsögu íslenskra yfirvalda varðandi forræði og umsjá barnsins. Taldi rannsóknarlögregla að hegðun J gæti varðað við ákvæði 193. gr. og 226. gr. almennra hegningarlaga. Rannsókn málsins var á frumstigi og var því talið nauðsynlegt að tryggja návist J og koma í veg fyrir að hann hefði samband við hugsanleg vitni og aðra aðila sem gætu verið við málið riðnir. Var gæsluvarðhaldsúrskurður héraðsdóms því staðfestur.	164
D viðurkenndi að hafa veitt forstöðu og rekið fyrirtæki sem meðal annars ynni að því að aðstoða bandaríska foreldra sem fengið hefðu forræði yfir börnum sínum við að ná þeim til Bandaríkjanna. Voru D og fyrirtæki hans grunuð um að hafa veitt J og F aðstoð við að ná umsjá dætra þeirra og E frá henni án atbeina réttra íslenskra yfirvalda og beitt blekkingum í því skyni. Taldi rannsóknarlögregla að brot D gæti varðað við ákvæði 193. gr. og 226. gr. almennra hegningarlaga. Rannsókn málsins var á frumstigi og var því talið nauðsynlegt að tryggja návist D og koma í veg fyrir að hann hefði samband við hugsanleg vitni og aðra aðila sem gætu verið við málið riðnir. Var gæsluvarðhaldsúrskurður héraðsdóms því staðfestur.	167
A var grunaður um aðild að innbrotum sem gátu að lögum varðað hann fangelsisrefsingu. Rannsókn málsins var á frumstigi og þar sem hætta þótti á að hann myndi torvela hana þótti nauðsynlegt að hann sætti gæsluvarðhaldi.	287
H var grunaður um aðild að innbrotum sem gátu að lögum varðað hann fangelsisrefsingu. Rannsókn málsins var á frumstigi og þar sem hætta þótti á að hann myndi torvela hana þótti nauðsynlegt að hann sætti gæsluvarðhaldi.	289
Úrskurður héraðsdóms Reykjavíkur, um að A skyldi sæta gæsluvarðhaldi á grundvelli a. og c. liðar 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991 um meðferð opinberra mála, var staðfestur. Þá setti Hæstiréttur út á það að málið hefði verið kært með bréfi 13. maí 1993 en ekki sent Hæstarétti fyrr en með bréfi héraðsdómara 18. maí.	1120
Úrskurður héraðsdóms um að Á skyldi sæta gæsluvarðhaldi á grundvelli a.liðar 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991 um meðferð opinberra mála var staðfestur.	1302

Úrskurður héraðsdóms um að A skyldi sæta gæsluvarðhaldi á grundvelli a.liðar 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991 um meðferð opinberra mála var staðfestur.	1314
Felldur var úr gildi úrskurður héraðsdóms um gæsluvarðhald yfir R. Byggt hafði verið á a. lið 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991 um meðferð opinberra mála. Talið var að ekki hefði verið sýnt nægilega fram á að þörf væri gæsluvarðhalds R í þágu rannsóknar málsins, en R hafði viðurkennt aðild sína að brotinu bæði fyrir lögreglu og dómara og það höfðu jafnframt sökunautar hans gert. Þá var ekki heldur talið að gæsluvarðhald væri nauðsynlegt með tilliti til almannahagsmuna. ..	1368
Felldur var úr gildi úrskurður héraðsdóms um gæsluvarðhald yfir V. Byggt hafði verið á a. lið 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991 um meðferð opinberra mála. Talið var að ekki hefði verið sýnt nægilega fram á að þörf væri gæsluvarðhalds V í þágu rannsóknar málsins, en V hafði viðurkennt aðild sína að brotinu bæði fyrir lögreglu og dómara og það höfðu jafnframt sökunautar hans gert. Þá var ekki heldur talið að gæsluvarðhald væri nauðsynlegt með tilliti til almannahagsmuna.	1370
Felldur var úr gildi úrskurður héraðsdóms um gæsluvarðhald yfir B. Byggt hafði verið á a. lið 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991 um meðferð opinberra mála. Talið var að ekki hefði verið sýnt nægilega fram á að þörf væri gæsluvarðhalds B í þágu rannsóknar málsins, en B hafði viðurkennt aðild sína að brotinu bæði fyrir lögreglu og dómara og það höfðu jafnframt sökunautar hans gert. Þá var ekki heldur talið að gæsluvarðhald væri nauðsynlegt með tilliti til almannahagsmuna. ..	1372
Krafa rannsóknarlögreglu um gæsluvarðhald G á grundvelli a-liðar 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991 um meðferð opinberra mála var reist á því að ólokið væri rannsókn á sex innbrotum sem hann hafði viðurkennt aðild sína að. Úrskurður héraðsdómara um gæsluvarðhald var ómerktur, þar sem málsmeðferðin var talin í brýnni andstöðu við meginreglur réttarfars í opinberum málum.	1483
Staðfestur var gæsluvarðhaldsúrskurður yfir B vegna gruns um innbrot í skartgripaverslun.	1488
Staðfestur var gæsluvarðhaldsúrskurður yfir Ó. Í skjölum, sem lögð voru fyrir Hæstarétt, kom fram að tveir menn, sem grunaðir voru um fikniefnamisferli, hefðu lýst því yfir að Ó hefði átt hlut að brotum þeirra. Lögreglan hefði vísbendingar um ýmsar mikilvægar upplýsingar sem gagnast gætu við rannsókn málsins, en erfitt gæti reynst að staðreyna ef Ó væri frjáls ferða sinna.	1513

G krafðist þess að gæsluvarðhaldsúrskurður yfir honum yrði ómerktur. Varnarþing hans væri í Garðabæ og því hefði átt að leiða hann fyrir héraðsdómara í Héraðsdómi Reykjaness. L gaf þá skýringu að þegar krafan um gæsluvarðhald var lögð fram hefði enginn dómari verið tiltækur í Héraðsdómi Reykjaness. Var krafa G um ómerkingu ekki tekin til greina. Staðfestur var gæsluvarðhaldsúrskurður yfir G enda hefðu tveir þeirra, sem grunaðir voru um fíkniefnamisferli það sem um ræddi, lýst hlut G að brotum þeirra.	1615
B krafðist þess að gæsluvarðhaldsúrskurður yfir honum yrði ómerktur. Varnarþing hans væri í Hafnarfirði og því hefði átt að leiða hann fyrir héraðsdómara í Héraðsdómi Reykjaness. L gaf þá skýringu að þegar krafan um gæsluvarðhald var lögð fram hefði enginn dómari verið tiltækur í Héraðsdómi Reykjaness. Var krafa B um ómerkingu ekki tekin til greina. Staðfestur var gæsluvarðhaldsúrskurður yfir B enda hefðu tveir þeirra, sem grunaðir voru um fíkniefnamisferli það sem um ræddi, lýst hlut B að brotum þeirra.	1617
Staðfestur var gæsluvarðhaldsúrskurður yfir Ó vegna gruns um fíkniefna- brot.	1926
Staðfestur var gæsluvarðhaldsúrskurður yfir H vegna gruns um brot gegn lögum um ávana- og fíkniefni.	1928
Staðfestur var gæsluvarðhaldsúrskurður yfir H vegna gruns um brot gegn lögum um ávana- og fíkniefni.	1978
Staðfestur var gæsluvarðhaldsúrskurður yfir J vegna gruns um brot gegn 155. gr. og 244. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940.	1980
Staðfestur var gæsluvarðhaldsúrskurður yfir H vegna gruns um brot gegn lögum um ávana- og fíkniefni.	1982
Staðfestur var gæsluvarðhaldsúrskurður yfir Ó vegna gruns um fíkniefna- brot.	2023
Staðfestur var úrskurður héraðsdóms um að X yrði gert að sæta gæslu- varðhaldi allt til föstudagsins 14. janúar 1994, á grundvelli 2. mgr. 103. gr. l. nr. 19/1991.	2251
Staðfestur var úrskurður héraðsdóms um að V yrði gert að sæta gæslu- varðhaldi, á grundvelli a.liðar 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991.	2451

b) b. liður 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991.

D, sem veitti forstöðu og rak fyrirtæki sem meðal annars vann að því að aðstoða bandaríska foreldra sem fengið hefðu forræði yfir börnum sínum við að ná þeim til Bandaríkjanna, hafði verið ákærður fyrir brot gegn 193. gr. og 226. gr. almennra hegningarlaga. Talið var

að brýna nauðsyn bæri til þess að tryggja návist ákærða, sem var bandarískur ríkisborgari og búsettur þar í landi, á meðan málið yrði til lykta leitt fyrir dómi. Eins og stöðu J var háttað þótti rétta að hann sætti gæsluvarðhaldi og var úrskurður héraðsdóms þess efnis staðfestur.	282
D krafðist þess að gæsluvarðhald yfir honum yrði felld úr gildi. Hann hafði í héraði verið fundinn sekur um brot gegn 193. gr. og 2. mgr., sbr. 1. mgr. 226. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940, og gert að sæta fangelsi í tvö ár. Í dómi Hæstaréttar var vísað til Hrd. 1993, bls. 282, um að nauðsyn bæri til að návist D væri tryggð á meðan mál ákæruvaldsins gegn honum væri til lykta leitt fyrir Hæstarétti. Með skírskotun til þeirra forsendna sem fram kæmu í framangreindum dómi bar að fallast á þá niðurstöðu héraðsdóms að D sætti áfram gæsluvarðhaldi, sbr. b-lið 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991, en því var þó markaður styttri tími en í héraði.	394
Sjá Gæsluvarðhald – a. liður 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991	164, 167
<i>c) c. liður 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991.</i>	
A var undir rökstuddum grun um að hafa framið þjófnaðarbrot með því að brjótast inn í hús við Fiskislóð í Reykjavík. Hann hafði þá nýlokið afplánun fangelsisrefsingar. Brotaferill A var samfelldur og bar þar mest á auðgunarbrotum. Ákæra hafði verið gefin út á hendur honum vegna framangreinds innbrots. Með vísan til þessa og c-liðar 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991 var fallist á að A sætti gæsluvarðhaldi til uppkvaðningar dóms í máli ákæruvaldsins gegn honum en þó ekki lengur til nánar tilgreinds dags.	483
Úrskurður héraðsdóms um að L skyldi gert að sæta áfram gæsluvarðhaldi, á grundvelli c. liðar 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991 um meðferð opinberra mála, var staðfestur.	805
Krafa rannsóknarlögreglu um gæsluvarðhald yfir G á grundvelli c. liðar 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991 um meðferð opinberra mála var rökstudd með því að hann hefði viðurkennt aðild að fjölmörgum málum fyrir auðgunarbrot og skjalafals. Úrskurður héraðsdómara um gæsluvarðhald var ómerktur, þar sem málsmeðferðin var talin í brýnni andstöðu við meginreglur réttarfars í opinberum málum.	1483
Staðfestur var gæsluvarðhaldsúrskurður yfir G vegna gruns um brot gegn 155. gr. og 244. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940.	1486
Úrskurður héraðsdóms um að X skyldi gert að sæta gæsluvarðhaldi á grundvelli c-liðar 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991, var staðfestur. ...	2179

Úrskurður héraðsdóms um að X skyldi gert að sæta gæsluvarðhaldi á grundvelli c-liðar 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991, var staðfestur. ... 2190

d) 2. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991.

Á var ákærður fyrir líkamsárás með því að hafa stungið B hnífi í hálsinn í langferðabifreið með þeim nánar tilgreindum afleiðingum. Sakaferill Á var æði langur en í engu tilviki var þó um að ræða ofbeldisverknað. Ekki var talið nauðsynlegt vegna almannahagsmuna að Á sætti frekara gæsluvarðhaldi en hann hafði sætt. Var gæsluvarðhaldsúrskurður felldur úr gildi. Sératkvæði. 5

H var ákærður fyrir nauðgun og frelsissviptingu með því að hafa veist að fyrrum sambýliskonu sinni á vinnustað hennar með hníf í hendi og neytt hana með sér í bifreið að heimili hennar og þröngvað henni þar til holdlegs samræðis. H hafði ekki áður, svo kunnugt var, gerst sekur um refsiverðan verknað. Eins og málið lá fyrir var ekki talið nauðsynlegt vegna almannahagsmuna að H sætti frekara gæsluvarðhaldi vegna þess verknaðar sem hann var ákærður fyrir. Var gæsluvarðhaldsúrskurður héraðsdóms því felldur úr gildi. Sératkvæði. .. 162

Staðfestur var gæsluvarðhaldsúrskurður yfir H. 1849

X var gerð að sæta gæsluvarðhaldi allt til fimmtudagsins 27. janúar 1994 á grundvelli 2. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991. 2262

Gæsluvarðhaldi hafnað

H var í héraði sakfelldur fyrir nauðgun og dæmdur í 18 mánaða fangelsi en kærandi í málinu var fyrrum sambýliskona hans, X. Hann lýsti yfir áfrýjun málsins. Ákærvaldið krafðist gæsluvarðhalds yfir honum með vísan til b-, c-, og d-liðar 1. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991, þar til dómur gengi í Hæstarétti í máli hans. Héraðsdómur hafnaði því að H sætti gæsluvarðhaldi. Fyrir lá að H hafði ónáðað fyrrum sambýliskonu sína og voru frásagnir af því ónæði kynntar héraðsdómara. Ekki þóttu efni til að raska því mati héraðsdómara að hafna gæsluvarðhaldskröfu ákærvaldsins. H var hins vegar gert að sæta farbanni í héraði og undi hann þeirri niðurstöðu. 447

Gæsluvarðhald felld úr gildi

Gæsluvarðhaldsúrskurður yfir K var felldur úr gildi, þar sem rannsókn málsins var á lokastigi og skilyrði 2. mgr. 103. gr. laga nr. 19/1991 um meðferð opinberra mála töldust ekki vera fyrir hendi. 1687

Úrskurður héraðsdóms var felldur úr gildi þar sem talið var að rannsóknarhagsmunir væru ekki slíkir að brýn þörf hefði verið á því að X sætti gæsluvarðhaldi.	2177
--	------

Hafnir

Hreppurinn VA krafði þrotabú félagsins VO um vörugjald vegna löndunar á hafbeitarlaxi á landspildu sem félagið hafði leigt innan hafnarsvæðis hreppsins. Í ákvæðum laga og stjórnvaldsfyrirmæla um hafnargjöld var miðað við notkun skipa og annarra fljótandi fara á hafnarsvæðinu. Ekki var um slíka notkun að ræða af hálfu VO þar sem félagið notaði spilduna til uppbyggingar seiðaelisstöðvar og hafbeitarstöðvar, auk þess sem fyrir lá að félagið hafði engin not haft af hafnarmannvirkjum VA. Þótti því bresta lagaskilyrði til að heimta vörugjöld af VO vegna starfsemi félagsins og var það af kröfum VA. Sératkvæði.	320
---	-----

Hald

Hald var lagt á fatnað merktan Levi Strauss & co í verslun G, en talið var að umræddur fatnaður væri ekki framleiddur af því fyrirtæki, eða með leyfi þess. G krafðist þess að haldlagningin yrði felld úr gildi. Í úrskurði héraðsdóms, sem staðfestur var í Hæstarétti, kemur fram að haldlagning væri liður í rannsókn vegna ætlaðs brots á almennum hegningarlögum. Vara sú sem hald var lagt á, gæti orðið sönnunargagn í opinberu máli, sem kynni að vera höfðað á hendur G, og kynni að verða gerð upptæk. Voru skilyrði 1. mgr. 78. gr. laga nr. 19/1991 um meðferð opinberra mála því talinn uppfyllt og var kröfu G hafnað.	2248
--	------

Haldsréttur

Sjá Nauðungarsala	1540
Sjá Úthlutun uppboðsandvirðis	1919

Handtaka

A og P voru ákærðir fyrir brot gegn 106. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940 fyrir að hafa ráðist að þremur lögreglumönnum og reynt að varna því að þeir handtækju I á heimili þremmenninganna. Tekið var fram að samkvæmt frásögn lögreglumannanna, sem miða yrði við, af tildrögum afskipta þeirra af I, hefðu þeir veitt honum eftirförf inn í húsið. Hefðu þeir því verið þangað komnir í réttmætum erinda-

gerðum samkvæmt 62. gr. laga nr. 74/1974 um meðferð opinberra mála, sbr. 49. gr. sömu laga. Talið var sannað að A og P hefðu gerst sekir um að hafa ráðist á lögreglumennina, eins og þeim hefði verið gefið að sök í ákæru, og að ekki yrði annað séð en að það hefði verið gert til að koma í veg fyrir að lögreglumennirnir handtækju I. Var þeim hvor um sig gert að greiða 30.000 krónur í sekt í ríkissjóð. 357

Hegningarauki

Sjá Þjófnaður 1162
Sjá Ölvunarakstur 1871

Heimsóknarbann

B kærði úrskurð héraðsdómara um heimsóknarbann nánar tilgreindra aðila. Talið var að B hefði ekki lengur réttarhagsmuni af því að fá úr kærumáli þessu skorið fyrir Hæstarétti, þar sem gæsluvarðhaldi hans hafði lokið nokkur áður við uppkvaðningu dóms í máli hans. . 1976

Heimvísun

Sjá Aðildarhæfi 401
Sjá Gerðardómur 1914
Sjá Ómerking 116, 118, 121, 124, 371, 665, 688, 718, 1504, 1635,
1638, 1917, 2186, 2395
Sjá Vanhæfi 355

Heimæðargjald

Sjá Gjaldtaka 268

Hitaveita

Sjá Gjaldtaka 268

Hjón

Sjá Fjárslit 373

Hlutfélög

Sjá Hlutfjárloforð 1319, 1324
Sjá Kaup 1653

Hlutfjárhækkun

Sjá Hlutfjárloforð 1319, 1324

Hlutfjárloforð

- Protabú S hf. krafði B, fyrrverandi stjórnarmann og hluthafa í félaginu, um greiðslu hlutfjárloforðs sem B hafði skráð sig fyrir í félaginu. Ekki var talið að stjórn S hf. hefði haft heimild til að leysa B undan hlutfjárloforðinu, án þess að annar tæki við skuldbindingum hans gagnvart félaginu. Þá voru varakröfur B þess efnis að krafan væri fyrnd, hún fallin niður sökum tómlætis og um lækkun kröfunnar ekki teknar til greina. Var B dæmdur til að greiða fyrir þá hluti sem hann hafði skráð sig fyrir. 1319
- Protabú S hf. krafði F, fyrrverandi hluthafa og formann stjórnar S hf., um greiðslu hlutfjárloforðs sem F hafði skráð sig fyrir í félaginu. Ekki var talið að stjórn S hf. hefði haft heimild til að leysa F undan hlutfjárloforðinu, án þess að annar tæki við skuldbindingum hans gagnvart félaginu. Þá voru varakröfur F þess efnis að krafan væri fyrnd, hún fallin niður sökum tómlætis og um lækkun kröfunnar ekki teknar til greina. Var F dæmdur til að greiða fyrir þá hluti sem hann hafði skráð sig fyrir. 1324

Hlutdeild

- Sjá Tékkasvik 1770

Hraðakstur

- Sjá Ölvunarakstur 330

Húsaleigusamningur

- S krafðist þess að K hf. yrði borið út úr leiguhúsnæði í hennar eigu þar sem leigusamningi hefði verið sagt upp af hálfu K hf. K hf. taldi að hafna bæri kröfunni þar sem Á, stjórnarmaður og prókúruhafi í félaginu, hefði ekki haft umboð til að segja honum upp. Talið var að ekkert væri fram komið í málinu um það að Á hefði ekki haft fullt umboð til þess að segja samningnum upp. Af hálfu K hf. hefði engum andmælum verið hreyft á uppsagnarfresti gegn þessari ráðstöfun Á. Var því fallist á kröfu S um útbuð. 52
- B sagði upp leigusamningi frá og með 1. mars 1989 um húsnæði í eigu H og krafðist endurgreiðslu 15.000 króna tryggingafjár sem hann hafði innt af hendi í tengslum við samninginn, en H neitaði að greiða. Deildu aðilar um hvaða dag uppsögnin, sem dagsett var 30. janúar 1989, hefði verið send. Hélt H því fram að uppsögnin hefði borist honum 1. febrúar 1989, en ekki 30. janúar sama ár eins og B stað-

hæfði. Í dómi Hæstaréttar kom fram að H hafði mátt ætla að B hefði sent uppsögnina 30. janúar en hann hreyfði þó engum athugasemdum um þetta fyrir en 4. apríl 1989. Var því fallist á að miða yrði við að B hefði sent uppsögnina 30. janúar og mánaðar uppsagnarfrestur byrjað að liða 1. febrúar 1989, sbr. 14. gr. laga nr. 44/1979 um húsaleigusamninga, en ekki á síðara tímamarki. Þá var ekki fallist á með H að hið leigða rými væri íbúð í skilningi 2. tl. 13. gr. laganna, heldur félli undir 1. tl. sömu greinar. Ákvæði 15. gr. laganna um fardaga áttu því ekki við, sbr. 14. gr. Krafa B um endurgreiðslu tryggingafjárins var því tekin til greina.

72

B krafðist þess E yrði borinn út úr húsnæði í eigu B sem E var leigutaki að vegna vanskila á leigu. B hafði sent E greiðsluáskorun, birta 17. desember 1992, bréf um riftun, birt 14. janúar 1993, og símskeyti um riftun, birt 5. janúar 1993. Þá hafði hann sent Héraðsdómi Reykjavíkur aðfararbeiðni 25. janúar 1993. Talið var að E hefði alveg mátt vera ljóst að samningnum yrði rift vegna vanskila hans. Engu að síður stóð E ekki í skilum með greiðslu húsaleigunnar og skuldaði leigu í fjóra mánuði samfelldt við uppkvaðningu héraðsdóms um útburð 19. febrúar 1993. Þótt ekki hafi verið sannað í málinu að B hafi komið skilaboðum um riftun vegna leiguvanskila fyrir desember 1992 til E innan mánaðar var talið að það hefði ekki úrslitapýðingu í málinu. E hafði ekki heldur greitt leigu fyrir janúar og febrúar 1993 og því vanrækt leigjandaskyldur sínar í þeim mæli að skilyrði útburðar voru fyrir hendi, sbr. 9. tl. 20. gr. laga nr. 44/1979 um húsaleigusamninga. Bar því að fallast á kröfu B um útburð.

442

Húsbrot

B var sakfelldur fyrir að hafa farið í heimildarleysi inn um glugga á íbúðarhúsi. Var þetta talið varða við 231. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940. B var einnig sakfelldur fyrir önnur brot. Var hann dæmdur í tólf ára fangelsi og greiðslu skaðabóta og sakarkostnaðar. Sjá Líkamsárás. Nauðgun. Rán. Fjársvik. Ölvun við akstur.

1947

Sjá Sifskaparbrot.

906

Húsleit

M kærði úrskurð Héraðsdóms Reykjavíkur um húsleit í húsakynnum fyrirtækisins, sem þegar hafði farið fram. Samkvæmt 2. mgr. 144. gr. laga nr. 19/1991 um meðferð opinberra mála skyldi kærandi lýsa kæru sinni innan þriggja sólarhringa eftir að honum hafði verið

kynntur úrskurðurinn. Lögmaður M hélt því fram að fresturinn hefði ekki byrjað að liða, þar sem M hefði ekki verið gerð grein fyrir kæruréttinum. Samkvæmt 3. mgr. 142. gr. laga nr. 19/1991 varð úrskurður Héraðsdóms Reykjavíkur um húsleitina ekki kærður eftir að húsleitinn hafði farið fram. Þegar lagaákvæði þessu voru skoðuð taldi Hæstiréttur að kæruehimild 1. mgr. 142. gr. laga nr. 19/1991 væri með öllu óraunhæf. Var málinu því vísað frá Hæstarétti.

1970

Hæfi

G sat í lyfjaverðlagsnefnd samkvæmt skipun ráðherra án tilnefningar en gegndi jafnframt starfi skrifstofustjóra í heilbrigðis- og tryggingarmálaráðuneytinu og var staðgengill ráðuneytisstjóra. Á fundi nefndarinnar 16. desember 1992 kom upp ágreiningur um tillögur G um lækkun kostnaðarstuðla og heilðsöluálagningar á lyfjum. Meirihluti nefndarinnar studdi fyrrgreindu tillöguna en var mótfallinn þeirri síðargreindu. Ágreiningnum var vísað til ráðherra sem úrskurðaði að frá og með 1. janúar 1993 skyldi kostnaðarstuðull og heilðsöluálagning lyfja vera sá sem G hafði gert tillögu um. Félagið F krafðist viðurkenningar á því að ákvörðun nefndarinnar frá 16. desember væri ógild og að úrskurður ráðherra yrði ógiltur. Fyrri kröfunni var vísað frá dómi þar sem nefndinni hefði ekki verið stefnt í málinu. Í dómi Hæstaréttar var sérstaklega vísað til þess að af ákvæðum lyfjalaga nr. 108/1984 um lyfjaverðlagsnefnd yrði ráðið að tryggja hefði átt sjálfstæða og faglega umfjöllun þar um lyfjaverð jafnframt því sem þar hafi átt að gæta hagsmuna þeirra sem helst ættu hlut að máli. Hefði getað fallið undir starfssvið G að hafa afskipti af meðferð mála sem kæmu frá lyfjaverðlagsnefnd og að undirbúa úrskurð ráðherra. Upplýst var að hann hefði ekki átt þátt í meðferð framangreinds máls er það kom til umfjöllunar í ráðuneytinu. Hins vegar var talið að seta G í lyfjaverðlagsnefnd bryti í bága við þá grundvallarreglu um almennt hæfi í opinberri stjórnslu að fyrir fram bæri að girða fyrir það að borgararnir hefðu réttmæta ástæðu til að efast um að mál þeirra hlytu lögmæta og hlutlæga meðferð á öllum úrskurðarstigum. Hefði F, sem átti hagsmuni að gæta, haft réttmæta ástæðu til að efast um að G væri óháður í störfum sínum í lyfjaverðlagsnefnd og var hann því talinn vanhæfur til setu í nefndinni vegna stöðu sinnar í ráðuneytinu. Af þessum sökum var fallist á kröfu F um ógildingu úrskurðarins þar sem undirbúningur hans hjá lyfjaverðlagsnefnd hefði ekki verið í samræmi við lög.

603

Sjá Ómerking	1917
--------------------	------

Hæfi matsmanna

M og K deildu um forsjá tveggja barna sinna. Matsmenn höfðu verið fengnir til þess að meta ýmsa þætti í málinu. Krafðist M að matsmennirnir tveir yrðu úrskurðaðir vanhæfir og að matsgerð þeirra yrði metin ógild. Reisti hann kröfu sína á því að matsmennirnir hefðu farið út fyrir verksvið sitt með því að koma með sáttatillögu og taka þar með í upphafi verks afstöðu með öðrum málsaðila. Þeir hefðu þó ekki haft neinar faglegar forsendur fyrir tillögu sinni. Matmennirnir hefðu því gert sig vanhæfa. Bent var á að er sérfræðingarnir hefðu hafið sátttilraunir sínar hefði M engar athugasemdir gert. Í dómsmálum væri litið á matsgerð sem sönnunargagn. Samkvæmt grundvallarreglunni um frjálst sönnunarmat bæri dómara að meta sönnunargildi matsgerðar í hverju tilviki. Annmarkar á matsgerð gætu dregið úr eða ónýtt sönnunargildi hennar en á það væri ekki lagt mat fyrr en við efnismeðferð málsins. Væri því ekki unnt að fallast á kröfur M í þessum þætti málsins.	1374
--	------

Hæfi sækjanda

H krafðist þess að sækjandinn J, deildarstjóri hjá Rannsóknarlögreglu ríkisins, viki sæti sem sækjandi í máli sem höfðað hafði verið af ákærvaldinu á hendur honum. Fyrir lá að ríkissaksóknari hafði falið rannsóknarlögreglustjóra samkvæmt heimild í 1. mgr. 29. gr. laga nr. 19/1991 að flytja málið fyrir héraðsdómi. Talið var að rannsóknarlögreglustjóra hefði samkvæmt sama ákvæði verið heimilt að fela J, löglærðum starfsmanni sínum, að fara með málið fyrir hönd embættisins. Þá þótti ekki verða séð að þrengt væri að réttindum H samkvæmt 6. gr. mannréttindasáttmála Evrópu þótt mál hans væri sótt af manni sem haft hefði afskipti af rannsókn málsins fyrir útgáfu ákæru. Var kröfu H því hafnað. Sjá Aðfinnslur.	69
---	----

Hættuakstur

B var sakfelldur fyrir tvo þjófnaði, umferðarlagabrot og brot gegn 168. gr. almennra hegningarlaga 19/1940. Þá var meðákærði B, Þ, sakfelldur fyrir þjófnað í félagi með B og umferðarlagabrot. Við ákvörðun refsinga þeirra var meðal annars litið til 71. gr., 72. gr., 77. gr. og 255. gr. almennra hegningarlaga. Með brotum sínum rauf Þ skilorð reynslulausnar á 280 daga eftirstöðvum refsingur samkvæmt eldri dómum

og var hún tekin upp og dæmd með. Var refsing hans ákveðin fangelsi í 20 mánuði auk þess sem honum var gerð ævilöng ökuleyfis-svipting. Þá var B dæmdur í 10 mánaða fangelsi.

1329

Iðgjald

Mál þetta varðaði uppgjör á váttryggingariðgjöldum og váttryggingarbótum fyrir vélbát í eigu K, sem brotnaði og sökk er á hann var siglt við bryggju á H í janúar 1986. Vélbáturinn var váttryggður skyldubundinni skaðatryggingu hjá S og fékk K greiddar tjónbætur í kjölfarið. Við útborgun tjónbótanna hafði ekki verið tekið tillit til útistandandi váttryggingaiðgjalda vegna vélbátsins og krafðist S því eftirstöðva iðgjaldsskuldarinnar ásamt dráttarvöxtum. Fallist var á að S hefði ekki glatað rétti til iðgjaldskuldar úr hendi K og var K gert að greiða S eftirstöðvarnar með dráttarvöxtum. Sjá Váttrygging.

1703

Innsetning

B krafðist þess að tiltekin bifreið yrði tekin úr vörslu H og afhent B með beinni aðfarargerð. B keypti bifreiðina af V, sem hafði daginn áður keypt bifreiðina af bílasalanum E. Var E umboðsmaður V við kaupin. Af hálfu B var játað að á þeim tíma sem kaup voru gerð hefði H verið skráður eigandi bifreiðarinnar en B hefði verið tjáð að formsatriði væri að ganga frá umskráningu. B taldi sig vera óumdeilanlegan eiganda bifreiðarinnar, sem hún hefði eignast með samningi við V og greitt að fullu, en fyrir lægju gögn um réttmæta eignarheimild hans, þá væri hún skráður eigandi og réttmætur vörsluhafi bifreiðarinnar. H hélt því fram að hún væri réttur eigandi bifreiðarinnar, enda hefði hún hvorki afhent afsal fyrir bifreiðinni né veitt heimild til að umskrá hana. H bar því við að samkomulag hefði tekist um kaup E á bifreiðinni en að afsal yrði ekki afhent fyrr en tékki, sem greiða átti fyrir bifreiðina, fengist greiddur. Þegar tilraunir til að knýja E til að efna skyldur sínar sem kaupandi hefðu ekki borið árangur hefði ekki annað verið til ráða en rifta kaupin með því að taka bifreiðina aftur. Fallist var á kröfu B um innsetningu, enda hefði hún við bifreiðakaupin átt í skiptum við bílasala. Hann hefði haft bifreiðina undir höndum með nokkuð óvenjulegum skilmálum frá H og ljósrit sem hefði gefið í skyn eignarheimild. Nærtækara væri að H bæri áhættuna af eignarheimildinni frekar en B. Þá hefði H orðið ber að gertæki með töku bifreiðarinnar úr vörslum B. Þá taldi Hæstiréttur að deilur H við

viðsemjanda sinn í kaupsamningi um bifreiðina vörðuðu ekki B með beinum hætti.	1465
Sjá Ómerking	688

Innsetningargerð

Ekki var fallist á að réttur L hf. til nánar tilgreindra tækja og áhalda, sem féllu undir fjármögnunarleigusamning L hf. við JG og JV, væri svo ótvíræður að unnt væri að fá L hf. vörslur umræddra muna með beinni aðfarargerð, sbr. 1. mgr. 78. gr. laga nr. 90/1989 um aðför. ...	23
H hf. krafðist þess að R yrði með beinni aðfarargerð gert að afhenda félaginu eignir og réttindi veitingahúss í Hafnarfirði til umráða. Var krafan reist á ákvæðum í kaupsamningi aðila og leigusamningi um húsnæði veitingastaðarins. Með vísan til fram kominna gagna þótti ótvírætt að R hefði vanefnt tiltekna greiðsluliði kaupsamningsins og húsaleigugreiðslur. Þá þóttu riftunarákvæði kaupsamningsins skilmerkileg og innsetningarbeiðni H hf. nægilega rökstudd með gögnum, sem aflað hafði verið samkvæmt 83. gr. laga nr. 90/1989 um aðför, sbr. 78. gr. sömu laga. Samkvæmt því var fallist á að hin umbeðna aðfarargerð færi fram.	333
Staðfestur var úrskurður héraðsdóms, þar sem hafnað var kröfu M um að barnið A yrði með beinni aðfarargerð tekin af heimili K.	1457
G krafðist þess að fá umráð íbúðar í fasteigninni E með beinni aðfarargerð. G fékk umráð íbúðarinnar í júlí 1989 í samræmi við kaupsamning aðila, en íbúðin var hluti greiðslu G, sem verktaka við framkvæmdir utan húss á E. H rifti kaupsamningnum í desember 1992. Aðila greindi á um efndir samningsins og frágang á því verki sem G leysti af hendi. Í dómi Hæstaréttar kom fram að sá ágreiningur hefði ekki verið til lykta leiddur og mál um riftunina væri rekið fyrir Héraðsdómi Reykjaness. Var talið að á meðan riftunarkrafa H hefði ekki verið staðfest með dómi ætti G þann rétt, er kaupsamningurinn kvæði á um og H hefði viðurkennt í framkvæmd í fjögur ár. Skipti þá ekki máli þótt kaupsamningnum hefði ekki verið þinglýst. Var umráðakrafa G því tekin til greina.	1527
A og M kröfðust þess aðallega að gámur fullur af tilteknum vörum yrði tekinn úr vörslum S en til vara úr vörslum P. Fallist var á með héraðsdómara að sakarefni málsins væri þannig vaxið að ekki væru laga-skilyrði fyrir því að taka mætti til greina kröfu A og M um innsetningargerð. Réttindi þeirra væru ekki svo skýlaus og ótvíræð að sönnur yrðu færðar fyrir þeim gögnum sem 83. gr. laga um aðför nr.	

90/1989 kvæði á um, sbr. 78. gr. laganna. Var synjað kröfu A og M um aðför.	2025
--	------

Ítrekun

Sjá Ölvunarakstur	196
-------------------------	-----

Jafnrétti

J hélt því fram að M hefði ekki farið að lögum við mat á hæfni umsækjenda sem sóttu um setningu í stöðu lektors í íslenskum bókmenntum við Heimspekideild Háskóla Íslands. Hæstiréttur taldi nægilega fram komið að bæði H og M, sem var settur í umrædda lektorsstöðu, hefðu vegna fræðistarfa verið vel hæf. Ráðherra hefði talið, að önnur atriði hefðu einnig skipt máli og að þau hefði ráðið úrslitum. Ljóst væri að með lögum um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla nr. 65/1985 væri leitast við að stemma stigu við mismunun. Erfitt væri oft og tíðum að sanna, að um hana hefði verið að ræða. Lögin yrðu að þessu leyti þýðingarlítill, nema meginreglurnar í 1., 2., 3., og 9. gr. væru skýrðar svo, að konu skyldi veitt starf, ef hún væri að minnsta kosti jafnt að því komin, að því er varði menntun og annað, sem máli skipti, og karlmaður, sem við hana keppir, ef á starfssviðinu væru fáar konur. Samkvæmt þessu var talið nægilega væri fram komið í málinu að samkvæmt lögum nr. 65/1985 hefði borið að setja H í lektorsstöðu þá, sem mál þetta snerist um. Samkvæmt þessu var krafá J um viðurkenningardóm tekin til greina. Ekki þóttu nægar líkur leiddar að því, að H, sem var þá prófessor við Háskóla Íslands, hefði orðið fyrir miska vegna þeirrar stjórnvaldsákvörðunar, sem um var deilt.	2230
---	------

Jafnræðisregla

Sjá Stjórnarskrá	1217
------------------------	------

Jarðakaup

Sjá Forkaupsréttur	1820
--------------------------	------

Jarðalög

Sjá Stjórnsýsla	108
-----------------------	-----

Jarðhiti

Sjá Samningur	1675
Sjá Skaðabætur innan samninga	1282

Jónsbók

Sjá Brigðaréttur	2360
------------------------	------

Kaup

I krafði B um eftirstöðvar kaupsamnings aðila um sportvöruverslun. Meðal hins selda átti að vera einkaumboð fyrir ákveðin skíði og skyldi seljandi tilkynna um skiptin á umboðsmanni og fá samþykki hans fyrir þeim. Þetta hafði hann ekki gert. Þá átti seljandi samkvæmt samningnum að ábyrgjast endurgreiðslu til eigenda óseldra vara í versluninni en sýnt þótti að B hefði innt af hendi allnokkrar fjárhæðir vegna vanefnda seljanda á þessu ákvæði. Var því talið að draga yrði kostnað B vegna þessara vanefnda seljanda frá eftirstöðvum samningsins. Sjá Kröfugerð.	1628
B sótti í málinu skuld, sem myndaðist af innflutningi bifreiða í nafni M hf. frá B við það að J og H framvísuðu lægri vörureikningum til tollyfirvalda en námu raunverulegu kaupverði bifreiðanna til þess að komast hjá að greiða aðflutningsgjöld af fullu verði þeirra. Uppgjör til B miðaðist af verulegu leyti við þessa breyttu vörureikninga. J var stofnandi hlutafélagsins M og samkvæmt hlutafélagaskrá formaður stjórnar og framkvæmdastjóri. H var stjórnarmaður í félaginu. B hélt því fram að J og P væru persónulega ábyrgir fyrir viðskiptunum við sig, en J og P héldu því fram að þeir hefðu staðið að innflutningnum vegna M hf. Talið var að M hf. hefði ekki verið á nokkurn hátt rekið sem hlutafélag í skilningi laga nr. 32/1978 um hlutafélög. Þannig höfðu ekki verið haldnir aðalfundir utan eins aukafundar á árinu 1983 og ekki höfðu verið lagðir ársreikningar fyrir aðalfund. Þá höfðu aðeins verið gerðir ársreikningar fyrir tvö ár, þar af hafði ársreikningur fyrir árið 1982 verið gerður á árinu 1984 og ekki verið endurskoðaður. Ennfremur voru ekki haldnir stjórnarfundir. Þá var einnig talið að samkvæmt tilgangi félagsins hefði M hf. ekki heldur verið rekið sem hlutafélag sem annaðist innflutning bifreiða. Bæru J og P því persónulega ábyrgð á innflutningnum. Var krafa B tekin til greina að fullu enda höfðu J og P ekki mótmælt stefnu fjárhæðinni sérstaklega.	1653
Sjá Galli	1693

Kaupsamningur

H keypti skip af Ö hf. og samkvæmt kaupsamningi skyldi H m.a. fullnægja greiðsluskyldu sinni með yfirtöku sjö skuldabréfa. Gert var

ráð fyrir því í kaupsamningnum að bréfin væru í skilum. Vegna vanefnda Ö hf. gagnvart handhafa skuldabréfanna voru allar skuldir samkvæmt bréfunum gjaldfelldar sem hafði í för með sér tjón fyrir H sem skuldara samkvæmt þeim. Talið var að Ö hf. bæri að bæta H það tjón sem varð vegna vanefnda Ö hf. að þessu leyti og nam þeim vaxtamun sem varð til vegna dráttarvaxtagreiðslna, sem innna varð af hendi, og samningsvaxta samkvæmt skuldabréfunum. Sjá Aðild. ...

42

Með kaupsamningi 14. okt. 1981 seldu Á og G, GÓ verslunina V, ásamt verslunarhúsnæði. Í kaupsamningi aðila skuldbundu seljendur sig til þess að láta kaupanda í té einkaafnotarétt af bifreiðastæðum sem voru á annarri lóð og tilheyrðu seljendum, og skyldi þeim rétti þinglýst. Í kvöð þess efnis sem útbúin hafði verið af aðilum kom fram að afnotaréttinn mætti ekki skilja frá versluninni og ef GÓ skyldi selja verslunina, væri honum heimilt að láta afnotaréttinn fylgja við söluuna, en ekki mætti krefjast sérstaks gjald fyrir hann. Af þinglýsingu kvaðarinnar varð þó ekki og í febrúar 1985, seldu Á og G, K lóð þá er bifreiðastæðin voru á. 28. mars 1985 fékk GÓ og verslunin V heimild til greiðslustöðvunar og með úrskurði 2. september 1985, var bú þeirra tekið til gjaldþrotaskipta, þar sem fasteignir félagsins voru meðal annars seldar, en bílastæðin sem um ræddi, fylgdu ekki lengur eigninni. Í málinu krafði þrotabúið, Á og G um greiðslu skaðabóta. Byggði þrotabúið meðal annars á því að með sölu lóðarinnar til K hefði verið girt fyrir það að Á og G gætu efnt efni kaupsamningsins. Af þeim sökum hefðu sölumöguleikar fasteignanna verið verra en ella og uppboðsandvirði þeirra lægra. Í dómi Hæstaréttar kom fram að GÓ hefði haft afnot umræddra bifreiðastæða á meðan hann rak verslunina. Ósannað væri í málinu að hann hefði kvartað við Á og G um það, að verslun hans fengi ekki notið þeirra óskorað. Á það reyndi því ekki að hann gæti ekki nýtt sér þennan afnotarétt. Við gjaldþrot GÓ var verslunarrekstri hætt og voru fasteignirnar seldar á nauðungaruppboði án rekstursins. Voru því ekki lagaskilyrði til þess að gera Á og G fébótaábyrgð í málinu og voru þau sýknuð.

1205

Hlutfélagið M var tekið til gjaldþrotaskipta samkvæmt beiðni stjórnar félagsins 28. mars 1988. Fyrir gjaldþrotið 1. október 1986 seldi hlutfélagið H og MG rekstur fyrirtækisins ásamt öllu því sem fyrirtækinu fylgdi og átti að fylgja að húsnæði undanskildu samkvæmt kaupsamningi eða kaupleigusamningi. Húsnæði félagsins var leigt H og MG frá og með 1. október 1986 og voru ákvæði um leigusamning í kaupsamningi frá sama degi. Þrotabúið M höfðaði mál á hendur H og

MG, þar sem þeir hefðu vanefnt kaupsamning aðila. Byggt var á því að þeim bæri að efna kaupsamninginn og var vísað til samningsins, sem hefði getað breyst í kaupleigusamning hefðu H og MG tilkynnt í síðasta lagi fyrir 31. desember 1987 að þeir hefðu hætt við kaupsamninginn sem slíkan. Þá hefði tekið við kaupleigusamningur. H og MG reistu kröfu sína á því að þeir hefðu ákveðið að kaupa ekki reksturinn innan tilskilins frest. Fresturinn hefði verið framlengdur munnlega og þeir hefðu tilkynnt fyrirsvarsmanni M innan þess frests um lokaákvörðun sína að kaupa ekki reksturinn. Fallist var á að H og MG hefðu fallið frá kaupsamningnum í tæka tíð og því væri ekki um vanefndir á kaupsamningi að ræða. Hins vegar var þeim gert að greiða húsaleigu til 1. apríl 1988.	1352
Sjá Gatnagerðargjöld	2279

Kaupskylda

Sjá Skipulag	2205
--------------------	------

Kjarasamningar

G krafði S og V um vangoldin laun en G hóf störf hjá S sem deildarmeinataekniir á rannsóknarstofu og stóð þá strax gæsluvaktir a móti öðrum deildarmeinataekni, sem einnig var starfandi við rannsóknarstofuna. Vakt sú, sem um ræddi, tók við, er föstum vinnudegi lauk að dag- eða eftirvinnu lokinni. Fyrir þessar vakir fengu G og samstarfskona hennar samtals 300 bakvaktatíma á mánuði, óháð viðverutíma þeirra. G krafðist launa fyrir alla bakvaktatíma umfram þá 300 sem hún fékk greidda á tilteknu tímabili. Í dómi Hæstaréttar sagði að samkvæmt 37. gr. laga nr. 29/1976 um kjarasamninga Bandalags starfsmanna ríkis og bæja og 24. gr. laga nr. 94/1986 um kjarasamninga opinberra starfsmanna, væri ákvæði í ráðningarsamningi ógilt, ef það bryti í bága við kjarasamninga starfsmanni í óhag. Samkvæmt 1. gr. laga nr. 55/1989 um starfskjör einstakra launamanna og atvinnurekenda væru samningar einstakra launamanna og atvinnurekenda um lakari kjör en hinir almennu kjarasamningar ógildir. Á grundvelli kjarasamninga þeirra, sem í gildi voru á umræddum tíma, hefði G átt rétt á að fá greiðslu fyrir allar bakvaktir sínar. Ágreiningslaust væri að S hefði verið heimilt að takmarka bakvaktir með því að draga úr viðveruskyldu starfsmanna, en það hefði ekki verið gert. Samkvæmt þessu var fallist á launakröfu S.	2147
---	------

Kröfugerð

Sjá Ómerking	1590, 1905
Við fyrirtöku málsins í héraði samþykkti B að I fengi án framhaldsstefnu að koma að hækkun á stefnukröfu er byggð væri á sömu forsendum og stefnukrafan. Nánari útlistun á kröfu I með hækkuninni var lögð fram á sérstöku skjali nokkru síðar. Enginn fyrirvari var í framan-greindu samkomulagi um frekari hækkun kröfugerðar. B andmælti því að I fengi komið að auknum kröfum fyrir Hæstarétti. Félldst Hæstiréttur á að ekki væru efni til þess að heimila frekari breytingu á kröfugerð I, sbr. 45. gr. laga nr. 75/1973 um Hæstarétt Íslands. Sjá Kaup.	1628

Kvaðir

G keypti tvö skuldabréf. Þegar hætt var að greiða af bréfunum krafðist hann uppboðs á fasteign sem bréfin voru tryggð með öðrum veðrétti í. Þar sem fjárhæð láns á fyrst veðrétti var ekki há taldi G öruggt að hann fengi fullnustu kröfu sinnar af uppboðsandvirðinu. Það fór þó á annan veg þar sem lögmaður stjórnar verkamannabústaða krafðist þess að íbúðin yrði afsöluð sér á matsverði, þar eð hún væri gerð samkvæmt lögum um verkamannabústaði. Þessa var ekki getið í þinglýsingarvottorði borgarfógetaembættisins. G fékk kröfu sína ekki alla greidda og krafði í framhaldi af því ríkið um bætur vegna mistaka við þinglýsingu. Talið var að í kvöðum sem hvílt hafi á íbúðinni hafi falist svo veigamiklar takmarkanir á eignarrétti að rík ástæða hafi verið til þess að þeirra væri skilmerkilega getið í texta skuldabréfanna. Þar sem þess hafi ekki verið gætt hafi þinglýsingardómara borið að bæta úr því með athugasemd á bréfin er þau voru afhent til þinglýsingar, sbr. 3. mgr. 7. gr. þinglýsingarlaga nr. 39/1978. Þar sem það hafi farist fyrir verði að meta það svo að mistök hafi orðið við þinglýsingu bréfanna að þessu leyti. Ákvæði skuldabréfanna um að kröfuhafa væri kunnugt um þinglýstar kvaðir er á eigninni hvíla hafi verið ófullnægjandi og gefið G tilefni til að afla sér nánari upplýsinga. G sé viðskiptafræðingur og megi því gera ríkari kröfur til hans en ella um að gæta hagsmuna sinna. Megi að þessu leyti sakast við G hafi hann orðið fyrir tjóni og hafi því skilyrði 49. gr. þinglýsingarlaga ekki verið uppfyllt til að honum yrði dæmdur réttur til bóta úr ríkissjóði. Var ríkið því sýknað af kröfu G.	644
B krafði K um greiðslu skuldar að fjárhæð 55.553 krónur með dráttarvöxtum vegna vangoldinna gjalda í viðhalds- og félagssjóð B vegna	

íbúðar K við Meðalholt í Reykjavík. K eignaðist íbúðina með kaupsamningi 25. september 1985, og var hún í samningnum sögð án kvaða. K vísað til veðbókavottorðs sem legið hefði frammi við söluna þar sem hvergi var getið um kvaðir á eigninni. Hins vegar var um það athugasemd á blaði húseignarinnar í fasteignaregistri, að eignin væri háð ákvæðum laga um verkamannabústaði. K taldi það skýrast af því að aðrar íbúðir í húsinu hefðu verið háðar kvöðum. K keypti af dánarbúi manns sem átt hefði íbúðina lengur en 30 ár, og var óumdeilt, að af þeim sökum hefði verið heimilt að selja eignina frjálsri sölu, sbr. 50. gr. laga nr. 60/1984. Fram til þess tíma er K eignaðist íbúðina var óumdeilt að íbúðin hefði verið háð kvöðum samkvæmt þeim reglum, sem gilda um félagslega íbúðir. B taldi að afsalið væri eingöngu laust við kvöð um forkaupsrétt sveitarstjórnar og um takmörkun á ráðstöfunarrétti, en aðrar kvaðir hefðu haldist. B taldi enn fremur að þegar eigandi fullnægði skilyrðum 50. gr. laga nr. 60/1984, ætti hann eftir að hann hefði lagt fullnægjandi gögn fyrir stjórn verkamannabústaða í Reykjavík, rétt á sérstakri yfirlýsingu borgarstjórnar um heimild til frjálsrar sölu sem skylt væri að þinglýsa. K hefði ekki aflað þessarar yfirlýsingar. K taldi að hann hefði aldrei orðið félagsmaður í byggingarfélaginu, og þyrfti því ekki að greiða félagsgjöld þess. Í dómi héraðsdóms sem staðfestur var í Hæstarétti kom fram að íbúð K væri frá gildistíð laga nr. 3/1935 um verkamannabústaði. Hinn 15. mars 1985 hefði B gefið út afsal til dánarbús E, sem K leiddi rétt sinn frá, þar sem sagði að enginn mætti eiga íbúðina, nema hann væri fullgildur aðili að byggingarfélaginu, og að kaupanda bæri að greiða miðað við eignarhlutfall allan sameiginlegan viðhaldskostnað samkvæmt því sem segði í lögum nr. 60/1984. Efni afsalsins var samþykkt af afsalshafa, sem neytti ekki réttar síns til að fá út gefið kvaðalaust afsal. K hefði ekki öðlast viðtækari rétt en heimildarmaður hans hefði átt. Hann hefði ekki heldur neytt réttar síns til lausnar undan kvöðum. Afsalið til dánarbúsins hefði verið innritað til þinglýsingar 18. mars 1985, og gæti K ekki borið fyrir sig vanþekkingu á efni þess. Samkvæmt þessu var fallist á það með B að K hefði verið fullgildur félagi í byggingarfélaginu, meðan hann átti íbúðina og að honum hefði borið að greiða þau gjöld, sem hann væri krafinn um í máli þessu.

2246

Sjá Kaupsamningur

1205

Kynferðisbrot

H var dæmdur fyrir kynferðisbrot gegn barni, sem varðaði við 202. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940. Þegar litið var til þess að brot hans beindist að 5-6 ára gömlu stúlkubarni og annarra atvika var refsing hans hæfilega ákveðin tólf mánaða fangelsi.	1943
J var sakfelldur fyrir kynferðisbrot gagnvart 32 ára gamalli konu, sem talin var þroskaheft og var kunnug honum vegna starfa hans á heimilum fyrir fatlaða. Brot J var talið varða við 197. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940 og þótti refsing hæfilega ákveðin fangelsi í fimm mánuði.	2242
Sjá Nauðgun	198
Sjá Sifskaparbrot	906

Kýrretning

Í hinum kærða úrskurði var lýst þeirri kröfu R og J, að kýrretning skyldi fara fram í eignum P vegna vinnu þeirra við húseignirnar að V og M í Grindavík og næði kýrretningin til tryggingarbóta, sem P ætti rétt á hjá V í kjölfar þess, að húseign P að V skemmdist vegna bruna. Í váttryggingarskilmálum V um brunaryggingar kom fram, að einvörðungu væri heimilt að greiða bætur fyrir tjón á húsum, sem skemmt höfðu við bruna, til viðgerða á þeim eða endurbyggingar. Var þetta í samræmi við 16. gr. laga nr. 9/1955 um Brunabótafélag Íslands, en það félag og Samvinnutryggingar gt. sameinuðust í V. Þegar af þessari ástæðu var ekki fallist á kýrretningu eignanna samkvæmt 1. mgr. 5. gr. laga nr. 31/1991.	2095
Sjá Gjaldþrotaskipti	1276

Kæruheimild

Sjá Frávísun máls frá Hæstarétti	1255
Sjá Vitni	1316

Kærumál

SJÁ : EFNISKRÁ TIL YFIRLITS

Landskipti

Eigendur jarðarinnar Stóra-Knarrarness I, Vatnsleysustrandarhreppi, kröfðust þess fyrir dómi að landskipti ákvörðuð af yfirlandskipta-nefnd 1. júlí 1987 um skipti á hluta óskipts lands jarðarinnar og jarðanna Stóra-Knarrarness II og Minna-Knarrarness, yrðu felld úr

gildi. Í niðurstöðu héraðsdóms, sem staðfest var í Hæstarétti, kom fram að yfirlandskiptanefnd hefði farið að lögum við matsstörfn og að gætt hefði verið lögmætra sjónarmiða við úrlausn landskiptanna, þ. á m. fyrimæla landskiptalaga nr. 46/1941. Voru eigendur jarðanna Stóra-Knarraness II og Minna-Knarranes því sýknaðir.	1061
--	------

Landamerksamál

Skorið var úr ágreiningi um merki jarðanna L og S í K, sbr. lög nr. 41/1919 um landamerki o.fl. Voru aðilar sammála um að landamerkjabréf frá síðari hluta 19. aldar fyrir jarðirnar væru aðalheimildir um merki jarðanna og við skýringu á þeim yrði að reyna að samrýma merkjalýsingar þeirra. Við ákvörðun marka jarðanna gætti nokkurrar óvissu, svo sem skiptingu verðmæta, en sumt af því hafði verið skilið frá jörðunum. Hæstiréttur taldi að ákvarða þyrfti mörkin í sem bestu samræmi við málsgögnin í heild. Voru mörk jarðanna ákveðin og mörkuð á meðfylgjandi uppdrátt.	1426
--	------

Launaskattur

Sjá Fyrning og Nauðasamningur	85
-------------------------------------	----

Lausafé

Sjá Uppboð	1118
------------------	------

Lausafjárkaup

F höfðaði mál gegn K, B sf. og H hf. vegna skuldar, en aðilar skiptust á ýsu og þorski á jöfnu verði og krafðist F greiðslu mismunarins. Voru staðhæfingar um að samkomulag hafi ekki legið fyrir um verðið við afhendingu, heldur hafi það komið til umræðu síðar og þá ekki orðið bindandi, ekki taldar fá næga stoð í gögnum málsins. Þá nutu staðhæfingar um gæði fisksins ekki stuðnings í neinum gögnum frá óháðum aðilum. Voru K, B sf. og H hf. því dæmd til að greiða F skuldina.	1010
S hafði keypt vélsleða af G hf. Fljótlega eftir afhendingu sleðans fór að bera á göllum í honum og hafði G reynt að bæta úr þeim, en án árangurs. Vegna þessa gerði G hf., S meðal annars tilboð um að félagið myndi greiða S 380.000 kr. og taka sleðann. Í málinu bar G hf. það fyrir sig að S hefði aldrei samþykkt tilboðið og því hefði samningurinn aldrei komist á en í tilboði G hf. var tekið fram að ef S samþykkti tilboðið ætti hann að undirrita það og senda til baka, en það hafði S	

ekki gert. Talið var að G hf. hefði mátt vera það ljóst af fyrri samskiptum aðila að samþykki S hefði komið fram nægilega snemma og með nægilega skýrum hætti. Þar sem G hf. hafði ekki skýrt S frá því án ástæðulausrar tafar, að hann vildi ekki taka samþykkinu, sbr. 2. mgr. 4. gr. laga nr. 7/1936 um samningsgerð, umboð og ógilda löggæringa, hafði G hf. orðið bundið að tilboðinu. Var G hf. því dæmt til að greiða S 380.000 kr. auk nánar tilgreindra vaxta.	1131
Sjá Brigðaréttur	2360
Sjá Riftun	1901
Sjá Verksamningur	326
R krafði H um greiðslu reikninga vegna kaupa H á ísblöndu af R. H taldi sér ekki skylt að greiða reikningana þar sem ástand vörunnar hefði verið ófullægjandi. Gegn andmælum R þótti ósannað að H hefði kvartað yfir ástandi vörunnar að öðru leyti en sendingar sem R tók til baka og krafðist ekki greiðslu á. Engin athugun virtist hafa farið fram á þeim sendingum sem krafist var greiðslu á og voru fullyrðingar H um svik af hálfu R ósannaðar. Þar af leiðandi voru andmæli H byggð á ástandi vörunnar of seint fram komin, sbr. 52. og 53. gr. laga nr. 39/1922. Ekki hafði annað komið fram en H hefði nýtt sér vöruna. Bar því að taka kröfur R til greina.	389
B krafði J um skaðabætur vegna þess að árgerð bifreiðar sem flutt hafði verið inn frá Þýskalandi var ranglega skráð, en ágreiningur var um hver bæri bótaábyrgð á umræddum galla. Var ekki talið sannað að J hefði komið fram sem seljandi gagnvart B, heldur eingöngu annast innflutning á bifreiðinni. Var því ekki fallist á að J hefði bakað sér bótaábyrgð samkvæmt 2. mgr. 42. gr. laga nr. 39/1922 um lausafjárkaup. Þá var ekki lögð bótaábyrgð á J vegna hugsanlegrar milligöngu hans um kaupin þar sem hann var talinn hafa verið grandlaus um gallann á þeim tíma sem máli skipti. J var því sýknaður af kröfu B.	623
H hf. stefndi K til greiðslu skuldar samkvæmt fjórum reikningum vegna kaupa K á þakstáli. Hélt K því fram að þakstálið væri gallað. Ekki var talið sannað að um óhæft efni hafi verið að ræða eða að leki í þaki hafi stafað af gerð þakstálsins. Var K því ekki talinn hafa sýnt fram á að honum hafi verið heimilt að rifta kaupunum og var hann dæmdur til að greiða H hf. skuldina.	709
S sf. krafðist staðfestingar á riftun á kaupsamningi við H um kaup á salatgerðarvél og hlutum tengdum henni. H krafðist greiðslu skuldar vegna kaupanna. Talið var sannað að vélin hafi verið haldin verulegum galla. Hafi því verið skilyrði, sbr. 1. mgr. 42. gr. laga nr. 39/1922	

um lausafjárkaup, til riftunar að því er varðaði hana og salathrærara sem henni fylgdi. Ekki þóttu uppfyllt skilyrðin að öðru leyti. Þar sem ekki hafi verið aflað viðhlítandi gagna um verðmæti einstakra muna var verðlagning þeirra muna sem riftunin náði til ráðin til lykta að álitum. Var S sf. og eigendum þess gert að greiða það sem eftir stóð af kaupverði vegna vélarinnar. 777

I krafðist þess að Þ yrði gert að þola riftun kaupa á tiltekinni bifreið, sem I hafði keypt af Þ. Var talið að I hefði ekki sinnt skoðunarskyldu sinni, sbr. 47. gr. kaupalaga nr. 39/1922. Þá hefði I enga haldbæra sönnun lagt fram um aðra galla á bifreiðinni en honum hefði átt að vera ljósir við eðlilega skoðun á bifreiðinni fyrir kaupin. Ekkert lægi fyrir um það að Þ hefði haft svik í frammi. Var Þ sýknaður af kröfum I. Sjá Útivist í héraði. 45. gr. laga nr. 75/1973. 1624

S og H höfðu skipti á bílum. S taldi H bera fébótaábyrgð gagnvart sér, þar sem vél bifreiðarinnar, sem hann fékk við skiptin, hefði verið áfátt jafnframt því sem rangar upplýsingar hefðu verið gefnar um akstur bifreiðarinnar, sem rýrt hefðu verðgildi hennar. Taldi S að fyrir lægi í málinu að H hefði gefið sannanlega rangar upplýsingar um eiginleika bifreiðarinnar. H krafðist sýknu, þar sem meðal annars væri ósannað með öllu hvort og hversu mikið bifreiðin hefði verið ekin umfram það sem H hefði upplýst. Hæstiréttur taldi að fram væri komið að bifreiðin hefði litið illa út og eftir skoðun S, sem var bifvélavirki að mennt, hefði samist um verulega lækkun verðs hennar að kröfu S. Þá hefði S viðurkennt að H hefði vakið athygli sína á að komið væri að því að fara þyrfti í ventla bifreiðarinnar. Með vísan til framangreinds var talið ósannað að H hefði beitt svikum við kaupin. Þá var talið ósannað að vél bifreiðarinnar hefði verið í verra ástandi en S hefði getað búið við miðað við akstur hennar og ástand að öðru leyti og þær upplýsingar, sem H hefði gefið við kaupin. Var H sýknaður af kröfum S. Hæstiréttur staðfesti niðurstöðu héraðsdóms með vísan til forsendna. 2007

Lax- og silungsveiði

Á var ákærður ásamt fimm öðrum mönnum vegna 13 silunganeta í sjó. Þá var hann í öðru máli ákærður fyrir að hafa haft silungsveiðinet í sjó við sker án þess að það væri landfast og með fullnægjandi merkingum. Talið var að í fyrra málinu hafi dómari með afskiptum sínum í þinghöldum tekið afstöðu til sakarefnisins á þann veg að hann gæti ekki farið með málið sem dómari. Var dómurinn því ómerktur og

málinu vísað heim í hérað til löglegrar meðferðar og dómsálagningar að nýju. Í seinna málinu var talið að aðstæður hafi ekki verið kannaðar nægjanlega. Eins og málið lægi fyrir brysti viðhlítandi sönnun um sök Á og var hann því sýknaður.	7
G var ákærður fyrir brot á lögum um lax- og silungsveiði nr. 76/1970 og reglum um netaveiði göngusilungs í sjó nr. 205/1990 fyrir að hafa án fullnægjandi merkinga lagt net í sjó til veiða á silungi. G viðurkenndi að net það, sem veiðiverðir tóku upp, væri sín eign og hefði hann lagt í netið eins og í ákæru greindi. Talið var sannað að netið hefði verið ómerkt þegar það var tekið upp. Hæstiréttur hafnaði kröfu G um ómerkingu hins áfrýjaða dóms. Ennfremur var ekki talið að sök G væri fyrnd. Var talið fullsannað að G hefði háttsemi sinni brotið gegn ofangreindum lagafyrirmælum. Var hann dæmdur til greiðslu sektar auk þess sem net hans var gert upptækt til ríkissjóðs.	1563
K var ákærður fyrir brot á lögum um lax- og silungsveiði nr. 76/1970 og reglum um netaveiði göngusilungs í sjó nr. 205/1990 fyrir að hafa án fullnægjandi merkinga lagt net í sjó til veiða á silungi. K viðurkenndi að net það, sem veiðiverðir tóku upp, væri sín eign og hefði hann lagt í netið eins og í ákæru greindi. Talið var sannað að netið hefði verið ómerkt þegar það var tekið upp. Hæstiréttur hafnaði kröfu K um ómerkingu hins áfrýjaða dóms. Ennfremur var ekki talið að sök K væri fyrnd. Var talið fullsannað að K hefði háttsemi sinni brotið gegn ofangreindum lagafyrirmælum. Var hann dæmdur til greiðslu sektar auk þess sem net hans var gert upptækt til ríkissjóðs.	1566

Leiðbeiningarskylda dómara

Sjá Ómerking	2099
--------------------	------

Leigubifreiðar

Sjá Stjórnarskrá	1217
------------------------	------

Leigusamningur

Ágreiningur málsaðila varðaði skýringu á leigusamningi. Með samningi frá 12. mars 1987 tóku S og J á leigu húsnæði í Skipholti 50 B sem F hafði í byggingu. S og J tóku við húsnæðinu tilbúnu undir tréverk og innréttaðu það sem knattborðsstofu. Að leigutíma liðnum áttu innréttingar að verða eign F. Í leigusamningi var ákvæði um að leigutaki hefði heimild til að reka í húsnæðinu biljarðstofu. Með

kaupsamningi 17. september 1987 seldi F húsnæði sem að hluta lá að húsnæði því er S og J höfðu á leigu. Af hálfu kaupanda voru hafðar uppi kvartanir vegna reksturs knattborðsstofunnar sem urðu til þess að S og J fengu ekki endanlegt leyfi fyrir rekstrinum. Neyddust þeir til að loka og fluttust úr leiguhúsnæðinu um mánaðamót júní/júlí 1988. Talið var að F hefði mátt vera ljóst, að forsendur S og J fyrir leigutökunni væri sá rekstur, og jafnframt, að sala hans á aðliggjandi húsnæði varð að vera samrýmanlegur þeim rekstri. Ósannað var, að S og J hefðu ekki gert allt, sem af þeim varð með góðu móti krafist, til þess að leyfi fengist fyrir rekstrinum. Var því talið að þeim hefði verið heimilt að ganga frá leigusamningnum. Var því talið að F hefði ekki rétt á kröfðum leigugreiðslum úr hendi S og J að undanskildu hússjóðsgjaldi fyrir apríl 1988. Þá var talið að leigusamning aðila bæri að skilja svo að leigusali hefði eignast naglfastar innréttingar, sem leigutaki hefði sett upp. Var F dæmdur til að greiða S og J hluta þessara fjárfestinga.	2192
Sjá Kaupsamningur	1352

Líkamsárás

Ó var sakfelldur fyrir líkamsárás með því að hafa á veitingahúsinu Breiðvangi við Álftabakka í Reykjavík slegið L hnefahögg í andlitið með þeim afleiðingum að hann marðist og bólгнаði yfir nefi og nefrót og bólгнаði á efri vör og skarst innan á neðri vör. Brot hans var talið varða við 217. gr. almennra hegningarlaga. Var refsing Ó hæfilega ákveðin 30.000 króna sekt til ríkissjóðs. Sjá Skaðabætur.	97
G var sakfelld fyrir líkamsárás með því að hafa kastað eða rekið glas í andlit S með þeim afleiðingum að hún marðist og bólгнаði yfir auga og niður á kinnbein. Brot hennar var talið varða við 217. gr. almennra hegningarlaga. Staðfest var niðurstaða héraðsdóms um að G skyldi greiða 30.000 króna sekt til ríkissjóðs og S skaðabætur, en ekki var fallist á kröfu G um frávisun bótakröfunnar af þeim sökum að héraðsdómari hefði farið út fyrir mörk leiðbeiningarskyldu sinnar um framsetningu kröfunnar. Sjá Frávísunarkröfu hrundið.	295
B var sakfelldur fyrir líkamsárás og eignaspjöll með því að hafa veist að K, sem var við vinnu í pylsuvagni á Lækjartorgi, svipt upp hurðinni á vagninum svo að hurðarhúnn brotnaði, togað K út úr vagninum, skellt aftur hurðinni svo lamir brotnuðu, og ráðist á K með þeim afleiðingum að hann marðist á hnakka og hálsi, bólгнаði á kinn og hruflaðist á hnúum handar. Brotin voru talin varða við 217. gr. og	

259. gr. almennra hegningarlaga. Með vísan til þess að árás B var tilefnislaus og ruddafengin og að atferli hans var sérlega háskalegt vegna þeirra aðstæðna sem K starfaði við í pylsuvagni sínum var staðfest niðurstaða héraðsdóms um fimm mánaða varðhald B, en með hliðsjón af bótauppgjöri B við K og aðstæðum B að öðru leyti var fullnustu refsingarinnar frestað skilorðsbundið. B var jafnframt dæmdur til að greiða 30.000 króna sekt í ríkissjóð.	301
F var sýknaður af ákæru fyrir líkamsárás. Ekki þótti leitt í ljós svo að óyggjandi væri að F hefði valdið I þeim áverkum sem honum var gefið að sök.	1641
B var sakfelldur fyrir líkamsárás með því að hafa skorið sokkabuxur utan af X, þar sem hún lá sofandi á heimili sínu og beitt við það stórum eldhúshníf. Er hún snérist til varnar réðst hann á hana, tók hana föstu hálstaki og hélt jafnframt harkalega fyrir munn hennar og nef og þrengdi með þessu svo að öndunarvegi hennar að henni sortnaði fyrir augum og hlaut húðblæðingar í andliti og marðisti á hálsi og við munn og hlaut sár innanvert á efri vör. Var þetta talið varða við 2. mgr. 218. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940, sbr. 11. gr. laga nr. 20/1981. B var einnig sakfelldur fyrir önnur brot. Var hann dæmdur í tólf ára fangelsi og greiðslu skaðabóta og sakarkostnaðar. Sjá Hús-brot. Nauðgun. Rán. Fjársvik. Ölvun við akstur.	1947
V var sakfelldur fyrir líkamsárás með því að hafa fellt S í gólfíð, slegið hana liggjandi mörg hnefahögg í kvið og sparkað margsinnis í kvið henni með þeim afleiðingum að milta sprakk og blæddi inn á hægri eggjastokk og varð að fjarlægja milta, eggjaleiðara og eggjastokk. Var V dæmdur í sex mánaða fangelsi.	2040
S var sakfelldur fyrir líkamsárás með því að hafa aðfaranótt sunnudagsins 27. október 1991 við veitingahúsið F slegið R högg í andlit með þeim afleiðingum, að hann nefbrotnaði og fékk sár á efri vör. Taldist þetta varða við 1. mgr. 218. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940. S var dæmdur í þriggja mánaða skilorðsbundið fangelsi 21. desember 1992. Samkvæmt 60. gr. laga nr. 19/1940 var það mál einnig til meðferðar og var dæmt í einu lagi fyrir öll brotin. Hæfileg refsing var ákveðin fangelsi í fjóra mánuði. Þar sem láðist að kynna S skaðabótakröfu R við meðferð málsins var ekki hjá því komist að vísa skaðabótakröfunni frá héraðsdómi.	2053

Líkamsmeiðingar

G var ákærður fyrir tvær líkamsárásir gegn sambýliskonu sinni, með því að hafa í bæði skiptin, veist að H með höggum og spörkum svo hún hlaut margvíslega áverka. Sannað þótti að ákærði hefði veist að H í fyrra skiptið og var brot G réttilega heimfært undir 1. mgr. 217. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940. Hvað varðaði síðari ákæruliðinn var talið að sökum galla á rannsókn máls og sönnunarskorts, yrði að sýkna G af þeirri háttsemi sem honum var gefið að sök. Við ákvörðun refsingar var meðal annars litið til þess að um fólkskulega árás G var að ræða og með henni veitti hann H umtalsverða áverka. Þá hafði G ekki sýnt nein merki iðrunar. Var refsing hans ákveðin varðhald í 45 daga.	1168
Sjá Ávana- og fíkniefni	1081

Líkamstjón

Sjá Skaðabótamál	916
------------------------	-----

Lyfjaverð

G sat í lyfjaverðlagsnefnd samkvæmt skipun ráðherra án tilnefningar en gegndi jafnframt starfi skrifstofustjóra í heilbrigðis- og tryggingarmálaráðuneytinu og var staðgengill ráðuneytissjóra. Á fundi nefndarinnar 16. desember 1992 kom upp ágreiningur um tillögur G um lækkun kostnaðarstuðla og heildsöluálagningar á lyfjum. Meirihluti nefndarinnar studdi fyrrgreindu tillöguna en var mótfallinn þeirri síðargreindu. Ágreiningnum var vísað til ráðherra sem úrskurðaði að frá og með 1. janúar 1993 skyldi kostnaðarstuðull og heildsöluálagning lyfja vera sá sem G hafði gert tillögu um. Félagið F krafðist viðurkenningar á því að ákvörðun nefndarinnar frá 16. desember væri ógild og að úrskurður ráðherra yrði ógiltur. Fyrri kröfunni var vísað frá dómi þar sem nefndinni hefði ekki verið stefnt í málinu. Í dómi Hæstaréttar var sérstaklega vísað til þess að af ákvæðum lyfjalaga nr. 108/1984 um lyfjaverðlagsnefnd yrði ráðið að tryggja hefði átt sjálfstæða og faglega umfjöllun þar um lyfjaverð jafnframt því sem þar hafi átt að gæta hagsmuna þeirra sem helst ættu hlut að máli. Hefði getað fallið undir starfssvið G að hafa afskipti af meðferð mála sem kæmu frá lyfjaverðlagsnefnd og að undirbúa úrskurð ráðherra. Upplýst var að hann hefði ekki átt þátt í meðferð framangreinds máls er það kom til umfjöllunar í ráðuneytinu. Hins vegar var talið að seta G í lyfjaverðlagsnefnd bryti í bága við þá grundvallarreglu um

almennt hæfi í opinberri stjórnsýslu að fyrir fram bæri að girða fyrir það að borgararnir hefðu réttmæta ástæðu til að efast um að mál þeirra hlytu lögmæta og hlutlæga meðferð á öllum úrskurðarstigum. Hefði F, sem átti hagsmuni að gæta, haft réttmæta ástæðu til að efast um að G væri óháður í störfum sínum í lyfjaverðlagsnefnd og var hann því talinn vanhæfur til setu í nefndinni vegna stöðu sinnar í ráðuneytinu. Af þessum sökum var fallist á kröfu F um ógildingu úrskurðarins þar sem undirbúningur hans hjá lyfjaverðlagsnefnd hefði ekki verið í samræmi við lög.	603
<i>Læknaráð</i>	
Sjá Skaðabætur	537
B varð fyrir slysi í febrúar 1991 er bifreið var ekið aftan á bifreið hans. S fór þess á leit við Hæstarétt að málið yrði lagt fyrir læknaráð og umsagnar óskað um tiltekin atriði. B mótmælti þessari beiðni en Hæstiréttur samþykkti beiðnina og taldi rétt að læknaráð léti í té umsögn sína áður en dómur yrði lagður á málið.	1473
<i>Lögheimili</i>	
Sjá Endurkrafa	1156
<i>Lögmannsbóknun</i>	
Ó fór þess á leit við stjórn LMFÍ að hún kvæði upp úrskurð um þóknun hæstaréttarlögmannsins K vegna starfa hans að málflutningi í máli Ó gegn V-hreppi. Hafði K gert Ó reikning að fjárhæð 470.815 krónur. Að mati stjórnar LMFÍ bar að leggja ákvæði 5. gr. gjaldskrár LMFÍ til grundvallar við ákvörðun á þóknun K, enda hafði því ekki verið haldið fram að leggja ætti annars konar viðmiðun til grundvallar. Þannig taldi stjórnin að reikna ætti þóknunina út frá tilteknum hagsmunum í málinu. Í málinu gegn V-hreppi voru ítrustu kröfur gerðar af hálfu Ó og miðaði K þóknun sína við það. Stjórn LMFÍ taldi eðlilegra að miða þóknunina við fjárhæð sem ætla mætti að aðilar teldu raunhæft að fengist dæmd. Þá var jafnframt tekið tillit til þess að K gerði Ó aldrei grein fyrir áætluðum verkkostnaði málsins vegna rekstrar málsins fyrir dómstólum. Var hæfileg þóknun K ákveðin af stjórn LMFÍ 200.000 krónur. Eftir fram komnum upplýsingum í málinu þóttu Hæstarétti ekki efni til að hnekkja mati stjórnar LMFÍ um fjárhæð þóknunarinnar. Var úrskurður hennar því staðfestur. ...	450

Lögmenn

Æ krafði hæstaréttarlögmenninn J bóta vegna ætlaðra mistaka við lögmannsstörf fyrir Æ og endurgreiðslu á innborgaðri lögmannsbókun. Bótakrafan var einkum reist á því að Æ hefði falið J að innheimta vinnulaunakröfu. Bú skuldara kröfunnar hefði síðan verið tekið til gjaldþrotaskipta og kröfulýsingarfrestur runnið út án þess að lögmaðurinn hefði lýst kröfunni í búið. Það hefði orðið til þess að J hefði misst af möguleikum sínum til að fá kröfuna greidda úr ríkissjóði á grundvelli laga nr. 23/1985 um ríkisábyrgð á launum. J hélt því fram að hann hefði ekki getað sinnt innheimtunni frekar vegna ónógra upplýsinga, sem hann hefði margbeðið Æ að bæta úr. Talið var að ekkert hefði annað fram komið en að halda hefði mátt innheimtunni til laga ef J hefði sinnt skyldum sínum sem lögmanni, meðal annars að afla upplýsinga um málið. J hefði orðið að segja sig frá verki með ótvíræðum hætti ef hann teldi sig ekki geta unnið að málinu svo að Æ hefði átt þess kost að leita annars lögmanns. Var J talinn skaðabótaskyldur gagnvart Æ.	2030
Sjá Aðfinnslur	839

Lögreglumenn

Sjá Handtaka	357
Sjá Skaðabætur	2302

Lögskýring

Sjá Gjaldþrotskipti	1508
Sjá Málskostnaður	1521

Lögveð

Sjá Nauðungaruppböð	2269
---------------------------	------

Mannréttindasáttmáli Evrópu

Sjá Dráttur á rekstri máls	147
Sjá Vanhæfi	355

Matsgerð

Sjá Forkaupsréttur	1820
Sjá Verksamningur	1604

Málasamsteypa

Sjá Ölvunarakstur	1871
-------------------------	------

Málflutningsmaður

Sjá Úrskurður stjórnar LMFÍ	435
-----------------------------------	-----

Máli vísað frá Héraðsdómi

Sjá Ákæra	925
-----------------	-----

Málamyndagerningur

Fallist var á að J hefði sýnt nægilega fram á að tvö veðskuldabréf, sem Þ hafði gefið út til afa síns, fælu ekki í sér staðfestingu á raunverulegri skuld aðila við afann. Því var orðið við kröfu J um að umrædd skuldabréf yrðu ekki dregin frá hjúskapareign Þ við fjárslit milli þeirra í tilefni af skilnaði aðila. Sjá Fjárslit.	373
Sjá Gjaldþrotaskipti	416

Málsástæður

Í héraðsdómsstefnu kom fram að krafa S og J væri byggð á reglum skaðabótaréttar og dómvenjum íslensks réttar um bótaábyrgð seljanda á göllum í fasteignaviðskiptum. Ekki var reifað að þau krefðust afsláttar af kaupverði ef bótakrafa þeirra næði ekki fram að ganga. Við munnlegan flutning málsins fyrir Hæstarétti kom fram af hálfu S og J að í kröfugerð þeirra fælist krafa um skaðabætur eða afslátt af kaupverði. Talið var ljóst að héraðsdómur hefði hafnað því að krafa þeirra væri jafnframt krafa um afslátt og kröfugerð þeirra hefði ekki verið dæmd á þeim grundvelli. Var því um að ræða nýja málsástæðu fyrir Hæstarétti og skilyrðum 45. gr. laga nr. 75/1973 um Hæstarétt Íslands ekki fullnægt svo afstaða yrði til hennar tekin í málinu. Sjá Galli.	1693
Sjá Frávísun	2181

Málskostnaðartrygging

Í hf. krafðist þess að sameignarfélaginu F yrði með vísun til b-liðar 1. mgr. 133. gr. laga nr. 91/1991 gert að setja tryggingu fyrir greiðslu málskostnaðar í héraðsdómsmáli sem F sf. hafði höfðað á hendur Í hf. Þótti Í hf. ekki hafa leitt líkur að því að félagsmenn F sf. væru ógjaldfærir en þeir bæru ótakmarkaða ábyrgð á skuldbindingum F. Þá hefði af hálfu F sf. verið lagt fram vottorð úr hlutafélagaskrá

nafngreinds hlutafélags þar sem fram kæmi að félagsmenn F sf. væru hluthafar í félaginu og að hlutabréfaeign þeirra samtals væri 126.655.327 krónur. Var því ekki unnt að fallast á kröfu Í hf. um að F sf. yrði gert skylt að setja tryggingu fyrir greiðslu málskostnaðar í málinu.	204
G og K kröfðust þess að J yrði gert að leggja fram málskostnaðartryggingu í meiðyrðamáli J gegn G og K. Talið var að aðstæður J væru með þeim hætti að honum væri ókleift að leggja fram málskostnaðartryggingu. Yrði að telja það andstætt lögum og mannréttindasáttmálum að fyrirmuna þeim sem telja sig hafa orðið fyrir ærumeiðandi ummælum að leita réttar síns skorti þá fjármuni til að greiða málskostnaðartryggingu og þótti fráleitt að það hafi verið ætlun löggjafans. Var kröfu G og K um málskostnaðartryggingu því hafnað.	873
Hafnað var kröfu Í um málskostnaðartryggingu úr hendi H, en bú H hafði verið tekið til gjaldþrotaskipta. Var talið að gjaldþrot H eitt veitti ekki tilefni til að heimila málskostnaðartryggingu. Yrði meðal annars að líta til þess að krafa Í um greiðslu málskostnaðar, sem felldur yrði á H með dómi í málinu, nyti forgangs samkvæmt 110. gr. laga nr. 21/1991 um meðferð einkamála, ef málsóknin yrði leidd til lykta á vegum þrotabúsins.	1612
Hafnað var kröfu K um málskostnaðartryggingu, enda var talið að K hefði gegn mótmælum N ekki leitt nægar líkur að því að hann væri ófær um greiðslu málskostnaðar.	1691
Fallist var á kröfu S um að J yrði gert að setja tryggingu fyrir greiðslu málskostnaðar í umræddu máli. Bú hans hafði verið tekið til gjaldþrotaskipta. Protabúið hafði ekki látið málið til sín taka og fyrir lá yfirlýsing skiptastjóra í búinu að það ábyrgðist ekki greiðslu kostnaðar af rekstri málsins.	1721

Málskostnaður

Aðilar deildu um það hvort 24,5% virðisaukaskattur samkvæmt lögum nr. 50/1988 um virðisaukaskatt væri innifalinn í tilgreindri fjárhæð þóknunar, sem J hafði verið ákveðin með dómi bæjarþings Akureyrar. Skjólstaðingum J í umræddu máli hafði verið veitt gjafsókn og var þóknun til J úr ríkissjóði tiltekin í dómnum. Hæstiréttur féllst ekki á að ákvæði dómsins um gjafsóknarkostnað væru svo óljós sem talið hafði verið í úrskurðinum. Var talið að orðin „að teknu tilliti til virðisaukaskatts“ í forsendum dómsins gæfu til kynna að fjárhæð þóknunarinnar hefði verið tilgreind að meðtöldum þeim virðisauka-

skatti sem J bæri að standa skil á til ríkissjóðs vegna starfsemi sinnar. Þetta væri sá skilningur sem beinast lægi við eftir orðanna hljóðan og ekki væru efni til annars en að leggja hann til grundvallar. Var aðfararbeiðni J hafnað, þar sem hin tilgreinda fjárhæð gjafsóknar-kostnaðar samkvæmt dómi bæjarþingsins hefði þegar verið greidd.	1521
Ágreiningur A og K laut að kaupverði íbúðar. Í málinu lá fyrir handskrif- að samkomulag milli aðila um að kaupverð íbúðarinnar hafi verið 3.100.000 krónur. Hæstiréttur taldi að K hefði tekist að sanna að umsamið kaupverð íbúðarinnar hafi numið 3.100.000 krónum, þrátt fyrir að önnur fjárhæð, 2.300.000 krónur, hafi meðal annars verið tilgreind á afsali. Hins vegar var ekki talið efni til að sinna kröfu K um málskostnað, þar sem kaupverð íbúðarinnar var tilgreint annað en fyrr greinir, og K lauk viðskiptum sínum við A vegna íbúðakaup-anna, án þess að gegnið væri frá staðfestu yfirliti um uppgjör milli þeirra. Var málskostnaður því látinn falla niður. Sjá Fasteignakaup.	2285
Mál milli R og H var risið af kaupum milli aðila um íbúð og krafðist H riftun kaupanna og fébóta úr hendi R. Útivist varð af hálfu R á bæjarþingi og voru kröfur H teknar til greina, sbr. 118. gr. laga nr. 85/1936. R áfrýjaði málinu til Hæstaréttar og H gagnáfrýjaði. Við munnlegan flutning fyrir Hæstarétti var því lýst yfir að hálfu R, að hann félli frá áfrýjun málsins og öllum kröfum á hendur H í aðalsök, en viðurkenndi skyldu til að greiða H málskostnað vegna aðalsakar. Jafnframt féllst R á kröfu H um staðfestingu héraðsdóms og við-urkenndi á sama hátt skyldu til greiðslu hæfilegs málskostnaðar í gagnsök. Í samræmi við kröfur R var mál hans á hendur H felld niður fyrir Hæstarétti og R dæmdur til greiðslu málskostnaðar.	2437
Sjá Ávana- og fíkniefni	1809
Sjá Niðurfelling máls	2437
Sjá Útivist í héraði	2092

Meðdómendur

Ágreiningsefni máls þessa þótti þannig vaxið að sérkunnáttu um það var þörf við meðferð málsins í héraði. Héraðsdómara var því rétt að kveðja til sérfróða meðdómendur á því sviði, sbr. 1. mgr. 37. gr. A þágildandi laga um meðferð einkamála í héraði nr. 85/1936. Það gerði héraðsdómari ekki, en kvaddi í þess stað sér til fulltingis tvo héraðsdómara, þótt ekki væru efni til þess samkvæmt 2. mgr. nefndrar lagagreinar. Sjá Aðildarhæfi.	401
---	-----

Meðlag

Sjá Aðfarargerð	758
-----------------------	-----

Meiðyrðamál

- B krafðist ómerkingar tiltekinna ummæla A sem birtust í grein í bæjarblaði. Þá krafðist hann þess að A yrði dæmdur til refsingar, miskabóta og kostnaðar við birtingu dómsins í opinberu blaði. Talið var að málið væri of seint höfðað sem refsímál, sbr. 29. gr. almennra hegningarlaga og sök vegna ummælanna væri fyrnd á grundvelli 81. gr. laganna. Væri því ekki heldur hægt að beita hann þeim viðurlögum að standa straum af kostnaði við birtingu dómsins, sbr. 241. gr. laganna. B gæti hins vegar komið að kröfum um ómerkingu ummæla og bætur. Talið var að í sumum ummælanna fælist refsiverð aðdróttun. Þau væru óviðurkvæmileg og bæri að dæma þau dauð og ómerk. Önnur ummæli væru innan marka þess sem hafa mætti uppi að óseku. Þá var A dæmdur til greiðslu miskabóta. 932
- B krafðist ómerkinga á ummælum í grein sem G ritaði og birtist í M í tilefni af deilum um safnaðarstarf í kirkjunni F. Þáverandi presti safnaðarins hafði verið veitt lausn frá störfum að ákvörðun safnaðarstjórnar. B var þá varaformaður stjórnarinnar og hafði átt hlut að þessari ákvörðun. G var félagi í söfnuðinum og hafði tekið þátt í starfi hans um nokkurt skeið. Hafði hann áður átt sæti í safnaðarstjórn. Safnaðarstjórn F birti greinargerð í M, þar sem lýst var tildrögum að umræddri ákvörðun. Í henni voru rakin ýmis viðkvæm atvik og málefni er vörðuð starf prestsins og samskipti hans við safnaðarstjórn. Hið opna bréf G var ritað í tilefni birtingar þessarar greinargerðar og til svars við ýmsu efni hennar. Var tilgangur hans að taka upp hanskann fyrir prest safnaðarins gagnvart safnaðarstjórn. Taldi Hæstiréttur að efni greinar G og framsetningu hennar yrði að meta í ljósi þess sem stjórnin hefði látið frá sér fara. Var talið að öll ummæli G, fyrir utan ein tiltekin, væru ekki óviðurkvæmileg þannig að unnt væri að fallast á kröfu B um ómerkingu þeirra samkvæmt l. mgr. 241. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940. Hins vegar var talið að í ummælum G: „... B[...] stundaði hryðjuverkastarfsemi í söfnuðinum“ fælist óvægin og niðrandi aðdróttun sem G hefði ekki réttlætt og hefðu þau verið óviðurkvæmileg. Yrði því að taka til greina kröfu B um ómerkingu þeirra samkvæmt l. mgr. 241. gr. almennra hegningarlaga. Var einnig talið að hún ætti rétt til miskabóta vegna þessara ummæla. 1409

Miskabætur

Sjá Meiðyrðamál	1409
-----------------------	------

Miski

Sjá Skaðabætur	726
----------------------	-----

Mæðralaun

Sjá Endurkrafa	1156
----------------------	------

Nauðasamningar

Í málinu var m.a. deilt um hvort launaskattskrafa sem Tollstjórinn í Reykjavík krafði E hf. um vegna fyrstu fjögurra tímabila ársins 1985 hefði fallið undir nauðasamninga E hf., sem staðfestir voru í skiptarétti 26. maí 1986, að því er varðaði kröfur sem gjaldfallnar voru 5. desember 1985. Talið var að Tollstjórinn hefði ekki vítað um skattskyldar launagreiðslur E hf. 1985, er tilraunir félagsins til nauðasamninga hófust 5. desember sama ár, þar sem E hf. hafði ekki staðið skil á launaskatti á gjalddögum lögum samkvæmt, og launaskattskrafa á hendur félaginu vegna ársins 1985 hafði því ekki stofnast. Féll hún því ekki undir ákvæði nefnds nauðasamnings sem staðfestur var 26. maí 1986. Sjá Fyrning.	85
---	----

Nauðgun

G var sakfelldur fyrir nauðgun, sbr. 194. gr. almennra hegningarlaga, og E, H og V fyrir hlutdeild í nauðgun, sbr. 1. mgr. 22. gr. hegningarlaga, og blygðunarsemisbrot, sbr. 209. gr. laganna, G fyrir að hafa þröngvað 14 ára stúlku til holdlegs samræðis með ofbeldi, og E, H, V fyrir að hafa aðstoðað G með því meðal annars að halda stúlkunni, og handleikið kynfæri sín meðan á þessu stóð. E var jafnframt sakfelldur fyrir þjófnað og nytjastuld og V fyrir þjófnað. Við ákvörðun refsingar var litið til ungs aldurs ákærðu, sbr. 4. tölulið 70. gr. almennra hegningarlaga, en hins vegar til þess að ákærðu stóðu í sameiningu að þeirri svívirðilegu háttsemi gagnvart 14 ára gamalli stúlku sem að framan er lýst og horfði það til refsipýngingar, sbr. 2. mgr. 70. gr. laganna. G var gert að sæta fangelsi í 18 mánuði, E í 16 mánuði, H í 15 mánuði og V í 16 mánuði.	198
B og R voru ákærðir fyrir kynferðisbrot gagnvart 13 ára stúlku. Var B gefið að sök að hafa þröngvað stúlkunni til holdlegs samræðis með ofbeldi og með aðstoð R sem færði stúlkuna úr buxum og nær-	

buxum. Var R gefin að sök hlutdeild í verknaðnum. Talið var sannað með framburðum stúlkunnar og vitna að ákærðu hefðu gerst sekir um þá háttsemi sem þeim var gefin að sök. Við ákvörðun refsingar B og R var litið til alvarleika sakarefnisins og 2. mgr. 70. gr. almennra hegningarlaga. Var refsing beggja ákveðin fangelsi í tvö ár. Þá þóttu þeir með háttsemi sinni hafa bakað sér skyldu til greiðslu miskabóta sem ákveðnar voru 500.000 krónur. Sjá Ákæra.

691

H, breskur ríkisborgari, var ákærður fyrir að hafa veist að X á vinnustað hennar með hníf í hendi og með líkamlegu ofbeldi og hótunum um að beita hnífnum þröngvað henni nauðugri með sér í bifreið að heimili hennar og þar á sama hátt þröngvað henni til holdlegs samræðis. Talið var sannað að H hafi með ofbeldi þröngvað X til að koma með sér af vinnustað hennar, en eins og sönnunargögnum var háttað þótti þó ekki fyllilega sannað að H hafi ógnað X með hnífi. Talið var að með atferli sínu hafi H svipt X frelsi, þannig að varði við 226. gr. almennra hegningarlaga. Með hliðsjón af því sem gerðist áður og þess sem fram kom um andlegt ástand X þótti ekki varhugavert að leggja framburð hennar til grundvallar um það sem gerðist í íbúð hennar. Var H því einnig sakfelldur fyrir nauðgun. Refsing H var ákveðin tvö ár og sex mánuðir. Þá var honum vísað úr landi eftir úttekt refsingar.

890

X var ákærður fyrir nauðgun með því að hafa þröngvað konunni K til holdlegs samræðis með ofbeldi. Var þetta talið varða við 194. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940. Fundum X og K bar saman fyrir utan skemmtistað og bauð X henni heim með sér í því skyni að þiggja áfengi. Höfðu þau samfarir á heimili X. Talið var að aðstæður á vettvangi bentu ekki til þess að átök hefðu átt sér stað. Þótt K hefði borið nokkra áverka þóttu þeir ekki veita óyggjandi vísbendingu um að hún hefði sætt nauðung af hálfu X. Með hliðsjón af því og atvikum málsins í heild þótti varhugavert að telja það sannað gegn eindreginni neitun X frá upphafi rannsóknar málsins að hann hefði gerst sekur um þann verknað sem í ákæru greindi. Var hann því sýknaður.

1860

B var sakfelldur fyrir að hafa farið í heimildarleysi inn um glugga á íbúðarhúsi, komið þar að konunni Y sofandi í rúmi, afklæðst og farið í peysu, sveipað slæðu um höfuð sér, tekið búrhníf, vakið konuna og ógnað henni með hnífnum og með því sífellt að hóta henni lífláti og því að hann dræpi börn hennar léti hún ekki að vilja sínum, hrakið hana inn í þvottaherbergi íbúðarinnar, þar sem hann síðan þröngvaði henni til holdlegs samræðis og jafnframt að taka lim hans í munn

sér og loks orðið sáðfall í munni henni. B batt konuna á höndum og fótum eftir að hafa komið fram vilja sínum. Þá var B einnig sakfelldur fyrir að hafa þröngvað konunni Z tvisvar til holdlegs samræðis á dvalarstað sínum. Voru brot þessi talin varða við 194. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940, sbr. 2. gr. laga nr. 40/1992. B var einnig sakfelldur fyrir önnur brot. Var hann dæmdur í tólf ára fangelsi og greiðslu skaðabóta og sakarkostnaðar. Sjá Líkamsárás. Húsbrott. Rán. Fjársvik. Ölvun við akstur.

1947

Nauðungarsala

Fasteign var seld nauðungarsölu og eignin slegin hæstbjóðanda, SVÁ hf.

B var aðili að uppboðinu á grundvelli tryggingarbréfs að fjárhæð 1.000.000 króna, sem hvíldi á 4. veðrétti eignarinnar. Hinn 11. júlí 1991 lýsti B því yfir að uppboðskrafa þess væri að fullu greidd og því kæmi ekki til úthlutunar til B af andvirði eignarinnar. S lýsti 19. nóvember sama ár kröfu í uppboðsandvirðið og vísaði til þess að hann hefði greitt umrædda skuld. Skömmu síðar lýsti hann að nýju kröfu í uppboðsandvirðið sem handhafi tryggingarbréfs á 3. veðrétti eignarinnar en hann hafði þá greitt skuld gerðarpola við eiganda bréfsins. Vísaði S til þess að hann hefði ynnst greiðslurnar af hendi til að gæta réttmætra hagsmuna sinna vegna fyrirhugaðra kaupa á umræddri fasteign af SVÁ hf. en þeim kaupum var rift án mótmæla af hálfu S. Taldi hann sig eiga endurkröfurétt fyrir þeim fjárhæðum sem hann hafði greitt, sem nyti sama veðréttar og viðkomandi veðskuldir höfðu notið. SVÁ hf. mótmælti kröfum S um greiðslu af uppboðsandvirðinu og var ákveðið að reka sérstakt uppboðsréttarmál um ágreininginn. Ekki var á það fallist að S hefði sýnt fram á að hann hefði eftir greiðslurnar átt að njóta sömu veðréttar og veðskuldirnar höfðu notið. Var kröfu hans því hafnað.

339

H krafðist þess að synjað yrði beiðni S um nauðungarsölu íbúðar. Beiðnin byggðist á veðskuldabréfi og snerist ágreiningur aðila um það hvort heimilt hafi verið að setja inn í bréfið lægri vísitölu en gildi þegar bréfið var gefið út. Fram kom að uppboðshaldari hafi lagt til grundvallar uppboðsúthlutun, vegna annarrar íbúðar sem einnig var veðsett með skuldabréfinu, þá vísitölu sem bréfið bar með sér. Frumvarpi hans var ekki mótmælt af uppboðspola, B hf. sem var útgefandi bréfsins. B hf. hafði verið eigandi beggja íbúðanna sem veðsettar voru, en hafði selt aðra íbúðina til H án þess að veðskuldinni væri aflétt. Talið var að H drægi þannig rétt sinn frá útgefanda bréfsins og

yrði, eins og málið væri vaxið, að vera bundinn við gerðir hans. Var kröfu H því hafnað.	672
F hf. og O hf. kröfðust þess að við úthlutun vegna nauðungarsölu á fasteign yrði felld niður úthlutun til R. Var fallist á kröfuna þar sem krafa R til hlutdeildar í söluandvirði fasteignarinnar studdist við tryggingarbréf, en R hefði ekki sýnt fram á neina skuld sem tryggð gæti verið með veðrétti samkvæmt ákvæðum tryggingarbréfsins. ...	762
K krafðist úrlausnar ágreinings vegna nauðungarsölu. Talið var að K hafi, skv. 80. gr. laga nr. 90/1991, haft fjögurra vikna frest frá lokum nauðungarsölnnar til að lýsa kröfum sínum fyrir héraðsdómara. Sá frestur hafi verið löngu liðinn þegar beiðni K hafi verið lögð fram. Var málinu því vísað frá héraðsdómi.	882
J krafðist þess að nauðungarsala á fasteign I næði fram að ganga, en sýslumaður hafði hætt meðferð á beiðni hans. Talið var að J hafi ekki verið heimilt að gjaldfella skuldabréf með veði í fasteigninni, þar sem I hafi með geymslugreiðslu sýnt nægjanlega fram á vilja sinn og getu til greiðslu afborgunar og áfallinna vaxta. Var ákvörðun sýslumanns staðfest þar sem talið var að skilyrði 6. gr. laga nr. 90/1991 til uppboðsmeðferðar hafi ekki verið uppfyllt.	1014
Staðfestur var úrskurður héraðsdóms um að vísa máli um gildi nauðungarsölu frá dómi, þar sem frestur samkvæmt 1. mgr. 80. gr. laga nr. 90/1991 var liðinn er krafa um gildi sölnnar barst dómara.	1192
Staðfestur var úrskurður héraðsdóms, þar sem vísað var frá dómi án kröfu beiðni G, gerðarþola, um úrlausn héraðsdómara um ákvörðun sýslumanns að láta fara fram framhaldsuppboð á fasteign G. G þótti ekki hafa fullnægt skilyrðum 4. mgr. 22. gr. laga nr. 90/1991 um nauðungarsölu um samþykki gerðarbeiðenda við því að leitað væri úrlausnar héraðsdómara á ákvörðun sýslumanns. Þá þótti hann ekki hafa fullnægt skilyrðum 2. mgr. 73. gr. laga nr. 90/1991 um heimild aðila til þess að koma yfirlýsingu sinni varðandi nauðungarsölu bréflaga til sýslumanns, þar sem honum hefði bersýnlega verið kunnugt um fyrirtekt þess, ákvörðun sýslumanns hefði komið fram við fyrirtöku og G hefði ekki haft lögmæt forföll.	1462
B krafðist þess að við úthlutun á söluandvirði tiltekins vélbáts yrði krafa hans tekin til greina á undan öllum öðrum kröfum í andvirðið. Talið var að B hefði ekki leitt í ljós að heimild hans til afskipta af bátnum yrði rakin til viðskipta sem hann hafði átt við fyrirsvarsmann kaupanda. Var því staðfestur úrskurður héraðsdóms um að ekki yrði tekið tillit til fram kominna krafna B.	1540

Sjá Aðild	1555
Sjá Óðalsréttur	1378
Sjá Riftun	2323

Nauðungaruppboð

Ó kærði nauðungaruppboð sem framkvæmt hafði verið af uppboðsrétti Reykjavíkur. Hafði tölvubúnaður í eigu Ó verið boðinn upp til lúkningar skuld að höfuðstól 300.000 kr. sem Ó skuldaði uppboðsbeiðanda, B. Krafðist Ó þess að uppboðið yrði fellt úr gildi. Í dómi Hæstaréttar kom fram, að Ó hefði ekki sýnt fram á það að umrædd skuld hefði verið greidd af hans hálfu og þá þótti uppboðsheimild B vera nægilega skýr. Samkvæmt vottorði borgarfógetaembættisins í Reykjavík hafði Ó verið tilkynnt á tíðkanlegan hátt um fyrirhugað uppboð og gögn málsins bæru það ekki með sér að hugbúnaður í eigu Ó hefði verið seldur án heimildar. Þá væri ekki skylt samkvæmt 2. mgr. 44. gr. laga nr. 57/1949 að skrá í uppboðsbók, hver keypti lausafé á uppboði. Samkvæmt þessu yrði ekki talið að ágallar væru á hinni áfrýjuðu uppboðsgerð þannig að ógildingu varðaði. Var uppboðsgerðin því staðfest.	1118
B krafðist þess fyrir dómi að ómerkt yrði ákvörðun sýslumannsins í Reykjavík frá 6. maí 1993 að stöðva framgang nauðgunarsölu á fasteign J. Í dómi Hæstaréttar sagði að uppboðsbeiðni B byggðist á fjárnámi, sem gerð hefði verið samkvæmt áritun dómara á áskorunarstefnu og væri jafngild dómi. J hefði hvorki áfrýjað dómsígildi þessu til Hæstaréttar til þess að fá því hnekk't né nýtt sér það réttarúrræði, sem um ræddi í 5. mgr. 137. gr. laga nr. 91/1991. Samkvæmt þessu væru ekki lagaskilyrði til þess, að hafna kröfu B og var sýslumanninum í Reykjavík gert að halda áfram uppboðsmeðferð á umræddri fasteign.	2257
Synjað var um framgang umbeðins uppboðs þar sem ekki var farið að þeirri kröfu 1. gr. laga nr. 49/1951 um sölu lögveða án undangengins lögtaks að tilkynna skrásettum eiganda lögveðsins, að uppboðs yrði óskað á veðinu, ef skuldin yrði ekki greidd innan 30 daga frá dagsetningu tilkynningarinnar.	2269
Sjá Úthlutunargerð	2016

Nauðungarvistun

B krafðist þess að úrskurður héraðsdóms um nauðungarvistun hans á sjúkrahúsi yrði felldur úr gildi og kveðið yrði á um það að vistun
--

hans á sjúkrahúsi samkvæmt 3. mgr. 13. gr. lögræðislaga nr. 68/1984
hefði verið ólögmat. Fram kom að vistun B á sjúkrahúsi var lokið.
Hafði hann því ekki lengur réttarhagsmuni af því að hinn kærði úr-
skurður kæmi til endurskoðunar fyrir Hæstarétti. Var málinu því
vísað sjálfkrafa frá réttinum. 1535

Náttúruvernd

X var gefið að sök brot gegn lögum um náttúruvernd með því að hafa ekið
bifreið sinni utan stikaðs vegar við Nautagil í Skútustaðahreppi. Í
lögum um náttúruvernd var Náttúruverndarráði veitt heimild til þess
að banna óþarfan akstur ökutækja utan vega og merktra bílaslóða
á tilteknum stöðum. Náttúruverndarráð hafði ekki bannað akstur á
þeim stað er X hefði ekið bifreið sinni í umrætt sinn. Þegar litið var
til þessa, svo og þess að X hefði verið nauðsynlegt að leita náttstaðar
utan hins stikaða vegar á ferð sinni, auk þess sem hann hefði hagað
akstri sínum af varfærni, þótti ósannað að hann hefði valdið teljandi
náttúruspjöllum. Var X því sýknaður af kröfu ákærvaldsins. 1073

Neyðarakstur

Sjá Banaslys 2370

Niðurfelling ákærfrestunar

Ríkissaksóknari krafðist þess að héraðsdómara yrði gert skylt að gefa
út fyrirfall á hendur ákærða á grundvelli ákæru samkvæmt 1. mgr.
120. gr. laga nr. 19/1991 um meðferð opinberra mála. Skera þurfti úr
hvort ríkissaksóknara hefði verið heimilt að breyta þeirri ákvörðun
sem hann sjálfur tók um að fresta ákæru skilorðsbundið. Talið var
að sérstakar ástæður þyrftu að vera fyrir hendi svo ákærfrestunin
yrði felld úr gildi. Skipti þar mestu að fyrir lægi ósk ákærða um
að málið gengi til dóms. Réði þá ekki úrslitum, hver væri í málinu
ástæða til þess, að sú ósk kæmi fram, eða hver væru að öðru leyti rök
ríkissaksóknara fyrir því að gefa út ákæru og breyta fyrri ákvörðun
um ákærfrestun. Hagsmunir ákærða væru því þannig ekki til fyrir-
stöðu að ákært væri. Ekki yrði heldur séð að almannahagsmunir
stæðu því í vegi. Var talið að ríkissaksóknara hefði verið heimilt að
breyta ákvörðun sinni um frestun ákæru. Hinn kærði úrskurður var
felldur úr gildi og héraðsdómara gert að gefa út fyrirfall í málinu. . 1475

Niðurfelling máls

Sjá Frestur	440
Sjá Málskostnaður	2437
Sjá Ómaksbætur	20
Sjá Útivist í héraði	2092

Nytjastuldur

Sjá Nauðgun	198
-------------------	-----

Opinber gjöld

Sjá Fjársvik	2273
--------------------	------

Opinber rannsókn

A sætti opinberri rannsókn vegna gruns um brot sem kynni að varða varðhaldi eða fangelsi. Talið var að lagaheimild væri fyrir töku fingrafara og ljósmynda af A og samkvæmt gögnum málsins nægjanlegt tilefni til þess.	1481
--	------

Opinberir starfsmenn

Sjá Kjarasamningar	2147
--------------------------	------

Opinbert mál

Sjá Ómerking	718
--------------------	-----

Orkusala

R var með endurvarpsstöð vegna sjónvarps á B. P sá um reksturinn á stöðinni og endurgreiddi R P allan kostnaðinn við reksturinn. Í júní 1987 sagði O P upp rafmagnssölu til sjónvarpsstöðvarinnar á B og tilkynnti að orkusölu yrði hætt frá og með 1. janúar 1988. Var ástæðan sú að til stæði að breyta 33 kv. línu frá B til Í, sem taugin til endurvarpsstöðvarinnar var tengd í, í 66 kv. línu. Kvaðst O ekki hafa í hyggju að leggja línu á sinn kostnað vegna orkusölu til endurstjórnvarpsstöðvarinnar. R og P mótmæltu því að þeim yrði gert að bera kostnað af breytingum sem fyrirhugaðar væru af hálfu O og stöfuðu á breytingum O á eigin raforkukerfi. Síðar var ákveðið að O myndi leggja nýja línu og láta á það reyna hvernig gengi að innheimta kostnað vegna þeirra. Að lokum greiddi P O kostnaðinn með fyrirvara og áskildi sér allan rétt til að endurkrefja O um þessa fjárhæð. R krafði O um greiðslu fjárhæðarinnar og reisti kröfu sína á því að O

ætti sjálft að bera kostnað af breytingum á heimtaug og spennistöð vegna umræddrar endurvarpsstöðvar á B. Orkukaupandi hefði þegar greitt stofnkostnað vegna heimtaugar að endurvarpsstöðinni og O bæri að greiða kostnað vegna viðhalds. O hefði þröngvað P fyrir hönd R með hótunum um lokun á rafmagni til að greiða kostnað vegna þessara breytinga á eigin raforkukerfi. O bar það meðal annars fyrir sig að það væri grunnregla í rekstri orkusöluþyrirtækja hér á landi að kostnaði við rekstur þeirra og orkusölu þar með væri deilt niður á notendur, svo að sem mestur jöfnuður yrði á milli þeirra. Þannig skyldi stefnt að því að kæmi til verulegur aukakostnaður vegna einhvers sérstaks notanda félli sá kostnaður á hann sjálfan svo sem kostur væri. Þessarar grunnreglu væri ekki gætt ef hinum sérstaka aukakostnaði vegna R væri dreift á aðra viðskiptamenn O. Litið var til þess að í upphafi hefði ósk P um lagningu heimtaugar að endurvarpsstöðinni á B verið mætt þannig að heimiluð var tenging inn á 33 kv. orkuflutningslínu frá B-dal í Ö yfir til Í. Ekki væri um deilt, sem O hefði haldið fram, að slíkar tengingar við orkuflutningslínur drægju úr rekstraröryggi þeirra og væru því ekki góður kostur. Yrði að ætla að P vegna R hefði mátt gera ráð fyrir því að hér væri um tímabundna ráðstöfun að ræða en ekki frambúðarlausn. Yrði því ekki fallist á að umræddar framkvæmdir hefðu verið viðhald eða endurnýjun heimtaugar. Rétt þætti því að R bæri sjálft þann stofnkostnað sem hlytist hefði af þeim framkvæmdum sem nauðsynlegar hefðu þótt til þess að tryggja eðlilega afhendingu raforku til þarfa endurvarpsstöðvar sjónvarps á B. Slík niðurstaða væri í samræmi við grunnreglur löggjafar og stjórnvaldsreglna um orkumál um kostnaðarskiptingu seljanda og kaupenda raforku.

1887

Orsakatengsl

Sjá Bótaskylda.

1594

Óðalsréttur

M og S kröfðust þess að ákvörðun sýslumanns um stöðvun nauðungarsölu á fasteigninni V yrði felld úr gildi. Ó og E héldu því fram að nauðungarsala á eigninni V í landi H mætti ekki fara fram þar sem hún væri hluti af jörðinni H og háð sömu lagakvöðum óðalsréttar og jörðin sjálf. Hæstiréttur taldi að miða yrði við í málinu að jörðin H hefði orðið ættaróðal á sínum tíma og óðalsrétturinn væri enn í gildi. Samningur um eignina V, eins hektara spildu úr landi H, var

gerður árið 1973 er lög nr. 102/1962 giltu um ættaróðul. Hvergi í þeim lögum voru því settar skordur að óðalseigandi ráðstafaði tíma- bundið leigurétti að afmarkaðri lóð úr landi ættaróðals og heimilaði húsbyggingu á lóðinni. Var talið að slík takmörkuð og tímabundin fasteignaréttindi á ættaróðali yrðu ekki talin lúta neinum þeim laga- takmörkunum á eignarrétti sem óðalsréttur á jörðinni væri háður. Samkvæmt því var talið að leiguréttur að umræddri spildu úr landi H ásamt mannvirkjum á henni væri undanskilinn óðalsrétti jarðar- innar. Því væri eignin fullt andlag nauðungarsölu til fullnustu að- fararhæfum kröfum á hendur eiganda hennar. Með vísan til þessa hefði brostið lagaskilyrði fyrir stöðvun sýslumanns á nauðungarsölu eignarinnar. Bar því að fella hinn kærða úrskurð úr gildi og leggja fyrir sýslumann að halda áfram nauðungarsölu á eigninni V.

1378

Ógilding

D krafðist ógildingar á ákvörðun tollstjórans í Reykjavík, frá því í febrúar 1988, þar sem lagt var á hann aukaálagningu vegna þungaskatts, og jafnframt krafðist hann ógildingar á ákvörðun fjármálaráðu- neytisins frá því í desember sama ár, sem fól í sér að aukaálagningin var lækkuð, úr 98.550 kr. í 67.700 kr. Með ákvörðun fjármálaráðu- neytisins var ákvörðun tollstjórans jafnframt felld úr gildi. Í dómi Hæstaréttar kemur fram að af orðalagi og samhengi þess bréfs er fól í sér ákvörðun fjármálaráðuneytisins, frá því í desember 1988, yrði ekki örugglega ráðið að til ákvörðunar um viðurlög vegna brotsins hafi ekki legið önnur sjónarmið en heimil hafi verið samkvæmt 11. gr. reglugerðar nr. 593/1987, sbr. 5. mgr. 9. gr. laga nr. 3/1987. Væri því óhjákvæmilegt að ógilda ákvörðun fjármálaráðuneytisins, en ákvörðun tollstjórans hafði þegar verið felld úr gildi.

2362

Ógilding samnings

F, E, H og G höfðuðu mál og kröfðust þess að viðurkennt yrði með dómi að skuldbindingar þeirra samkvæmt skuldabréfi til A banka (síðar Í banki), áritað af F og öðrum áfrýjendum um sjálfskuldarábyrgð þeirra, væru ógildar. Jafnframt var krafist endurgreiðslu til F vegna tiltekinna afborganna. Skuldin var tilkomin í kjölfar þess að Ö, sonur F og E, varð uppvís að fjárdrætti í banka er hann hafði starfað við. S þáverandi bankastjóri bankans, var nákunnugur manningnum og fjölskyldu hans og hafði ráðið hann til starfa. S hafði forgöngu um að foreldrar mannsins gengust í ábyrgð fyrir þeirri fjárhæð sem

um var að ræða. Síðar voru fengnar ábyrgðir H og G. Talið var ljóst að S hefði átt frumkvæði að útgáfu þess skuldarbréfs sem krafist var ógildingar á. Af hans hálfu hefðu fjárhagslegir hagsmunir bankans verið látnir sitja í fyrirrúmi og jafnræði ekki með aðilum. Aðstæður allar hefðu verðu áfrýjendum mjög öndverðar og vandkvæði þeirra augljós. Vilja þeirra til samningagerðar yrði að skoða í því ljósi. Með samningi aðila hefði bankinn öðlast kröfu sem hann ella hefði ekki fengið og átti ekki lögvarinn rétt til. Þá var S jafnframt ljóst að þessi skuldbinding hafi ekki verið í samræmi við fjárhag F og E. Þegar framangreint var virt var talið að atvik við samningsgerðina og staða samningsaðila gerði það að verkum, að stefndi gæti ekki haldið umræddum samningi upp á áfrýjendur. Var skuldabréfið því ógilt með vísan til 36. gr. laga nr. 7/1936, sbr. lög nr. 11/1986. Þá var bankinn dæmdur til að endurgreiða hluta þeirrar fjárhæðar sem greitt hafði verið af hálfu F vegna hinnar umræddu skuldar. Sjá endurgreiðsla. ... 2328

Ógildingarmál

Sjá Endurupptaka 1469

Ómaksbætur

Aðilar voru sammála um að fella mál niður. Áfrýjandi, VI, var dæmt til að greiða stefnda, VF, sem sótti dómþing í málinu, 40.000 krónur í ómaksbætur. 20

Áfrýjandinn Þ sótti ekki dómþing og var gert að greiða stefnda H, sem sótt hafði þing, 30.000 krónur í ómaksbætur. 20

Áfrýjandinn GI sótti ekki dómþing og var gert að greiða stefnda GM og TG, sem sótt höfðu þing, 25.000 krónur í ómaksbætur. 21

Áfrýjandinn B sótti ekki dómþing og var gert að greiða stefnda G hf., sem sótt hafði þing, 15.000 krónur í ómaksbætur. 22

Áfrýjandinn S hf. sótti ekki dómþing og var gert að greiða stefnda Þrotabúi G hf., sem sótt hafði þing, 10.000 krónur í ómaksbætur. 161

Málsókn HV féll niður þar sem það sótti ekki dómþing. Var HV dæmt til greiðslu ómaksbóta til stefndu. 889

Ómerking

Sjö vikur og þrír dagar liðu frá því að mál B vegna þrotabús K gegn G var dómtekið í héraði þar til dómur var upp kveðinn. Dráttur þessi á dómsuppsögu var talinn brot á ákvæðum 191. gr. þágildandi laga nr. 85/1936 um meðferð einkamála í héraði, enda gat munnlegur mál-

- flutningur ekki komið að því gagni sem til var ætlast þegar dóms-
 uppsaga dróst svo lengi. Bar því að fella hinn áfrýjaða dóm úr gildi
 og vísa málinu heim í hérað til löglegrar meðferðar og dómsálag-
 ningar að nýju. 116
- Átta vikur og tveir dagar liðu frá því að mál K-hrepps gegn H, J, R,
 dánarbúi U, Þ, P og Ó var dómtekið í héraði þar til dómur var upp
 kveðinn. Dráttur þessi á dómsuppsögu var talinn brot á ákvæðum
 191. gr. þágildandi laga nr. 85/1936 um meðferð einkamála í héraði,
 enda gat munnlegur málflutningur ekki komið að því gagni sem til
 var ætlast þegar dómsuppsaga dróst svo lengi. Bar því að fella hinn
 áfrýjaða dóm úr gildi og vísa málinu heim í hérað til löglegrar með-
 ferðar og dómsálagningar að nýju. 118, 121
- H var í héraðsdómi sakfelldur fyrir skírlífisbrot á heimili sínu gegn nafn-
 greindri telpu. Vegna galla á málsmeðferð í héraði var héraðsdómur
 felldur úr gildi og málinu vísað heim í hérað til löglegrar meðferðar
 og dómsálagningar að nýju. Gallar þeir lýstu sér m.a. í því að ekki
 voru teknar skýrslur, hvorki hjá lögreglu né fyrir dómi, af félags-
 málástjóra Kópavogs sem tók viðtal við telpuna og tveimur læknum
 sem gáfu út vottorð eftir skoðun á henni. Þótti rétt að taka skýrslur af
 þessum aðilum áður en dæmt yrði efnislega í málinu, sbr. og l. mgr.
 48. gr. laga nr. 19/1991. 124
- Áskorunarstefna F hf. á hendur E, R og T var árituð um aðfararhæfi af
 héraðsdómara, en bókað var við þingfestingu málsins að þing væri
 sótt af þeirra hálfu. Fyrir lá hins vegar að áskorunarstefnan var
 aldrei birt þeim og viðurkenndi F hf. að aldrei hafi staðið til að fá
 hana áritaða um aðfararhæfi gagnvart þeim og að lögmaður sá er
 mætti á bæjarþingi fyrir þeirra hönd hafi ekki haft til þess umboð.
 Samkomulag var því um með aðilum fyrir Hæstarétti að málinu yrði
 vísað frá héraðsdómi að því er E, R og T varðaði og féllst rétturinn á
 þá niðurstöðu. 223
- G lét Ö í té þrjá gáma, nauðsynlegan búnað til hífingar og krana, en lyfta
 átti gámunum upp til að ryðja í þá úrgangi. Þegar hlöðnum gámi
 var slakað niður slitnaði kranavírinn og lenti gámurinn á tveimur
 tómum gámum sem skemmdust verulega. Talið var að G hefði verið
 skylt að gera gangskör að því að opinber rannsókn færi fram, en þar
 sem slík rannsókn fór ekki fram var óvíst hver bæri bótaábyrgð á
 tjóni hans. Þá var talið brýnt að G aflaði rökstudds álits sérfröðra
 manna á tjóni sínu, en slíkt lá ekki fyrir. Mikið var talið hafa skort
 á viðhlítandi gögn þegar málið var höfðað og hafði G ekki bætt úr

Því undir rekstri málsins. Vegna þessara stórvægilegu annmarka á gagnaöflun og málflutningi G í héraði var hinn áfrýjaði ómerktur ex officio og málinu vísað frá héraðsdómi.	308
Héraðsdómur, þar sem D var sakfelldur fyrir umferðarlagabrot, var ómerktur þar sem héraðsdómari þótti hafa tekið afstöðu til sakarfnisins í ákæru, er hann bauð D að ljúka málinu án málshöfðunar á grundvelli 1. mgr. 112. gr. laga nr. 74/1974 um meðferð opinberra mála. Því gæti hann ekki farið með málið sem dómari, sbr. 7. tölul. 36. gr. laga nr. 85/1936 um meðferð einkamála í héraði, sbr. 2. mgr. 15. gr. laga nr. 74/1974, eins og þau ákvæði yrðu skýrð með hliðsjón af 1. mgr. 6. gr. mannréttindasáttmála Evrópu. Sjá vanhæfi.	355
H hf. áfrýjaði máli og krafðist ómerkingar héraðsdóms en málið hafði verið dómtekið 2. mars 1991 eftir að hann hafði ekki sótt þing, sem boðað hafði verið til 26. apríl 1991. Upplýst var að símskeyti, þar sem héraðsdómarinn boðaði H hf. til þinghaldsins, hafði ekki verið afhent og sendandanum tilkynnt um það. Yrði því að miða við að félagið hefði ekki verið boðað til þinghaldsins og varð því að ómerkja hinn áfrýjaða dóm og vísa málinu heim í hérað. Sjá Boðun þinghalds.	371
Héraðsdómur og málsmeðferð frá tilteknum degi, þegar lögmæt forföll fyrrisvarsmanns stefnds félags urðu, voru ómerkt og lagt fyrir héraðsdómara að taka málið til löglegrar meðferðar og dómsálagningar að nýju.	665
R krafist innsetningar í umráð ákveðinna lausafjármuna í vörslum S. Talið var að S hafi ekki öðlast rétt til að halda eignum R í sínum vörslum þótt þau hafi haldið sameiginlegt heimili um skamman tíma. Hafi R því getað beint því til héraðsdómara að fá vörslur þeirra með aðfarargerð. Þar sem varnir hafi komið fram hafi héraðsdómara borið að veita aðilum stuttan frest til greinargerðar og kosta kapps um að yfirlýsingar aðila varðandi eignarhald yrðu sem gleggstar, en mjög hafi skort á það. Þar sem þessa var ekki gætt var talið að ómerkja yrði hinn kærða úrskurð og vísa málinu heim í hérað til löglegrar meðferðar. .	688
Ákæra gegn Ó var gefin út í apríl 1986. Mál gegn honum var dómtekið í október 1988 en dómur kveðinn upp í ágúst 1989 og var dómurinn birtur fyrir Ó í júní 1992. Talið var að meðferð héraðsdómara á málinu fæli í sér mjög ámælisvert brot á 165. gr. laga nr. 74/1974 um meðferð opinberra mála. Hafi dómara borið að kveða upp dóm innan þriggja vikna og birta hann án tafar. Vegna galla á meðferð málsins var meðferð þess frá því að skriflegri vörn var skilað felld úr gildi,	

svo og hinn áfrýjaði dómur og málinu heimvísað til löglegrar meðferðar og dómsálagningar að nýju. Þá var héraðsdómaranum gert að greiða sekt í ríkissjóð vegna meðferðar sinnar á málinu.	718
Sóknaraðilar höfðu uppi kröfu á hendur einum af erfingjum dánarbús. Talið var að með slíkt ágreiningsefni yrði ekki farið fyrir héraðsdómi samkvæmt 122. gr. laga nr. 20/1991 um skipti á dánarbúum o.fl. Hins vegar væri heimild í 124. gr. laganna til að skiptastjóri fái leyst úr slíkum ágreiningi fyrir héraðsdómi. Þar sem málið hafi ekki verið lagt fyrir héraðsdóm með þeim hætti var hinn kærði úrskurður ómerktur og málinu vísað frá héraðsdómi.	831
Kærður var úrskurður héraðsdómara um frávísun máls. G hafði krafist frávísunar málsins, þar sem S hefði ekki reifað mál sitt með þeim hætt að unnt væri að leggja dóm á kröfur hans. Þegar frávísunarkrafan var tekin fyrir var ekki mætt af hálfu G, en málið var engu að síður flutt um frávísunarkröfuna af hálfu S og henni mótmælt. Hæstiréttur taldi að þegar útivist hefði orðið af hálfu S hefði héraðsdómari ekki þurft að sinna frávísunarkröfu hans sérstaklega. Héraðsdómari byggði frávísun sína á því meðal annars að gögn hefði vantað úr tilgreindu samkomulagi. S hugðist bæta úr því með vitnaleiðslu. Hefði héraðsdómari því átt að fara að ósk hans, ákveða þegar aðalflutning máls og gefa honum kost á því að fá vitni fyrir dóm og skila sókn að því búnu, sbr. 3. mgr. 96. gr. laga nr. 91/1991. Þar næst hefði komið að því að ákveða hver ættu að vera úrslit málsins. Þar sem málið hefði ekki hlotið þessa meðferð taldi Hæstiréttur að ómerkja yrði hinn kærða úrskurð og meðferð málsins frá og með ofangreindu þinghaldi. Var málinu vísað heim í hérað til löglegrar meðferðar.	1504
S krafðist viðurkenningar á rétti hans til umferðar í landi G. Var talið að málatilbúnaði hans í héraði hefði verið svo áfátt og málið svo vanreifað af hans hálfu að frávísun hefði átt að varða. Varð því að ómerkja hinn áfrýjaða dóm og málinu vísað sjálfkrafa frá héraðsdómi.	1590
S krafðist greiðslu samkvæmt tveimur víxlum. Við meðferð málsins í héraði hafði engri frekari gagna verið aflað um það hver hefði í raun innleyst víxlana í bankanum og engar skýrslu höfðu verið teknar um þetta málefni. Taldi Hæstiréttur að svo veigamiklar upplýsingar skorti að um vanreifun af hálfu S hefði verið að ræða sem leiða hefði átt til frávísunar málsins. Var dómurinn því ómerktur og málinu vísað sjálfkrafa frá héraðsdómi.	1620

- S höfðaði áskorunarmál gegn Í og Þ. Í og Þ fóru fram á að málinu yrði frestað ótiltekið eða þar til niðurstaða kærumáls þeirra á hendur forsvarsmönnum S lægi fyrir. Var því hafnað með úrskurði. S fór þess síðar á leit við yfirborgarfégetann í Reykjavík að fjárnám yrði gert í eignum Í til tryggingar dómkröfu samkvæmt framangreindri áskorunarstefnu. Fjárnám var gert í eignarhluta Í í tiltekinni fasteign og fengu Í og Þ þá fyrst vitneskju um úrskurðinn. Í og Þ höfðu mætt við meðferð málsins í héraði, fengið fresti til ritunar greinargerðar og þar með gefið til kynna að þeir myndu halda uppi lögvörnum í málinu. Taldi Hæstiréttur að samkvæmt 194. gr. laga nr. 85/1936 um meðferð einkamála í héraði hefði héraðsdómara borið að tilkynna áfrýjendum hvenær úrskurður um frestbeiðnina yrði kveðinn upp. Hefði þeim þá gefist kostur á að skila greinargerð í því þinghaldi. Það hefði héraðsdómari ekki gert og yrði því óhjákvæmilega að ómerkja hina áfrýjuðu dómsathöfn svo og meðferð málsins frá og með þinghaldi, er úrskurðurinn var kveðinn upp, og vísa málinu heim í hérað. Fella yrði því fjárnámsgerðina úr gildi. 1635
- S höfðaði áskorunarmál gegn Þ og B. Héraðsdómari kvað upp úrskurð, þar sem hann hafnaði kröfu Þ og B um að veittur yrði ótiltekinn frestur í málinu eða þar til niðurstaða kærumáls þeirra á hendur forsvarsmönnum S lægi fyrir, og tók málið til áritunar. Þar sem héraðsdómari lét Þ og B ekki vita um framangreindan úrskurð var hin áfrýjaða dómsathöfn ómerkt svo og meðferð málsins og málinu vísað heim í hérað til löglegrar meðferðar. 1638
- J, aðili að samningnum sem um var deilt í málinu, var ekki stefnt til að svara til sakar, en talið var að hann hefði tekist einn á hendur gagnvart kaupanda efndir hans, að minnsta kosti að hluta. Þótti það svo stórvægilegur galli á málatilbúnaði V að héraðsdómari hefði átt að vísa málinu sjálfkrafa frá dómi. Ómerkti Hæstiréttur hinn áfrýjaða dóm og vísaði málinu ex officio frá héraðsdómi. Þá var fjárnámsgerð, sem fram hafði farið í eign E, ennfremur ómerkt. 1814
- L höfðaði mál á hendur S til innheimtu vaxta og verðbóta á eftirstöðvar höfuðstóls skuldabréfs. Talið var að málatilbúnaði af hálfu L væri svo áfátt að efnisdómi mætti á málið ljúka. Bar því að ómerkja hinn áfrýjaða dóm og málsmeðferð í héraði og vísa málinu ex officio frá héraðsdómi. 1905
- L krafðist viðurkenningar á eignarhaldsrétti sínum yfir tilteknum bifreiðum en til vara greiðslu úr eign þrotabús SV. Studdi L kröfur sínar meðal annars með því að skiptaráðanda og bústjóra þrotabús SV

- hefði verið eða mátt vera kunnugt um það, áður en kaupsamningur um eignir þrotabúsins við S, að L væri eigandi umræddra bifreiða. Samning þennan undirrituðu skiptaráðandi og bústjóri. Var talið að við þessar aðstæður hefði verið rétt að skiptaráðandinn færi ekki með þetta ágreiningsmál, sbr. 1. tl. 36. gr. laga nr. 85/1936 um meðferð einkamála í héraði og 135. gr. gjaldþrotalaga nr. 6/1978. Samkvæmt þessu yrði því að fella hinn áfrýjaða úrskurð úr gildi. Var málinu vísað til héraðsdóms til löglegrar meðferðar. 1917
- J og H höfðuðu mál þetta gegn ellefu aðilum með ódagsettri stefnu, sem var með margvíslegum annmörkum bæði að efni og formi. Af hálfu stefndu var ekki mætt við þingfestingu málsins, enda þingdagur ekki tilgreindur í stefnu. Við svo búið brast lagaskilyrði fyrir þingfestingu málsins, og bar dómara að rækja þá þegar leiðbeiningarskyldu sína við J með vísan til 4. mgr. 101. gr. laga nr. 91/1991. Tekið var fram í dómi Hæstaréttar að leiðbeiningar fyrir J hefðu ekki átt heima í úrskurðinum sjálfum, þeirra átti J að fá notið þegar í upphafi málsins. Með vísan til þessa var úrskurður héraðsdóms um frávísun málsins staðfestur. Með hliðsjón af þessari ólögmatu málsmeðferð og þegar litið var til þess að J var ekki lögfræðingur og naut ekki viðhlíðtandi leiðbeininga dómara, var talið rétt að málskostnaður í héraði félli niður. Mál þetta var hið fjórða, sem J flutti sjálf og verið höfðu til dómsmeðferðar fyrir Hæstarétti á nokkrum dögum. Það var talið sammerkt málunum, að þau væru viðameiri en svo að það hefði getað verið á færi annarra en málflutningsmanna að búa þau þannig í hendur dómstóla, að viðunandi væri. 2099
- Mál þetta laut að ágreiningi um gjaldþoraskiptakröfu. Í dómi Hæstaréttar kom fram að héraðsdómari hefði ekki farið að reglum í 1. mgr. 67. gr. laga nr. 21/1991, er hún tók til meðferðar kröfu S um gjaldþoraskipti á búi G. Er héraðsdómara urðu mistökin ljós, áður en hún kvað upp hinn kærða úrskurð, þá hefði hún með bókun átt að fella niður frekari aðgerðir í málinu á dómþingi og taka það að því búnu til meðferðar í samræmi við ákvæði nefndra lagagreinar. Þrátt fyrir frávísun málsins hefði héraðsdómari tekið kröfu S til efnismeðferðar í úrskurði sínum og fært rök að því, að hafna hefði átt kröfunni, en tilgreindi aftur móti engar ástæður fyrir því, að málinu væri vísað frá dómi. Vegna hinnar gölluðu málsmeðferðar var talið að ómerkja bæri hinn kærða úrskurð og leggja fyrir héraðsdómara að taka málið upp til löglegrar meðferðar í samræmi við ákvæði 1. mgr. 67. gr. laga nr. 21/1991. 2186

Úrskurður héraðsdóms var kveðinn upp meira en þremur mánuðum eftir munnlegan málflutning og var málinu því vísað heim í hérað til munnlegs málflutnings og uppsögu úrskurðar að nýju. Í dómi Hæstaréttar kemur fram að dráttur sem þessi rýri mjög gildi munnlegs málflutnings og sé skýrt brot á ákvæðum 191. gr. þágildandi laga nr. 85/1936 um meðferð einkamála í héraði.	2395
Sjá Aðfinnslur	1483
Sjá Aðildarhæfi	401
Sjá Ákæra	925
Sjá Ákæruvald	300
Sjá Áskorunarmál	431
Sjá Gerðardómur	1914

Ómerking að hluta

Sjá Lax- og silungsveiði	751
--------------------------------	-----

Ómerking ummæla

Sjá Meiðyrðamál	932, 1409
-----------------------	-----------

Ómerking héraðsdóms

Sjá Ákæra	1296
-----------------	------

Óskipt bú

Sjá Skiptamál	2307
---------------------	------

Óvígð sambúð

G og V voru í óvígðri sambúð frá nóvember 1984 til september 1988. Ágreiningur reis milli þeirra um skipti á íbúð, gjaldeyrisreikningi og bifreið. Við skipti á íbúðinni var miðað við skráningu eignarhlutfalla í kaupsamningi og á skattframtölum, en G var ekki talin hafa sýnt fram á að raunveruleg fjárframlög hennar til íbúðar kaupanna hefðu verið slík að eignarhluti hennar ætti að vera stærri. Þá var talið að áhvílandi skuldir á íbúðinni ættu að skiptast jafnt milli aðila og jafnframt innistæða á gjaldeyrisreikningi þeirra. Ekki var talið að V hefði átt nokkurn hlut í kaupum bifreiðarinnar og var G því ein talin eigandi hennar.

311

H og A hófu sambúð haustið 1981 sem stóð til vors 1985. Við sambúðarlök deildu þau um hlutdeild A í nánar tilgreindri íbúð að Engihjalla í Kópavogi sem H var einn þinglýstur eigandi að. Sambúð aðila stóð í

- skamman tíma og þau áttu ekki börn saman. Þá var ekki séð að mikil fjárhagsleg samstaða hafi myndast með þeim. Þau voru sammála um að a.m.k. hluti lánsfjár sem A fékk á árunum 1980 og 1982 hafi runnið til H vegna íbúðarinnar. Þessi framlög virtust hafa leitt til þess að við gerð skattframtala árið 1984 undirrituðu aðilar yfirlýsingu um kaup A á 10% íbúðarinnar. A taldi 10% íbúðarinnar fram sem eign á skattframtölum 1984-1987 og H taldi 90% íbúðarinnar sem eign á skattframtölum 1984-1986. Litið var svo á að með undirritun framangreinds skjals og framtalsgerð sinni hefði H viðurkennt að A hafi með framlögum sínum í sambúd þeirra eignast 10% eignarhlutdeild í íbúð hans. Ekki var fallist á kröfu A um 25% hlutdeild í íbúðinni. Þá var talið að A bæri ábyrgð á 10% skulda þeirra sem hvíldu á íbúðinni við lok sambúðar aðilanna. Sératkvæði. 404
- Eftir slit M og K á óvígðri sambúð krafðist M þess að viðurkennt væri að hann og K ættu íbúð til helminga í óskiptri sameign. Talið var að samningur hafi ekki komist á um eignaskipti á milli aðila. Íbúðin hafi verið keypt við upphaf sambúðar þeirra í þágu beggja. Bæði hafi lagt fram fé til kaupanna, þó K hafi lagt fram meira. Bæði hafi tekið lán fyrir íbúðarkaupunum. Þá hafi þau bæði unnið utan heimilis og fjármálaleg samstaða verið með þeim. Þótti K ekki hafa sýnt fram á að hún ein hafi fjármagnað greiðslur lána á sambúðartímanum. Ljóst þótti að fé beggja hafði farið í kaup á íbúðinni þó ekki yrði séð með vissu hversu mikið hvort um sig hafði lagt fram. Var því talið að íbúðin hefði orðið sameign M og K þótt þinglýst væri á nafn K. Viðurkennt var að M ætti íbúðina að jöfnu við K. 677
- K krafðist greiðslu úr dánarbúi R, en hún hafi verið í sambúð með honum í 17 ár og verulegan hluta þess tíma veitt honum mikla umönnun vegna sjúkdóms, auk þess að sjá um heimilishald. Í niðurstöðu Hæstaréttar segir að af hálfu K hafi því ekki verið haldið fram að hún hafi átt hlutdeild í fjármunamyndun búsins. Ekki séu lagaskilyrði fyrir kröfu hennar um eignarhlutdeild í búinu vegna vinnuframlags við umönnun. Þá hafi K ekki sýnt fram á að henni beri réttur til sérstakra launa umfram þann hag sem hún hafði af búsetu í íbúð R allan tímann og sameiginlegu heimilishaldi þeirra. Var dánarbúið því sýknað af kröfu K. Tveir dómara greiddu sératkvæði. 800

Ráðgjöf

- S sf. höfðaði mál á hendur Þ og S til greiðslu skaðabóta vegna ráðgjafar Þ við kaup S sf. á tækjum frá danska fyrirtækinu S a/s. Reyndust

tækin hafa takmarkaðri framleiðslueiginleika en S sf. taldi að ráða mátti af kynningargögnum sem fyrir lágu í upphafi. Taldi S sf. að ráðgjöf iðnráðgjafans Þ hefði verið áfátt og reisti kröfugerð sína í málinu á því að hann bæri ábyrgð á því tjóni, sem S sf. varð fyrir, og S bæru ábyrgð á því tjóni, sem starfsmaður þess hefði valdið með aðgerðum sínum og aðgerðarleysi. Reisti S sf. kröfu sína meðal annars á lögum nr. 86/1981 um iðnráðgjafa. Þ og S kröfðust sýknu, þar sem Þ og S hefðu hvorki hvatt S sf. til viðskiptanna, átt aðild að þeim, né verið beðin um ráðleggingar er kaup gerðust eða mat á hlutum þeim, sem fyrirhugað hafði verið að kaupa. Þ og S hefðu aldrei látið að því liggja að um skynsamleg kaup væri að ræða. Ljóst var að Þ hefði verið fyrirvarsmönnum S sf. í upphafi til ráðuneytis um þau viðskipti, sem þarna tókust. Ekki var talið í ljós leitt í hverju leiðbeiningar hans, sem látnar voru í té án endurgjalds, hefðu verið nákvæmlega fölgjar. Á hinn bóginn taldist ósannað að hann hefði á svo ófullnægjandi hátt rækt þær skyldur, sem á honum hvíldu sem iðnráðgjafa, sbr. lög nr. 86/1981, að fullnægt væri lagaskilyrðum fyrir skaðabótaábyrgð Þ og S gagnvart S sf. Voru Þ og S sýknuð af öllum kröfum S sf.

1343

Ráðningarsamningur

L krafði T um greiðslu fæðingarstyrks og dagpeninga að fjárhæð 232.382 ásamt vöxtum samkvæmt ákvæðum laga um almannatryggingar. Hafði L sótt um greiðslur hjá lífeyrisdeild T í fæðingarorlofi en verið hafnað á þeim forsendum, að hún fengi nú þegar greiddan hluta launa sinna hjá vinnuveitanda sínum á meðan hún væri í orlofi. L hafði samið við vinnuveitanda sinn um að hún fengi greiddan mismun launa og fæðingarorlofs, þannig að hún yrði ekki fyrir neinu tekjutapi á meðan fæðingarorlofi stæði. Talið var að það færi ekki í bága við ákvæði laga um almannatryggingar og haggði því ekki rétti hennar til umræddra greiðslna þótt hún hefði í ráðningarsamningi við vinnuveitanda sinn, tryggt sér laun í fæðingarorlofi, sem hún átti ekki rétt á samkvæmt kjarasamningi. Var L ekki talin njóta óskertra launa í skilningi 16. og 26. gr. laganna þannig að hún hefði fyrirgert rétti sínum til greiðslu. Var T dæmd til að greiða L umrædda fjárhæð.

1137

Ráðstöfun andvirðis

Sjá Veðskuldabréf

1882

Rán

F, H og L voru ákærð fyrir rán með því að hafa í félagi ráðist á B á heimili hans. F og H hafi slegið B og sparkað í hann og veitt honum áverka með hníf. Hafi F, H og L síðan látið greipar sópa í íbúðinni og sett margs konar varning í plastpoka og horfið á brott úr íbúðinni. Talið var sannað að H og F hafi beitt B ofbeldi með því að slá og sparka í höfuð hans, þótt ekki yrði fullyrt með vissu um þátt hvors um sig. Ósannað var talið að þeir hafi beitt hnífi. Hins vegar var talið sannað að F, H og L hafi öll tekið þátt í að safna saman ýmsum munum í framhaldi átakanna í því skyni að flytja þá á brott og að H hafi tekið þá með sér. Var talið sannað að aðför F og H að B hafi tengst áformum um að hafa af honum verðmæti. Var háttsemi þeirra talin varða við 252. gr. almennra hegningarlaga. Hins vegar var ekki talið sannað að L hafi átt þátt í aðför að B eða veitt liðsinni við hana. Hún hafi hins vegar átt þátt í að taka verðmæti í eigu B og var það atferli hennar talið varða við 244. gr. almennra hegningarlaga. F, H og L rufu öll skilyrði reynslulausnar og var því óúttekin refsivíst þeirra tekin með við ákvörðun refsingar. Þá var tekið tillit til 2. mgr. 70. gr. almennra hegningarlaga við ákvörðun refsingar. Var F og H gert að sæta fangelsi í 18 mánuði en L í 6 mánuði.	698
K var auk annarra brota sakfelldur fyrir að veitast að SG, taka hann háls-taki og snúa hann niður og taka af honum seðlaveski. Var K dæmdur í tveggja ára fangelsi. Sjá Skjalafals. Fjársvik.	1728
B var sakfelldur fyrir að hafa ráðist á R, starfsstúlku á sólbaðsstofu, dregið hana afsíðis og fengið hana með ógnunum og líflátshótunum til að opna fyrir sig afgreiðslukassa sólbaðsstofunnar. Tók hann reiðufé, tékka, greiðslukortanótur og seðlaveski og hafði á brott með sér. Var þetta talið varða við 252. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940. B var einnig sakfelldur fyrir önnur brot. Var hann dæmdur í tólf ára fangelsi og greiðslu skaðabóta og sakarkostnaðar. Sjá Líkamsárás. Húsbrott. Nauðgun. Fjársvik. Ölvun við akstur.	1947
Sjá Endurupptaka	1407

Refsiákvörðun

Sjá Skjalafals	2313
Sjá Þjófnaður	248

Reynslulausn

Með umferðarlagabrotum rauf J skilorð 174 daga reynslulausnar. Sjá Ölvunarakstur	330
Sjá Akstur án ökuréttinda	655
Sjá Rán	698
Sjá Ölvunarakstur	773

Riftun

B krafðist skaðabóta í kjölfar riftunar á samkomulagi milli hans og ferða-skrifstofunnar A. Þegar riftunin átti sér stað hafði B afhent A bifreið í samræmi við nefnt samkomulag og var talið að A hefðir borið að afhenda B bifreiðina í samræmi við þá meginreglu að við riftun ber að skila greiðslum sem farið hafa fram. Þar sem A hafði ekki gert nokkra tilraun til að afhenda B bifreiðina aftur var talið að honum bæri að greiða honum skaðabætur vegna þess tjóns er hann varð fyrir vegna vanrækslu A við að skila bifreiðinni.	618
S sf. krafðist staðfestingar á riftun á kaupsamningi við H um kaup á salatgerðarvél og hlutum tengdum henni. H krafðist greiðslu skuldar vegna kaupanna. Talið var sannað að vélin hafi verið haldin verulegum galla. Hafi því verið skilyrði, sbr. 1. mgr. 42. gr. laga nr. 39/1922 um lausafjárkaup, til riftunar að því er varðaði hana og salathrærara sem henni fylgdi. Ekki þóttu uppfyllt skilyrðin að öðru leyti. Þar sem ekki hafi verið aflað viðhlítandi gagna um verðmæti einstakra muna var verðlagning þeirra muna sem riftunin náði til ráðin til lykta að álitum. Var S sf. og eigendum þess gert að greiða það sem eftir stóð af kaupverði vegna vélarinnar.	777
I krafðist þess að staðfest yrði riftun á kaupsamningi hans við S um dráttarvél og að S yrði dæmdur til að endurgreiða honum vélina og greiða fébætur. I hafði keypt nýja, ónotaða dráttarvél af S. I staðhæfði að fljótlega eftir að hann hefði tekið við vélinni hefði farið að bera á mjög alvarlegum göllum og bilunum í vélinni og hún hefði aldrei verið sér til neins nýt. I kvartaði við S og fór fram viðgerð á vélinni á kostnað S. I kvað að sú viðgerð hefði mistekist og að lokum hefði hann endanlega gefist upp á vélinni og rift kaupunum. S krafðist sýknu og bar meðal annars fyrir sig að I hefði ekki tilkynnt S um það fyrr en með tilkynningu um riftun að hann teldi dráttarvélina með öllu ónothæfa. Hann hefði því firrt sig rétti til riftunar með því að tilkynna ekki þegar um hana þegar hann hefði talið sig verða varan við þá galla sem hann rökstyddi með riftuninni. Talið var að tilgreind dráttarvél virtist hafa	

verið í ódýrari flokki slíkra tækja. Við kaupin hefði verið um það talað að I léti starfsmenn seljanda vita um hnökra sem kynnu að koma í ljós á vélinni og hefði hann gert það. Eftir viðgerðir vegna minni háttar galla, sem S sá um og kostaði, hefði verið óljóst um frekari galla á vélinni sem I hefði getað borið fyrir sig til riftunar kaupum. Hann hefði ekki leitast við að sýna fram á slíka galla með dómkvaðningu matsmanna eða á annan fullnægjandi hátt. Hefði I því ekki sannað að skilyrði til riftunar væru uppfyllt. Var S því sýknaður.	1901
Talið var að greiðsla skuldar K til N með víxlum, samþykktum af þriðja aðila, væri að jafnaði óvenjulegur greiðslueyrir í skilningi l. mgr. 54. gr. laga nr. 6/1978, og ósannað þótti að slíkar greiðslur hafi mátt virðast venjulegur greiðslueyrir í viðskiptum aðilanna. Var því fallist á að rifta hluta skuldar K við N sem fram fór með afhendingu tiltekinna víxla.	2292
Staðfestur var úrskurður héraðsdóms, þar sem ómerkt var ákvörðun sýslumannsins í Reykjavík um að taka til greina kröfu B um riftun á kaupum hans á fasteigninni V, sem seld hafði verið á nauðungaruppbóði.	2323
Sjá Fasteignakaup	132
Sjá Gjaldþrot	2074
Sjá Gjaldþrotaskipti	35, 1493
Sjá Innsetningargerð	333
Sjá Lausafjárkaup	1131
Sjá Leigusamningur	2191

Ríkisábyrgð á launum

V var ráðinn framkvæmdastjóri G hf. Félagið var skömmu síðar gefið upp til gjaldþrotaskipta og var vinnusamningi V þá rift. V krafðist ógildingar á ákvörðun félagsmálaráðherra um að neita að greiða honum skaðabætur vegna ólögmatrar riftunar úr ríkissjóði samkvæmt lögum nr. 23/1985 um ríkisábyrgð á launum, auk ógreidds orlofs. Í 5. gr. laganna voru taldir þeir sem ekki geta krafist ríkissjóð um greiðslu. Í c-lið voru tilgreindir forstjóri gjaldþrota félags og aðrir þeir sem mega hafa haft yfirsýn yfir fjárhag þess. Talið var að ekki væri slíkur greinarmunur á forstjóra og framkvæmdastjóra að starfsheiti V gæti ekki fallið undir starfsheitið forstjóri í skilningi greinarinnar. Þá væri markmið greinarinnar að stjórnendur fyrirtækis útilokuðust frá ríkisábyrgð. Mætti ráða af ráðningarsamningi V að hann hafi verið stjórnandi G hf. Var ríkissjóður því sýknaður af kröfum V.	661
--	-----

Ríkisskattanefnd

Sjá Sölugjald	844
---------------------	-----

Sakarkostnaður

Sjá Ölvunarakstur	1871
-------------------------	------

Sambúð

Sjá Endurkrafa	1156
----------------------	------

Sameignarfélag

Sjá Skuldamál	1240, 2198
Sjá Stefnubirting	490

Samkeppni

Samkvæmt ákvörðun Verðlagsráðs var M hf. bannað notkun orðsins „ókeypis“ í auglýsingum á vegum fyrirtækisins. Um var að ræða þær auglýsingar þar sem kynnt var að viðskiptavinum fyrirtækisins stæði til boða, og án endurgjalds, filma gegn greiðslu fyrir framköllunarþjónustu. M hf. krafðist þess að ákvörðun Verðlagsráðs yrði hrundið og felld úr gildi. Í dómi Hæstaréttar kemur fram að framangreind tilhögun viðskipta yrði ekki haldið uppi til lengdar án tillits til þess kostnaðar er filmunni fylgdi, enda færði M hf. hann til gjalda í rekstri sínum. Var því talið að orðið „ókeypis“ væri til þess fallið að gera lítið úr fyrrgreindum kostnaði og tilgangurinn ótvírætt að hafa áhrif á eftirspurn eftir þjónustu M hf. Var framangreind notkun á orðinu „ókeypis“ í umræddum auglýsingum talin fela í sér villandi upplýsingar í skilningi 27. gr. laga nr. 56/1978 og Verðlagsráð sýknað af kröfum M hf.	2400
---	------

Samkeppnislög

Sjá Húsleit	1970
-------------------	------

Samlagsfélög

Sjá Skattar	2011
-------------------	------

Samningar

Sjá Fasteignakaup	1395
Sjá Lausafjárkaup	1010, 1131
Sjá Orkusala	1887
Sjá Verksamningar	455
Sjá vextir	553

Samningur

SL og E kröfðust viðurkenningar á því að S bæri að leggja heimæð frá hitaveitu S í tiltekin hús og leggja þessum húsum til heitu vatni SL og E að kostnaðarlausu. Ennfremur kröfðust þau viðurkenningar á skaðabótaskyldu S vegna afnotamissis þeirra af heitu vatni frá 15. júní 1981. SL og E höfðu gert samning við S í nóvember 1980, þar sem hitaveitu S var veittur einkaréttur til jarðborunar eftir heitu vatni á landi þeirra og til að virkja og nýta þann jarðhita er fengist með borun. Fyrir boranir og hitavatnsréttindi skyldu SL og E fá vatn til eigin nota án endurgjalds. Taldi Hæstiréttur að túlka yrði samning aðila svo samkvæmt efni hans og með hliðsjón af atvikum málsins að það væru forsendur þess að greiðsluákvæði samningsins kæmi til framkvæmda að við borun á umræddum jörðum kæmi upp heitt vatn er hitaveitan gæti virkjað og nýtt, auk þess vatns sem SL og E var ætlað. Fallist var á að sá árangur hefði ekki náðst og yrði því að sýkna S af kröfum SL og E.	1675
Sjá Ómerking	1814

Sekt

Sjá Banaslys	2378
--------------------	------

Seta í óskiptu búi

Fallist var á kröfur G, fyrir hönd S, F og M, og T um að dánarbú Á skyldi tekið til opinberra skipta og leyfi L til setu í óskiptu búi skyldi felld niður, en hagsmunum aðila þótti best borgið með því að búið yrði tekið til opinberra skipta.	767
---	-----

Sératkvæði

Tveir hæstaréttardómarar greiða sératkvæði í endurkröfumáli	1156
Einn hæstaréttardómari greiðir sératkvæði í endurupptökumáli	1407
Einn hæstaréttardómari greiðir sératkvæði í fasteignagallamáli	132
Einn hæstaréttardómari greiðir sératkvæði í fasteignakaupamáli	2285
Einn hæstaréttardómari greiðir sératkvæði í Félagsdómsmáli	8
Einn hæstaréttardómari greiðir sératkvæði í fjárdráttarmáli	1785
Einn hæstaréttardómari greiðir sératkvæði í fjárskiptamáli	677
Tveir hæstaréttardómarar greiða sératkvæði í fjárskiptamáli	404
Einn hæstaréttardómari greiðir sératkvæði í fjársvikamáli	1122
Tveir hæstaréttardómarar greiða sératkvæði í flutningamáli	1418
Einn hæstaréttardómari greiðir sératkvæði í frávísunarmáli	951

Tveir hæstaréttardómarar greiða sératkvæði í forkaupsréttarmáli	1820
Tveir hæstaréttardómarar greiða sératkvæði í frelsissviptingarmáli	578
Einn hæstaréttardómari skilaði sératkvæði í gjaldþrotaskiptamáli	1185, 1309
Tveir hæstaréttardómarar greiða sératkvæði í gjaldþrotaskiptamáli	416
Einn hæstaréttardómari greiðir sératkvæði í gæsluvarðhaldsmáli	5, 162
Einn hæstaréttardómari greiðir sératkvæði í hafnarmáli	320
Einn hæstaréttardómari greiðir sératkvæði í jafnréttismáli	2230
Einn hæstaréttardómari greiðir sératkvæði í kaupamáli	1653
Tveir hæstaréttardómarar greiða sératkvæði í kynferðisbrotamáli	906, 2242
Tveir hæstaréttardómarar greiða sératkvæði í landamerksamáli	1426
Einn hæstaréttardómari greiðir sératkvæði í lausafjárkaupamáli	1131
Einn hæstaréttardómari greiðir sératkvæði í máli um leigusamning	2192
Einn hæstaréttardómari greiðir sératkvæði í manndrápsmáli	152, 207
Einn hæstaréttardómari greiðir sératkvæði í meiðyrðamáli	1409
Einn hæstaréttardómari greiðir sératkvæði í nauðungarsölmumáli	339, 882, 1192
Einn hæstaréttardómari greiðir sératkvæði í máli um niðurfellingu ákæru- frestunar	1475
Tveir hæstaréttardómarar greiða sératkvæði í máli um óvígða sambúð	800
Einn hæstaréttardómari greiðir sératkvæði í ránsamáli	698
Einn hæstaréttardómari greiðir sératkvæði í samkeppnismáli	2400
Einn hæstaréttardómari greiðir sératkvæði í skaðabótamáli	537, 1343, 1594, 2302
Einn hæstaréttardómari greiðir sératkvæði í skattamáli	259, 2011, 2061
Einn hæstaréttardómari greiðir sératkvæði í skiptamáli	988
Einn hæstaréttardómari greiðir sératkvæði í skipulagsmáli	1984
Tveir hæstaréttardómarar greiða sératkvæði í skipulagsmáli	2205
Einn hæstaréttardómari greiðir sératkvæði í stjórnskipunarmáli	1217
Einn hæstaréttardómari greiðir sératkvæði í sveitarstjórnarmáli	76
Einn hæstaréttardómari greiðir sératkvæði í sölugjaldsmáli	844
Einn hæstaréttardómari greiðir sératkvæði í umferðarlagabrotamáli	1898
Einn hæstaréttardómari greiðir sératkvæði í vaxtamáli.....	553
Einn hæstaréttardómari greiðir sératkvæði í váttryggingarmáli	854
Tveir hæstaréttardómarar greiða sératkvæði í váttryggingarmáli	1703
Einn hæstaréttardómari greiðir sératkvæði í vinnulaunamáli	1802
Einn hæstaréttardómari greiðir sératkvæði í vinnuréttarmáli	1737
Einn hæstaréttardómari greiðir sératkvæði í vitnamáli	1316
Einn hæstaréttardómari greiðir sératkvæði í víxilmáli	1390
Tveir hæstaréttardómarar greiða sératkvæði í þinglýsingarmáli	644

Sértökuréttur

Ekki var fallist á að krafa R hefði verið sérgreind í búi S þegar skiptastjóri tók við því. Skilyrði 109. gr. laga nr. 21/1991 um gjaldþrotaskipti o.fl. fyrir sértökurétti væri þannig ekki fullnægt. Kröfu R var því hafnað og dæmt að hún skyldi njóta stöðu almennrar kröfu í þrotabú S.

1515

Sifskaparbrot

J og D voru ákærðir fyrir sifskaparbrot og frelsissviptingu með því að hafa í samvinnu við þrjá aðra menn numið telpurnar E og A, sem var dóttir J, á brott með sér í heimildarleysi og með blekkingum af hóteli í Reykjavík í því skyni flytja þær báðar úr landi og koma þeim í varanlega umsjá fedra sinna. Talið var fráleitt að ætla að brottflutningur telpnanna hefði átt sér stað með vitund og vilja móður þeirra. Þótti sannað að undirbúningur og framkvæmd brottflutningsins hefði farið fram með fullri vitund og vilja D og hann sakfelldur fyrir þá háttsemi sem hann var ákærður fyrir og varðaði brot hans við 193. gr. og 2. mgr., sbr. 1. mgr. 236. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940. Þá þótti einnig sannað að J hefði verið ljóst að verið væri að flytja telpurnar á brott án vitundar og vilja móður þeirra og í bága við íslensk lög. Með þátttöku sinni í athæfinu var talið að hann hefði bakað sér refsíábyrgð samkvæmt 193. gr. almennra hegningarlaga að því er báðar telpurnar varðaði en einnig samkvæmt 1. mgr. 226. gr. sömu laga að því er E varðaði. Refsing D var ákveðin 2ja ára fangelsi en J gert að sæta fangelsi í 8 mánuði þar af 6 mánuði skilorðsbundna. Sératkvæði. Sjá Frelsisskerðing, Börn.

578

T var ákærður fyrir húsbrot með því að fara í heimildarleysi inn um ólæstar bakdyr á húsi og er hann varð þess áskynja að hann var staddur í íbúðarhúsi og íbúar í svefni, farið um húsið í leit að verðmætum í þjófnaðarskyni. Þá var hann einnig ákærður fyrir sifskapar- og kynferðisbrot með því að hafa á ferð sinni um húsið farið inn í svefnherbergi telpu, strokið henni um læri og fótlegg og er hún vaknaði og kallaði á móður sína, tekið fyrir vit hennar, tekið hana nauðuga upp úr rúminu og hlaupið með hana út úr húsinu og út í Fossvogskirkjugarð og þar farið höndum um kynfæri hennar og sýnt henni getnaðarlim sinn. Í héraðsdómi var talið að refsikrafa húsráðanda vegna húsbrots hafi komið fram of seint þar sem það hafi verið eftir útgáfu ákæru. Var því hafnað í Hæstarétti. Var T fundinn sekur um húsbrot og tilraun til þjófnaðar og frelsissviptingu, sbr. 193. og 226. gr. almennra hegningarlaga, en fyrri ákvæðið var ekki talið tæma

sök gagnvart því seinna. Var T einnig sakfelldur fyrir brot gegn 202. gr. almennra hegningarlaga og var 209. gr. þá ekki talin geta komið til álita eða lög um vernd barna og ungmenna. Við ákvörðun refsingar var m.a. tekið tillit til þess að T rauf skilorð með brotum sínum og þess að gera yrði ráð fyrir að telpan hafi verið í hættu stödd. Þá var tekið mið af 17. og 255. gr. almennra hegningarlaga. Var refsing T ákveðin fangelsi í 4 ár.	906
---	-----

Sibrotamaður

Sjá Þjófnaður	2397
---------------------	------

Sjálfræðissvipting

S var sviptur sjálfræði, en geðlæknar töldu hann vera haldinn geðsjúkdómi. Þótti nægilega fram komið að nauðsyn væri til að vista S á sjúkrahúsi vegna heilbrigði hans sjálfs og var talið nauðsynlegt að svipta hann sjálfræði þar sem hann vildi ekki samþykkja sjúkrahúsvist.	276
Félagsmálastofnun A-bæjar krafðist þess að X yrði sviptur sjálfræði. Talið var sannað að högum X væri þannig komið sökum ofdrykkju og ofnautnar áfengis að hann væri ekki fær að ráða persónulegum högum sínum. Bar því með vísan til c-liðar 1. mgr. 3. gr. lögræðislaga nr. 68/1984 að taka kröfu Félagsmálastofnunar til greina og svipta hann sjálfræði.	485

Sjálfskuldarábyrgð

Sjá Endurkrafa	2340, 2344
----------------------	------------

Sjómannalög

Sjá Vinnulaun	2164
Sjá Vinnusamningur	1235

Sjómenn

Sjá Veikindaforföll	365
Sjá Vinnusamningur	946

Sjóveð

Sjá Veikindaforföll	365
---------------------------	-----

Sjúkrahús

Sjá Kjarasamningar	2147
Sjá Skaðabótamál	916

Skaðabótamál

Þ var lögð inn á Landspítala til lyfjameðferðar og rannsóknna. Þegar taka átti af henni röntgenmynd var hún látin stiga upp á pall. Féll hún niður og brotnaði á handlegg og skarst á höfði. Krafðist hún bóta vegna líkamstjóns síns sem hún taldi mega rekja til óforsvaranlegra vinnubragða á Landspítalanum. Talið var að Þ hafi ekki sýnt fram á að óvarlega eða óeðlilega hafi verið staðið að röntgenmyndatökunni. Þá var ekki talið að rekja mætti tjón hennar til frágangs og eftirlitsleysis starfsmanna spítalans og var því sýknað af kröfu Þ.	898
H krafðist skaðabóta vegna líkamstjóns sem hún hlaut við fall út um glugga á línherbergi er hún reyndi að strjúka af geðdeild Borgarspítalans. Talið var að H hafi ekki sýnt fram á aðgæsluleysi starfsfólks eða einhvern galla á búnaði deildarinnar á þann veg að bakaði spítalanum bótaskyldu. Var því sýknað af kröfu H.	916
S krafðist bóta vegna vinnuslyss við vélsög við starf hans sem leiðbeinandi í smíðum í grunnskóla. Talið var að öryggisbúnaði vélsagarinnar hafi verið stórlega ábótavant og augljóst að veruleg hættu stafaði af notkun hennar. Var slysið talið að nokkru til þess rakið. Hins vegar var sú háttsemi S að fara með hendur yfir óvarið sagarblaðið, meðan sögin var í gangi, mjög óvarleg. Hafi honum átt, sem reyndum trésmið, að vera ljós brýn nauðsyn þess að rjúfa áður rafstraum sagarinnar og bíða þess að sagarblaðið stöðvaðist. Var því talið að S bæri helming sakar vegna tjónsins en hinn helminginn voru ríkissjóður og bæjarsjóður dæmdir til greiðslu á.	961
A krafðist bóta vegna vinnuslyss við starf hans sem vélstjóri um borð í skipi Ö hf. Átti slysið rætur að rekja til þess að slanga á handknúnni smurningsdælu fór í sundur en óvíst var hvað því olli eða hvort ráða hafi mátt af útliti hennar að varasamt væri að nota hana, en slöngunni var hent eftir slysið án þess að rannsókn færi fram á henni. Talið var að yfirmönnum skipsins hafi borið að sjá til þess að slöngunni væri haldið til haga og að viðhlítandi rannsókn færi fram til að leiða í ljós orsök þess að hún fór í sundur. Var með vísan til þess talið að fullnægt væri lagaskilyrðum til þess að Ö hf. bæri fíbótaábyrgð á slysinu. Hins vegar var talið að A hafi vegna menntunar sinnar og starfsreynslu átt að kunna full skil á dælu og hvers gæta þyrfti	

við notkun hennar. Þá hafi honum mátt vera ljóst mikilvægi þess að slangan yrði varðveitt. Yrði hann því að bera nokkurn halla af óvissu um orsakir slyssins. Var Ö hf. dæmt til að greiða A bætur að 2/3 en 1/3 þurfti A að bera sjálfur.	974
---	-----

Skaðabótakröfu vísað frá.

Sjá Fjársvik	2273
--------------------	------

Skaðabótakröfu vísað frá dómi

Sjá Líkamsárás	2053
----------------------	------

Opinber mál

Ó var sakfelldur fyrir líkamsárás gagnvart L og því skaðabótaskyldur gagnvart honum. Hæstiréttur taldi að réttara hefði verið af héraðsdómi að dæma efnislega um kröfu L vegna tapaðra vinnutekna og aðstoðar lögmanns, sbr. 4. mgr. 172. gr. laga nr. 19/1991, en umræddum kröfuliðum var vísað frá héraðsdómi. Við það var miðað af hálfu ákærvalds að þessir kröfuliðir kæmu ekki til meðferðar fyrir Hæstarétti, sbr. 1. mgr. 173. gr. sömu laga. Að mati Hæstaréttar var talið rétt að láta þar við sitja og var niðurstaða héraðsdóms um skaðabætur staðfest með þessum athugasemdum, en þar var Ó dæmdur til að greiða L útlagðan lækniskostnað, hreinsun á fatnaði og miskabætur. Sjá Líkamsárás.	97
Sjá Fjádráttur	493
Sjá Fjársvik	807
Sjá Nauðgun	691
Sjá Skjalafals	2172
Sjá Skyldusparnaður	1758
Sjá Tékkabrot	560

Einkamál

R vann hjá H við blýbræðslupott og við framleiðslu á blýteinum. Eitt sinn er hann setti nokkra blýklumpa í pottinn gaus upp eldur. Varð hann fyrir alvarlegri reykeitrin vegna þessa og mat L varanlega örorku hans 75%. Hann krafði H um skaðabætur vegna tjóns síns. Hæstiréttur taldi að til slyssins hefði ekki þurft að koma ef rétt vinnubrögð hefðu verið viðhöfð. Þá voru starfsskilyrði sem R voru búin í fullnægjandi horfi að mati vinnueftirlits ríkisins. Umræddur atburður var hvorki tilkynntur lögreglu né vinnueftirliti á sínum tíma en

- rétturinn taldi vafasamt að forráðamönnum H hafi mátt vera ljóst að um tilkynningarskylt slys væri að ræða. Var H því sýknað af kröfum R. Sératkvæði. 537
- F krafðist skaðabóta vegna líkamstjóns sem hún varð fyrir í umferðarslysi. S hf. viðurkenndi bótaskyldu og greiddi F bætun en ágreiningur varð um lækun bótanna vegna staðgreiðslu skatta. Talið var að samkvæmt áratugalangri dómvenju beri m.a. að taka tillit til þess til lækkunar við mat á bótaskyldu tjóni að örorkubætur sem greiddar séu í einu lagi teljist ekki til tekna við álagningu tekjuskatts og útsvars. Þótti tjón áfrýjandi óbætt að hluta og var S hf. dæmt til greiðslu þess. 720
- K krafðist skaðabóta úr hendi B og S hf. vegna líkamstjóns sem hún varð fyrir í umferðarslysi. Talið var að B hafi ekki gætt að stöðvunar-skyldu en K hafi ekið talsvert yfir hámarkshraða. Var B talinn bera $\frac{3}{4}$ hluta sakarinnar en K $\frac{1}{4}$. Voru B og S hf. því dæmdir til að greiða K óskipt $\frac{3}{4}$ tjóns hennar. Sjá Aðfinnslur. 726
- Sv seldi S kolsýru til gosdrykkjaframleiðslu. Var aðalkrafa Sv fjárhæð þriggja ógreiddra reikninga vegna viðskipta aðila. Í ágúst 1987 fylgdi einum farmi af kolsýru frá Sv karbónílsúlfíð-gas. Efni þessu fylgir að hveralykt gýs upp ef gasið blandast vatni. Þegar ljóst varð um þennan ágalla tók Sv það sem eftir var til baka og lauk þar viðskiptum aðila. S krafðist sýknu af kröfu Sv en til vara skuldajöfnunar vegna 80.000 dósa af gosdrykk sem henda þurfti. Var talið að S hefði haft gilda ástæðu til að ætla að greiðslu skuldarinnar yrði ekki krafist yrði skaðabótakröfu ekki hreyft og að Sv hefði mátt vera það ljóst. Sv hefði borið að gera S ljóst án ástæðulausrar tafar að félagið hygðist innheimta skuldina til þess að S ætti þess kost að tryggja sér sönnur fyrir tjóni sín. Vegna þess dráttar sem á þessu hefði orðið hefði skuldin að svo miklu leyti sem hún kynni að hafa verið umfram tjón S fallin niður fyrir tómlæti er hafist hafði verið handa við málsóknina. Var S sýkn af kröfum Sv. 1750
- H var starfsmaður M og hafði bifreið til almennra nota. Var það liður í starfskjörum hans hjá M. H lánaði Ó, syni sínum, bifreiðina og varð hann fyrir óhappi. Talið var að H og Ó væru bótaskyldir gagnvart M vegna þess tjóns, er hann varð fyrir vegna skemmdanna á bifreiðinni í nefndu umferðaróhappi, H með því að fela Ó akstur bifreiðarinnar án heimildar frá M og Ó á grundvelli almennu skaðabótareglunnar með því að valda tjóninu með gáleysislegum akstri. Við ákvörðun bótafjárhæðarinnar var farið eftir mati dómkvadds matsmanns, sem hafði ekki, að mati dómsins, verið hnekkt. Sjá Aðfinnslur. 1936

S slasaðist á ökkla er hann var við löggæslu vegna dansleiks. Umrætt atvik átti sér stað er hann var að stökkva yfir girðingu við eftirför. S gekkst undir skurðaðgerð og var frá vinnu vegna meiðsla tilgreint tímabil. S krafði ríkissjóð um bætur á grundvelli 4. mgr. 5. gr. laga nr. 56/1972. Talið var að eftirför S hafi verið með öllu tilefnislaus og var ríkissjóður því sýknaður af kröfum S.	2302
Sjá Farmflutningar	1960
Sjá Galli	1693
Sjá Lausafjárkaup	2007
Sjá Lögmenn	2030
Sjá Ráðgjöf	1343
Sjá Samningur	1675
Sjá Skipti	988
Sjá Verksamningar	1258
Sjá Þinglýsingar	644

Skaðabætur innan samninga

Með samningi 30. janúar 1978 gerðu Þ, H og BA með sér samkomulag um að H fengi einkarétt til jarðborunar eftir heitu vatni í landi jarðarinnar B og til að virkja og nýta þann jarðhita sem fengist með borun. Í umræddum samningi skuldbundu H og BA sig til að afhenda Þ heitt vatn til eigin nota án endurgjalds, allt að 36 tonn á sólarhring. Þá væri Þ frjálst að ráðstafa vatninu að öllu leyti, nema til endursölu. H hins vegar takmarkaði vatn Þ við 4,32 tonn á sólarhring í stað þess að afhenda umrædd 36 tonn. Krafði Þ, H og BA um skaðabætur vegna mismun þess vatnsmagns sem hann átti rétt til samkvæmt samningnum, og þess sem hann fékk. Hélt Þ því fram að hann hefði orðið fyrir miklu tjóni vegna vanefnda H og BA þar sem hann hefði getað notað vatnsmagnið við ylrækt eða gróðurhúsarækt en jörðina B hafði hann keypt í þeim tilgangi. Í dómi Hæstaréttar kom fram að umrætt ákvæði samnings aðila yrði að skýra svo, að um væri að ræða hámark þess heita vatns sem H væri skylt að afhenda samkvæmt samningnum. Hefði H ekki gert tilkall til frekara heits vatns til nota á jörðinni á þeim tíma sem hann hefði átt jörðina en staðhæfingar hans nú um fyrirhugaða ylrækt í stórauðnum mæli væru engum gögnum studd og veittu ekki vísbendingu um tjón sem hann hefði orðið fyrir. Var H og BA sýknuð af kröfu Þ.	1282
--	------

Skattar

Aðilar deildu um hvort þóknun lögfræðinga bankans I vegna innheimtu á vanskilaskuldum í eigu bankans væri söluskattskyld samkvæmt 10. gr., sbr. 2. tl. 11. gr. bráðabirgðalaga nr. 68/1987 um ráðstafanir í fjármálum. Ekki var talið að innheimtuþóknunin væri endurgjald fyrir lögfræðipjónustu í skilningi framangreindra ákvæða og leiddu þau því ekki ein og sér til söluskattskyldu I af þóknuninni. Hins vegar var óumdeilt að samkvæmt lögum nr. 10/1960 um söluskatt væri innheimta vanskilaskulda af sjálfstætt starfandi lögfræðingum fyrir þriðja mann söluskattskyld og var ekki fallist á með I að innheimtustörf lögfræðinga féllu undir undanþáguákvæði laganna. Þá var ekki fallist á með I að gagnálykta mætti frá ákvæðum laga nr. 86/1985 um viðskiptabanka þannig að ekki gæti verið um að ræða eigin þjónustu eða starfsemi innan bankans sem væri söluskattskyld við sölu til annarra eða að lögfræðipjónusta væri undanþegin söluskattskyldu samkvæmt reglugerð nr. 239/1987. Var því talið að I væri söluskattskyldur vegna umræddrar innheimtuþóknunar og úrskurður ríkisskattstjóra þar sem komist var að gagnstæðri niðurstöðu felldur úr gildi. Sératkvæði. 259

Úrskurður skattstjóra um lok sjálfstæðrar skattaðildar B var felldur úr gildi, þar sem félagið skyldi teljast sjálfstæður skattaðili við álagningu skatta gjaldárin 1987, 1988 og 1989. Sératkvæði. 2011

Í reikningum H fyrir árið 1989 var fé það, sem greitt var fyrir aflahlutdeild, 59.254.000 krónur, dregið frá tekjum á árinu. Skattstjóri V taldi þetta óheimilt en ríkisskattanefnd taldi það aftur á móti heimilt í úrskurði 20. maí 1992. Þessari niðurstöðu vildi Í ekki hlíta og höfðaði því mál og krafðist þess að úrskurði ríkisskattanefndar yrði hrundið. Í hélt því fram að kaup H gætu ekki fallið undir rekstrar-kostnað í skilningi 31. gr. laga nr. 75/1981, þar sem lagaákvæði þetta ætti einunigs við útgjöld, sem ganga ættu til tekjuöflunar á sama ári og til útgjaldanna væri stofnað. Í dómi Hæstaréttar sagði að ákvæði 31. gr. laga nr. 75/1981 heimilaði ekki H að gjaldfæra í skattframtali sínu fyrir 1989, 59.254.000 krónur, þar sem réttindin, sem keypt væru fyrir þessa fjárhæð, væru ætluð til tekjuöflunar á mörgum árum. Eigi væri í lagaákvæðum berum orðum veitt heimild til frádráttar kostnaðar við kaup á aflahlutdeild, en sérstök ákvæði um, að hann væri óheimill, væri ekki heldur í lögum. Hæstiréttur sló því föstu að keypt aflahlutdeild skips skyldi talin til skattskyldra eignarréttinda samkvæmt 73. gr. laga nr. 75/1981. Þá var einnig talið að

aflahlutdeild skips væri fyriránleg í skilningi 32. gr. laga nr. 75/1981 og tekið fram að túlka yrði orðalag greinarinnar um “helstu flokka” fyriránlegra eigna svo, að fleiri eignir gætu talist fyriránlega en þær einar, sem taldar væru upp í töluliðum 1-5. Samkvæmt 7. tl. 38. gr. sömu laga skyldi fyrna réttindi, sem talin væru í 4. og 5. tl. 32. gr. sömu laga, þannig, að fyrningarhlutfallið væri 20%. Réttindi þau, sem mál þetta varðaði, voru talin eðlislík þeim réttindum, sem upp væru talin í þessum töluliðum.	2061
--	------

Skattfrelsi bóta

F krafðist skaðabóta vegna líkamstjóns sem hún varð fyrir í umferðarslysi. S hf. viðurkenndi bótaskyldu og greiddi F bætur en ágreiningur varð um lækkun bótaanna vegna staðgreiðslu skatta. Talið var að samkvæmt áratugalangri dómvenju beri m.a. að taka tillit til þess til lækkunar við mat á bótaskyldu tjóni að örorkubætur sem greiddar séu í einu lagi teljist ekki til tekna við álagningu tekjuskatts og útsvars. Þótti tjón áfrýjandi óbætt að hluta og var S hf. dæmt til greiðslu þess.	720
Sjá Skaðabætur	726

Skilasvik

P var m.a. sakfelldur fyrir skilasvik með því að hafa með nánar tilgreindum hætti ráðstafað húsum og lóðarréttindum, sem bankinn B hf. hafði eignast veðréttindi yfir, svo að ekki samrýmdist rétti bankans. Varðaði þessi háttsemi P við 2. tl. 1. mgr. 250. gr. almennra hegningarlaga. Auk þess var P sakfelldur fyrir brot gegn lögum um söluskatt, fjárrátt, brot á lögum um staðgreiðslu opinberra gjalda, tékkalagabrot og fjársvik. Honum var gert að sæta fangelsi í 9 mánuði, þar af 3 mánuði óskilorðsbundna. Þá var hann dæmdur til að greiða 3.500.000 krónur í sekt. Sjá Söluskattur, Staðgreiðsla skatta, Skyldusparnaður, Tékkar, Fjársvik.	509
--	-----

Skilorð

Sjá Ávana- og fíkniefni	147, 1809
Sjá Bifreiðar	789
Sjá Fjárhættuspil	2407, 2432
Sjá Líkamsárás	301, 2053
Sjá Skjalafals	2172
Sjá Tollalagabrot	192

Sjá Þjófnaður	248
Sjá Ölvunarakstur	330

Skilorðsrof

H var sakfelldur fyrir tilraun til þjófnaðar og fyrir að hafa notað í staðgreiðsluviðskiptum tékka, þrátt fyrir að hann ætti ekki innistæðu fyrir andvirðinu. Með brotunum rauf H skilorð. Var hann dæmdur í 10 mánaða fangelsi. Sjá Þjófnaður. Tilraun. Fjársvik.	1868
Sjá Hættuakstur	1329
Sjá Ölvunarakstur	1871

Skilyrt krafa

Sjá Gjaldþrotaskipti	1033
----------------------------	------

Skiptamál

Á o.fl. kröfðust þess við skipti á dánarbúi föður þeirra, S, að ógildur yrði kaupsamningur milli S og G, sonar hans. S hafði innt kaupsamninginn af hendi er hann sat í óskiptu búi sínu og látinnar eiginkonu sinnar. Fallist var á kröfur Á o.fl. en ekki var talið að þau hefðu fyrirgert rétti sínum með tómlæti.	2307
--	------

Skipti

B krafðist viðurkenningar á kröfu sinni sem almennri kröfu í þrotabú V hf. Var krafan tilkomin vegna slyss sem B varð fyrir í veitingahúsi í eigu V hf. Talið var að vanbúnaður í dyraumbúnaði hafi verið meðorsök á tjóni B en hún hafi engan þátt átt í tjóninu. V hf. bæri því fulla ábyrgð á slysinu gagnvart henni. Var krafa B í samræmi við útreikning tryggingastærðfræðings viðurkennd sem almenn krafa í þrotabú V hf.	988
Sjá Forkaupsréttur	1770
Sjá Ómerking	831

Skipulag

Aðila greindi á um það hvort R væri skylt að kaupa land K, Brekkur við Grafarvog, og hvert endurgjald skyldi goldið fyrir landið. Upphaf málsins mátti rekja til þess á árinu 1982 ákvað borgarstjórn R, að íbúðarbyggð skyldi rísa við norðanverðan Grafarvog, fyrr en áður hafði verið ráðgert. K fór þess á leit að R keypti af sér fyrrgreint land á markaðsverði eða leyfði sér ella að byggja sjálfum á landinu	
---	--

eða selja það undir byggingarlóðir. Því erindi hefði hins vegar verið hafnað. Af þeim sökum hefði K gert þá kröfu með vísun til 3. mgr. 29. gr. laga nr. 19/1964, að R keypti landið fullu verði. Reisti hann kröfu sína ennfremur á matsgerð tveggja undirmatsmanna frá 10. nóvember 1986, yfirmatsgerð þriggja yfirmatsmanna frá 7. október 1987, svo og á úrskurði matsnefndar eignarnámsbóta frá 10. júní 1988. Talið var að 5. mgr. 29. gr. laga nr. 19/1964 yrði ekki skilin svo, að fasteignareigandi firri sig bótarétti vegna eignarskerðingar af völdum skipulags, þótt hann lýsi ekki athugasemdum innan átta vikna við skipulagstillögu, sem auglýst hefur verið samkvæmt 17. gr. laganna. Fallist var á með K og yfirmatsmönnum, að land K hefði verið tekið til almenningsnota og eðlileg notkun þess hindruð með þeim hætti, sem við var miðað í 3. mgr. 29. gr. laga nr. 19/1964. Var meðal annars litið til þess, að land K hefði ekki aðeins verið lýst úti-vistarsvæði, heldur væri það nánast umkringt landi í eigu opinberra aðila, sem ætlað væri til mikilvægra nota samkvæmt hugmundum, sem þegar væru mótaðar að nokkru. Samkvæmt þessu var R talið skylt að kaupa land K fullu verði. Þótti fullt verð hæfilega metið 8.000.000 krónur. 2205

Sjá Byggingarleyfi 1984

Skjalafals

J var ákærður fyrir skjalafals með því að hafa afhent nafngreindum banka að handveði til tryggingar á erlendum ábyrgðum hans skuldabréf, gefið út af H, sem J átti að hafa án heimildar H og í blekkingar-skyni breytt að efni til um vísitölu, vexti og kröfuhafa. H hafði keypt af J hlutabréf og m.a. greitt fyrir þau með skuldabréfunum. H og J greindi á um hvort J hafi mátt ráðstafa skuldabréfunum að vild eða hvort þau hefðu einvörðungu verið til tryggingar í öðrum nánar tilgreindum viðskiptum aðila. Talið var að ákæruvaldinu hefði ekki tekist að sanna að J hefði farið með umrædd skuldabréf í andstöðu við samning hans við H um hlutabréfakaupin í því skyni að blekkja með því í lögskiptum. Allur vafi í þessu efni yrði að meta J í hag, sbr. 46. gr. laga nr. 19/1991 um meðferð opinberra mála. Eins og ákært var í málinu bar því að sýkna J af kröfum ákæruvaldsins. 140

Þ var ákærður fyrir skjalafals með því að hafa gengið frá eigendaskiptum á bifreið með framvísun falskrar tilkynningar til ökutækjaskrár, en á tilkynninguna hafði Þ ritað heimildarlaust sem seljandi í nafni S hf., sem honum var óviðkomandi, en jafnframt sem kaupandi í nafni

fyrirtækis hans, V hf. Þ hafði áður selt sömu bifreið fyrir hönd V hf. til S hf. Þá var Þ ákærður fyrir fjárdrátt með því að hafa næsta dag selt bifreiðina, sem enn var í vörslum V hf. til J, samkvæmt tilkynningu um eigandaskipti þann dag og fengið fyrir hönd V hf. fyrir hana aðra bifreið. Greiddi Þ í milli 400.000 krónur í peningum með tékka og dró þannig að sér andvirði bifreiðarinnar. Talið var að Þ hafi ekki getað sannað heimild sína til nafnritunar sem seljandi í nafni S hf. og var hann því fundinn sekur um skjalafals. Þá var talið að Þ hafi einnig tileinkað sér andvirði bifreiðarinnar með þeim hætti að hann hafi einnig orðið sekur um fjárdrátt. Með brotum sínum rauf Þ skilyrði reynslulausnar. Með hliðsjón af því og sakaferli hans var refsing hans ákveðin fangelsi í fimm mánuði.	1053
K var meðal annars sakfelldur fyrir að hafa gefið út í eigin nafni og fyrir skjalafals með því að nota í viðskiptum falsaðan tékka. Var K dæmdur í tveggja ára fangelsi. Sjá Fjársvik. Rán.	1728
G var sakfelldur fyrir tékkafals með því að nota í viðskiptum í febrúar 1992 í Reykjavík, tiltekna sjö falsaða tékka, þar sem G hefði breytt tékkafjárhæðum til hækkunar á tékkum, sem hún hafði komist yfir, og einnig falsað nafn K sem famseljanda. Með hliðsjón af 60. og 78. gr. laga nr. 19/1940 var G dæmd til að sæta fangelsi í tólf mánuði.	2160
T var sakfelldur fyrir skjalafals með því að hafa í febrúar 1991 notað í viðskiptum í Reykjavík eftirgreind tvö skuldabréf með sjálfskuldarábyrgð, sem T útbjó á tvö eyðublöð fyrir veðskuldabréf, sem hann hafði komist yfir, sem hann fyllti út heimildarlaust þrátt fyrir að hann hefði vitað að nafnritun ÓH hefði verið fölsuð. Refsing T var ákveðin með hliðsjón af 78. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940 og þótti hæfilega ákveðin fangelsi í sex mánuði.	2172
M var sakfelldur fyrir skjalafals, með því að framvísa stolnu greiðslukorti og falsa nafn undir nótur fyrir úttekt á vöru og þjónustu sem gjaldfærð voru á reikning eiganda greiðslukortsins. Með brotinu rauf M skilorð og var refsing dæmd í einu lagi fyrir bæði brotin.	2313
Sjá Fjársvik	1198
Sjá Skuldabréf	251, 255
Sjá Tollalagabrot	192
Sjá Þjófnaður	641, 2397

Skjöl

S og T kröfðust þess að SG yrði gert að leggja fram endurrit allra skjala SG sem vörðuðu sérstaklega tilurð, möguleg kaup og sölu, meðferð

og innheimtu dómskjals í máli þar sem þeir voru meðal stefndu. Til vara var þess krafist að skjölin yrðu lögð fyrir héraðsdómarann. Í málinu sem S og T hugðust leggja gögnin fram í vísaði stefnandi m.a. til reglna XVII. kafla laga nr. 91/1991. Talið var að ekki yrði séð að varnir sem byggðar yrðu á framangreindum skjölum kæmust, gegn andmælum stefnanda, að í máli sem rekið væri samkvæmt þessum reglum. Var SG því sýknað af kröfum S og T. 634

Skotvopn

Sjá Eignaspjöll, Dýravernd 2114

Skriflega flutt mál

L féll frá kröfu sinni fyrir Hæstarétti og var J því sýknuð af þeirri kröfu. Málið var skriflega flutt samkvæmt heimild í 2. mgr. 47. gr. laga nr. 75/1973 um Hæstarétt Íslands. Sjá Útivist. Aðild. 1817

Sjá Ákærvald 300

Sjá Boðun þinghalds 371

Sjá Víxill 325

Skuldabréf

Áskorunarstefna Á á hendur P, B og M var árituð um aðfararhæfi vegna vangoldinnar skuldar samkvæmt skuldabréfi, en þing var ekki sótt af hálfu þeirra við þingfestingu málsins. Í kjölfarið var gert fjárnám í fasteign B. Skuldabréfið var útgefið af P og samkvæmt því höfðu B og M tekist á hendur sjálfskuldarábyrgð. B krafðist þess að áritunin á áskorunarstefnuna og fjárnámið yrðu felld úr gildi þar sem P hefði falsað nafn hennar á bréfinu. Á andmælti því ekki að fölsun á skuldabréfinu hefði átt sér stað, en taldi mótbárana of seint fram komna. Talið var að mótbárunni yrði komið við í málinu, enda ylli það B verulegum réttarspjöllum ef það yrði ekki heimilað. Lagt var til grundvallar að nafn P hefði verið falsað á skuldabréfið og var áritunin á áskorunarstefna og fjárnámsgerðin felld úr gildi. 251

Áskorunarstefna Á á hendur P, B og M var árituð um aðfararhæfi vegna vangoldinnar skuldar samkvæmt skuldabréfi, en þing var ekki sótt af hálfu þeirra við þingfestingu málsins. Skuldabréfið var útgefið af P og samkvæmt því höfðu B og M tekist á hendur sjálfskuldarábyrgð. M krafðist þess að áritunin á áskorunarstefnuna yrði felld úr gildi þar sem P hefði falsað nafn hennar á bréfinu. Á andmælti því ekki að

fölsun á skuldabréfinu hefði átt sér stað, en taldi mótbárana of seint fram komna. Talið var að mótbárunni yrði komið við í málinu, enda ylli það B verulegum réttarspjöllum ef það yrði ekki heimilað. Lagt var til grundvallar að nafn P hefði verið falsað á skuldabréfið og var áritunin á áskorunarstefna felld úr gildi.	255
V krafði S um greiðslu skuldar samkvæmt skuldabréfi. S hélt því fram að ritun nafn síns á skuldabréfið væri fölsuð. Talið var að með rit-handarrannsókn sem fram fór hefðu verið leiddar miklar líkur að því að ritun nafn hans á bréfið væri fölsuð. Þegar það væri virt og með hliðsjón af því að enginn þeirra sem skýrslur gáfu hjá rannsóknarlög-reglu, hefðu getað borið um nafnárítun S á bréfið, bæri að sýkna hann af kröfum V. Var fjárnámsgerð, sem gerð hafði verið í eignarhluta S í fasteign, felld úr gildi. Sjá Útivist. 45. gr. laga nr. 75/1973.	1798
Sjá Endurkrafa	2340, 2344
Sjá Ógilding samnings	2328
Sjá Skjöl	634
Sjá Skýrslugjöf	1537

Skuldabréf, gjaldfelling

Sjá Nauðungarsala	1014
-------------------------	------

Skuldajöfnuður

Sjá Gjaldþrotaskipti	1033
Sjá Skaðabætur	750

Skuldamál

G krafði O um greiðslu skuldar þar sem hún hafi farið með handhafa-skuldabréf í hans eigu í innheimtu og móttekið andvirði þess til eigin nota án heimildar hans. Hélt O því fram að G hafi afhent sér skuldabréfið til eignar, en hann hafi verið í fæði og þjónustu hjá sér í um hálft ár, auk þess sem hann hafi haft afnot af síma og bifreið. Voru ekki taldar nægar líkur fram komnar um að G hafi afhent O skuldabréfið til eignar og var O því dæmd til greiðslu skuldarinnar.	1026
K krafði S hf. um greiðslu vangoldinna launa en hann hafði starfað sem stýrimaður á skipi í eigu S hf. Með tilkynningu útgerðarstjóra S hf. var K sagt upp störfum án lögmæts uppsagnarfrests vegna meintrar drykkju, sama kvöld og skipið átti að láta úr höfn. Talið var að S hf. hefði ekki tekist að sanna að K hefði verið óhæfur til þess starfa,	

sem hann var ráðinn til í skilningi 1. tl. 24. gr. sjómannalaga nr. 35/1985, þannig að heimilt hefði verið að víkja K úr skiprúmi. Þá var jafnframt ekki talið að S hf. gæti stuðst við 2. tl. 24. gr. sömu laga um heimild til að víkja skipverja úr skiprúmi ef hann kemur ekki til skips á ákvæðnum tíma, þar sem leitt hafði verið í ljós sú venja að sækja skipverjana til síns heima, þegar skipið færi úr höfn. Hefðu forsvarsmenn S hf. tekið þá ákvörðun sjálfir að sækja K ekki heim til sín. Að þessu virtu var S hf. dæmt til að greiða K umkrafín laun. 1228

Sameignarfélagið B hafði fengið útgefin tvö kreditkort hjá K, en undir nafni félagsins hafði verið skráð nöfn tveggja stofnenda þess, á öðru kortinu nafn G og á hinu nafn GG. Úttektir samkvæmt greiðslukortunum fóru í vanskil og höfðaði K skuldamál gegn G og GG. Samkvæmt tilkynningu til firmaskrár, var GG ein af stofnendum B sf. með ótakmarkaða ábyrgð á skuldbindingum félagsins. Bar GG því fulla og ótakmarkaða ábyrgð á skuldum þeim sem B sf. hafði stofnað til við K og deilt var um í málinu. Var GG dæmd til greiðslu skuldarinnar en áður hafði fallið fullnaðardómur um greiðsluskyldu G í þessu sambandi. 1240

Sjá Riftun 618

Skuldaröð

Sjá Gjaldprotaskipti 65, 1493

Skyldusparnaðar

P var m.a. ákærður fyrir brot gegn ákvæðum laga um skyldusparnað ungs fólks til íbúðarbygginga með því að hafa ekki staðið skil á skyldusparnaði sem hann hélt eftir af launum nánar tilgreindra starfsmanna sinna. Háttsemin var talin falla undir ákvæði laga nr. 60/1984 um Húsnæðisstofnun ríkisins. Sök samkvæmt ákvæðum þeirra laga var talin fyrnd. Brot hans, sem í framangreindu fölst, féll hins vegar sjálfstætt undir verknaðarlýsingu 247. gr. almennra hegningarlaga enda notfærði P sér fjármuni sem hann hafði í vörslum sínum en átti ekki. Ekki var fallist á að ákvæði laga nr. 60/1984 tæmdu hér sök gagnvart 247. gr. almennra hegningarlaga enda höfðu þau sjálfstætt gildi þegar brot fælist eingöngu í því að halda ekki eftir skyldusparnaði. Var P því sakfelldur fyrir fjárdrátt. Auk þess var hann sakfelldur fyrir, brot á söluskattslögum, lögum um staðgreiðslu opinberra gjalda, tékkalagabrot, fjársvik og skilasvik. Honum var gert að sæta

fangelsi í 9 mánuði, þar af 3 mánuði óskilorðsbundna. Þá var hann dæmdur til að greiða 3.500.000 krónur í sekt. Sjá Söluskattur, Staðgreiðsla skatta, Fjársvik, Skilasvik, Tékkar.	509
Á var sakfelldur fyrir að draga að sér fé með því að halda eftir af launum starfsmanna fyrirtækis sem hann rak skyldusparnaðarfé í stað þess að standa skil á því til veðdeildar L. Notaði hann féð í atvinnurekstur sinn. Á var dæmdur til greiðslu sektar auk skilorðsbundins fangelsis í 45 daga. Við ákvörðun refsingarinnar var litið til þess að hann hafði að mestu gert skil við fyrrgreint starfsfólk sitt.	1758
H og J ráku saman sameiginarfélagið B sf. Með samningi, 1. júlí 1990, gekk H út úr félaginu og eftir það rak J félagið einn og stofnað um sama rekstur hlutafélagið B hf. Skortur á rekstrarfé háði félaginu um tíma, og til að ráða bót á því gerðu þeir H og J sem voru þá sameigendur með sér það samkomulag, að þeir, hvor um sig, lánuðu fyrirtækinu 500.000 krónur. H stóð við þessar samningsskyldur sínar og lagði inn á reikning B sf. umsamda fjárhæð en hélt því fram að J hefði ekki staðið við sinn hluta samningsins og krafðist því endurgreiðslu lánsins. Í niðurstöðu héraðsdóms sem staðfestur var í Hæstarétti var talið að túlka yrði samning aðila um uppgjör félagsins í ljósi stöðu félagsins, er uppgjórið hefði farið fram. Í samningnum hefðu sérstaklega verið tíundadar þær skuldir sem J hefði tekið að sér að greiða umfram aðrar skuldir. Með tillit til þess var talið eðlilegt að álita, að peningaframlag H væri óafturkræft, þar sem tilgreindar væri þær skuldir, sem J hefði tekið að sér við það að kaupa hluta H út úr félaginu. Var kröfu H því hafnað.	2198

Skýrslugjöf

Talið var heimilt að yfirheyra aðila og vitni í málinu innan þeirra marka, er áskilið var í 118. gr. laga nr. 91/1991 um meðferð einkamála.	1537
--	------

Skýrslutaka

Staðfestur var úrskurður héraðsdóms, þar sem hafnað var kröfu E um að fjórir menn kæmu fyrir dóminn og gæfu þar skýrslu. Með skýrslum þessara manna hugðist E sanna að sameignarfélagið V, sem samþykkti víxil þann sem málið fjallaði um, hefði verið eða væri sameign þessara aðila ásamt E. Var talið að sú varnarástæða sem E hygðist sanna með skýrslutöku aðilanna kæmist ekki að með vísan til 118. gr. laga nr. 91/1991 um meðferð einkamála. Um væri að ræða víxil, sem fullnægði formskilyrðum víxillaga nr. 93/1993. Samþykkjandi

hans, V, væri, að því er virtist, sjálfstæður lögaðili og gildi því einu hvernig eignaraðild að félaginu kynni að vera háttað.	1455
--	------

Staðgreiðsla skatta

Sjá Fjárdráttur	493
P var m.a. sakfelldur fyrir brot gegn lögum um staðgreiðslu opinberra gjalda með því að hafa ekki staðið skil á staðgreiðslu sem haldið var eftir af launum starfsmanna félags hans fyrir mars-september 1988. Hins vegar var hann sýknaður af hinu sama vegna október 1988, þar sem félag hans var orðið gjaldþrota áður en frestur sá var liðinn sem skattyfirvöld höfðu sett honum til fullnægjandi skilagreinar vegna þess mánaðar. Auk þessa var hann sakfelldur fyrir fjárdrátt, brot á lögum um söluskatt, tékkalagabrot, fjársvik og skilasvik. Honum var gert að sæta fangelsi í 9 mánuði, þar af 3 mánuði óskilorðsbundna. Þá var hann dæmdur til að greiða 3.500.000 krónur í sekt. Sjá Sölu- skattur, Skyldusparnaður, Fjársvik, Skilasvik, Tékkar.	509

Stefna

Skaðabótamáli var vísað frá héraðsdómi þar sem svo mjög skorti á glögga og skýra framsetningu krafna, málsástæðna og lagaraka í stefnu að hún var ekki talin geta orðið grunnur áframhaldandi málsmeðferðar fyrir héraðsdómi.	822
---	-----

Stefnubirting

Í hf. höfðaði mál til greiðslu víxils á hendur sameignarfélaginu Þ sf., eigendum þess persónulega M og G, og samþykkinga víxilsins S hf. Fyrir Hæstarétti gerðu M og G þær kröfur að mál Í hf. gegn þeim og sameignarfélaginu yrði ómerkt og málinu vísað frá dómi að því er þessa aðila varðaði. Stefna í málinu var birt M, G og fyrir- svarsmanni sameignarfélagsins á nánar tilgreindum stað í Faxafeni í Reykjavík og voru M og G talin starfa á þeim stað. Á þeim tíma hafði sameignarfélagið verið afskráð. Fyrir bæjarþingi Reykjavíkur mætti nafngreindur lögmaður og kvaðst mæta af hálfu stefndu. M og G kváðust ekki hafa átt vinnustað á áðurgreindum stað og lögðu gögn fram því til sönnunar. Þau kváðust ekki hafa haft vitneskju um málsóknina. Þar sem sameignarfélagið hafði verið afskráð við máls- höfðun og ekki hafði verið afsannað af hálfu Í hf. að starfsemi þess hafi þá verið slitið varð dómsmál vegna skuldbindinga í nafni félags- ins að beina að eigendunum sjálfum. Áðurgreint birting stefnunnar	
--	--

á hendur M og G fullnægði ekki skilyrðum 95. og 96. gr. laga nr. 85/1936. Þá hafði ekki verið sýnt fram á að sá nafngreindi lögmaður sem mætti fyrir hönd M og G við þinghald í héraði hafi haft heimild til þingsóknar fyrir þau. Samkvæmt því var tekin til greina krafa þeirra um frávísun málsins og ómerkingu meðferðar þess í héraði að því er þau varðaði. Var hið sama gert um hið afskráða sameignarfélag.

490

Stjórnarskrá

Með lögum nr. 77/1989 um leigubifreiðar var í fyrsta skiptið kveðið á um 75 ára hámarksaldur leigubifreiðastjóra og tók sú takmörkun aðeins til þeirra er stunduðu akstur á þeim félagssvæðum sem samgönguráðuneytið hafði veitt heimild til takmörkunar á fjölda leigubifreiða. Með vísan til umræddra laga fékk M tilkynningu frá Bifreiðastjórafélaginu Frami um að atvinnuleyfi hans væri runnið út. Í málinu stefndi MG, S, U og B og krafðist viðurkenningar á því að atvinnuleyfi hans til aksturs leigubifreiða væri í gildi, þrátt fyrir að hann hefði náð 75 ára aldri. Hélt hann því fram að með umræddum takmörkunum hefði verið brotin á sér stjórnskipuleg jafnræðisregla og vísaði hann um það efni til 67. gr. og 69. gr. stjórnarskrárinnar nr. 33/1944. Talið var að sömu sjónarmið ættu ekki við um skipulag aksturs leigubifreiða til fólksflutninga og annarra bifreiða í atvinnuskyni. Þeir sem fengið hefðu leyfi til aksturs á þeim svæðum sem takmörkun var í gildi, hefðu hlotið við það sérréttindi, sem menn utan svæðanna nytu ekki. Yrði atvinnuréttindum þessara aðila því ekki jafnað saman. Þá var einnig talið að öryggis- og þjónustusjónarmið lægju því að baki, að þessi atvinnuréttindi væru bundin aldursskilyrðum. Var því talið að til grundvallar ákvæði laganna um aldurshámark lægju almenn og hlutlæg sjónarmið og að gætt hefði verið jafnræðis við setningu laganna, þar sem þau náðu til allra sem eins voru settir. Færu lögin því ekki gegn jafnræðisreglu íslensks stjórnskipunarréttar. Voru S, U og B því sýknuð af kröfu MG.

1217

Ekki var talið að ákvæði 67. gr. stjórnarskrárinnar stæðu í vegi fyrir því að O hefði verið heimilt að neyta forkaupsréttar samkvæmt 34. gr. jarðarlaga nr. 65/1976. Sjá Forkaupsréttur. Veiðiréttur. Matsgerð. Jarðakaup. Sératkvæði.

1820

Sjá Skattar

2061

Stjórnsýsla

J, Á, Ó og Ö höfðuðu mál á hendur hreppsnefnd V-hrepps og kröfðust ógildingar á þeirri ákvörðun hreppsins að neyta forkaupsréttar og ganga inn í kaupsamning Á, Ó og Ö við J um jörðina Eystri-Hól. Þá var þess krafist að viðurkennt yrði að hreppsnefndin hefði glatað rétti sínum til að neyta forkaupsréttarins. Fallist var á með J, Á, Ó og Ö að hreppsnefndin hefði ekki sinnt rannsóknarskyldu sinni samkvæmt stjórnsýslurétti og lagt viðhlítandi grundvöll að ákvörðuninni áður en hún var tekin. Einnig að hreppsnefnd hefði borið að gefa J, Á, Ó og Ö færi á að tjá sig áður en ákvörðunin var tekin, sem ekki var gert. Slíkir gallar voru því taldir á undirbúningi ákvörðunar hreppsnefndar að ógilda bar hana. Þá var talið að nefndin hefði í ljósi framangreindrar niðurstöðu um ógildingu glatað rétti sínum til að neyta forkaupsréttar í tilefni kaupsamningsins um jörðina, þar sem frestur til þess var úti, sbr. 32. gr. jarðalaga. Var því fallist á kröfur J, Á, Ó og Ö í málinu.

108

G sat í lyfjaverðlagsnefnd samkvæmt skipun ráðherra án tilnefningar en gegndi jafnframt starfi skrifstofustjóra í heilbrigðis- og tryggingarmálaráðuneytinu og var staðgengill ráðuneytisstjóra. Á fundi nefndarinnar 16. desember 1992 kom upp ágreiningur um tillögur G um lækkun kostnaðarstuðla og heildsöluálagningar á lyfjum. Meirihluti nefndarinnar studdi fyrrgreindu tillöguna en var mótfallinn þeirri síðargreindu. Ágreiningnum var vísað til ráðherra sem úrskurðaði að frá og með 1. janúar 1993 skyldi kostnaðarstuðull og heildsöluálagning lyfja vera sá sem G hafði gert tillögu um. Félagið F krafðist viðurkenningar á því að ákvörðun nefndarinnar frá 16. desember væri ógild og að úrskurður ráðherra yrði ógiltur. Fyrri kröfunni var vísað frá dómi þar sem nefndinni hefði ekki verið stefnt í málinu. Í dómi Hæstaréttar var sérstaklega vísað til þess að af ákvæðum lyfjalaga nr. 108/1984 um lyfjaverðlagsnefnd yrði ráðið að tryggja hefði átt sjálfstæða og faglega umfjöllun þar um lyfjaverð jafnframt því sem þar hafi átt að gæta hagsmuna þeirra sem helst ættu hlut að máli. Hefði getað fallið undir starfssvið G að hafa afskipti af meðferð mála sem kæmu frá lyfjaverðlagsnefnd og að undirbúa úrskurð ráðherra. Upplýst var að hann hefði ekki átt þátt í meðferð framangreinds máls er það kom til umfjöllunar í ráðuneytinu. Hins vegar var talið að seta G í lyfjaverðlagsnefnd bryti í bága við þá grundvallarreglu um almennt hæfi í opinberri stjórnsýslu að fyrir fram bæri að girða fyrir það að borgararnir

hefðu réttmæta ástæðu til að efast um að mál þeirra hlytu lögsmæta og hlutlæga meðferð á öllum úrskurðarstigum. Hefði F, sem átti hagsmuni að gæta, haft réttmæta ástæðu til að efast um að G væri óháður í störfum sínum í lyfjaverðlagsnefnd og var hann því talinn vanhæfur til setu í nefndinni vegna stöðu sinnar í ráðuneytinu. Af þessum sökum var fallist á kröfu F um ógildingu úrskurðarins þar sem undirbúningur hans hjá lyfjaverðlagsnefnd hefði ekki verið í samræmi við lög.	603
Sjá Ógilding	2364

Stöðuveiting

J hélt því fram að M hefði ekki farið að lögum við mat á hæfni umsækjenda sem sóttu um setningu í stöðu lektors í íslenskum bókmenntum við Heimspekideild Háskóla Íslands. Hæstiréttur taldi nægilega fram komið að bæði H og M, sem var settur í umrædda lektorsstöðu, hefðu vegna fræðistarfa verið vel hæf. Ráðherra hefði talið, að önnur atriði hefðu einnig skipt máli og að þau hefði ráðið úrslitum. Ljóst væri að með lögum um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla nr. 65/1985 væri leitast við að stemma stigu við mismunun. Erfitt væri oft og tíðum að sanna, að um hana hefði verið að ræða. Lögin yrðu að þessu leyti þýðingarlítill, nema meginreglurnar í 1., 2., 3. og 9. gr. væru skýrðar svo, að konu skyldi veitt starf, ef hún væri að minnsta kosti jafnt að því komin, að því er varði menntun og annað, sem máli skipti, og karlmaður, sem við hana keppir, ef á starfssviðinu væru fáar konur. Samkvæmt þessu var talið nægilega væri fram komið í málinu að samkvæmt lögum nr. 65/1985 hefði borið að setja H í lektorsstöðu þá, sem mál þetta snerist um. Samkvæmt þessu var krafa J um viðurkenningardóm tekin til greina. Ekki þóttu nægar líkur leiddar að því, að H, sem var þá prófessor við Háskóla Íslands, hefði orðið fyrir miska vegna þeirrar stjórnvaldsákvörðunar, sem um var deilt.	2230
--	------

Sveitarstjórnarlög

Hreppsnefnd H samþykkti á fundi sínum að veita M hf. hreppsábyrgð fyrir skuldabréfi. KH tók skuldabréf þetta sem greiðslu viðskipta-skuldar M hf. við sig. Greiðslufall varð hjá M hf. og krafði KH sveitarfélagið um greiðslu skuldarinnar á grundvelli ábyrgðarinnar. Samkvæmt 5. mgr. 89. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 8/1986 gat sveitarstjórn veitt einfalda ábyrgð til annarra aðila gegn tryggingum sem

hún mæti gildar. Þessum áskilnaði um tryggingar var ekki fullnægt í umræddu tilviki. Voru því ekki talin lagaskilyrði til þess að sveitar- sjóður H tækist á hendur einfalda ábyrgð á skuld M hf. við KH. Var H því sýknaður af kröfum KH í málinu. Sératkvæði.	76
--	----

Svipting ökuréttar

Sjá Ölvunarakstur	330, 1871, 1876
-------------------------	-----------------

Sýkna

Sjá Skaðabótamál	898
Sjá Tékkabrot	560

Sýning til greiðslu

Sjá Vixilmál	291
--------------------	-----

Sölugjald

Þrotabú F hf. krafðist þess að felld yrði niður álagning sölugjalds á F hf. sem ákveðin hafi verið með úrskurði ríkisskattaneftndar. Talið var að galli væri á úrskurði ríkisskattaneftndar, en þrátt fyrir það væri ekki næg ástæða til að fella hann úr gildi. Var byggt á fordæmi um sambærilegt álitaefni þar sem komist var að þeirri niðurstöðu að fé- lagi bæri að greiða sölugjald. Talið var að undanþáguákvæði í lögum ætti ekki við um starfsemi F hf. og þeim hafi því borið að greiða sölugjaldið. Þá var ekki talið að lagaskilyrði væru til þess að álagið, sem skattyfirvöld hafi ákveðið með lögmætum hætti á réttilega álagt sölugjald F hf., yrði með dómi lækkað eða fellt niður.	844
Sjá Skattar	259

Sölulaun

Sjá Fasteignasala	572
-------------------------	-----

Söluskattur

P var m.a. sakfelldur fyrir brot gegn lögum um söluskatt með því að hafa ekki ótilkvaddur skilað innheimtumanni ríkissjóðs mánaðarlega söluskatti vegna starfsemi Byggingafélagsins H hf., þar sem hann var aðaleigandi, stjórnarformaður og framkvæmdastjóri, og einka- firma síns Verslunarinnar H. Auk þess var hann sakfelldur fyrir fjár- drátt, brot á lögum um staðgreiðslu opinberra gjalda, tékkalagabrot, fjársvik og skilasvik. Honum var gert að sæta fangelsi í 9 mánuði,	
--	--

þar af 3 mánuði óskilorðsbundna. Þá var hann dæmdur til að greiða 3.500.000 krónur í sekt. Sjá Staðgreiðsla skatta, Skyldusparnaður, Fjársvik, Skilasvik, Tékkar.	509
Sjá Fjárdráttur	493, 502

Sönnun

Sjá Áfengissala	1792
Sjá Bifreiðar	928
Sjá Bótaskylda	1594
Sjá Fasteignakaup	469, 1395
Sjá Fjársvik	2273
Sjá Lausafjárkaup	1010
Sjá Líkamsárás	1641
Sjá Nauðgun	1860
Sjá Skuldamál	1026
Sjá Ölvunarakstur	396

Takmörkun ábyrgðar

Sjá Farmflutningar	1960
--------------------------	------

Tékkabrot

E var ákærð fyrir tékkasvik og brot á tékkalögum með því að hafa gefið út sem prókúruhafi K hf. á reikning fyrirtækisins þrjá tékka sem hún ýmist gaf út án þess að útfylla að öðru leyti og afhenti starfsmönnum fyrirtækisins til notkunar í viðskiptum eða notaði sjálf í viðskiptum, án þess að innstæða væri fyrir andvirði tékkanna á reikningnum, sem lokað var vegna misnotkunar. Talið var að tékkarnir hefðu orðið innan yfirdráttarheimildar sem K hf. hafi haft hefði hún ekki verið felld niður sama dag eða daginn áður en þeir voru útgefnir. Ekki lágu fyrir tilkynningar til E um að heimildin hefði verið felld niður. Var talið ósannað að E hafi gerst sek um brot gegn tékkalögum. Var E því sýknuð af kröfum ákærvaldsins. Skaðabótakröfu var vísað frá héraðsdómi.	560
---	-----

Tékkar

P var m.a. ákærður fyrir tékkalagabrot með því að hafa gefið út tékka í nafni H hf. eða eigin nafni án þess að næg innstæða væri á reikning- unum. Saksóknarreglum 2. mgr. 73. gr. tékkalaga var ekki fullnægt að því er varðaði hluta tékkanna þar sem útgáfa þeirra var ekki kærð
--

af brotapolanum, bankanum L hf., og var ákærði því ekki sakfelldur fyrir þá. Útgáfa annarra tékka var hins vegar kærð af framseljendum. Taldist sú háttsemi er laut að þeim tékkum varða við 1. mgr. 73. gr. tékkalaga. Auk þess var P sakfelldur fyrir brot gegn lögum um söluskatt, fjádrátt, brot á lögum um staðgreiðslu opinberra gjalda, fjársvik og skilasvik. Honum var gert að sæta fangelsi í 9 mánuði, þar af 3 mánuði óskilorðsbundna. Þá var hann dæmdur til að greiða 3.500.000 krónur í sekt. Sjá Söluskattur, Staðgreiðsla skatta, Skyldusparnaður, Fjársvik, Skilasvik.	509
Sjá Fjársvik	1122
Sjá Skyldusparnaður	1758

Tékkasvik

J var sakfelld fyrir brot gegn lögum nr. 65/1974 um ávana- og fikniefni. Þá var hún einnig sakfelld fyrir hlutdeild í tékkasvikum með því að hafa selt tékka, sem ekki var innistæða fyrir, og umboðssvikum með því að hafa tekið við, framselt eða fengið framselda fyrir sig tékka, sem J var fullkunnugt um að ekki væri innistæða til fyrir þeim. Var J gert að sæta fangelsi í 12 mánuði.	1770
---	------

Tilkynning greiðslufalls

Sjá Vixilmál	291
--------------------	-----

Tilraun

Sjá Þjófnaður	1868
---------------------	------

Tilraun til manndráps

E stakk H þremur djúpum hnífstungum; í vinstra gagnauga, læri við mjöðm og í brjósthól undir hægra viðbeini með þeim afleiðingum að lunga féll saman. Aðdragandi árásarinnar var sá að H hafði ásamt öðrum piltum áreitt E með svívirðingum og skömmum. Fyrir lá í málinu að E fór heim til sín gagnert til að sækja hníf í þeim tilgangi að beita honum á þá pilta sem höfðu verið að áreita hann. Þótt ekki yrði litið svo á að fyrir E hafi vakað að svipta einhvern piltanna lífi hlaut honum að vera ljóst að hnífstungurnar gætu leitt til dauða. Bar því að heimfæra brot hans undir 211. gr. almennra hegningarlaga, sbr. 20. gr. sömu laga. Með hliðsjón af 4. tl. 74. gr. laganna þótt rétt að staðfesta refsíákvörðun héraðsdóms sem dæmdi hann í 12 mánaða fangelsi.	152
---	-----

G var sakfelldur fyrir tilraun til manndráps með því að hafa skotið úr ein-skota markbyssu upp í munninn á Þ en byssukúlan hafnaði í vinstri kinn, en fór síðan út um eyra, með þeim afleiðingum að Þ hlaut meiri háttar áverka. Eigi varð staðhæft að ásetningur G til að skjóta Þ hafi orðið til fyrr en á þeirri stundu er hann hleypti skoti af byssunni. Gat honum þá ekki dulist að langlíklegast var að bani hlytist af. Brot hans var heimfært undir 211. gr. almennra hegningarlaga, sbr. 20. gr. sömu laga. Þá var hann jafnframt sakfelldur fyrir brot gegn 4. mgr. 220. gr. almennra hegningarlaga. Við ákvörðun refsingar þótti mega líta til þess að Þ ögraði í sífellu G sem hörfaði undan honum upp stiga, sbr. 4. tölulið 74. gr. almennra hegningarlaga. Var refsing hans ákveðin fangelsi í 5 ár. Þá var hann dæmdur til að greiða Þ skaðabætur. Sjá 4. mgr. 220. gr. alm. hgl.

207

Tolllagabrot

Þ var sakfelldur fyrir skjalafals og tollalagabrot. Hann greiddi síðar að fullu það fé sem hann var ákærður fyrir að svikja undan, ásamt dráttarvöxtum. Með hliðsjón af umfangi brotsins var refsing Þ ákveðin hæfileg 12 mánaða fangelsi. Þegar litið var til þess að Þ gaf sig af sjálfsdáðum fram við yfirvöld og viðurkenndi brot sín og upplýsti þau, að hann greiddi öll vanskil sem leiddi af brotum hans svo að enginn beið tjón af, svo og með hliðsjón af sakarferli hans þótti mega ákveða að fangelsisrefsingin skyldi öll vera skilorðsbundin í þrjú ár. Loks var honum gert að greiða 200.000 krónur í sekt.

192

Ó og R voru ákærðir fyrir tolla- og fjarskiptalagabrot með því að hafa smyglað hingað til lands 40 myndlyklum (afruglurum) ásamt fylgihlutum við komu til Keflavíkurflugvallar. Ákærðu byggðu vörn sína einkum á því að verðmæti myndlyklanna hefði verið undir mörkum þess sem ferðamönnum búsettum hér á landi væri heimilt að hafa með sér af varningi án greiðslu aðflutningsgjalda. Í dómi Hæstaréttar kom fram að tollviltun sú ætti aðeins við um varning sem ætlunin væri að nýta til persónulegra nota og gat því ekki komið hér til álita, enda hugðist ákærði Ó nýta hann í tengslum við kapalkerfi fyrir sjónvarp í Mosfellsbæ og taka greiðslu fyrir. Af þessari ástæðu bar ákærðu að framvísa búnaðinum við tollafgreiðslu en gerðu ekki. Voru þeir sakfelldir fyrir brot gegn 1. mgr. 123. gr. tollalaga nr. 55/1987. Hins vegar voru þeir sýknaðir af sakargiftum um brot gegn fjarskiptalögum nr. 73/1984. Eins og málið var vaxið var verðmæti varningsins metið að álitum við ákvörðun refsingar. Refsing Ó var

ákveðin 200.000 króna sekt en R 60.000 króna sekt. Þá voru mynd- lyklarnir og fylgihlutir þeirra gerðir upptækir til ríkissjóðs.	462
--	-----

Tómlæti

Sjá Umsýsluviðskipti	185
----------------------------	-----

Traustfang

Sjá Birgðaréttur	2360
------------------------	------

Trygging

Sjá Brunabætur	1000
----------------------	------

Tryggingarbréf

Sjá Úthlutun uppboðsandvirðis	1547
-------------------------------------	------

Umboð

Sjá Vinnulaun	1802
---------------------	------

Umboðssvik

Sjá Tékkasvik	1770
---------------------	------

Umferðarlagabrot

Sjá Ölvunarakstur	330
-------------------------	-----

Umferðarlög

Sjá Banaslys	2378
Sjá Bifreiðar	789, 928, 1328, 1847, 1898
Sjá Bráðabirgðasvipting ökuréttar	1853
Sjá Hættuakstur	1329
Sjá Skaðabætur	726
Sjá Ökuhraði	1649
Sjá Ökutæki	2135
Sjá Ökuréttarsvipting	2348, 2354
Sjá Ölvunarakstur	196, 773, 1895
Sjá Ölvun við akstur	1909

Umferðarréttur

Sjá Vegalög	1040
-------------------	------

Umgengnisréttur

Sjá Börn	226
----------------	-----

Umhverfismál

Sjá Byggingarleyfi	1984
--------------------------	------

Umsýsluviðskipti

T hf. tók til sölumeðferðar fyrir Ó nánar tilgreint magn af rækju. Kaupandi að rækjunni var þýskur aðili, G. Talið var að viðskipti T hf. og Ó teldust umsýsluviðskipti. Ekki varð annað séð en að G hefði greitt fyrir andvirði rækjunnar með víxli sem afhentur var þýskum banka til varðveislu. Af hálfu T hf. var aldrei eftir því gengið að víxillinn yrði greiddur og því borið við að því hefði valdið tillitssemi við G vegna galla sem í ljós hefði komið á rækjunni. Ó höfðaði mál á hendur T hf. til greiðslu kaupverðsins. Talið var ósannað að Ó hefði borist vitneskja um kvartanir G um galla á rækjunni fyrr en einum og hálfum mánuði eftir að T hf. bar að standa Ó skil á kaupverðinu. Í dómi Hæstaréttar var talið að nánar tilgreindar meginreglur sem fram koma í ákvæðum laga nr. 39/1922 um lausafjárkaup ættu við um viðskipti aðila. Fallist var á að lagaskilyrði hafi skort fyrir því, eins og atvikum var háttað, að G gæti borið fyrir sig galla á rækjunni og byggt á þeim riftunarkröfu svo bindandi væri fyrir Ó. Samkvæmt því var T hf. skylt að standa Ó skil á umsömdu söluverði rækjunnar.	185
--	-----

Uppsögn

Sjá Húsaleigusamningur	72
------------------------------	----

Upptaka

Sjá Ávana- og fíkniefni	147
Sjá Eignaspjöll, Dýravernd	2114

Upptökukrafa

Sjá Áfengissala	1792
-----------------------	------

Úrskurður stjórnar LMFÍ

Lögmennirnir S og H kvörtuðu hvor undan öðrum til stjórnar LMFÍ og töldu hinn hafa brotið gegn nánar tilgreindum ákvæðum í síðareglum lögmanna. S hafði höfðað víxilmál í eigin nafni á hendur

öðrum manni sem lögmaðurinn H tók til varna fyrir. Í greinargerð stefnda var að finna ummæli sem S taldi ærumeiðandi í sinn garð og taldi þau á ábyrgð lögmannsins H. H kvartaði undan því við stjórn LMFÍ að S hefði samkennt hann hagsmunum og sjónarmiðum skjólstaðingsins og með því brotið siðareglur lögmannna. Ekki var fallist á það þar sem S virtist umfram allt telja H sjálfan bóta- og refsíðabyrgan fyrir ummælunum en ekki var að sjá að hann teldi að H hefði gert hagsmuni og sjónarmið skjólstaðingsins að sínum. Var því ekki talið að S hefði brotið gegn 2. mgr. 8. gr. siðareglna LMFÍ. Hins vegar voru ummælin í greinargerðinni talin hafa verið óþörf og aðfinnsluverð og var talið að H hefði með þeim brotið gegn ákvæðum siðareglna LMFÍ, einkum 23. og 28. gr. þeirra. Var honum því gert að sæta áminningu. Hæstiréttur staðfesti úrskurð LMFÍ með vísan til forsendna hans. 435

Útburðargerð

Í krafðist þess að G yrði borinn út úr íbúð með beinni aðfarargerð. Var fallist á kröfuna í héraðsdómi, en G var ekki talinn hafa sýnt fram á að til leigumála hafi stofnast um íbúðina. Þá hafði uppboðsafsali Í yfir eigninni ekki verið hnekkt og það því talið eiga réttmæta kröfu til að G rýmdi fasteignina. G kærði niðurstöðuna til Hæstaréttar og krafðist þess jafnframt að héraðsdómariinn sætti áminningu og yrði dæmdur til að greiða sekt í rikissjóð. Var niðurstaða héraðsdóms staðfest í Hæstarétti. Sjá Dómari. Vanhæfi. 629

Aðildar deildu um gildi húsaleigusamnings. A krafðist þess að S yrði ásamt heimilisfólki sínu og öllu, sem þeim tilheyrði, borinn út úr íbúðarhúsi með beinni aðfarargerð. Talið var að A væri ekki aðili að húsaleigusamningnum. Réttur hennar væri því ekki svo skýlaus að krafa hennar um útburðargerð samkvæmt 78. gr. laga um aðför nr. 90/1989 án aðfararheimildar mætti ná fram að ganga. Var kröfu A hafnað. 1855

Útburður

Staðfestur var úrskurður héraðsdóms um að I væri heimilt að fá T borinn út úr iðnaðarhúsnæði í Kópavogi, með beinni aðfarargerð. I hafði áður rift leigusamningi aðila, en talið var að vanskil T hefðu verið slík að riftun hefði verið heimil og hún verið gerð með lögformlegum hætti. 2315

Sjá Frávísun frá Hæstarétti..... 1490

Sjá Húsaleigusamningur 52, 442

- Staðfestur var úrskurður héraðsdóms, þar sem tekin var til greina krafa M um að rekstur S yrði borinn út úr húsnæði í eigu M með beinni aðfarargerð. Ágreiningslaust var talið að leigugreiðslur hefðu verið í vanskilum þegar leigumálanum var rift með símskeyti M að undangengnum viðvörunum og áskorunum um greiðslu. Þá þótti S ekki hafa sýnt fram á að nokkuð væri því í vegi að málið yrði rekið samkvæmt 13. kafla aðfararlaga nr. 90/1989. 1360
- Aðilar deildu um leiguumráð yfir tilteknu húsnæði. Í krafðist þess að B yrði borin út úr húsnæðinu. Hæstiréttur felldi úrskurð héraðsdóms úr gildi, þar sem dómaframkvæmd hefði verið sú að beinni aðfarargerð yrði ekki komið fram nema réttmæti kröfu gerðarbeiðanda væri svo vafalaust að jafna mætti til þess að dómur hefði gengið um hana. Var talið að lagaskilyrði brysti til þess að skorið yrði úr réttarágreiningi aðila í útbuðarmáli. 1519

Úthlutun uppboðsandvirðis

- Ágreiningur var um frumvarp sýslumannsins í Keflavík að úthlutunargerð vegna nauðungarsölu á tiltekinni fasteign, ásamt vélum og tækjum. Í reisti kröfu sína á tryggingabréfi á þriðja veðrétti. Var talið að verðtrygging bréfsins hefði verið heimil. Skyldi bréfið samkvæmt efni sínu vera til tryggingar dráttarvöxtum og hvers konar kostnaði til viðbótar höfuðstól með verðbótum. Lagarök þóttu ekki standa því í vegi að þetta ákvæði bréfsins héldi gildi sínu. Var því fallist á kröfu Í um breytingu á úthlutun sýslumanns af uppboðsandvirði þannig að Í fékk úthlutað 17.902.322 krónum af uppboðsandvirðinu vegna tryggingabréfsins auk dráttarvaxta. 1547
- I krafðist þess að krafa M kæmist ekki að við úthlutun á söluandvirði lausafjármuna úr veitingahúsinu P, eign E, sem seldir höfðu verið á nauðungaruppboði. Deilt var um uppboðsandvirði innanstokksmuna og áhalda af veitingastaðnum, sem rekinn hafði verið í húsi M. E hvarf úr húsnæðinu og sinnti ekki tilmælum um að fjarlægja munina. Kom M þeim þá í geymslu. Munir þessir voru veðsettir með 1. veðrétti til tryggingar skuldabréfum, sem I hafði eignast við framsal, og var M kunnugt um þetta veð. Veðinu fylgdi ekki heimild til nauðungarsölu án undangenginnar aðfarar og hafði I ekki aflað sér slíkrar heimildar áður en munirnir voru seldir. Fór uppboðssala fram að beiðni M eins. Virtist E ekki hafa haft uppi tilkall til munanna eftir að M tók þá til geymslu. Talið var ósannað að M hefði sett önnur skilyrði en þau fyrir afhendingu munanna að geymslukostnaður yrði

greiddur. Í hefði ekki látið á það reyna hvort ná mætti vörslum á mun-
unum með atbeina dómstóla og hefði ekki haft uppi mótmæli við því
að beiðni M um nauðungarsölu næði fram að ganga. Var fallist á það
að M hefði að lögum öðlast haldsrétt í hinum umdeildu munum til
tryggingar nauðsynlegum kostnaði af geymslu þeirra. Krafa M um
útlagðan geymslukostnað gengi fyrir veðkröfu Í við úthlutun á upp-
boðsandvirði munanna og mætti taka hana til greina að fullu. 1919

Úthlutun

Sjá Nauðungarsala 762

Úthlutunargerð

Mál reis vegna ágreinings um frumvarp sýslumanns að úthlutunargerð
vegna nauðungarsölu fasteignarinnar A. Var staðfestur úrskurður
héraðsdóms um að ákvörðun sýslumanns að P fengi ekki úthlutað af
uppboðsandvirðinu vegna kröfu á fyrsta veðrétti yrði breytt á þann
veg að P fengi úthlutað 4.934.451 krónu af uppboðsandvirðinu. 2016

Útivist

Sjá Ómaksbætur 20, 21, 22, 161
Málsókn var felld niður þar sem útivist varð af hálfu áfrýjenda. 1686
Við þingfestingu málsins á bæjarþingi Reykjavíkur var ekki sótt mál af
hálfu S og var málið tekið til áritunar. Sjá Skuldabréf. 45. gr. 1. nr.
75/1973. 1798
Útivist varð af hálfu J í héraði. Sjá Aðild. Skriflega flutt mál. 1817

Útivist í héraði

Á sótti ekki þing við fyrirtöku á kröfu Í hf. um gjaldþrotaskipti á búi
hans og var úrskurður í þá veru kveðinn upp að honum fjarstöddum.
Vegna útivistarinnar átti hann þann eina kost að æskja endurupp-
töku á málinu samkvæmt 1. mgr. 137. gr. laga nr. 91/1991, sem hér
verður að leggja til grundvallar, sbr. 3. mgr. 176. gr. og lokamálslið
1. mgr. 179. gr. laga nr. 21/1991 um gjaldþrotaskipti o.fl. Brast þannig
heimild til kæru málsins, sbr. 4. mgr. 96. gr. laga nr. 91/1991 og bar
að vísa því frá Hæstarétti. 130
Útivist varð af hálfu Þ í héraði. Þ krafðist síðar ómerkingar héraðsdóms
á þeim grundvelli að mætt hefði verið fyrir hann við þingfestingu
málsins í héraði en vegna mistaka hefði það ekki verið bókað í þing-
bók. Einnig byggði hann á því að kröfugerð í héraðsdómsstefnu væri

með þeim hætti að frávísun varðaði. Engin gögn lágu fyrir um það að mætt hefði verið af hálfu þ við þingfestingu málsins í héraði. Ekki yrði talið að málatilbúnaður I hefði verið andstæður 88. gr. laga nr. 85/1936 um meðferð einkamála í héraði að héraðsdómara hefði borið að vísa málinu sjálfkrafa frá dómi. Ómerkingarkrafa þ var því ekki tekin til greina. Sjá 45. gr. laga nr. 75/1973. Lausfjárkaup. Gallar. ...	1624
Lögmaður S kærði úrskurð héraðsdóms 20. september 1993 og færði þau rök fyrir kærinni að á dómþingi þegar mál þetta var tekið til meðferðar, hefði hann skrifað í dagbók sína, að næst ætti að taka málið fyrir 25. október 1993, kl. 14:30. Samkvæmt endurriti þinghalds þessa hefði enginn þingvottur verið viðstaddur til að votta þá ákvörðun dómarans. Vegna þessa hélt hann því fram, að málinu hefði, 20. september 1993, verið frestað til 25. október 1993, eins og dagbók hans bæri með sér, en ekki 21. október, eins og dómari héldi fram. Ekkert þótti benda til annars en að lögmaður S hefði skráð fyrirtektina á rangan dag í dagbók sinni. Hann hefði ekki komið til boðaðs þinghalds og hefði engin forföll boðað, og hefði dómara því verið skylt að fella málið niður. S krafðist breytingar á ákvörðun hins kærða úrskurðar um málskostnað. Með vísan til áratugalangrar venju, að málskostnaður til stefndu í héraði vegna niðurfellingar máls í upphafi aðalmeðferðar væri hér hæfilega ákvarðaður 30.000 krónur, var hinn kærði úrskurður því staðfestur um annað en málskostnað. Auk þessa kærði S héraðsdómara með vísan til 3. mgr. 143. gr. laga nr. 91/1991. Talið var að S hefði á engan hátt rökstutt kæru sína að þessu leyti. Þótti hún að öllu leyti tilefnislaus og því ámælisverð.	2092

Útivistardómur

H sem eigi sótti dómþing í málinu fyrir Hæstarétti var dæmdur til að greiða 10.000 króna útivistargjald til ríkissjóðs ef hann vildi fá mál sitt tekið fyrir að nýju.	393
Málsókn HV féll niður þar sem það sótti ekki dómþing. Var HV dæmt til greiðslu ómaksbóta til stefndu.	889
Útivist varð af hálfu áfrýjanda og féll málsóknin niður	1930

Vanefnd

Sjá Kaup	1628
----------------	------

Vanheimild

- K tók vorið 1988 venju samkvæmt lán hjá B og var lánsféð endurlánað framleiðendum á búfjárvöruframleiðslusvæði kaupfélagsins í formi rekstrarlána. H fékk úthlutað rekstrarláni hjá K án þess að hafa óskað eftir því. Kvaðst H hafa hafnað sérstaklega slíkri lántöku. K greiddi í október 1988 B af inneign H á viðskiptareikningi K fjárhæð, er svaraði til umrædds rekstrarláns með vöxtum. Fallist var á með H að K hefði verið óheimilt að greiða B umrætt rekstrarlán af inneign hennar hjá félaginu án samþykkis hennar. Þótti H hafa fært að því nægar líkur að þessi ráðstöfun hefði vegna gjaldþrots K valdið henni tjóni sem næmi kröfufjárhæðinni í málinu. Var krafa H því tekin til greina. 1576
- K tók vorið 1988 venju samkvæmt lán hjá B og var lánsféð endurlánað framleiðendum á búfjárvöruframleiðslusvæði kaupfélagsins í formi rekstrarlána. A fékk úthlutað rekstrarláni hjá K án þess að eftir því hafði verið óskað. Kvaðst H hafa hafnað sérstaklega slíkri lántöku. K greiddi í október 1988 B af inneign A á viðskiptareikningi K fjárhæð, er svaraði til umrædds rekstrarláns með vöxtum. Fallist var á með H að K hefði verið óheimilt að greiða B umrætt rekstrarlán af inneign A hjá félaginu án samþykkis hennar. Þótti H hafa fært að því nægar líkur að þessi ráðstöfun hefði vegna gjaldþrots K valdið A tjóni sem næmi kröfufjárhæðinni í málinu. Var krafa H vegna A því tekin til greina. 1585
- Sjá Kaup 1628

Vanhæfi

- Deilt var um sérstakt hæfi dómarans S við meðferð máls milli K annars vegar og G, B persónulega og fyrir hönd G sf. hins vegar. Dómarinn var þegar málið var dómtekið 18. nóvember 1992 fulltrúi dómstjórans í Reykjavík, F, og brast sem slíkur að lögum sérstakt hæfi dómara í málinu vegna skyldleika dómstjórans við einn yfirmatsmanna í því, sbr. d- og f-lið 5. gr. og 3. mgr. 6. gr. laga nr. 91/1991 um meðferð einkamála. Hann var af dómsmálaráðherra skipaður dómari í málinu samkvæmt sérstakri umboðsskrá, sbr. 2. mgr. 7. gr. laga nr. 92/1989 um aðskilnað dómsvalds og umboðsvalds í héraði, 1. desember 1992, og málið í kjölfarið endurupptekið. Ekki var talið að framangreind skipun hans samkvæmt sérstakri umboðsskrá gæti leitt til þess að hæfi hans yrði ekki dregið í efa. Breytti engu þó að hann hefði endurupptekið málið. Var því fallist á að dómarinn viki sæti. 56

F hf. krafðist þess að héraðsdómari viki sæti við umfjöllun um beiðni um gjaldþrotaskipti á félaginu. Virtist F hf. einkum reisa kröfu sína á því að dómari hefði ekki gætt jafnræðis aðila og dregið taum gagnaðilans. Ekki var talið að haldþær rök hefðu komið fram fyrir þeirri fullyrðingu og var kröfu F hf. hafnað.

346

D var ákærður fyrir umferðarlagabrot og sakfelldur í héraði. Áður en ákæran var gefin út var honum boðið að málið yrði afgreitt án málshöfðunar á grundvelli 1. mgr. 112. gr. laga nr. 74/1974 um meðferð opinberra mála. Málið var tekið fyrir í þessu skyni í sakadómi af þeim héraðsdómara, sem fór síðar með það. Við fyrirtökuna var lögregluskýrsla lögð fram, þar sem þess var getið að D viðurkenndi ekki sök fyrir utan að hafa ekið aðeins of hratt. Hann hafnaði boði um dómsátt og kvaðst ekki hafa gerst sekur um vítaverðan akstur eða mikinn hraða. Málið var að svo búnu sent til ríkissaksóknara, sem gaf út ákæru eftir að skýrslur höfðu verið teknar af þeim lögreglumönnum, sem höfðu haft afskipti af D. Í dómi Hæstaréttar var vísað til þess að áður en héraðsdómari bauð D að ljúka málinu á framangreindan hátt hlaut hann að taka afstöðu til þess hvort brot væri skýlaust sannað og hvort refsing yrði sekt hið mesta, sbr. 2. tölul. 1. mgr. 112. gr. laga nr. 74/1974. Með þessu þótti hann hafa tekið afstöðu til sakarefnis í ákæru á þann veg að hann gæti ekki síðar farið með það sem dómari, sbr. 7. tölul. 36. gr. laga nr. 85/1936 um meðferð einkamála, sbr. 2. mgr. 15. gr. laga nr. 74/1974, eins og þessi ákvæði yrðu skýrð með hliðsjón af 1. mgr. 6. gr. mannréttindasáttmála Evrópu. Var hinn áfrýjaði dómur því ómerktur og málinu vísað heim í hérað til löglegrar meðferðar og dómsálagningar að nýju.

355

Héraðsdómari G ákvað að víkja sæti við meðferð máls ákæruvaldsins gegn H að kröfu verjanda H, en fyrri dómsúrlausn hans í þessu sama máli hafði verið felld úr gildi af Hæstarétti og málinu vísað heim í hérað til löglegrar meðferðar og dómsálagningar að nýju. Byggðist sú niðurstaða á nánar tilgreindum annmörkum á gagnafærslu fyrir dómi eftir ákæru í málinu. Í dómi Hæstaréttar kom m.a. fram að fyrri efnisúrlausn dómarsins gerði hann ekki vanhæfan í málinu. Því var lagt fyrir héraðsdómara að taka málið til efnisdóms og dómsálagningar.

433

Í krafðist þess að G yrði borinn út úr íbúð með beinni aðfarargerð. G kærði niðurstöðuna til Hæstaréttar og krafðist þess jafnframt að héraðsdómari sætti áminningu og yrði dæmdur til að greiða sekt í ríkissjóð. Talið var að ákvörðun héraðsdómara um að víkja ekki

sæti í málinu hafi ekki sætt kærú, sbr. 143. gr. laga nr. 91/1991 og hafi hann því mátt halda málinu áfram þrátt fyrir kærú sóknaraðila. Þá var ekki talið sýnt fram á að héraðsdómari hafi verið vanhæfur til meðferðar málsins. Var niðurstaða héraðsdóms staðfest. Sjá Útburðargerð. Dómari.	629
Á var ákærður ásamt fimm öðrum mönnum vegna 13 silunganeta í sjó. Þá var hann ákærður í öðru máli. Talið var að í fyrra málinu hafi dómari með afskiptum sínum í þinghöldum tekið afstöðu til sakarefnisins á þann veg að hann gæti ekki farið með málið sem dómari. Var dómurinn því ómerktur og málinu vísað heim í hérað til löglegrar meðferðar og dómsálagningar að nýju. Sjá Lax- og silungsveiði.	751
Hafnað var kröfu sóknaraðila um að héraðsdómari viki sæti í málinu, þar sem ekki var talið að dómari væri vanhæfur fyrir það eitt að eiginmaður hennar hefði gefið út fjölmörg rit um lögfræðileg álítaefni. ..	1180
Hafnað var kröfu sóknaraðila um að héraðsdómari viki sæti í málinu á grundvelli g-liðar 5. gr. laga nr. 91/1991.	1182
Sjá Hæfi	603

Vanreifun

Héraðsdómur vísaði frá máli, sem Þ hafði höfðað gegn nokkrum embættismönnum, þar sem málatilbúnaður hans fullnægði ekki skilyrðum d. liðar 88. gr. laga nr. 85/1936, sbr. g. lið 165. gr. laga nr. 91/1991. Væri málið verulega vanreifað og ódómhæft eins og það lægi fyrir. Hæstiréttur staðfesti niðurstöðuna með þeim rökum að málatilbúnaður Þ, sem hvorki hefði notið aðstoðar lögmanns í héraði né fyrir Hæstarétti, færi í bága við grundvallarreglur réttarfarslaga og væri ekki dómhæfur en ljóst þótti að ekki yrði úr honum bætt með leiðbeiningum héraðsdómara.	350
---	-----

Varnir

Sjá Skýrslugjöf	1537
Sjá Veðskuldabréf	1879

Vátrygging

G krafðist bóta úr hendi S hf. vegna tjóns af völdum bruna í fiskverkuarhúsi. Hafði G keypt vátryggingar hjá S hf. Ekki var ágreiningur um bótaskyldu, einungis uppgjör bóta. G krafðist annars vegar bóta vegna tjóns á lausafjármunum og hins vegar vegna atvinnurekstrarstöðvunar. Talið var ósannað að skoðunarskýrsla tjónaskoðunar

manns hafi tekið til verðmæta sem G bar að vantaði í skýrsluna. Þá var ágreiningur um verðbætur á veltufjárhæðir vegna rekstrarstöðvunartjóns. Talið var að með verðtryggingarákvæðum váttryggingarskilmála væru váttryggingarfjárhæðir sem slíkar verðtryggðar, en ekki rekstrartap. Voru aðilar sammála um veltu sem lögð var til grundvallar án verðtryggingar. Við útreikning bóta kom raunveruleg velta á rekstarstöðvunartímabili til frádráttar. Voru bætur vegna ónýtra birgða ekki taldar koma til greina við útreikning tjónsins. Var S hf. dæmt til að greiða G bætur vegna bæði lausafjár og rekstarstöðvunar.

854

Mál þetta varðaði uppgjör á váttryggingariðgjöldum og váttryggingarbótum fyrir vélbát í eigu K, sem brotnaði og sökk er á hann var siglt við bryggju á H í janúar 1986. Vélbáturinn var váttryggður skyldubundinni skaðatryggingu hjá S og fékk K greiddar tjónbætur í kjölfarið. Við útborgun tjónbótanna hafði ekki verið tekið tillit til útistandandi váttryggingaiðgjalda vegna vélbátsins og krafðist S því eftirstöðva iðgjaldsskuldarinnar ásamt dráttarvöxtum. Fallist var á að S hefði ekki glatað rétti til iðgjaldskuldar úr hendi K og var K gert að greiða S eftirstöðvarnar með dráttarvöxtum. K taldi að S hefði borið að reikna honum vexti á váttryggingafjárhæð vélbátsins frá fyrra tímamarki, þar sem váttryggingafjárhæðin hefði í reynd fallið í gjalddaga 14 dögum eftir að sannreynt hafði verið við sjópróf að um altjón hefði verið að ræða, sbr. 1. mgr. 24. gr. laga nr. 20/1954 um váttryggingarsamninga. Þessa hefði S ekki gætt heldur miðað gjalddaga bótanna við þrjá mánuði frá umræddu tímabili. Taldi K sig því eiga sjálfstæða kröfu til vaxta af váttryggingafjárhæð vélbátsins fyrir lengra tímabil. Ekki var talið að fyrrgreint ákvæði laga nr. 20/1954 gengi fyrir þeim reglum og heimildum sem byggt hafði verið á við uppgjör bótanna og var kröfu K hafnað. Sjá Iðgjald.

1703

Váttryggingarbætur

Sjá Kyrrsetning

2095

Veðréttur

Sjá Nauðungarsala

339

Veðskuldabréf

G keypti tvö skuldabréf. Þegar hætt var að greiða af bréfunum krafðist hann uppboðs á fasteign sem bréfin voru tryggð með öðrum veð-

rétti í. Þar sem fjárhæð láns á fyrst veðrétti var ekki há taldi G öruggt að hann fengi fullnustu kröfu sinnar af uppboðsandvirðinu. Það fór þó á annan veg þar sem lögmaður stjórnar verkamannabústaða krafðist þess að íbúðin yrði afsöluð sér á matsverði, þar eð hún væri gerð samkvæmt lögum um verkamannabústaði. Þessa var ekki getið í þinglýsingarvottorði borgarfógetaembættisins. G fékk kröfu sína ekki alla greidda og krafði í framhaldi af því ríkið um bætur vegna mistaka við þinglýsingu. Talið var að í kvöðum sem hvílt hafi á íbúðinni hafi falist svo veigamiklar takmarkanir á eignarrétti að rík ástæða hafi verið til þess að þeirra væri skilmerkilega getið í texta skuldabréfanna. Þar sem þess hafi ekki verið gætt hafi þinglýsingardómara borið að bæta úr því með athugasemd á bréfin er þau voru afhent til þinglýsingar, sbr. 3. mgr. 7. gr. þinglýsingarlaga nr. 39/1978. Þar sem það hafi farist fyrir verði að meta það svo að mistök hafi orðið við þinglýsingu bréfanna að þessu leyti. Ákvæði skuldabréfanna um að kröfuhafa væri kunnugt um þinglýstar kvaðir er á eigninni hvíla hafi verið ófullnægjandi og gefið G tilefni til að afla sér nánari upplýsinga. G sé viðskiptafræðingur og megi því gera ríkari kröfur til hans en ella um að gæta hagsmuna sinna. Megi að þessu leyti sakast við G hafi hann orðið fyrir tjóni og hafi því skilyrði 49. gr. þinglýsingarlaga ekki verið uppfyllt til að honum yrði dæmdur réttur til bóta úr ríkissjóði. Var ríkið því sýknað af kröfu G.

644

S krafði J um greiðslu samkvæmt skuldabréfi. Talið var að áritun sú á skuldabréfið, sem J bar fyrir sig, væri ekki skýr og ótvíræð. Gæti hann því ekki borið hana fyrir sig gagnvart S, sem eignaðist bréfið með framsali frá upphaflegum kröfuhafa. Voru kröfur S því teknar til greina.

1879

S höfðaði mál gegn Í og krafðist afhendingar á frumriti skuldabréfs og að bréfið yrði áritað til aflysingar. S hafði í mars 1987 sótt um lán hjá bankanum og í því skyni afhent skuldabréf, tryggt með 4. veðrétti í íbúð hennar. S hafði ekkert heyrt frá Í um umsókn sína og því talið að henni hefði verið hafnað. Í nóvember 1987 hafði S orðið þess vör að greindu skuldabréfi hefði verið þinglýst á eignina. Hafði þá komið í ljós að Í hafði keypt greint skuldabréf og ráðstafað andvirði þess inn á tékkareikning í eigu SM, en sonur S var framkvæmdastjóri þess fyrirtækis. Krafði S í kjölfarið bankann um andvirði skuldabréfsins. S kannaðist við að hafa gefið skuldabréfið út en hún hefði aldrei samþykkt annað en að hún fengi andvirði þess í hendur og

hefði fullan ráðstöfunarrétt á því. Hæstiréttur taldi að eins og á stóð hefði Í borið að afla ótvíræðrar heimildar S, sem var skuldari samkvæmt bréfinu, til að ráðstafa andvirði þess til annars aðila, eins og gert var. Í hefði ekki tekist sönnun þess að slík heimild hefði legið fyrir. Í hefði ekki orðið við kröfu S um greiðslu á andvirði bréfsins til hennar. Þar sem óumdeilt var að andvirði bréfsins var ráðstafað inn á reikning SM en ekki S var krafa hennar um afhendingu veðskuldabréfsins og áritunar til aflýsingar þess tekin til greina.

1882

Vegalög

K var ákærður fyrir að meina E, eiganda jarðarinnar Þ, að aka frá jörðinni eftir vegi sem lá frá jörðinni að Þingvallavegi um land jarðarinnar H, eignar K, með því að læsa með keðju einu hliði á veginum að jörðinni og leggja dráttarvél í það og varð E að aka frá jörðinni eftir ógreiðfærum troðningi meðfram á til að komast brott. Var brot K talið varða við 3. mgr. 259. gr. almennra hegningarlaga og vegalög. Talið var að K hafi ekki gert sennilegt að hann hafi haft hagsmuni af því að hindra umferð um veginn. Var hann því fundinn sekur um brot gegn vegalögum en háttsemin taldist ekki falla undir almenn hegningarlög og var hann því sýknaður af þeim þætti ákærunnar. Var K gert að greiða sekt í ríkissjóð.

1040

Veðiheimild

Sjá Skattar

2061

Veðiréttur

Sjá Forkaupsréttur

1820

Veikindaforföll

S var ráðinn stýrimaður á skip í eigu N hf. Hann hætti störfum 23. september 1988 en þá var skipið að koma úr nokkurra vikna siglingu frá Póllandi. S kvaðst hafa fundið fyrir óþægindum í maga á leiðinni til Póllands, sem síðan hefðu ágerst jafnt og þétt. Er hann kom úr siglingunni leitaði hann lækni og greindist hann þá með sár á skeifugörn. Krafðist S að fá greidd laun í veikindaforföllum í samræmi við 1. mgr. 36. gr. sjómannalaga nr. 35/1985. N hf. taldi að S hefði verið vinnufær meðan hann var skráður á skipið enda hefði hann staðið nær allar vaktir og hafnarvakt daginn eftir komuna til Reykjavíkur. Með hliðsjón af vottorði lækna og framburði þeirra fyrir dómi var

talið að S hefði verið orðinn óvinnufær í skilningi ákvæðisins þegar hann kom úr ferðinni. Ætti hann því ekki að missa neins í af launum sínum meðan hann var óvinnufær. Þar sem útreikningi kröfu S var ekki mótmælt var hún tekin til greina í heild sinni og fallist á að hann ætti sjóðveðsrétt í skipinu fyrir fjárhæðinni, sbr. 1. tölul. 1. mgr. 197. gr. sjómannalaga.

365

J starfaði sem pípulagningarmaður hjá G þegar hann slasaðist við vinnu sínu. Ágreiningur reis milli þeirra um útreikning launa til J meðan hann var frá vinnu af þessum sökum. Tók kröfugerð J mið af því að hann ætti rétt til staðgengilslauna í einn mánuð og dagvinnulauna í fjóra mánuði samkvæmt uppmælingartaxta í kjarasamningi Sveinafélags pípulagningarmanna og Félags pípulagningarmeistara. Í dómi héraðsdóms, sem staðfestur var með vísan til forsendna, var talið að með dagvinnulaunum í lögum nr. 19/1979 og framangreindum kjarasamningi væri átt við umsamin laun samkvæmt taxta kjarasamnings eða umsamin laun, væru þau hærri en kjarasamningur kvæði á um. Undir hugtakið féllu því ekki launaaukar, sem stöfuðu af mismunandi afköstum, álögum, prémium o.þ.h. Laun á grundvelli uppmælingar væru því ekki dagvinnulaun í þessum skilningi en á hinn bóginn mynduðu þau grundvöll staðgengilslauna. Með hliðsjón af þessu var talið að vangreidd staðgengilslaun J næmu 31.438,56 krónum og vangreidd dagvinnulaun 24.334,78 krónum. Var G dæmdur til að greiða J samtölu þessara fjárhæða.

383

Verðtrygging

H krafðist þess að synjað yrði beiðni S um nauðungarsölu íbúðar. Beiðnin byggðist á veðskuldabréfi og snerist ágreiningur aðila um það hvort heimilt hafi verið að setja inn í bréfið lægri vísitölu en gildi þegar bréfið var gefið út. Fram kom að uppboðshaldari hafi lagt til grundvallar uppboðsúthlutun, vegna annarrar íbúðar sem einnig var veðsett með skuldabréfinu, þá vísitölu sem bréfið bar með sér. Frumvarpi hans var ekki mótmælt af uppboðshola, B hf. sem var útgefandi bréfsins. B hf. hafði verið eigandi beggja íbúðanna sem veðsettar voru, en hafði selt aðra íbúðina til H án þess að veðskuldinni væri aflétt. Talið var að H drægi þannig rétt sinn frá útgefanda bréfsins og yrði, eins og málið væri vaxið, að vera bundinn við gerðir hans. Var kröfu H því hafnað.

672

Sjá Úthlutun uppboðsandvirðis

1547

Verjendur

- Synjað var kröfu J þess efnis að tiltekinn lögmaður yrði skipaður verjandi hans, þar sem lögmaðurinn hafði þegar verið yfirheyrður sem vitni í málinu hjá rannsóknarlögreglu og fram kom að þess yrði krafist að hann kæmi fyrir dóminn sem vitni. 1689

Verklaun

- Þ krafði J um greiðslu fyrir bókhaldsvinnu. Krafa Þ var tekin til greina þar sem J hefði ekki sýnt fram á að störf Þ og starfsmanna hans hefðu verið illa unnin og að kröfur hans væru af þeim sökum of háar eða illa grundaðar. Var því ekki talið að J hefði tekist að sýna fram á að reikningar Þ fyrir störf sín hefðu verið óréttmætir. Sjá Áskorunarmál. 1995
- Þ krafði J um greiðslu fyrir bókhaldsvinnu. Krafa Þ var tekin til greina þar sem J hefði ekki sýnt fram á að störf Þ og starfsmanna hans hefðu verið illa unnin og að kröfur hans væru af þeim sökum of háar eða illa grundaðar. Var því ekki talið að J hefði tekist að sýna fram á að reikningar Þ fyrir störf sín hefðu verið óréttmætir. Eigi hafði verið vefengt að J hefði ráðið Þ til umrædds starfs og hún sem verkbeiðandi bæri ábyrgð á greiðslu reikninganna. Sjá Áskorunarmál. 1999
- Þ krafði J um greiðslu fyrir bókhaldsvinnu. Krafa Þ var tekin til greina þar sem J hefði ekki sýnt fram á að störf Þ og starfsmanna hans hefðu verið illa unnin og að kröfur hans væru af þeim sökum of háar eða illa grundaðar. Var því ekki talið að J hefði tekist að sýna fram á að reikningar Þ fyrir störf sín hefðu verið óréttmætir. Sjá Áskorunarmál. 2003
- J og N kröfðu G um greiðslu skuldar sem stafaði af því, að ógreiddir væru tveir reikningar vegna burðarþolshönnunar bílskúrs á lóð G, svo að unnt yrði að taka verkið út. G kvaðst að hafa beðið J og N að vinna verkið til að fá bætt úr annmörkum á teikningum þeim, sem G hefði undir höndum. Byggingarfulltrúi hefði neitað að taka út verkið, nema fyrir lægju teikningar þær sem J og N gerðu fyrir G. G hélt því fram að einungis hefði verið farið fram á við J og N að þeir málsettu þær teikningar, sem G hefði þegar haft undir höndum. Allt, sem G hefði beðið um, hefði þegar verið greitt. G hefði aldrei fengið þær teikningar sem hann væri krafinn um greiðslu fyrir í máli þessu. Í dómi héraðsdóms, sem staðfestur var í Hæstarétti, var talið sannað að G hefði beðið J og N að vinna það verk, sem um væri deilt. Ekki þótti skipta máli þótt uppdættirnir hefðu ekki farið um hendur G,

áður en þeir hefði verið lagðir inn hjá byggingarfullrúa. Þótt G hefði krafist algerrar sýknu, hefði hann í raun aðeins gagnrýnt að J og N hefðu unnið og gert reikning fyrir meira verk en hann hefði falið þeim. Hann hefði þó ekki reynt að sýna fram á að reikningur þeirra fyrir séruppdrættina hefði verið gerður með hliðsjón af raunverulegu umfangi verksins, því að ekki væri um frumhönnun verks að ræða, heldur einungis verk til að fullnægja skilyrðum byggingarreglugerðar eftir á. Áhættan af slíkum vafa um þessi efni hlyti því að falla á G, og ekki væri það á valdi dómstólsins að takast á hendur af sjálfsdáðum að leggja mat á, hvort reikninsfjárhæð G væri sanngjörn. Samkvæmt þessu var krafa J og N samþykkt. Sjá Áskorunarmál.

2082

Verksamningar

Þ keypti frystiskáp af danska félaginu S, en taldi hann ekki virka sem skyldi. Þ hafði samband við umboðsmann félagsins á Íslandi og settu menn frá félaginu V frystinn í gang, bættu kælimiðli á hann, tengdu vatnsloka og reynslukeyrðu hann. Þ neitaði að greiða reikninga V vegna verksins þar sem hann taldi að beina ætti þeim að seljanda tækisins S, enda félli vinnan undir ábyrgðarskilmála. Ekki var talið að Þ hefði sýnt fram á að gagnsetning og prófun á frystiskápnum hefði verið innifalin af hálfu seljanda eða að eitthvað hefði skort af því sem áskilið var við kaupin til að hún gæti farið fram. Var talið að V hefði verið rétt að líta svo á að verkið væri unnið fyrir Þ og var honum gert að greiða fyrir verkið.

326

A-bær krafðist þess að viðurkenndur yrði óskilyrtur eignarréttur bæjarins að nánar tilgreindum íbúðum sem verktakafyrirtækið H hf. byggði fyrir bæinn samkvæmt samningi við hann, og að þrotabú H hf. yrði gert að afhenda þær utan skuldaraðar. Ágreiningslaust var að H hf. fékk úthlutað leigulód frá A-bæ til byggingar fjölbýlishúss og gerði samninga við A-bæ um byggingu kaupleiguíbúa í húsi þessu. Í málinu var m.a. deilt um eðli þessara samninga en þrotabú H hf. hélt því fram að samningar þessir væru í raun kaupsamningar um íbúðir í smíðum í dulargervi verksamninga. Í dómi Hæstaréttar var tekið fram að A-bær hefði verið og væri eigandi lóðarinnar og úthlutaði verktakanum henni á leigu til byggingar fjölbýlishúss. Ekkert hafi verið því til fyrirstöðu að bærinn gerði verksamninga við lóðarhafa um byggingu íbúðanna, eins og gert var. Sem aðili að verksamningunum varð A-bær eigandi að íbúðunum við það að efna greiðslur

- samkvæmt þeim. Bar því að fallast á kröfur A-bæjar um viðurkenningu á óskilyrtum eignarrétti að íbúðunum og að þrotabúi H hf. yrði gert að afhenda þær A-bæ utan skuldaraðar. 455
- Í málinu krafði Póst- og símamálastofnun T hf. um skaðabætur vegna tjóns sem stofnunin varð fyrir þegar sex línu jarðsímastrengur í eigu hennar slitnaði af völdum jarðýtu í eigu T hf. Í dómi Hæstaréttar kom fram að ýtustjórinn, sem vann fyrir T hf., hefði verið að vinna verkið að beiðni Vegagerðar ríkisins, án þess að undirbúningur eða verkstjórn væru lögð honum á herðar. Hefði Vegagerðin verið allt í senn verktaki, verkkaupi og að hluta til verkstjóri, að því leyti að starfsmaður hennar benti ýtustjóranum á, hvað og hvar vinna skyldi. Þá hefðu starfsmenn Vegagerðarinnar fengið upplýsingar um legu strengsins og látið mæla hann, en ekki veitt ýtustjóranum neinar upplýsingar um hann. Hefði það staðið Vegagerðinni næst að afla upplýsinga um jarðsímалagnirnar og bar hún því ábyrgð gagnvart Póst- og símamálastofnunni í skilningi 11. gr. laga nr. 73/1974 um fjarskipti. Þá var ekki talið að ýtustjórinn hefði sýnt af sér vanrækslu, er hann veitti ekki yfirborðsmerkingum athygli, en umræddar merkingar voru óglöggar og af svo skornum skammti að þær veittu ekki nægilega góða vísbendingu um jarðsímastrenginn. Var T hf. því sýknað. 1258
- Aðila greindi á um hvernig samningar tókust með þeim er M fékk SG og SS til að vinna við endurbyggingu innan húss á svokölluðum kvennabragga á D. M byggði á því að húsasmíðameistarinn E hefði áður gert tilboð í verkið á grundvelli verklýsingar og teikninga, eftir að hafa skoðað húsið. SG og SS hefðu í raun samþykkt að taka að sér verkið fyrir sama verð, með hliðsjón af tilboði E og á grundvelli verklýsingarinnar. Í framburði E fyrir dómi kom fram að hann hefði skoðað umrætt hús með tilliti til viðgerða og endurbyggingar á því. Hann kvað einhverjar teikningar hafa legið fyrir en enga verklýsingu. Hann hefði ekki gert tilboð í verkið en nefnt einhverjar tölur sem líklega kostnaðaráætlun. Þegar litið var til þessa og gagna málsins þótti M ekki hafa sýnt nægilega fram á gegn mótmælum SG og SS að þeir hefðu tekið að sér verkið samkvæmt verklýsingu þeirri, sem hann byggði á, fyrir tilgreinda fjárhæð. Voru SG og SS því sýknaðir af kröfum M að því er varðaði ólokin verk samkvæmt verklýsingu. Fallist var hins vegar á að SG og SS bæru ábyrgð á göllum, sem M krafði þá um og byggði á matsgerð dómkvaddra manna. 1604

Verslunarkaup

S hf. krafði B hf. um greiðslu tveggja reikninga vegna kaupa B hf. á rækju hjá hinu fyrrnefnda félagi. Talið var að B hf. hefði ekki fært sönnur fyrir því að eðli viðskiptanna hefðu breyst í umboðsviðskipti. Var B hf. dæmt til að greiða S hf. umkrafða fjárhæð.	1144
Sjá Skaðabætur	1750

Vextir

Deilt var um vexti á skuld. A taldi útreikning sinn á skuldinni í samræmi við vaxtaákvæðanir Seðlabanka Íslands. Hæstiréttur taldi að A/S D hafi mátt vera ljóst að í samkomulagi aðila væri skuldin reiknuð með breytilegum vöxtum og vaxtavöxtum. Bar A/S D að mótmæla án ástæðulauss dráttar ef hann teldi vexti af kröfunni ranglega reiknaða, sem ekki var gert. Við svo búið gat áfrýjandi ekki eftir á borið fram slík mótmæli, enda var vaxtareikningur A út af fyrir sig heimill og í samræmi við lög. Var A því sýknaður af kröfu A/S D. Sératkvæði.	553
K hf. krafðist fjárnáms hjá B og var aðfaraheimildin dómur Hæstaréttar. Reis ágreiningur með aðilum um hvaða vexti krafan skyldi hafa á ákveðnu tímabili fram að uppkvaðningu dómsins. Í dómsorði Hæstaréttar var vaxtafótur rakinn fram að þeim tíma. Talið var ljóst þegar litið var til forsendna í dómi Hæstaréttar að ekki hafi verið ætlunin að breyta um vaxtafót á tímabilinu heldur miða áfram við þann sama. Var staðfest ákvörðun sýslumanns um fjárnám til tryggingar vaxtakröfu.	1021
Með kaupsamningi 5. maí 1988 keyptu S og Ö fasteign af H og S. Áttu kaupendur að fá eignina afhenta 20. júlí 1988, og afsal skyldið gefið út 27. júlí 1989. S og Ö tóku að sér að greiða handhafaskuldabréf, hvílandi á 3. veðrétti á eigninni. Skuldari bréfisins átti að greiða árs-vexti, meðalvexti banka og sparisjóða af sambærilegum lánum skv. útreikningum Seðlabanka Íslands á hverjum tíma. Upphafsdagur vaxta var 1. september 1987. Bréfið var mótttekið til þinglýsingar 17. október 1988 og því þinglýst næsta dag. Ágreiningur málsaðila laut að því hvernig reikna hefði átt hlutdeild kaupenda og seljenda í vöxtum af veðskuldabréfinu. Samkvæmt skýru orðalagi kaupsamningsins og eðli máls ætti að að koma í hlut H og S að greiða áfallna vexti af nefndu veðskuldabréfi fram til afhendingardags hins selda án hlutdeildar S og Ö í þeim vöxtum, en S og Ö bæri einum að greiða áfallandi vexti frá þeim degi. Tekið var fram að fasteignasalar hefðu	

lengi haft sama hátt á vaxtareikningi og í umræddu tilviki við yfirtöku kaupenda á áhvílandi skuldum í fasteignaviðskiptum, og hefði við það skapast starfsvenja, sem auðveldað hefði fasteignasölum útreikning breytilegra vaxta. Slikri starfsvenju yrði þó ekki jafnað til viðskiptavenju, og hún stæðist ekki að lögum gangvart þeim aðila, sem á væri hallað, nema sérstaklega væri um það samið, að henni skyldi beitt. Því var ekki talið til að dreifa í umræddum viðskiptum málsaðila. Samkvæmt þessu var varakrafa S og Ö tekin til greina og S og H dæmd til að greiða þeim 10.532,25 krónur með dráttarvöxtum.	2139
Sjá Úthlutun uppboðsandrviðis	1547
Sjá Vátrygging	1703

Viðskiptahættir

Sjá Samkeppni	2400
---------------------	------

Viðskiptavenja

Með kaupsamningi 5. maí 1988 keyptu S og Ö fasteign af H og S. Áttu kaupendur að fá eignina afhenta 20. júlí 1988, og afsal skyldið gefið út 27. júlí 1989. S og Ö tóku að sér að greiða handhafaskuldabréf, hvílandi á 3. veðrétti á eigninni. Skuldari bréfisins átti að greiða ársvexti, meðalvexti banka og sparisjóða af sambærilegum lánum skv. útreikningum Seðlabanka Íslands á hverjum tíma. Upphafsdagur vaxta var 1. september 1987. Bréfið var mótttekið til þinglýsingar 17. október 1988 og því þinglýst næsta dag. Ágreiningur málsaðila laut að því hvernig reikna hefði átt hlutdeild kaupenda og seljenda í vöxtum af veðskuldabréfinu. Samkvæmt skýru orðalagi kaupsamningsins og eðli máls ætti að að koma í hlut H og S að greiða áfallna vexti af nefndu veðskuldabréfi fram til afhendingardags hins selda án hlutdeildar S og Ö í þeim vöxtum, en S og Ö bæri einum að greiða áfallandi vexti frá þeim degi. Tekið var fram að fasteignasalar hefðu lengi haft sama hátt á vaxtareikningi og í umræddu tilviki við yfirtöku kaupenda á áhvílandi skuldum í fasteignaviðskiptum, og hefði við það skapast starfsvenja, sem auðveldað hefði fasteignasölum útreikning breytilegra vaxta. Slikri starfsvenju yrði þó ekki jafnað til viðskiptavenju, og hún stæðist ekki að lögum gangvart þeim aðila, sem á væri hallað, nema sérstaklega væri um það samið, að henni skyldi beitt. Því var ekki talið til að dreifa í umræddum viðskiptum málsaðila. Samkvæmt þessu var varakrafa S og Ö tekin til greina

og S og H dæmd til að greiða þeim 10.532,25 krónur með dráttarvöxtum.	2139
--	------

Vinnulaun

Sjá Veikindaforföll	383
R krafði Þ um greiðslu vegna teikninga sem R vann á endurbótum á húsi þess fyrrnefnda á S. Þ hafði fengið arkitektinn U til að gera uppdrætti að endurbótunum. Fékk hann síðan húsasmíðameistarann T til að vinna verkið. Þ vildi síðar breyta út frá teikningunum, meðal annars skipta um þak og stækka anddyri hússins og fékk hann T til að hanna og teikna þær breytingar sem fyrirhugaðar voru frá teikningu U. Kvaðst T hafa gert það í samráði við R en Þ neitaði því. Ágreiningur málsins snérist því um það hvort T hefði haft umboð Þ til að láta hanna þær breytingar sem Þ óskaði eftir. Ágreiningslaust var að teikningar R voru notaðar við umræddar breytingar á húsinu. Hæstiréttur vísaði til þess að T hefði borið fyrir dómi að breytingar á húsi Þ, sem uppdrættir R tóku til, hefði verið unnt að framkvæma án þeirra. Þá hefði komið fram hjá byggingarfulltrúa og bygginganefnd S að um svo minni háttar breytingu á húsinu hefði verið að ræða að ekki hefði þurft að leggja málið fyrir bygginganefnd S að nýju. Var samkvæmt þessu talið að samningur T við R um nefnda uppdrætti á ábyrgð hins fyrrnefnda og batt ekki að lögum Þ um greiðsluskyldu gagnvart T. Var Þ sýknaður af kröfum R.	1802
Á krafði S um greiðslu launa í veikindaforföllum og staðfestingar á sjóveðrétti í S, SI-150, fyrir tildæmdum kröfum. Deildu málsaðilar um það hvort Á hefði verið í föstu starfi hjá S. Talið var að leggja yrdi til grundvallar að Á hefði verið kunnugt um það skilyrði til áframhaldandi fastráðningar að flytja lögheimili sitt til S fyrir tilgreinda dagsetningu. Ekki þótti sönnuð fullyrðing Á um að SG, rekstrarstjóra S, hefði ætlað að sjá um að flytja lögheimili hans. Á hefði sjálfur borið fyrir rétti að sér hefði verið kunnugt um bréfið og þetta skilyrði, og hefði honum því verið í lófa lagið að flytja lögheimili sitt til Siglufjarðar. Þá var í ljós leitt að Á hefði verið afskráður úr skiprúmi 26. nóvember 1986. Gegn andmælum S var talið ósannað að Á hefði verið í launalausni frí eftir þann tíma. Þá hefði SG borið fyrir dómi að Á hefði haft orð á því, að hann væri hættur og ætlaði að snúa sér að búskapnum. Með vísan til þessa var talið nægilega í ljós leitt að Á hefði sjálfur litið svo á, að fastri ráðningu sinni hefði lokið í lok veiðiferðar í nóvember 1986 og S sýknað af öllum kröfum Á. ..	2164

Vinnusamningur

Þ krafði R hf. um bætur vegna fyrirvaralausrar uppsagnar úr starfi vél-
stjóra á skipi. Snerist ágreiningur málsins um það hvort Þ hafi verið
ráðinn tímabundinni eða ótímabundinni ráðningu. Talið var að R
hf. bæri ábyrgð á því að enginn skriflegur samningur var gerður við
Þ. Talið var að ekki hafi tekist að sýna fram á að Þ hafi verið ráðinn
tímabundinni ráðningu og var R hf. því dæmt til að greiða Þ bætur
vegna ólögmætrar uppsagnar úr starfi skv. 25. gr. sjómannalaga. Sjá
Aðfinnslur.

946

S hf. krafði K um greiðslu eftirstöðva námsláns og viðskiptaskuldar
sem félagið hafði veitt K er hann hafði starfað sem stýrimaður á
skipi í eigu S hf. Í samningi milli þeirra vegna umræddra námslána
hafði verið kveðið á um að S hf. gæti gjaldfellt lánið ef K vanefndi
vinnuskyldu sína. Hélt S hf. því fram að K hefði vanefnt vinnuskyldu
sína þar sem hann hefði verið ölvaður og óhæfur til vinnu er skipið
hélt á veiðar og hefði S hf. því vísað K úr skiprúmi vegna þessa. Í
dómi Hæstaréttar kom fram að upplýsingar þær sem lágu fyrir í mál-
inu væru ekki næg sönnun þess, að K hefði verið óvinnufær þegar
leggja átti úr höfn. Þá yrði framkoma hans þetta kvöld ekki metin
ígildi þess að koma ekki til skips, enda tóku forsvarsmenn S hf. þá
ákvörðun sjálfir án þess að ræða við K að sækja hann ekki heim til
sín, eins og venja var. Var krafa S hf. um greiðslu eftirstöðva náms-
lánsins ekki tekin til greina en K hins vegar dæmdur til að greiða S
hf. eftirstöðvar viðskiptaskuldar að fjárhæð 43.185 kr.

1235

J höfðaði mál gegn S til heimtu ógreiddra launa og fríðinda og viðurkenn-
ingar á ýmsum hlunnindum. J hafði um árabil verið framkvæmda-
stjóri L og E. Hann hafði látið af þeim störfum 3. mars 1983 og tekið
við starfi sem tryggingaráðgjafi SÍS. Byggði J á því að við það tilefni
hefði stjórn S gefið út yfirlýsingu að hún ábyrgðist að J myndi ekki
njóta lakari kjara við áframhaldandi störf innan samvinnuhreyf-
ingarinnar en þeirra, er hann hefði notið við að gegna áfram fyrr-
nefndum framkvæmdastjórastörfum. Taldi J að við þetta hefði ekki
verið staðið og ekki hefði fengist leiðrétting þrátt fyrir langvarandi
samningatílaunir. Talið var ósannað að J hefði ekki fengið þau laun
eftir 3. mars 1983 sem hann hefði mátt gera ráð fyrir að fá. Þá þótti
J ekki gegn andmælum S hafa sýnt fram á að þau fríðindi er hann
krafðist hefðu verið hluti launakjara hans meðan hann starfaði sem
framkvæmdastjóri L og E. Var S sýknað af kröfum J.

1737

Sjá Veikindaforföll

365

Vinnuslys

Sjá Skaðabótamál	961, 974
------------------------	----------

Virðisaukaskattur

J krafðist greiðslu virðisaukaskatts úr ríkissjóði, en hann taldi að leggja ætti virðisaukaskatt ofan á tildæmdan gjafsóknarkostnað. Talið var að dómsorðið hafi hljóðað um greiðslu úr ríkissjóði til talsmanns gjafsóknarhafa. Yrði við það að miða að sá hluti þess væri aðfararhæfur sem annað er í dómsorðinu greindi. Þá var talið að efnisleg ákvörðun dómsins væri bindandi fyrir aðila málsins og yrði samkvæmt 2. mgr. 116. gr. laga nr. 91/1991 ekki borin undir sama eða hliðsettan dómstól að nýju. Var málinu því vísað frá dómi.	683
Talið var að gera mætti aðför til tryggingar málskostnaði að viðbættum virðisaukaskatti, þótt hans væri eigi getið í dómsorði, ef í dómsmáli væri dæmdur málskostnaður sem bera ætti virðisaukaskatt samkvæmt upphafsákvæði og 1. tl. 3. gr. laga nr. 50/1988 um virðisaukaskatt, enda færi ekki á milli mála að skatturinn væri ekki innifalinn í málskostnaðinum. Í dómi Hæstaréttar sem krafa G og Þ byggðist á var skýrt tekið fram að ekki hefði verið tekið tillit til virðisaukaskatts. Eigi var um það deilt að borið hefði að reikna virðisaukaskatt af umræddum kærumálskostnaði. Samkvæmt því var krafa G og Þ tekin til greina um að fjárnám mætti gera hjá JI og JZ til tryggingar greiðslu skuldarinnar, sem sundurliðaðist í virðisaukaskatt og aðfarargjald til ríkissjóðs. Sjá Aðför.	1966

Vis major

Sjá Bótaskylda	1594
----------------------	------

Vitni

Staðfestur var úrskurður héraðsdóms um að víkja sakborningi G úr þinghaldi, sbr. 6. mgr. 59. gr. laga nr. 19/1991, meðan tekin var skýrsla af vitninu S, sem G var ákærður fyrir að hafa þröngvað til kynferðismaka.	1316
---	------

Vítur

Sjá Dráttur á rekstri máls	147
Sjá Útivist í héraði	2092

Víxill

K höfðaði áskorunarmál í héraði á hendur Ú persónulega og fyrir hönd fjáröflunardeildar U og var áskorunarstefna árituð um aðfararhæfi af héraðsdómara. Krafan var byggð á víxli samþykktum til greiðslu af fjáröflunardeild U og undirrituðum af B, en útgefnum og framseldum af K. Af víxlinum varð ekki ráðið að Ú hefði ábyrgst greiðslu samkvæmt honum, hvorki í eigin nafni né annarra. Þá voru í stefnu í héraði ekki hafðar uppi málsástæður sem gátu leitt til þess að Ú yrði gerður persónulega ábyrgur fyrir skuldinni. Hin áfrýjaða áritun var því felld úr gildi að því er Ú varðaði.

325

V krafði G um greiðslu skuldar samkvæmt tryggingavíxli. G hélt því fram að víxillinn hefði verið sýningarvíxill, þar sem enginn gjalddagi hefði verið færður inn á víxilinn. Í málinu lá fyrir að þegar víxillinn var afhentur lögfræðingi til innheimtu hafði ekki verið skráður á hann gjalddagi, en starfsmaður V hefði ritað gjalddaga á víxilinn og sent hann að því búnu til innheimtu á nýjan leik. Reisti G sýknukröfu sína á því að V hefði verið búinn að glata öllum rétti á hendur sér þegar starfsmenn hans hefðu fyllt út gjalddaga á víxilinn, sem þeim hefði verið með öllu óheimilt. Hæstiréttur taldi að gegn mótmælum G væri ósannað að samkomulag hefði orðið um það, sbr. 10. gr. víxillaga nr. 93/1933, að víxilhafi mætti setja gjalddaga á víxilinn með þessum hætti og því hefði riftun gjalddaga ekkert gildi að lögum. Bar því að líta svo á að víxillinn hefði verið gjaldkræfur við sýningu. Sýna skyldi slíkan víxil til greiðslu áður en eitt ár væri liðið frá útgáfudegi. Þar sem það hefði farist fyrir hefði V glatað víxilrétti sínum á hendur útgefanda og bar því að sýkna G af kröfum V.

1390

Í máli þessu var deilt um, hvort sú ákvörðun fulltrúa sýslumannsins í Reykjavík 2. júní 1993, að fram skyldi fara fjárnám hjá HE að kröfu H samkvæmt víxilkröfu, yrði hnekkt. HE studdi mál sitt því að H væri ekki réttur eigandi víxilsins, enda bæri hann það ekki með sér á nokkurn hátt, og væri því um aðildarskort að ræða. Víxillinn var gefinn út af J og samþykktur til greiðslu af HE. Útgefandi framseldi síðan víxilinn, og var hann að lokum ábektur af P hf. P hf. taldist hafa öðlast víxilinn við eyðuframsal J, sbr. 3. ml. 16. gr. laga nr. 93/1933, og hafa síðan innleyst víxilinn samkvæmt stimpli á bakhlið hans frá Samvinnubanka Íslands hf. Hlutafélagið P var því talið lögformlegur handhafi samkvæmt efni víxilsins. Ekki var séð af gögnum málsins, að sá sem innleysti, hefði notfært sé úrræði 2. mgr.

50. gr. laga nr. 93/1933, þ.e. að strika yfir nafn sitt og gera þannig eyðuframsal J að síðasta framsali á víxlinum. Samkvæmt þessu var ekki fallist á það með H að hann hefði sýnt fram á það með óslitinni röð af framsölum, að hann væri réttur víxilhafi í skilningi 1. mgr. 16. gr. víxillaga. Þegar af þeirri ástæðu var krafa HE tekin til greina um að hnekkst yrði ákvörðun sýslumannsins í Reykjavík 2. júní 1993, að fram skyldi fara fjárnám hjá HE.	2087
---	------

Víxilmál

K höfðaði mál gegn A til heimtu skuldar samkvæmt tryggingarvíxli, útgefnum og framseldum af A. Talið var að A hefði sýnt fram á að víxillinn hefði ekki verið sýndur til greiðslu í greiðslubanka á þeim tíma sem skylt var samkvæmt gjalddaga á honum og var ágreiningslaust að honum var ekki tilkynnt um greiðslufall á gjalddaganum. Þar sem K hafði ekki uppfyllt skilyrði 1. mgr. 38. gr. og 1. mgr. 45. gr. víxillaga um sýningu víxilsins var talið að hann hefði samkvæmt 1. mgr. 53. gr. laganna glatað rétti sínum gegn A sem útgefanda víxilsins þegar málið var höfðað. Var A því sýknaður af kröfum K.	291
Staðfest var áritun héraðsdómara um aðfararhæfi málsins. Sjá 45. gr. laga nr. 75/1973.	1681, 1684
S krafðist greiðslu á víxli, útgefnum af sér, en samþykktum af H. Rannsókn hafði farið fram af hálfu rannsóknarlögreglu í framhaldi af kæru H vegna hvarfs víxileyðublaðs eins og þess er mál þetta fjallaði um. Talið var að meðferð víxileyðublaðsins gæti ekki skapað S víxilrétt og að hann væri rangur aðili til að gera kröfur á grundvelli þess. Honum hefði borið að skila víxlinum samkvæmt 2. mgr. 16. gr. víxillaga nr. 93/1933, þar sem hann hefði vitað eða mátt vita að víxillinn hefði komist úr vörslum réttis aðila og því ekki verið í góðri trú er hann gaf víxilinn út. S hefði ekki getað upplýst frá hverjum hann fékk víxileyðublaðið og ekki sannað að hann væri löglega að víxlinum komin. Gæti hann þess vegna engar kröfur gert samkvæmt honum. Bar því að sýkna H af öllum kröfum S.	1764
Sjá Ómerking	1620

Vörugjald

Sjá Hafnir	320
------------------	-----

Þinglýsingar

G keypti tvö skuldabréf. Þegar hætt var að greiða af bréfunum krafðist hann uppboðs á fasteign sem bréfin voru tryggð með öðrum veðrétti í. Þar sem fjárhæð láns á fyrst veðrétti var ekki há taldi G öruggt að hann fengi fullnustu kröfu sinnar af uppboðsandvirðinu. Það fór þó á annan veg þar sem lögmaður stjórnar verkamannabústaða krafðist þess að íbúðin yrði afsöluð sér á matsverði, þar eð hún væri gerð samkvæmt lögum um verkamannabústaði. Þessa var ekki getið í þinglýsingarvottorði borgarfégetaembættisins. G fékk kröfu sína ekki alla greidda og krafði í framhaldi af því ríkið um bætur vegna mistaka við þinglýsingu. Talið var að í kvöðum sem hvílt hafi á íbúðinni hafi falist svo veigamiklar takmarkanir á eignarétti að rík ástæða hafi verið til þess að þeirra væri skilmerkilega getið í texta skuldabréfanna. Þar sem þess hafi ekki verið gætt hafi þinglýsingardómara borið að bæta úr því með athugasemd á bréfin er þau voru afhent til þinglýsingar, sbr. 3. mgr. 7. gr. þinglýsingarlaga nr. 39/1978. Þar sem það hafi farist fyrir verði að meta það svo að mistök hafi orðið við þinglýsingu bréfanna að þessu leyti. Ákvæði skuldabréfanna um að kröfuhafa væri kunnugt um þinglýstar kvaðir er á eigninni hvíla hafi verið ófullnægjandi og gefið G tilefni til að afla sér nánari upplýsinga. G sé viðskiptafræðingur og megi því gera ríkari kröfur til hans en ella um að gæta hagsmuna sinna. Megi að þessu leyti sakast við G hafi hann orðið fyrir tjóni og hafi því skilyrði 49. gr. þinglýsingarlaga ekki verið uppfyllt til að honum yrði dæmdur réttur til bóta úr ríkissjóði. Var ríkið því sýknað af kröfu G.

644

Hafnað var kröfu E, K og J um að úrslausn þinglýsingastjórnans í S frá 24. febrúar 1993 um að færa í þinglýsingabók aðilaskipti samkvæmt afsali 9. febrúar 1993 að tilteknum fasteignum yrði ógild og að lagt yrði fyrir þinglýsingastjóra að afmá skráningu aðilaskiptanna úr þinglýsingabókinni.

1498

Staðfestur var úrskurður héraðsdómara, þar sem fallist var á kröfu Á um að sýslumanninum í Reykjavík væri skylt að færa skuldabréf að nýju inn á blað tiltekinna fasteignar.

1570

Þingsókn

Sjá Stef nubirting

490

Þjófnaður

- A og B voru ákærðir fyrir þjófnað í fjögur skipti og tilraun til þjófnaðar í tvígang í fyrirtæki á Akureyri og Blönduósi. A var sakfelldur samkvæmt ákæru. Með háttsemi sinni rauf hann skilorð fyrri dóms og var gerð refsing í einu lagi fyrir bæði málin. Var hann dæmdur í fangelsi í fjóra mánuði og ekki þótti fært að skilorðsbinda þá refsingu. Gegn eindreginni neitun B var hann sýknaður af sakargiftum um þjófnað og tilraun til þjófnaðar í fimm ákæruliðum af sex en sakfelldur í einum. Hins vegar þótti háttsemi hans í þremur ákæruliðum varða við 254. gr. almennra hegningarlaga þar sem sannað þótti að hann hefði tekið þátt í ávinningnum af innbrotunum og stuðlað að því að halda við ólöglegum afleiðingum þeirra. Með háttsemi sinni rauf hann skilorð fyrri dóms og var gerð refsing í einu lagi fyrir bæði málin. Var hann dæmdur í fangelsi í tólf mánuði og ekki þótti fært að skilorðsbinda þá refsingu. Bótakröfum var vísað frá dómi. 92
- R og I voru ásamt tveimur mönnum ákærðir fyrir þjófnað með því að hafa brotist í félagi inn í söluturn og stolið vörum. R og I ruðu báðir skilorð dóms frá 25. nóvember 1991 og bar að gera þeim refsingu í einu lagi fyrir bæði málin. Dómur frá 20. desember 1991 hafði ekki verið birtur R fyrr en eftir að brot það sem hér um ræddi var framið og bar því að ákveða honum refsingu fyrir brot í máli þessu samkvæmt 78. gr. almennra hegningarlaga. R var dæmdur til að sæta fangelsi í þrjá mánuði og I í tvo mánuði, en með hliðsjón af því að þeir höfðu ekki áður gerst sekir um auðgunarbrot, ungum aldri þeirra og mála-vöxtum var fullnustu refsingarinnar frestað skilorðsbundið. 248
- H var ákærður fyrir þjófnað og skjalafals með því að hafa í þremur tilvikum brotist inn í íbúðir og stolið þar bankabókum og tekið síðan út af reikningunum og í einu tilvikinu falsað beðni um úttekt af reikningnum. H viðurkenndi brot sín skýlaust. Við ákvörðun refsingar hans var litið til þess að hann var síbrotamaður, sbr. 72. gr. almennra hegningarlaga, og hafði 15 sinnum áður verið dæmdur fyrir hegningarlagabrot. Var refsing hans ákveðin fangelsi í tvö ár. Þá var H dæmdur til greiðslu skaðabóta. 641
- U var sakfelldur fyrir þjófnað og tilraun til þjófnaðar í 16 ákæruliðum. U viðurkenndi brot sín skýlaust. Við ákvörðun refsingar hans var litið til þess að U var síbrotamaður, sbr. 72. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940. Var refsing hans ákveðin sem hegningarauki við dóm og dómsátt sem U hafði hlotið árið 1992. Var U dæmdur í 15 mánaða fangelsi. 1162

H var sakfelldur fyrir tilraun til þjófnaðar auk fleiri brota. Með brotunum rauf H skilorð. Var hann dæmdur í 10 mánaða fangelsi. Sjá Tilraun. Fjársvik. Skilorðsrof.	1868
H var sakfelldur fyrir þjófnað og skjalafals, en hann játaði skýlaust brot sín. H hafði frá árinu 1974 verið dæmdur sautján sinnum fyrir hegningalagabrot, aðallega þjófnað.	2397
Sjá Endurupptaka	1407
Sjá Hættuakstur	1329
Sjá Nauðgun	198
Sjá Rán	698

Þjófnaður, tilraun

Sjá Sifskaparbrot	906
-------------------------	-----

Protabú

Sjá kaupsamningur	1205
-------------------------	------

Þungaskattur

Sjá Ógilding	2364
--------------------	------

Þvingunariðræði samkvæmt 11. kafla laga nr. 19/1991

Ó kærði úrskurð héraðsdóms um töku blóðsýnis til samanburðarrannsóknar í þágu opinbers máls. Fram kom að læknir hefði þegar tekið blóðsýnið úr Ó og hafði hann því ekki lengur réttarhagsmuni af því að hinn kærði úrskurður yrði endurskoðaður fyrir Hæstarétti. Var málinu því vísað sjálfkrafa frá Hæstarétti.	1851
--	------

Ærumeiðingar

H krafðist ómerkingar ummæla sem birtust í dagblaðinu DV og miskabóta úr hendi S. Ósætti hafði orðið milli H og S og sakaði H S um að hafa ekki haldið uppi aga, en S sakaði H um að hafa lagt hendur á nemendur. Talið var að frásagnir í DV hafi verið færðar í stílinn og væri sú framsetning á ábyrgð blaðsins. Þá var talið að samkvæmt Orðabók Menningarsjóðs fæli orðtakið að leggja hendur á einhvern ekki í sér eindregna skírskotun til líkamlegs ofbeldis. Hvor hafi lýst sínum skoðunum í blaðafregnunum. Í ljósi þessa var talið að ummæli S hafi verið innan marka þess tjáningarfrelsis sem varið sé af 72. gr. stjórnskrárinnar. Var S því sýknaður af kröfu H.	565
--	-----

Staðfestur var frávísunarúrskurður héraðsdóms í ærumeiðingarmáli Ú gegn varnaraðilum. Tekið var fram í dómi Hæstaréttar að í meiðyrðamáli væri óhjákvæmilegt að tilgreina í stefnu þau ummæli í meiðyrðamáli sem átalín væru, og rök fyrir því að ærumeiðingar fælust í þeim. Þá var tekið fram að sérstaklega ætti að fjalla um einstök ummæli, ástæður fyrir því, að beita ætti viðurlögum vegna þeirra, og lýsing á því í hvern flokk ærumeiðinga hver einstök átalínna ummæla ættu að falla, og rök fyrir því.	2106
---	------

Ökuhraði

S var sakfelldur fyrir að hafa ekið bifhjóli með 125 km/klst. hraða. Þótti refsing hans hæfilega ákveðin sekt í ríkissjóð og svipting ökuréttar í fjóra mánuði.	1649
--	------

Ökuleyfissvipting

Sjá Bifreiðar	789
Sjá Ölvun við akstur	835

Ökuréttarsvipting

K var ákærður fyrir að aka bifreið undir áhrifum áfengis, og þess krafist að hann yrði dæmdur til refsingar og til sviptingar ökuréttinda samkvæmt 101. og 102. gr. umferðalaga nr. 50/1987. Tveir lögreglumenn komu að umræddri bifreið með vél í gangi og ökuljós kveikt, en skömmu áður höfðu lögreglumennirnir séð til hennar á hreyfingu. K neitaði því hins vegar staðfastlega að hafa neytt áfengis, áður en hann hóf akstur bifreiðarinnar, en kvaðst það hafa gert eftir að bifreiðin var stöðvuð. Hæstiréttur taldi, með vísan til samhljóða framburða lögreglumanna sem komu á vettvang, annarra vitna, alkóhólmagns í blóði og þvagi K, álits rannsóknarstofu í lyfjafraði svo og annarra atvika, að fram væri komin fullnægjandi sönnun þess að K hefði ekið bifreiðinni undir áhrifum áfengis. Var K var sviptur ökurétti í þrjá mánuði og gert að greiða sekt í ríkissjóð.	2348
F var ákærður fyrir að aka bifreið undir áhrifum áfengis, og þess krafist að hann yrði dæmdur til refsingar og til sviptingar ökuréttinda samkvæmt 101. og 102. gr. umferðalaga nr. 50/1987. Lögreglunni í Árnassýslu barst tilkynning um útafakstur og veltu bifreiðar, og að ökumaður bifreiðarinnar væri undir áhrifum áfengis. Er lögreglan kom á vettvang, hringdi Æ og skýrði svo frá að ökumaður umræddrar bifreiðar hefði verið sér samferða af slysstað og orðið	

eftir í sumarbústað. Fundu lögreglumenn F þar en hann neitaði staðfastlega að kannast við umrædda bifreið, fyrr en á lögreglustöðina á Selfossi kom. Samkvæmt framburði vitna var áfengisþefur af andardrætti F, göngulag hans reikult og frásögn að sumu leyti ruglingsleg. Hann hafi hins vegar ekki haft áfengi um hönd, hvorki á slysstað né í bifreið á leið að sumarbústaðnum. F hafði færst undan því að lögregla eða sjúkrabifreið yrði kölluð á staðinn. F hélt því fram að hann hefði drukkið einn eða tvo pilsner, áður en hann ók bifreiðinni, en vegna vanlíðunar hafi hann drukkið áfengi ótæpilega, eftir að í sumarbústaðinn kom. Þegar litið var til framburða vitna, magns alkóhóls í blóði og þvagi og bréfi Rannsóknarstofu í lyfjafraði, þótti framburður F um mikla áfengisneyslu eftir að hann kom í sumarbústaðinn ekki trúverðugur. Þessi atriði og endalok ökuferðar F þóttu renna stoðum undir það, að hann hafi ekið bifreiðinni undir áhrifum áfengis. Með viðurkenningu F fyrir dómi, var jafnframt talið að hann hefði gert sekur um brot gegn almennum varúðareglum umferðarlaga sem fram koma í 4. gr. þeirra. Var K var sviptur ökurétti í tólf mánuði og gert að greiða sekt í ríkissjóð.	2354
Sjá Banaslys	2378

Ökuréttindi

Sjá Ölvunarakstur	330
-------------------------	-----

Ökutæki

J var sakfelldur fyrir að aka undir áhrifum áfengis fjórhóli frá heimili sínu fram hjá bifreið lögreglunnar, sem stóð við hús hans, án þess að nema staðar, þrátt fyrir að lögreglan gæfi honum merki með bláum blikkljósum um að staðnæmast, aka síðan inn á lóðina sunnan við húsið. Taldist þetta varða við 3. mgr. 5. gr. og 1. mgr., sbr. 3. mgr. 45. gr., sbr. 1. mgr. 100. gr. umferðarlaga nr. 50/1987. Var hann dæmdur til að greiða 35.000 króna sekt og sviptur ökurétti í tólf mánuði. Þá gerði Hæstiréttur aðfinnslur á drætti á rannsókn málsins.	2135
--	------

Ölvunarakstur

L var gefið að sök að hafa ekið bifreið undir áhrifum áfengis. Í dómi Hæstaréttar var rakinn framburður vitnis sem mætti hvíttri Skoda-bifreið á öfugum vegarhelmingi og fylgdi henni eftir. Fullyrti vitnið að dökkhærð kona hefði ekið bifreiðinni og verið ein í henni. Vitnið tilkynnti lögreglu um bifreiðina. Lögreglumenn komu auga á um-	
--	--

- rædda bifreið, sem reyndist í eigu L, á nánar tilgreindum stað. Ökurljós hennar loguðu, útblástursrör var heitt og bifreiðin ólæst. L kom gangandi að með kveikjúláslykil bifreiðarinnar í hendi. Óumdeilt var að hún var ölvuð. Við meðferð málsins var framburður hennar á reiki um hver hefði ekið bifreiðinni. Hæstiréttur féllst á sönnunarmat héraðsdóms um að L hefði ekið bifreiðinni umrætt sinn, en brot hennar var ítrekað brot gegn ákvæðum umferðarlaga um ölvunarakstur. Refsing L var ákveðin 60.000 króna sekt. Þá var hún svipt ökurétti í þrjú ár frá birtingu dóms Hæstaréttar að telja. 174
- G var ákærður fyrir ölvunarakstur. Komið var að honum með bifreið í gangi og snúandi drifhjól þar sem hún sat föst í skafla utan vegar. Sannað þótti með framburði vitna og niðurstöðum alkóhólrannsóknar að G hefði brotið gegn ákvæðum 1. mgr., sbr. 3. mgr. 45. gr. umferðarlaga nr. 50/1987. Fyrri umferðarlagabrot G höfðu ekki áhrif á viðurlög í málinu. Honum var gert að greiða 48.000 krónur í sekt og sæta sviptingu ökuréttar í eitt ár. 179
- J var sakfelldur fyrir ölvunarakstur. Með hliðsjón af sakavottorði var refsing hans ákveðin varðhald í 30 daga. Brot hans taldist vera ítrekun öðru sinni í skilningi 2. mgr. 101. gr. umferðarlaga nr. 50/1987. Var hann því sviptur ökuréttindum ævilangt. 196
- J var ákærður fyrir að hafa ekið undir áhrifum áfengis og sviptur ökuréttindum yfir leyfilegum hámarkshraða. Þá var hann ákærður fyrir að hafa öðru sinni ekið undir áhrifum áfengis og sviptur ökuréttindum. Hann var sakfelldur fyrir þau brot sem ákæran laut að og rauf hann með því skilyrði reynslulausnar, sem honum hafði verið veitt af 174 daga eftirstöðvum fangelsisrefsingar samkvæmt þremur refsivistardómum. Með hliðsjón af því og 77. gr. almennra hegningarlaga þótti refsing J hæfilega ákveðin átta mánaða fangelsi. 330
- A var ákærður fyrir ölvunarakstur. Ekki þóttu fram komin haldbær rök fyrir þeirri staðhæfingu A að mistök kynnu að hafa átt sér stað við meðferð blóðsýnis úr honum. Var hann því sakfelldur samkvæmt ákæru. A hafði ekki áður verið sakfelldur fyrir ölvun við akstur. Var hann dæmdur til að greiða 30.000 króna sekt og sæta sviptingu ökuleyfis í 12 mánuði. 396
- J var ákærður fyrir að aka undir áhrifum áfengis og sviptur ökuréttindum ævilangt. Talið var sannað á J hafi í félagi við tvo aðra menn ýtt bifreið. Hann hafi svo sest inn í hana með annan fót á kúplingu, sett hana í gír og því næst sleppt kúplingunni með þeim afleiðingum að aflvél bifreiðarinnar hrökk í gang. Í framhaldinu hafi hann stigið á

bremsuna, þar til bifreiðin stöðvaðist, en þá fært sig úr öikumanns- sæti yfir í farþegasæti. Með því að J hafi stuðlað að því að bifreiðin rann af stað, sest undir stýri hennar gagngert í því skyni að gangsetja hana og stigið á fóthemla hennar var talið sannað að J hafi stjórnað bifreiðinni í skilningi 1. mgr. 45. gr. umferðarlaga. Var J talinn hafa rofið skilyrði reynslulausnar. Var refsing J ákveðin fangelsi í átta mánuði, en ekki þótti unnt að skilorðsbinda hana vegna sakaferils hans.	773
E var sakfelldur fyrir að aka undir áhrifum áfengis og sviptur ökurétti. Var honum gert að sæta fangelsi í fimm mánuði. Þá var hann sviptur ökurétti í þrjú ár.	1871
L var sakfelldur fyrir að aka undir áhrifum áfengis. Var henni gert að greiða sekt í ríkissjóð. Þá var hún svipt ökurétti í fjóra mánuði.	1876
H var sakfelldur fyrir að hafa ekið undir áhrifum áfengis. Var honum gert að greiða sekt í ríkissjóð, auk þess sem hann var sviptur ökurétti í tölf mánuði.	1895

Ölvun við akstur

G var ákærður fyrir að aka bifreið undir áhrifum áfengis. Hann neitaði sök. Ekki var talið að sú málsvörn ákærða að niðurstaða alkóhól- rannsóknar væri röng gæti staðist. Með niðurstöðu rannsóknarinnar og vætti tveggja lögreglumanna var talið sannað að G hafi ekið bifreiðinni undir áhrifum áfengis. Með hliðsjón af því að G hafði þrisvar sinnum áður verið dæmdur fyrir ölvunarakstur var refsing hans ákveðin 30 daga varðhald. Þá var hann sviptur ökurétti ævi- langt.	853
J var fundinn sekur um að hafa ekið bifreið undir áhrifum áfengis. Var hann dæmdur til að greiða sekt í ríkissjóð, auk þess sem hann var sviptur ökuréttindum í þrjú ár.	1909
B var sakfelldur fyrir brot gegn 1., sbr. 2. mgr. 45. gr. umferðarlaga nr. 50/1987 með því að hafa ekið undir áhrifum áfengis. B var einnig sakfelldur fyrir önnur brot. Var hann dæmdur í tólf ára fangelsi og greiðslu skaðabóta og sakarkostnaðar. Sjá Líkamsárás. Husbrot. Nauðgun. Rán. Fjársvik.	1947

Örorka

Sjá Skaðabætur	537, 720, 726
----------------------	---------------

Öryggisgæsla

Staðfest var niðurstaða héraðsdómara um að vísa frá héraðsdómi varakröfu ákæruvaldsins um að X yrði gert að sæta öryggisgæslu á viðeigandi stofnun, sbr. 62. og 63. gr. almennra hegningarlaga, þar sem þess hafði ekki verið getið í ákæru. Sjá Ákæra. Brenna. Frávísun frá héraðsdómi.	1844
Sjá Frávísun máls frá Hæstarétti	1255

VI. YFIRLIT

1. Einkamál:		
a. Áfrýjunarmál	175	
b. Kærumál dæmd	95	
c. Mál felld niður	5	
d. Úrskurður	1	276
2. Opinber mál:		
a. Áfrýjunarmál dæmd	97	
b. Kærumál dæmd	56	153
		429
3. Mál dæmd af þremur hæstaréttardómurum	310	
Mál dæmd af fimm hæstaréttardómurum	119	
Mál dæmd af sjö hæstaréttardómurum	0	
		429
4. Mál dæmd með varadómara		72

